

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO 9271

CALL No. B Pa 2/Vin/old

D.G.A. 79

the
India in

BOOKS IN PALI.

BUDDHIST SCRIPTURES IN PALI.

In 5 vols. 8vo., 21s. each Volume.

THE VINAYA PITAKAM, one of the principal Buddhist Holy Scriptures in the Pali Language. Edited by Dr. H. OLDENBERG. Vol. I. The Mahāvagga, with an Introduction. Vol. II. The Cullavagga. Vol. III. The Suttavibhaṅga, I. (Pārājika, Saṃghādisesa, Anyata, Nissaggiya). Vol. IV. The Suttavibhaṅga II. (end of Mahāvibhaṅga, Bhikkhunvibhaṅga). Published with the assistance of the Royal Academy of Berlin, and of the Secretary for India in Council. Vol. V. in the press.

8vo. cloth, 21s.

THE DĪPAVAMSA, an Ancient Buddhist Historical Record in the Pali Language. Edited, with an English Translation, by Dr. H. OLDENBERG.

THE DĪPAVAMSA is the most ancient Historical Work of the Ceylonese; it contains an account of the Ecclesiastical History of the Buddhist Church, of the conversion of the Ceylonese to the Buddhist Faith, and of the Ancient History of Ceylon.

The study of Pali is in India raised to the level of that of Sanskrit, and is made the subject of examination in the University of Calcutta. In the absence of Text-Books, the "Dīpavamsa" is specially adapted for the purpose, on account of the accompanying translation.

8vo., 21s.

THE MILINDA PAÑHO. Being Dialogues between King Milinda and the Buddhist Sage Nāgaseṇa. The Pali Text edited by V. THUNCKEN, of Copenhagen.

"A very interesting dialogue between Milinda and Nāgaseṇa."—*Max Müller in Chips I.*

"Next in order of interest should undoubtedly be named the 'Milinda Panha; or, Questions of Menander.' Whatever be the origin of this remarkable work, there can be no doubt of its great antiquity, for it exhibits a familiarity with Greek names and places, and records a religious discussion between the Buddhist divine Nāgaseṇa and a 'Yona' king Milinda, who can be identified with certainty with the Bactrian king Menander."—*Childers in Pali Dictionary.*

Also 8vo., 4s.

PALI MISCELLANY, by V. TRENCKNER. Part I. The Introductory Part of the Milinda Pañho, an English Translation and Notes.

In the Press.

BUDDHA : his Life, his Doctrine, and his Community. By Professor H. OLDENBERG, of Berlin, Editor of the Vinaya Pitakam, the Dīpavamsa, etc. Translated from the German by W. HORY, Esq., B.C.S.

Just published, 8vo. cloth, price 10s. 6d.

RHYS DAVIDS' BUDDHISM. Lectures on the Origin and Growth of Religion, as illustrated by some points in the History of Indian Buddhism. By T. W. RHYS DAVIDS, Esq. Being the Hibbert Lectures, 1881.

Second Edition, 8vo. cloth, 21s.

A MANUAL OF BUDDHISM in its Modern Development; translated from Singhalese MSS. By R. SPENCE HARDY, Hon. M.R.A.S., Author of "Eastern Monachism," "Dewa-Dharma-Darpanaya," etc.

This volume having been out of print for some time, the demand for it, however, still being so great that copies have been sold in public sales for several pounds, the publishers have been induced to reprint a small edition of the work. They have taken the opportunity of correcting a few errors, and adding a much more complete Index, which has been kindly compiled by Dr. Frankfurter, of Berlin, who is pursuing Pali studies in London. In every other respect, the present is an exact reproduction of the first edition.

By the same Author, 8vo. cloth, 12s.

EASTERN MONACHISM; an Account of the Origin, Laws, Discipline, Sacred Writings, Mysterious Rites, Religious Ceremonies, and Present Circumstances of the Order of Mendicants founded by Gotama Buddha (compiled from Singhalese MSS. and other original Sources of Information). With Comparative Usages and Institutions of the Western Ascetics, and a Review of the Monastic System.

THE
VINAYA PITAKAM.

THE
VINAYA PĪTAKAM:

ONE OF
THE PRINCIPAL BUDDHIST HOLY SCRIPTURES IN
THE PĀLI LANGUAGE.

9271

EDITED BY
HERMANN OLDENBERG.

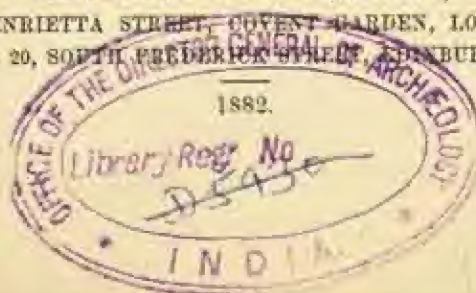
VOL. IV.
THE SUTTAVIBHAṄGA, SECOND PART.
(END OF THE MAHĀVIBHAṄGA; BHIKKHUNĪVIBHAṄGA.)

PUBLISHED WITH THE ASSISTANCE OF THE ROYAL ACADEMY OF BERLIN
AND OF THE SECRETARY OF STATE FOR INDIA IN COUNCIL.

BPa2
Vin | Old

WILLIAMS AND NORGATE,
14, HENRIETTA STREET, COVENT GARDEN, LONDON:
AND 20, SOUTH FREDERICK STREET, EDINBURGH.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. .... 92.71 .....

Date. .... 3. 8. 57. ....

Call No. .... BPa 2 .....

vin/old

HERTFORD:

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN AND SONS.

CONTENTS.

THE SUTTAVIBHAṄGA, SECOND PART.

- THE PĀCĪTTHIYA RULES. pp. 1-174.
THE PĀTIDESANĪYA RULES. pp. 175-184.
THE SEKKHIYA RULES. pp. 185-206.
THE ABHIKARAṆASAMATHA RULES. p. 207.

BHĪKKHUCĪVIBHAṢA.

- THE PĀRĀJIKĀ RULES. pp. 211-222.
THE SAṂGHĀDIKESA RULES. pp. 223-242.
THE NISSAGGIYA PĀCĪTTHIYA RULES. pp. 243-257.
THE PĀCĪTTHIYA RULES. pp. 258-345.
THE PĀTIDESANĪYA RULES. pp. 346-348.
THE SEKKHIYA RULES. pp. 349-350.
THE ABHIKARAṆASAMATHA RULES. p. 351.

Various Readings and extracts from the commentary of Buddhaghosa. pp. 353-370.

VINAYAPIṬAKAṂ.

SUTTAVIBHAṄGA (PĀCITTIYAM.)

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Ime kho pañāyasmanto dvenavutī pācittiya dhammā
uddesun āgacchanā.

PĀCITTIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Hatthako Sakyaputto vādakkhitto hoti. so
titthiyehi saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānāti paṭijānītvā
avajānāti aññen' aññaṃ paṭicarati sampajānamusā bhāsati
saṃketam katvā visamvādeti. titthiya ujjhāyanti khīyanti
vipācenti: kathaṃ hi nāma Hatthako Sakyaputto amhehi
saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānissati paṭijānītvā avajā-
nissati aññen' aññaṃ paṭicarissati sampajānamusā bhāsissati
saṃketam katvā visamvādessatīti. assosun kho bhikkhū
tesam titthiyānaṃ ujjhāyantānaṃ khīyantānaṃ vipācentā-
naṃ. atha kho te bhikkhū yena Hatthako Sakyaputto ten'
upasaṃkamāsu, upasaṃkamītvā Hatthakaṃ Sakyaputtaṃ
etaḍ avocun: saceṃ kira tvaṃ āvuso Hatthaka titthiyehi
saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānāsi . . . visamvādesīti.
ete kho āvuso titthiya nāma yena kenaci jetabbā n' eva tesam
jāyo dātabbo 'ti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khī-
yanti vipācenti: kathaṃ hi nāma Hatthako Sakyaputto
titthiyehi saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānissati paṭijā-

nitvā avajānissati aññen' aññam paṭicarissati sampajānamusā bhāsissati samketam katvā visamvādessatīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusaṅgham sannipātāpetvā Hatthakam Sakyaputtam paṭipucchī: saccam kira tvam Hatthaka tithiyehi saddhim sallapento avajānitvā paṭijānāsi . . . bhāsasi samketam katvā visamvādesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvam moghapurisa tithiyehi saddhim sallapento avajānitvā paṭijānissasi . . . bhāsissasi samketam katvā visamvādessasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — ovaṇ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

sampajānamusāvāde paṇettiyan ti. ||1||

sampajānamusāvādo nāma visamvādanapurekkhārassa vācā girā byappattho vacibhedo vācasikā viññatti anariyavohārā: adittham dittham me 'ti, asutam sutam me 'ti, amutam mutam me 'ti, aviññātam viññātam me 'ti, dittham adittham me 'ti, sutam asutam me 'ti, mutam amutam me 'ti, viññātam aviññātam me 'ti.

adittham nāma na cakkhunā dittham. asutam nāma na sotena sutam. amutam nāma na ghānena ghāyitam na jivhāya sāyitam na kāyena phuttham. aviññātam nāma na manasā viññātam. dittham nāma cakkhunā dittham. sutam nāma sotena sutam. mutam nāma ghānena ghāyitam jivhāya sāyitam kāyena phuttham. viññātam nāma manasā viññātam. ||1||

tiḥ' ākārehi adittham dittham me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti paṇettiyaassa: pubbe' assa hoti musā bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā bhaṇāmiti, bhaṇitassa hoti musā mayā bhaṇitan ti.

catūh' ākārehi adittham dittham me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti paṇettiyaassa: pubbe' assa hoti musā bhaṇissan ti, bhaṇantaassa hoti musā bhaṇāmiti, bhaṇitassa hoti musā mayā bhaṇitan ti, vinidhāya ditthim.

pañcah' ākārehi adittham . . . musā mayā bhaṇitan ti, vinidhāya ditthim, vinidhāya khantim.

chah' ākārehi aditṭham . . . bhaṇitan ti, vinidhāya diṭṭhim,
vinidhāya khantiṃ, vinidhāya ruciṃ.

sattah' ākārehi aditṭham . . . bhaṇitan ti, vinidhāya
diṭṭhim, vinidhāya khantiṃ, vinidhāya ruciṃ, vinidhāya
bhāvaṃ.

tih' ākārehi asutaṃ sutaṃ me 'ti — pa — amutaṃ mutaṃ
me 'ti — pa — aviññātaṃ viññātaṃ me 'ti sampajānamusā
bhaṇantassa āpatti pācittiyassa : pubbev' assa hoti musā
bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā bhaṇāmiti, bhaṇitassa
hoti musā mayā bhaṇitan ti. catūh' ākārehi — la — pañcah'
ākārehi — la — chah' ākārehi — la — sattah' ākārehi . . .
vinidhāya bhāvaṃ. ||2||

tih' ākārehi aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ cā 'ti sampajā-
namusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. tih' ākārehi aditṭham
diṭṭhañ ca me mutañ cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me
viññātañ cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca mutañ
cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca viññātañ cā 'ti
. . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca mutañ ca viññātañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi asutaṃ sutañ ca me mutañ cā 'ti . . . asutaṃ
sutañ ca me viññātañ cā 'ti . . . asutaṃ sutañ ca me diṭṭhañ
cā 'ti . . . asutaṃ sutañ ca me mutañ ca viññātañ ca
diṭṭhañ cā 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi amutaṃ mutañ ca me viññātañ cā 'ti . . .
. . . amutaṃ mutañ ca me viññātañ ca diṭṭhañ ca sutañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi aviññātaṃ viññātañ ca me diṭṭhañ cā 'ti . . .
. . . aviññātaṃ viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca mutañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. ||3||

tih' ākārehi diṭṭham aditṭham me 'ti — la — sutaṃ asutaṃ
me 'ti — la — mutaṃ amutaṃ me 'ti — la — viññātaṃ
aviññātaṃ me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācitti-
yassa. ||4||

tih' ākārehi diṭṭham sutaṃ me 'ti . . . diṭṭham mutaṃ me
'ti . . . diṭṭham viññātaṃ me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi diṭṭham sutañ ca me mutañ cā 'ti . . . diṭṭham
sutañ ca me viññātañ cā 'ti . . . diṭṭham sutañ ca me mutañ

ca viññātañ ca 'ti . . . . viññātaṃ diṭṭhañ ca me sutañ
ca mutañ ca 'ti sampajānamusā bhāpantassa āpatti pācitti-
yassa. || 5 ||

tihi ākārehi diṭṭhe vematiko diṭṭhaṃ n' okappeti diṭṭhaṃ
na ssarati diṭṭhaṃ sammuttṭho hoti. sute vematiko sutaṃ n'
okappeti sutaṃ na ssarati sutaṃ sammuttṭho hoti. mute
vematiko . . . viññāte vematiko . . . viññātaṃ sammuttṭho
hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me sutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me mutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho
hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca mutañ ca 'ti, viññātaṃ
sammuttṭho hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca mutañ ca
'ti sampajānamusā bhāpantassa āpatti pācittiyassa. catūh'
ākārehi, pañcah' ākārehi, ekaḥ' ākārehi, sattah' ākārehi viññā-
taṃ sammuttṭho hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca
mutañ ca 'ti sampajānamusā bhāpantassa āpatti pācittiyassa :
pubbe' assa hoti musā bhāpissan ti, bhāpantassa hoti musā
bhāpāmiti, bhāpitaṃ hoti musā mayā bhāpitan ti, vinidhāya
diṭṭhīṃ, vinidhāya khantīṃ, vinidhāya rociṃ, vinidhāya
bhāvaṃ. || 6 ||

anāpatti davā bhāpati, ravā bhāpati ; davā bhāpati nāma
sahasā bhāpati, ravā bhāpati nāma aññeṃ bhāpissāmiti
aññeṃ bhāpati ; ummattakassa, ādikammikessā 'ti. || 7 || 2 ||

paṭhamāṃ.

PĀCITTIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi
saddhīṃ bhāḍentā pesale bhikkhū omasanti jātiyāpi nā-
mena pi gottena pi kammena pi sippena pi ābādhena pi
līḅgena pi kilesena pi āpattiyāpi hinena pi akkosena
khamsenti vambhenti. ye te bhikkhū appiechā te ujjhā-
yanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā
bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhīṃ bhāḍentā pesale bhi-

kkhū omasissanti jātiyāpi . . . khumessanti vambhessantīti.
 atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ
 — la —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave pesalehi bhikkhūhi
 saddhiṃ bhaṇḍentā pesale bhikkhū omasatha jātiyāpi . . .
 khumsetha vambhethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigaṇhi buddho
 bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā pesalehi bhi-
 kkhūhi saddhiṃ bhaṇḍentā pesale bhikkhū omasissatha jāti-
 yāpi . . . khumessatha vambhessatha. n' etam mogha-
 purisā appasannānaṃ vā pasādēya — pa — vigaṇhitvā
 dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: || 1 ||

bhūtapubbam bhikkhave Takkaṣilāyaṃ aṇṇatarassa
 brāhmaṇassa Nandivissālo nāma balibaddo ahosi. atha kho
 bhikkhave Nandivissālo balibaddo taṃ brāhmaṇaṃ etad avoca:
 gaccha tvaṃ brāhmaṇa seṭṭhinā saddhiṃ sahasseṇa abbhutaṃ
 karoḥi mayhaṃ balibaddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsa-
 titi. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo seṭṭhinā saddhiṃ sa-
 hassena abbhutaṃ akāsi mayhaṃ balibaddo sakataṣaṭaṃ ati-
 baddhaṃ pavatteṣsatīti. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo sa-
 kataṣaṭaṃ atibandhitvā Nandivissālaṃ balibaddaṃ yuñjītvā
 etad avoca: gaccha kūṭa vahaṃsu kūṭā 'ti. atha kho bhi-
 kkhave Nandivissālo balibaddo tatth' eva atṭhāsi. atha kho
 bhikkhave so brāhmaṇo sahasseṇa parājito pajjhāyi. atha kho
 bhikkhave Nandivissālo balibaddo taṃ brāhmaṇaṃ etad avoca:
 kissa tvaṃ brāhmaṇa pajjhāyasīti. tathā hi paṇāhaṃ bho
 tayā sahasseṇa parājito 'ti. kissa pana maṃ tvaṃ brāhmaṇa
 akūṭaṃ kūṭavādena pāpesi. gaccha tvaṃ brāhmaṇa seṭṭhinā
 saddhiṃ dvīhi sahassehi abbhutaṃ karoḥi mayhaṃ balibaddo
 sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsatīti, mā ca maṃ akūṭaṃ
 kūṭavādena pāpesīti. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo
 seṭṭhinā saddhiṃ dvīhi sahassehi abbhutaṃ akāsi mayhaṃ
 balibaddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsatīti. atha kho
 bhikkhave so brāhmaṇo sakataṣaṭaṃ atibandhitvā Nandi-
 vissālaṃ balibaddaṃ yuñjītvā etad avoca: gaccha bhadrā
 vahaṃsu bhadrā 'ti. atha kho bhikkhave Nandivissālo bali-
 baddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsi.

manāpaṃ eva bhāseyya nāmanāpaṃ kudācanam,
 manāpaṃ bhāsamānassa garuṃ bhāraṃ udabbahi
 dhanañ ca naṃ alabbhesi, tena c' attamaṇo ahū 'ti.

tadāpi me bhikkhave amanāpā khumṣanā vambhanā, kim
nāṅa pana etarahi manāpā bhavissati khumṣanā vambhanā.
n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa —
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:
omasavāde pacittiyaṃ ti. ||2||1||

omasavādo nāma, dasahi ākārehi omasatī: jātiyāpi nāmena
pi gottena pi kammaṇa pi sippena pi ābādheṇa pi lūḅgena pi
kilesena pi āpattiyaṃ pi akkosena pi.

jāti nāma, dve jātiyo, hinā ca jāti ukkatthā ca jāti. hinā
nāma jāti caṇḍālajāti veṇajāti nesāḍajāti rathakārajāti pukku-
sajāti, esā hinā nāma jāti. ukkatthā nāma jāti khattiyajāti
brāhmaṇajāti, esā ukkatthā nāma jāti.

nāmaṃ nāma, dve nāmāni, hinaṃ ca nāmaṃ ukkatthaṃ ca
nāmaṃ. hinaṃ nāma nāmaṃ Avakappaṇaṃ Javakappaṇaṃ
Dhanūtthakaṃ Savūtthakaṃ Kulavaddhakaṃ tesu tesu vā
pana janapadesu oññātaṃ avaññātaṃ hiḷitaṃ paribhūtaṃ
acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma nāmaṃ. ukkatthaṃ nā-
ma nāmaṃ buddhapatisaṃyuttaṃ dhammapatisaṃyuttaṃ
saṃghapatisaṃyuttaṃ tesu tesu vā pana janapadesu anoññā-
taṃ anavaññātaṃ ahiḷitaṃ aparibhūtaṃ cittikataṃ, etaṃ
ukkatthaṃ nāma nāmaṃ.

gottaṃ nāma, dve gottāni, hinaṃ ca gottaṃ ukkatthaṃ ca
gottaṃ. hinaṃ nāma gottaṃ Kosiyagottaṃ Bhāradvā-
jagottaṃ tesu tesu vā pana janapadesu oññātaṃ avaññātaṃ
hiḷitaṃ paribhūtaṃ acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma gottaṃ.
ukkatthaṃ nāma gottaṃ Gotamagottaṃ Moggallāna-
gottaṃ Kaccāyanagottaṃ Vāsītthagottaṃ tesu tesu
vā pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ
ukkatthaṃ nāma gottaṃ.

kammaṃ nāma, dve kammāni, hinaṃ ca kammaṃ ukka-
tthā ca kammaṃ. hinaṃ nāma kammaṃ koṭṭhakakammaṃ
pupphaḥaḍḍakakammaṃ tesu tesu vā pana janapadesu oññā-
taṃ . . . acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma kammaṃ. ukka-
tthā nāma kammaṃ kasi vāṇijjā gorakkhā tesu tesu vā
pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ ukkatthaṃ
nāma kammaṃ.

sippaṃ nāma, dve sippāni, hinaṃ ca sippaṃ ukkatthaṃ

ca sippaṃ. hīnaṃ nāma sippaṃ naḷakārasippaṃ kumbhākārasippaṃ pesukārasippaṃ cammakārasippaṃ nahāpita-sippaṃ tesu tesu vā pana janapadesu oññātaṃ . . . acittika-taṃ, etaṃ hīnaṃ nāma sippaṃ. ukkaṭṭhaṃ nāma sippaṃ muddā gaṇanā lekḥā tesu tesu vā pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ ukkaṭṭhaṃ nāma sippaṃ.

sabbe pi ābādḥā hīnā, api ca madhumeho ābādho ukkaṭṭho.

līṅgaṃ nāma, dve līṅgāni, hīnaṃ ca līṅgaṃ ukkaṭṭhaṃ ca līṅgaṃ. hīnaṃ nāma līṅgaṃ atidighaṃ atirassaṃ atikaṇhaṃ accodātaṃ, etaṃ hīnaṃ nāma līṅgaṃ. ukkaṭṭhaṃ nāma līṅgaṃ nātidighaṃ nātirassaṃ nātikaṇhaṃ n' accodātaṃ, etaṃ ukkaṭṭhaṃ nāma līṅgaṃ.

sabbe pi kilesā hīnā.

sabbāpi āpattiyo hīnā, api ca sotāpatti samāpatti ukkaṭṭhā.

akkoso nāma, dve akkosā, hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso. hīno nāma akkoso oṭṭho 'si, meṇḍo 'si, goṇo 'si, gadrubbo 'si, tiracchānagato 'si, nerayiko 'si, n' atthi tuyhaṃ sugati, duggati yeva tuyhaṃ pāṭikaṅkhā 'ti, yakārena vā, bhakārena vā, kāṭakotacikāya vā, eso hīno nāma akkoso. ukkaṭṭho nāma akkoso paṇḍito 'si, byatto 'si, medhāvī 'si, bahussuto 'si, dhammakathiko 'si, n' atthi tuyhaṃ duggati, sugati yeva tuyhaṃ pāṭikaṅkhā 'ti, eso ukkaṭṭho nāma akkoso. || 1 ||

upasampanno upasampannaṃ khupsetakāmo vambheta-kāmo maṅkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti caṇḍālaṃ veṇaṃ nesādaṃ rathakāraṃ pukkusaṃ, caṇḍālo 'si veṇo 'si nesādo 'si rathakāro 'si pukkuso 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena hīnaṃ vadeti caṇḍālaṃ . . . pukkusaṃ, khattiyō 'si brāhmaṇo 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ.

khattiyo 'si brāhmaṇo 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti Avakaṇṇakam Javakaṇṇakam Dhanitṭhakam Savitṭhakam Kulavaddhakam, Avakaṇṇako 'si . . . Kulavaddhako 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena ukkatṭham vadeti Buddharakkhitam Dhammarakkhitam Saṅgharakkhitam, Avakaṇṇako 'si . . . Kulavaddhako 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo ukkatṭhena hīnam . . . ukkatṭhena ukkatṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti Kosiyam Bhāradvājam . . . hīnena ukkatṭham vadeti Gotamam Moggallānam Kaccāyanam Vāsītṭham . . . ukkatṭhena hīnam . . . ukkatṭhena ukkatṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti koṭṭhakam pupphachaddakam . . . hīnena ukkatṭham vadeti kassakam vāṇijam gorakkham . . . ukkatṭhena hīnam . . . ukkatṭhena ukkatṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti naḷakāram kumbhakāram pesakāram sammakāram nahāpitam . . . hīnena ukkatṭham vadeti muddikam gaṇakam lekham . . . ukkatṭhena hīnam . . . ukkatṭhena ukkatṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti kutṭhikam gaṇḍikam kilāsikam sosikam apamārikam . . . hīnena ukkatṭham vadeti madhumohikam . . . ukkatṭhena hīnam . . . ukkatṭhena ukkatṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo hīnena hīnam vadeti atidigham atirassam alikaṇham accodātam . . . hīnena ukkatṭham vadeti nātidigham nātirassam

nātikaṇhaṃ nāccodātaṃ . . . ukkaṭṭhena hīnaṃ . . .
ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo
hīnena hīnaṃ vadeti rāgapariyuṭṭhitaṃ dosapariyuṭṭhitaṃ
mohapariyuṭṭhitaṃ . . . hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti vitarāgaṃ
vitadosaṃ vitamohaṃ . . . ukkaṭṭhena hīnaṃ . . . ukkaṭṭhena
ukkaṭṭhaṃ . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo
hīnena hīnaṃ vadeti pārājikaṃ ajjhāpannaṃ saṃghādisesaṃ
ajjhāpannaṃ thullaccayaṃ ajjhāpannaṃ pācittiyaṃ ajjhā-
pannaṃ pātidesaniyaṃ ajjhāpannaṃ dukkaṭṭhaṃ ajjhāpannaṃ
dubbhāsitaṃ ajjhāpannaṃ . . . hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti
soṭāpannaṃ . . . ukkaṭṭhena hīnaṃ . . . ukkaṭṭhena ukka-
ṭṭhaṃ . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo
hīnena hīnaṃ vadeti oṭṭhaṃ mendāṃ goṇaṃ gadraḥhaṃ
tiracchānagataṃ nerayikaṃ, oṭṭho 'si . . . nerayiko 'si,
n' atthi tuyhaṃ sugati, duggati yeva tuyhaṃ pāṭikañkhā 'ti
bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa. upasampanno
upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena ukkaṭṭhaṃ
vadeti paṇḍitaṃ byattaṃ medhāvīṃ bahussutaṃ dhamma-
kathikaṃ, oṭṭho 'si . . . duggati yeva tuyhaṃ pāṭikañkhā 'ti
bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa. upasampanno
upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena hīnaṃ
vadeti oṭṭhaṃ . . . nerayikaṃ, paṇḍito 'si byatto 'si-medhāvī
'si bahussuto 'si dhammakathiko 'si, n' atthi tuyhaṃ duggati,
sugati yeva tuyhaṃ pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya
vācāya pācittiyassa. upasampanno upasampannaṃ . . .
mañkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti paṇḍitaṃ
. . . pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācitti-
yassa. ||2||

upasampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo
evaṃ vadeti: santi idh' ekacce caṇḍalā veṇā nesāḍā rathakārā
pukkusā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭṭassa. upa-
sampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo evaṃ
vadeti: santi idh' ekacce khattiyā brāhmaṇā 'ti bhaṇati,
āpatti vācāya vācāya dukkaṭṭassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . mañkuṃ kattukāmo

evaṃ vadeti: santi idh' ekacce Avakappaṇakā Javakappaṇakā
 Dhanittṭhakā Savittṭhakā Kulavaṇḍhakā . . . Buddharakkhitā
 Dhammarakkhitā Saṃgharakkhitā . . . Kosiyā Bhāradvāja . . .
 Gotamā Moggallānā Kaccānā Vāsiṭṭhā . . . koṭṭhakā puppha-
 chaḍḍakā . . . kaasakā vāṇijā gorakkhā . . . najakārā
 kumbhakārā pēsakārā cammakārā nahāpitā . . . muddikā
 gaṇakā lekḥakā . . . kuṭṭhikā gaṇḍikā kilāsikā sosikā
 apamārikā . . . madhumehikā . . . atidighā nīrassā
 atikaṇhā accodātā . . . nātīdighā nātīrassā nātikaṇhā n'
 accodātā . . . rāgapariyuttṭhitā dosapariyuttṭhitā mohapari-
 yuttṭhitā . . . vitarāgā vitadosā vitamohā . . . pārājikaṃ
 ajjhāpannā — pa — dubbhāsitaṃ ajjhāpannā . . . sotāpannā
 . . . oṭṭhā meṇḍā goṇā gadrabhā tiracchānagatā nerayikā
 n' atthi tesam sugati duggati yeva tesam pātikaṇkhā . . .
 paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atthi
 tesam duggati sugati yeva tesam pātikaṇkhā 'ti bhaṇati,
 āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa. || 3 ||

upasampanno upasampannam . . . mañkum kattukāmo
 evaṃ vadeti: ye nūna caṇḍalā veṇā nesāḍā rathakārā pukkusā
 'ti bhaṇati — pa — ye nūna paṇḍitā byattā medhāvi ba-
 hussutā dhammakathikā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 dukkaṭassa. || 4 ||

upasampanno upasampannam . . . mañkum kattukāmo
 evaṃ vadeti: na mayam caṇḍalā veṇā nesāḍā rathakārā
 pukkusā 'ti bhaṇati — la — na mayam paṇḍitā byattā medhā-
 vi bahussutā dhammakathikā n' atth' amhākaṃ duggati
 sugati yeva amhākaṃ pātikaṇkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya
 vācāya dukkaṭassa. || 5 ||

upasampanno anupasampannam . . . mañkum kattukāmo
 hinena hīnam vadeti, hīnena ukkaṭṭham vadeti, ukkaṭṭhena
 hīnam vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti paṇḍitaṃ
 byattaṃ medhāvīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ, paṇḍito
 'si byatto 'si medhāvi 'si bahussuto 'si dhammakathiko 'si
 n' atthi tuyham duggati sugati yeva tuyham pātikaṇkhā 'ti
 bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno anupasampannam . . . mañkum kattukāmo
 evaṃ vadeti: santi idh' ekacce caṇḍalā . . . . na mayam
 paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atth'

ambhākaṃ duggatī sugatī yeva ambhākaṃ pātikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭṭassa. ||6||

upasampanno upasampannaṃ na khupsetukāmo na vambhetukāmo na mañkuṃ kattukāmo davakamyatā hīnena hīnaṃ vadeti caṇḍālaṃ veṇaṃ nesālaṃ rathakāraṃ pukku-saṃ, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ. upasampanno upasampannaṃ na khupsetukāmo . . . davakamyatā hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'siti bhaṇati . . . ukkaṭṭhena hīnaṃ . . . ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ, khattiyo 'sī brāhmaṇo 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ.

upasampanno upasampannaṃ na khupsetukāmo . . . davakamyatā hīnena hīnaṃ vadeti — la — hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti, ukkaṭṭhena hīnaṃ vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti paṇḍitaṃ . . . sugatī yeva tuyhaṃ pātikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ.

upasampanno upasampannaṃ na khupsetukāmo . . . davakamyatā evaṃ vadeti: santi idh' ekacco caṇḍālā . . . na mayaṃ paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhamma-kathikā n' attā ambhākaṃ duggatī sugatī yeva ambhākaṃ pātikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ. ||7||

upasampanno anupasampannaṃ na khupsetukāmo . . . davakamyatā hīnena hīnaṃ vadeti — pa — hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti, ukkaṭṭhena hīnaṃ vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti paṇḍitaṃ . . . sugatī yeva tuyhaṃ pātikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ.

upasampanno anupasampannaṃ na khupsetukāmo . . . davakamyatā evaṃ vadeti: santi idh' ekacco caṇḍālā . . . na mayaṃ paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhamma-kathikā n' attā ambhākaṃ duggatī sugatī yeva ambhākaṃ pātikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dubbhāsitaṃ. ||8||

anāpatti atthapurekkhārassa, dhammapurekkhārassa, anu-sāsanipurekkhārassa, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||9||2||

dutiyaṃ.

PĀCITTIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍanajātānaṃ kalahajātānaṃ virādāpannānaṃ pesuṇṇaṃ upasaṃharanti, imassa sutvā amassa akkhāyanti imassa bhedaṃ, amassa sutvā imassa akkhāyanti amassa bhedaṃ, tena uppannāni c' ēva bhaṇḍanāni uppajjanti uppannāni ca bhaṇḍanāni bhīyyobhāvāya vepullāya samvattanti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍanajātānaṃ . . . upasaṃharissanti . . . akkhāyissanti . . . uppajjanti . . . samvattantīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam uttham ārocesuṃ — la —, saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnaṃ bhaṇḍanajātānaṃ . . . upasaṃharatha . . . akkhāyatha . . . uppajjanti . . . samvattantīti. saccam bhagavā vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhūnaṃ bhaṇḍanajātānaṃ . . . upasaṃharissatha . . . samvattanti. n' etam moghapurisā appasannānaṃ vā pasāḍāya pasannānaṃ vā bhīyyobhāvāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhikkhupesuṇṇe pācittiyaṃ ti. [1]

pesuṇṇaṃ nāma, dvih' ākārehi pesuṇṇaṃ hoti: piya-kamyassa vā bhedaḍhippāyassa vā.

dasah' ākārehi pesuṇṇaṃ upasaṃharati: jātito pi nāmato pi gottato pi kammato pi sippato pi ābādhato pi liṅgato pi kilesato pi āpattito pi akkosato pi.

jāti nāma, dve jātiyo, hinā ca jāti ukkaṭṭhā ca jāti. hinā nāma jāti capḍārajāti venajāti nesāḍajāti rathakārjāti mukku-sejāti, esā hinā nāma jāti. ukkaṭṭhā nāma jāti khattiyajāti brāhmaṇajāti, esā ukkaṭṭhā nāma jāti — pa — akkoso nāma, dve akkosā, hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso. hīno nāma akkoso oṭṭho 'aī . . . kāṭakoṭṭakāya vā, eso hīno

nāma akkoso. ukkattho nāma akkoso paṇḍito 'si . . .
 sugati yeva tuyham pāṭikañkhā 'ti, eso ukkattho nāma
 akkoso. || 1 ||

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannassa pe-
 suññaṃ upasamharati, itthannāmo taṃ caṇḍālō veṇo nesādo
 rathakāro pukkuso 'ti bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 pācittiyassa. upasampanno upasampannassa sutvā upasam-
 pannassa pesuññaṃ upasamharati, itthannāmo taṃ khattiyo
 brāhmaṇo 'ti bhaṇatīti bhaṇati . . . itthannāmo taṃ
 Avakaggako Javakaggako Dhaniṭṭhako Saviṭṭhako Kula-
 vadḍhako 'ti bhaṇatīti bhaṇati . . . . . itthannāmo taṃ
 oṭṭho meṇḍo goṇo gadrabho tiracchānagato nerayiko n' atthi
 tassa sugati duggati yeva tassa pāṭikañkhā 'ti bhaṇatīti
 bhaṇati . . . itthannāmo taṃ paṇḍito byatto medhāvi
 bahussuto dhammakathiko n' atthi tassa duggati sugati yeva
 tassa pāṭikañkhā 'ti bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 pācittiyassa.

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannassa pe-
 suññaṃ upasamharati: itthannāmo santi idh' ekacce caṇḍālā
 veṇā nesādā rathakārā pukkusā 'ti bhaṇati, na so aññaṃ
 bhaṇati, tañ ñeva bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 dukkaṭassa. upasampanno upasampannassa . . . upasamha-
 rati: itthannāmo santi idh' ekacce khattiyā brāhmaṇā 'ti
 bhaṇati, na so aññaṃ bhaṇati, tañ ñeva bhaṇatīti bhaṇati
 . . . itthannāmo santi idh' ekacce paṇḍitā byattā medhāvi
 bahussutā dhammakathikā n' atthi tesaṃ duggati sugati yeva
 tesaṃ pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, na so aññaṃ bhaṇati, tañ ñeva
 bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno upasampannassa . . . upasamharati: itthan-
 nāmo ye nūna caṇḍālā veṇā nesādā rathakārā pukkusā 'ti bhaṇa-
 ti, na so aññaṃ bhaṇati, tañ ñeva bhaṇatīti bhaṇati . . .
 itthannāmo ye nūna paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā
 dhammakathikā 'ti bhaṇati, na so aññaṃ bhaṇati, tañ ñeva
 bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno upasampannassa . . . upasamharati: itthan-
 nāmo na mayam caṇḍālā . . . itthannāmo na mayam paṇḍitā
 byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atthi ambhākaṃ
 duggati sugati yeva ambhākaṃ pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, na so

aññāṃ bhaṇati, tañ ñeva bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa. ||2||

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannassa pesuññāṃ upasaṃharati, āpatti vācāya vācāya pācittiyaṃ. upasampanno upasampannassa sutvā anupasampannassa pesuññāṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. upasampanno anupasampannassa sutvā upasampannassa pesuññāṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. upasampanno anupasampannassa sutvā anupasampannassa pesuññāṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. ||3||

anāpatti na piyakamyassa, na bhedaḍhippāyassa, ummattakassa, ādikummikussā 'ti. ||4||2||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammaṃ vācenti, upāsakā bhikkhūsu agāravā appatissā asabhāga-vuttikā viharanti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammaṃ vācēssanti, upāsakā . . . viharantīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ — la —. saccam kira tumhe bhikkhave upāsake padaso dhammaṃ vācētha, upāsakā . . . viharantīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurissā upāsake padaso dhammaṃ vācēssatha, upāsakā . . . viharanti. n' etam moghapurissā appasannānaṃ vā pasāḍāya pasannānaṃ vā bhiyyobhāvāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannaṃ padaso dhammaṃ vāceyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti yo yādiso — pa —. bhikkhū 'ti — pa — ayaṃ imasmiṃ atthe adhippeto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuñ ca bhikkhuniñ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

padam anupadam anvakkaram anubyañjanam. padam nāma ekato patthapetvā ekato osāpenti. anupadam nāma pātekkam patthapetvā ekato osāpenti. anvakkaram nāma rūpam aniecan ti vuccamāno run ti opātetī. anubyañjanam nāma rūpam aniecan ti vuccamāno vedanā aniecā 'ti saddam nicchāreti. yañ ca padam yañ ca anupadam yañ ca anvakkaram yañ ca anubyañjanam sabbam etaṃ padaso dhammo nāma.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito devatābhāsito atthupassāhito dhammupassāhito.

vāceyyā 'ti, padena vāceti, paḍe paḍe āpatti pācittiyassa; akkharāya vāceti, akkharakkharāya āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anupasampanne anupasampannasāññī padaso dhammaṃ vāceti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne vematiko padaso dhammaṃ vāceti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne upasampannasāññī padaso dhammaṃ vāceti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. upasampanne upasampannasāññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ekato uddisāpento, ekato sajjhāyaṃ karento, yebhuyyena paṇaṃ gandhaṃ bhāṇantaṃ opātetī, osārentaṃ opātetī, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

catuttham.

PĀCITTIIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Āḷaviyaṃ viharati Aggāḷave cetiye. tena kho pana samayena upāsakā ārāmaṃ āgacchanti dhammasavanāya. dhamme bhāsīte therā bhikkhū yathāvihāraṃ gacchanti, navakā bhikkhū tatth' eva upatthānasālāyaṃ upāsakehi saddhīṃ muṭṭhassati asampajānā naggā vikūjamānā kākacchamānā seyyaṃ kappenti. upāsakā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhaddantā muṭṭhassati asampajānā naggā vikūjamānā kākacchamānā seyyaṃ kappessantīti. assosam kho bhikkhū tesam upāsakanam ujjhāyantānam khiyantānam vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khi-

yanti vipācenti; kathaṃ hi nāma bhikkhū anupasampannena sahasēyyaṃ kappessanti. atha kho te bhikkhū bhagavatō etam atthaṃ ārocesuṃ — la —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhū anupasampannena sahasēyyaṃ kappenti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisa anupasampannena sahasēyyaṃ kappessanti. n' etam bhikkhave appasaṇṇānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannena sahasēyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

atha kho bhagavā Ālavīyaṃ yathābhirantaṃ viharitvā yena Kosambī tona cārikaṃ pakkāmi. anupubbena cārikaṃ cāramāno yena Kosambī tad avasari. tatra sudam bhagavā Kosambīyaṃ viharati Badarīkārame. bhikkhū āyasmantaṃ Rāhulaṃ etad avocuṃ: bhagavatā āvuso Rāhula sikkhāpadaṃ paññattaṃ: na anupasampannena sahasēyyā kappetabbā 'ti. seyyaṃ āvuso Rāhula jānāhi. atha kho āyasmā Rāhulo seyyaṃ alabhamāno vaccaṇṇiyyā seyyaṃ kappesi. atha kho bhagavā rattiyaṃ pacūsasamayaṃ pacuttāya yena vaccaṇṇi ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā ukkāsi, āyasmāpi Rāhulo ukkāsi. ko etthā 'ti. ahaṃ bhagavā Rāhulo 'ti. kiṃssa tvaṃ Rāhula idha nisinno 'sti. atha kho āyasmā Rāhulo bhagavato etam atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā etaṃ nāma niddānaṃ etaṃ nāma pakaraṇaṃ dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave anupasampannena dvirattatirattaṃ sahasēyyaṃ kappetuṃ, evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannena uttaridvīratatirattaṃ sahasēyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippoto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

uttaridvīratatirattaṃ ti atirekadvīratatirattaṃ.

sabhā 'ti saddhīm ekato. seyyā nāma sabbacchannā sabba-
paricchannā yebhuyyena cchannā yebhuyyena paricchannā.

seyyam kappeyyā 'ti catutthe divase atthamgate sūriye
anupasampanne nīpanne bhikkhu nīpajjati, āpatti pācitti-
yassa. bhikkhu nīpanne anupasampanno nīpajjati, āpatti
pācittiyassa. ubho vā nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. uttha-
hivā punappunam nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anupasampanne anupasampannasāññi uttarid virattatirattam
sahaseyyam kappeti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne ve-
matiko utt. s. k., āpatti pācittiyassa. anupasampanno upa-
sampannasāññi utt. s. k., āpatti pācittiyassa. upaddha-
cchanne upaddhāparicchanne, āpatti dukkaṭassa. upa-
sampanne anupasampannasāññi, āpatti dukkaṭassa. upa-
sampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. upasampanno
upasampannasāññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti dve tisso rattiyo vasati, ānakadvetisso rattiyo
vasati, dve rattiyo vasitvā tatiyāya rattiya purāraṇā nikkha-
mitvā puna vasati, sabbacchanne sabbaaparicchanne, sabba-
paricchanne sabbacchanne, yebhuyyena acchanne yebhuyye-
na aparicchanne, anupasampanne nīpanne bhikkhu nisīdati,
bhikkhu nīpanne anupasampanno nisīdati, ubho vā nisīdanti,
ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

pañcamam.

PĀCITTIIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Anuruddho Kosalesu janapadesu Sā-
vatthim gacchanto sāyam aññataram gāmaṃ upagacchi.
tena kho pana samayena tasmim gāme aññatarissā itthiyā
āvasathāgāraṃ paññattam hoti. atha kho āyasmā Anuruddho
yena sā itthi ten' upasamkamī, upasamkamitvā tam itthim
etaḍ avoca : sace te bhagini agaru, vaseyyāma ekarattam
āvasathāgāre 'ti. vaseyyātha bhante 'ti. aññe pi addhikā
yena sā itthi ten' upasamkamīsu, upasamkamitvā tam
itthim etaḍ avocaṃ : sace te ayye agaru vaseyyāma ekarattam

āvasathāgāre 'ti. eso kho ayyo samaṇo paṭhamam upagato, sace so anujānāti, vaseyyāthā 'ti. atha kho te addhikā yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkamimso, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avocaṃ : sace te bhante agara, vaseyyāma ekarattam āvasathāgāre 'ti. vaseyyātha āvuso 'ti. atha kho sā itthi āyasmanto Anuruddho saba dassanena paṭibaddhacittā ahosi. atha kho sā itthi yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante imehi manussehi ākiṃṇo na phāso viharissuti. sād'h' āham bhante ayyassa mañcakaṃ abbhantaraṃ poṇḍāpeyyan ti. adhirāsesi kho āyasmā Anuruddho tuṃhibbhāvena. atha kho sā itthi āyasmato Anuruddhassa mañcakaṃ abbhantaraṃ poṇḍāpetvā alamkatapaṭiyattā gandhagandhinī yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante abhirūpo dassaniyo pāsādiko ahañ ca 'mhi abhirūpā dassaniyā pāsādikā. sād'h' āham bhante ayyassa pajāpatī bhaveyyan ti. evaṃ vutte āyasmā Anuruddho tuṃhi ahosi. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi kho sā itthi āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante abhirūpo dassaniyo pāsādiko ahañ ca 'mhi abhirūpā dassaniyā pāsādikā. sādhu bhante ayyo mañ c' eva paṭicchatu sabbañ ca sāpateyyan ti. tatiyam pi kho āyasmā Anuruddho tuṃhi ahosi. atha kho sā itthi sātakaṃ nikkhipitvā āyasmato Anuruddhassa purato caṅkamati pi tiṭṭhati pi nisīdati pi seyyam pi kappeti. atha kho āyasmā Anuruddho indriyāni okkhipitvā tam itthim n' eva olokesi na pi ālapi. atha kho sā itthi acchariyam vata bho abbhutam vata bho, bahū me manussā satena pi sahassema pi pahiganti, ayam pana samaṇo mayā sāmam yāciyamāno na icchatī mañ c' eva paṭicchitam sabbañ ca sāpateyyan ti sātakaṃ nivāsetvā āyasmato Anuruddhassa pādesu sirasā nipatitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : accayo maṃ bhante accagamā yathā bālam yathā mūlham yathā akusalam yāham evam akāsīm. tassā me bhante ayyo accayam accayato paṭiganṇhatu āyatim samvarāyā 'ti. taggha tam bhagini accayo accagamā yathā bālam yathā mūlham yathā akusalam, yā tvam evam akāsi. yato ca kho tvam bhagini accayam accayato disvā

yathādharmam paṭikarosi, tam te mayam paṭigrahaṃ,
 vuddhiṃ h' esā bhagini ariyassa vinaya yo accayam accayato
 disvā yathādharmam paṭikaroti āyatim ca samvaram āpojja-
 titi. ntha kho sā itthi tassā rattiyā accayena āyasmantaṃ
 Anuruddham paṇitena khādaniyena bhojaniyena sahatthā
 santappetvā sampavāretvā āyasmantaṃ Anuruddham bhuttā-
 vim onītapattapāpim abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekam-
 antaṃ nisinnaṃ kho tam itthim āyasmā Anuruddho
 dhammiyā kathāya sandassesi samādapesi samuttejesi
 sampahamsesi. atha kho sā itthi āyasmatā Anuruddhena
 dhammiyā kathāya sandassitā samādapitā samuttejitā sampa-
 hamsitā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : bhikkantaṃ
 bhante bhikkantaṃ bhante, seyyathāpi bhante nikkujjitaṃ
 vā ukkujjeyya paṭicchannaṃ vā vivareyya mūlhasa vā
 maggaṃ ācikkheyya andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya
 cakkhumanto rūpāni dakkhīnti, evam eva ayyena Anu-
 ruddhena anekapariyāyena dhammo pakāsito. esāham
 bhante tam bhagavantaṃ saraṇam gacchāmi dhammañ ca
 bhikkhusaṃghañ ca, upāsikaṃ maṃ ayyo dhāretu ajjatagge
 paṇapetaṃ saraṇam gatan ti. atha kho āyasmā Anuruddho
 Sāvattim gantvā bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye te
 bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ
 hi nāma āyasmā Anuruddho mātugāmena sahaseyyam
 kappessatīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ
 ārocesuṃ — la —. saccam kira tvam Anuruddha mātugāmena
 sahaseyyam kappesitī. saccam bhagavā. vigarahī boddho
 bhagavā : kathaṃ hi nāma tvam Anuruddha mātugāmena
 sahaseyyam kappessasi. n' etaṃ Anuruddha appasannānaṃ
 vā pasāḍāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-
 padam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena sahaseyyam kappeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi na yakkhi na peti na tiracchā-
 nagatā antamaso tadahujātāpi dārīkā pag eva mahattari.

sahā 'ti ekato. seyyā nāma sabbacchannā sabbapariicchannā
 yebhuyyena cchannā yebhuyyena paricchannā.

seyyaṃ kappeyyā 'ti atthamgate suriye mātugāme nipaṇṇe bhikkhu nipaṇṇati, āpatti pācittiyaṣṣa. bhikkhu nipaṇṇe mātugāme nipaṇṇati, āpatti pācittiyaṣṣa. ubho vā nipaṇṇanti, āpatti pācittiyaṣṣa. uṭṭahitvā punappunaṃ nipaṇṇanti, āpatti pācittiyaṣṣa. || 1 ||

mātugāme mātugāmasaṇṇī sahasseyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyaṣṣa. mātugāme vematiko s. k., āpatti pācittiyaṣṣa. mātugāme amātugāmasaṇṇī s. k., āpatti pācittiyaṣṣa. upaddha-
cchanne upaddhapariccchanne, āpatti dukkaṭṭassa. yakkhī-
yā vā petiyā vā paṇḍakena vā tiracchānagatitthiyā vā s. k.,
āpatti dukkaṭṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇī, āpatti dukka-
ṭṭassa, amātugāme vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. amātugāme
amātugāmasaṇṇī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti sabbacchanne sabbaspariccchanne, sabbaspariccchan-
ne sabbasacchanne, yebhuyyena acchanne yebhuyyena aparic-
cchanne, mātugāme nipaṇṇe bhikkhu nisīdati, bhikkhu
nipaṇṇe mātugāme nisīdati, ubho vā nisīdanti, unamatta-
kassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Udāyi Sāvattthiyaṃ kulūpako hoti ba-
hukāni kulāni upasaṃkamati. atha kho āyasmā Udāyi
pubbanhasamayam nivāsetvā pattacivaram ādāya yena añña-
taraṃ kulam ten' upasaṃkamī. tena kho pana samayena
gharaṇī nivesanadvāre nisinnā hoti, gharasupphā āvasa-
thadvāre nisinnā hoti. atha kho āyasmā Udāyi yena gha-
raṇī ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā gharaniyā upakaṇṇake
dhammaṃ desesi. atha kho gharasupphāya etad ahoṣi: kiṃ
nu kho so samaṇo sassuyā jāro udāhu obhāsatīti. atha kho
āyasmā Udāyi gharaniyā upakaṇṇake dhammaṃ desetvā
yena gharasupphā ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā gha-
rasupphāya upakaṇṇake dhammaṃ desesi. atha kho gharaniyā
etad ahoṣi: kiṃ nu kho so samaṇo gharasupphāya jāro udāhu

obhāsatīti. atha kho āyasmā Udāyi gharasuṇhāya upakāṇṇako dhammaṃ desetvā pakkāmi. atha kho gharasuṇhāya etad avoca : he je kin te eso samaṇo avocā 'ti. dhammaṃ me ayye desesi, ayyāya pana kin avocā 'ti. mayham pi dhammaṃ desesīti. tā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyo Udāyi upakāṇṇako dhammaṃ desessati. nānu nāma vissatthena vivaṭena dhammo desetabbo 'ti. assosum kho bhikkhū tāsāṃ itthināṃ ujjhāyantīnaṃ khīyantīnaṃ vipācentīnaṃ. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi mātugāmassa dhammaṃ desessatīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesum — la —, saccaṃ kira tvaṃ Udāyi mātugāmassa dhammaṃ desesīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa mātugāmassa dhammaṃ desessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmassa dhammaṃ deseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena upāsikā bhikkhū passitvā etad avocum : iñgh' ayyā dhammaṃ desethā 'ti. na bhagini kappati mātugāmassa dhammaṃ desetun ti. iñgh' ayyā chappañcavācāhi dhammaṃ desetha, sakkā ettakena pi dhammo aññātun ti. na bhagini kappati mātugāmassa dhammaṃ desetun ti kukkaccāyantaṃ na desesum, upāsikā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā ambhehi yāciyamānā dhammaṃ na desessuntīti. assosum kho bhikkhū tāsāṃ upāsikānaṃ ujjhāyantīnaṃ khīyantīnaṃ vipācentīnaṃ. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave mātugāmassa chappañcavācāhi dhammaṃ desetum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṃ deseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañña-
ttam hoti. || 2 ||

tona kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhaga-
vatā anuññātaṃ mātugāmassa chappaṇcavācāhi dhammaṃ
desetun ti te aviññūṃ purisaviggahaṃ upanisdāpetvā mātū-
gāmassa uttarichappaṇcavācāhi dhammaṃ desenti. ye to
bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ
hi nāma chabbaggiyā bhikkhū aviññūṃ purisaviggahaṃ upa-
nisdāpetvā mātugāmassa uttarichappaṇcavācāhi dhammaṃ
desessantīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ attham
ārocesum — la —, saccam kira tumhe bhikkhave aviññūṃ
. . . desethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā aviññūṃ . . .
desessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya
— pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha:

yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappaṇcavācāhi
dhammaṃ deseyya aññatra viññunā purisaviggahena,
pācittiyaṃ ti. || 3 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi na yakkhi na peti na ti-
racchānagatā, viññū paṭibala subhāsitaḍḍubbhāsitaṃ duṭṭhullā-
duṭṭhullaṃ ājānitum.

uttarichappaṇcavācāhiti atirekachappaṇcavācāhi.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito deva-
tābhāsito atthupasaṃbhūto dhammupasaṃbhūto.

deseyyā 'ti, padena deseti, pade pade āpatti pācittiyaṃ;
akkharāya deseti, akkharaakkharāya āpatti pācittiyaṃ.

aññatra viññunā purisaviggahena 'ti ṭhapetvā viññūṃ
purisaviggahaṃ. viññū nāma purisaviggaho paṭibalo hoti
subhāsitaḍḍubbhāsitaṃ duṭṭhullāduṭṭhullaṃ ājānitum. || 1 ||

mātugāme mātugāmasaññi uttarichappaṇcavācāhi dham-
maṃ deseti aññatra viññunā purisaviggahena, āpatti pācitti-
yaṃ. mātugāme vematiko . . . purisaviggahena, āpatti
pācittiyaṃ. mātugāme amātugāmasaññi . . . purisavigga-
hena, āpatti pācittiyaṃ. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakassa.

vā tiracchānagatamanussaviggahitthiyā vā uttarichappañcavācāhi dh. d. a. v. purisaviggahena, āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇi, āpatti dukkaṭassa. amātugāme vemutiko, āpatti dukkaṭassa. amātugāme amātugāmasaṇṇi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti viññunā purisaviggahena, chappañcavācāhi dhammaṃ deseti, ūnakachappañcavācāhi dhammaṃ deseti, utthahitvā puna nisiditvā deseti, mātugāmo utthahitvā puna nisidati tasmīṃ deseti, aññassa mātugāmassa deseti, pañhaṃ pucchati, pañhaṃ puṭṭho kathoti, aññass' atthāya bhaṇantaṃ mātugāmo suṇāti, ummatlakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 4 ||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena sambhulā sandiṭṭhā sambhattā bhikkhū Vaggumudāya nadiyā tīre vassaṃ upagacchimsu. tena kho pana samayena Vajjī dubbhikkhā hoti dvihitikā setatthikā salākāvuttā na sukarā uñchena paggaḥena yāpetum. atha kho tesaṃ bhikkhūnaṃ etad abhosi: etarahi kho Vajjī dubbhikkhā dvihitikā . . . yāpetum. kena nu kho mayaṃ upāyena samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vaseyyāma na ca piṇḍakena kilameyyāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhema, evaṃ te ambhākaṃ dātum maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: alaṃ āvuso kiṃ gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhitena, handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ dāteyyaṃ haṛāma, evaṃ te ambhākaṃ dātum maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: alaṃ āvuso kiṃ gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhitena, kiṃ gihīnaṃ dāteyyaṃ haṭṭena, handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ aññamaññassa uttarimanussa-dhammassa vaṇṇaṃ bhāsisāma asuko bhikkhu paṭhāmassa

jhānassa lābhi, asuko bhikkhu dutiyassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu tatiyassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu catutthassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu sotāpanno, asuko bhikkhu sakadāgāmi, asuko bhikkhu anāgāmi, asuko bhikkhu arahā, asuko bhikkhu tevijjo, asuko bhikkhu chaḷabhiñño 'ti. evaṃ te ambhākaṃ dātun maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāma 'ti. eso yeva kho āvuso seyyo yo ambhākaṃ gihināṃ aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇo bhāsito 'ti. atha kho te bhikkhū gihināṃ aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsimsu : asuko bhikkhu paṭhamassa jhānassa lābhi — pa — asuko bhikkhu chaḷabhiñño 'ti. atha kho te manussā lābhā vata no suladdhaṃ vata no yesaṃ no evarūpā bhikkhū vassaṃ upagatā, na vata no ito pubbe evarūpā bhikkhū vassaṃ upagatā yatha yime bhikkhū silavanto kalyāṇadhammā 'ti, te na tādisāni bhojanāni attanā bhudjanti mātāpitūnaṃ denti puttadārassa denti dāsakammakaraporisassa denti mittāmacceṇaṃ denti nātisālohitānaṃ denti yādisāni bhikkhūnaṃ denti, na tādisāni khādaniyāni sāyaniyāni pānāni attanā pivanti mātāpitūnaṃ denti puttadārassa denti dāsakammakaraporisassa denti mittāmacceṇaṃ denti nātisālohitānaṃ denti yādisāni bhikkhūnaṃ denti, atha kho te bhikkhū vaṇṇavanto ahesuṃ pīnindriyā pasannamukhavaṇṇā vipprasanna-chavivaṇṇā. ||1||

āciṇṇaṃ kho paṇ' etaṃ vassaṃ vutthānaṃ bhikkhūnaṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṃkamitum. atha kho te bhikkhū vassaṃ vutthā tenāsacceyena senāsanaṃ saṃsāmetvā pattacivarapaṃ ādāya yena Vesālī ten' upasaṃkamimsu. annupubbenā yena Vesālī Mahāvanaṃ kūtāgārasālā yena bhagavā ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. tena kho pana samayena disāsu vassaṃ vutthā bhikkhū kiṃ honti lūkhā dubbhaṇṇā uppanduppanḍukajātā dhamanisanthasagattā, Vaggumudātiriyaṃ pana bhikkhū vaṇṇavanto honti pīnindriyā pasannamukhavaṇṇā vipprasannachavivaṇṇā. āciṇṇaṃ kho paṇ' etaṃ buddhānaṃ bhagavantaṇaṃ āgantukehi bhikkhūhi saddhīṃ paṭisammoditum. atha kho bhagavā Vaggumudātiriye bhikkhū etaṃ

avoca: kacci bhikkhave khamaniyam, kacci yāpaniyam, kacci samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukam vassam vasittha na ca piṇḍakena kilamitthā 'ti. khamaniyam bhagavā, yāpaniyam bhagavā, samaggā ca mayam bhante sammodamānā avivadamānā phāsukam vassam vasimhā na ca piṇḍakena kilamimhā 'ti. jānantāpi tathāgatā pucchanti, jānantāpi na pucchanti, kālam viditvā pucchanti, kālam viditvā na pucchanti, atthasañhitam tathāgatā pucchanti no anattasañhitam, anattasañhite setughāto tathāgatānam. dvih' ākārehi buddhā bhagavanto bhikkhū paṭipucchanti dhammam vā desessāma sāvakanam vā sikkhāpadam paṇḍāpessāmā 'ti. atha kho bhagavā Vaggumudātiriye bhikkhū etad avoca: yathākatham pana tumhe bhikkhave samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukam vassam vasittha na ca piṇḍakena kilamitthā 'ti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. kacci pana vo bhikkhave bhūtan ti. bhūtam bhagavā 'ti. vigarahī buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe bhikkhave udarassa kāraṇā gihinam aññam-aññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇam bhāsissatha. n' etam bhikkhave appasannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannassa uttarimanussa-dhammam āroceyya, bhūtasmiṃ pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ca bhikkhuniṃ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

uttarimanussadhammo nāma jhānam vimokkho samādhi samāpatti nāpadassanam maggabhāvanā phalasacchikiriyaṃ kilesapahānam viññavarasatā cittassa suññāgāre abhirati.

jhānaṃ ti paṭhamam jhānam dutiyam jhānam tatiyam jhānam catuttham jhānam.

vimokkho 'ti suññato vimokkho animitto vimokkho appaṇi-hito vimokkho.

samādhiti suññato samādhi animitto samādhi appaṇihito samādhi.

samāpattīti suññatā samāpatti animittā samāpatti appaṇi-hitā samāpatti.

ñāpadassanan ti tisso vijjā.

maggabhāvanā 'ti cattāro satipaṭṭhānā cattāro sammappa-
dhānā cattāro iddhipādā pañño' indriyāni pañca balāni satta
bojjhaṅgā ariyo aṭṭhaṅgiko maggo.

phalasacchikiriya 'ti sotāpattiphalassa sacchikiriya sakad-
āgāmiphalassa sacchikiriya anāgāmiphalassa sacchikiriya ara-
hattaphalassa sacchikiriya.

kilesapahānan ti rāgassa pahānaṃ doṣassa pahānaṃ mo-
hassa pahānaṃ.

vinīvarapatā cittaṣṣā 'ti rāgā cittaṃ vinīvarapatā doṣā
cittaṃ vinīvarapatā mohā cittaṃ vinīvarapatā.

suññāgāre abhiratīti paṭhamena jhānena suññāgāre abhirati
dutiyaena jhānena suññāgāre abhirati tatiyaena jhānena suññā-
gāre abhirati catutthena jhānena suññāgāre abhirati. || I ||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam jhānaṃ samā-
pajjin ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupa-
sampannassa paṭhamam jhānaṃ samāpajjāmiti bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭha-
mam jhānaṃ samāpanno 'ti . . . paṭhamassa jhānassa lābhi
'mhitī . . . paṭhamassa jhānassa vasi 'mhitī . . . paṭhamam
jhānaṃ sacchikataṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyam jhānaṃ, tatiyam
jhānaṃ, catuttham jhānaṃ samāpajjin, samāpajjāmi, samā-
panno, catutthassa jhānassa lābhi 'mhi, vasi 'mhi, catuttham
jhānaṃ sacchikataṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa suññataṃ vimokkham, ani-
mittam vimokkham, appaṇihitam vimokkham, suññataṃ
samādhiṃ, animittam samādhiṃ, appaṇihitam samādhiṃ
samāpajjin, samāpajjāmi, samāpanno, appaṇihitassa samā-
dhissa lābhi 'mhi, vasi 'mhi, appaṇihito samādhi sacchikato
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupa-
sampannassa suññataṃ samāpattim, animittam samāpattim,
appaṇihitam samāpattim samāpajjin, samāpajjāmi, samā-
panno, appaṇihitāya samāpattiyā lābhi 'mhi, vasi 'mhi,
appaṇihitā samāpatti sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti
pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa tisso vijjā sam-
āpajjin . . . tissannaṃ vijjānaṃ lābhi 'mhi . . . āpatti
pācittiyassa — la —. āroceyyā 'ti anupasampannassa cattā-

ro satipatthāne, cattāro sammappadhāne, cattāro iddhipāde samāpajjīm . . . catunnam iddhipādānam lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa pañc' indriyāni, pañca balāni samāpajjīm . . . pañcannam balānam lābhi 'mhi, vasi 'mhi, pañca balāni sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa satta bojjhaṅge samāpajjīm . . . sattannam bojjhaṅgānam lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa ariyam aṭṭhaṅgikam maggam samāpajjīm . . . ariyassa aṭṭhaṅgikassa maggassa lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa sotāpattiṭṭhalam, sakadāgāmiphalam, anāgāmiphalam, arahattam samāpajjīm . . . arahattassa lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa rāgo me catto, doṣo me catto, moho me catto vanto mutto pahīno paṭiussattho ukkheṭṭito samukkhheṭṭito 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa rāgā me eittam vinivaranam, doṣā . . . mohā me eittam vinivaranam ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa suññāgāre paṭhamam jhānam, dutiyam jhānam, tatiyam jhānam, catuttham jhānam samāpajjīm . . . suññāgāre catutthassa jhānassa lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyassa. ||2||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam dutiyañ ca jhānam samāpajjīm . . . sacchikatam mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam tatiyañ ca jhānam . . . paṭhamam ca jhānam catutthañ ca jhānam . . . āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam suññatañ ca vimokkham, animittañ ca vimokkham, appaṇihitañ ca vimokkham, suññatañ ca samādhim, animittañ ca samādhim, appaṇihitañ ca samādhim samāpajjīm . . . sacchikato mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam suññatañ ca samāpattim, animittañ ca samāpattim, appaṇihitañ ca samāpattim samāpajjīm . . . sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam tiṣṣo ca vijjā samāpajjīm . . . sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭha-

mañ ca jhānaṃ cattāro ca satipaṭṭhāne, cattāro ca sammappa-
dhāne, cattāro ca iddhipāde samāpajjīṃ . . . sacchikatā
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anu-
pasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ pañca ca indriyāni,
pañca ca balāni samāpajjīṃ . . . sacchikatā mayā 'ti bha-
ṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa
paṭhamañ ca jhānaṃ satta ca bojjhaṅge, ariyañ ca aṭṭhaṅgi-
kaṃ maggaṃ, sotāpattiphalañ ca, sakadāgāmiṃphalañ ca,
anāgāmiṃphalañ ca, arahattañ ca samāpajjīṃ . . . sacchika-
taṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti
anupasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ samā-
pajjāmi samāpanno — pa — rāgo ca me cutto, doṣo ca me
cutto, moho ca me cutto . . . samukkhheṭṭo 'ti bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭha-
mañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ samāpajjāmi — pa — sacchika-
taṃ mayā rāgā ca me . . . doṣā ca me . . . mohā ca me
cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyañ ca jhānaṃ tatiyañ
ca jhānaṃ, dutiyañ ca jhānaṃ catutthañ ca jhānaṃ samā-
pajjīṃ . . . mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyañ
ca jhānaṃ paṭhamañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ . . . sacchikataṃ
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. . . .

āroceyyā 'ti anupasampannassa mohā ca me cittaṃ viniva-
raṇaṃ paṭhamañ ca jhānaṃ, dutiyañ ca jhānaṃ, tatiyañ ca
jhānaṃ, catutthañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ . . . sacchikataṃ
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa — gha —. āroceyyā
'ti anupasampannassa mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ doṣā
ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ
dutiyañ ca jhānaṃ tatiyañ ca jhānaṃ catutthañ ca jhānaṃ
suññatañ ca vimokkhaṃ animittañ ca vimokkhaṃ appaṇi-
hitañ ca vimokkhaṃ suññatañ ca samādhim animittañ ca
samādhim appaṇihitañ ca samādhim suññatañ ca samā-
pattiṃ animittañ ca samāpattiṃ appaṇihitañ ca samāpattiṃ
tisso ca vijjā cattāro ca satipaṭṭhāne cattāro ca sammappa-
dhāne cattāro ca iddhipāde pañca ca indriyāni pañca ca
balāni satta ca bojjhaṅge ariyañ ca aṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ

sotāpatti-phalaṃ ca sakodāgāmi-phalaṃ ca anāgāmi-phalaṃ ca arahattaṃ ca samāpajjīṃ samāpajjāmi samāpanno rāgo ca me catto doso ca me catto moho ca me catto vanto mutto pahīno paṭinissattho ukkheṭito samukkheṭito rāgā ca . . . dosā ca . . . mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. ||3||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo dutiyam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa āpatti pācittiyassa, na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo tatiyam jhānam . . . catuttham jhānam . . . suññatam vimokkham . . . mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa āpatti pācittiyassa, na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa.

anupasampannassa dutiyam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo — gha — mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa . . . paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa.

anupasampannassa mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa . . . dosā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa.

anupasampannassa paṭhamaṃ ca jhānam dutiyaṃ ca jhānam tatiyaṃ ca jhānam catutthaṃ ca jhānam — gha — dosā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa. — gha — anupasampannassa dutiyaṃ ca jhānam tatiyaṃ ca jhānam . . . mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa . . . dukkaṭassa. ||4||

anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu paṭhamam jhānam samāpajjī, samāpajjati, samāpanno, so bhikkhu paṭhamassa jhānassa lābhi, vasi, tena bhikkhunā paṭhamam jhānam sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu dutiyam jhānam, tatiyam jhānam, catuttham jhānam, suññatam vimokkham . . . arahattaṃ samāpajjī, samāpajjati, samāpanno — la — tassa bhikkhuno rāgo catto — pa — doso catto — pa —

moho catto vanto . . . samukkheṭṭo, tassa bhikkhuno rāgā . . . dosā . . . mohā cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu suññāgāre paṭhamam jhānaṃ, duttiyaṃ jhānaṃ, tatiyaṃ jhānaṃ, catuttham jhānaṃ samāpajji, samāpajjati, samāpanno, so bhikkhu suññāgāre catutthassa jhānassa lābhi, vasi, tena bhikkhunā suññāgāre catuttham jhānaṃ sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa.

anupasampannassa yo te vihāraṃ paribhuñji, yo te cīvaraṃ paribhuñji, yo te piṇḍapātaṃ paribhuñji, yo te senāsaṇaṃ paribhuñji, yo te gilānapaccayabhesajjaparikkhāraṃ paribhuñji . . . yena te vihāro paribhutto, yena te cīvaraṃ paribhuttaṃ, yena te piṇḍapāto paribhutto, yena te senāsaṇaṃ paribhuttaṃ, yena te gilānapaccayabhesajjaparikkhāro paribhutto . . . yaṃ tvaṃ āgama vihāraṃ adāsi, cīvaraṃ adāsi, piṇḍapātaṃ adāsi, senāsaṇaṃ adāsi, gilānapaccayabhesajjaparikkhāraṃ adāsi, so bhikkhu suññāgāre catuttham jhānaṃ samāpajji . . . tena bhikkhunā suññāgāre catuttham jhānaṃ sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. ||5||

anāpatti upasampannassa bhūtaṃ āroceti, ādikammikassā 'ti. ||6||2||

aṭṭhamam.

PĀCITTIIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto chabbaggiyehi bhikkhūhi saddhiṃ bhaṇḍanakato hoti. so saṁcetanikaṃ sukkavisaṭṭhiāpattiṃ āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci. tassa saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi. tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ aṇṇatarassa pūgassa saṃghabhattaṃ hoti. so parivasanto bhattagge āsanapariyante nisīdi. chabbaggiyā bhikkhū te upāsake etad avocaṃ : eso āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto tumhākaṃ sambhāvito kulūpako yen' eva hatthena saddhādeyyaṃ bhuñjati ten' eva hatthena upakkamitvā asuociṃ mocesi, so saṁcetanikaṃ

sukkavisatthiāpattim āpajjitvā saṅghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci, tassa saṅgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi, so parivasanto āsanapariyante nisinno 'ti. yo te bhikkhū appiechā te vjjhāyanti khyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa āroccantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa ārocethā 'ti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhussa . . . āroccantha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa āroceyya aññatra bhikkhusammutiyaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññassa bhikkhussa.

duṭṭhullā nāma āpatti cattāri ca pārājikāni terasa ca saṅghādisesā.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ca bhikkhuniṃ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

āroceyyā 'ti āroceyya itthiyaṃ vā purisassa vā gahatthassa vā pabbajitassa vā.

aññatra bhikkhusammutiyaṃ 'ti ṭhapetvā bhikkhusammutim.

atthi bhikkhusammuti āpattipariyantā na kulapariyantā, atthi bhikkhusammuti kulapariyantā na āpattipariyantā, atthi bhikkhusammuti āpattipariyantā ca kulapariyantā ca, atthi bhikkhusammuti n' eva āpattipariyantā na kulapariyantā. āpattipariyantā nāma āpattiyo pariggahitāyo honti ettakāhi āpattihi ārocetabbo 'ti. kulapariyantā nāma kulāni pariggahitāni honti ettakesu kulesu ārocetabbo 'ti. āpattipariyantā ca kulapariyantā ca nāma āpattiyo ca pariggahitāyo honti kulāni ca pariggahitāni honti ettakāhi āpattihi ettakesu kulesu ārocetabbo 'ti. n' eva āpattipariyantā na kulapariyantā nāma āpattiyo ca apariggahitāyo honti kulāni ca apariggahitāni honti. āpattipariyante yā āpattiyo pariggahitāyo honti tā āpattiyo ṭhapetvā aññāhi āpattihi āroceti, āpatti pācittiyassa. kulapariyante yāni kulāni pariggahitāni

honti tāni kulāni t̥hapetvā aññesu kulesu āroceti, āpatti pācittiyassa. āpattipariyante ca kulapariyante ea yā āpattiyo pariggahitāyo honti tā āpattiyo t̥hapetvā yāni kulāni pariggahitāni honti tāni kulāni t̥hapetvā aññāhi āpattihi aññesu kulesu āroceti, āpatti pācittiyassa. n' eva āpattipariyante na kulapariyante anāpatti. || 1 ||

duṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi anupasampannassa āroceti aññatra bhikkhusammutiyaṃ, āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko an. ār. aññ. bh., āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi an. ār. aññ. bh., āpatti pācittiyassa. aduṭṭhullam āpattim āroceti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa duṭṭhullam vā aduṭṭhullam vā ujjhācāram āroceti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti vatthum āroceti no āpattim, āpattim āroceti no vatthum, bhikkhusammutiyaṃ, ummattakassa, ādikammikassa' ti. || 3 || 2 ||

navamam.

PĀCITTIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Ālavīyaṃ viharati Aggāḷave cetiya. tena kho pana samayena Ālavikā bhikkhū navakammam karontā pathaviṃ khaṇanti pi khaṇāpentī pi. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācentī: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyaṃ pathaviṃ khaṇissanti pi khaṇāpessanti pi. ekindriyaṃ samaṇā Sakyaputtiyaṃ jivaṃ vihetthenti. assosum kho bhikkhū tesam manussānam ujjhāyantānam khīyantānam vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācentī: kathaṃ hi nāma Ālavikā bhikkhū pathaviṃ khaṇissanti pi khaṇāpessanti pīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave pathaviṃ khaṇatha pi khaṇāpetha pīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā pathaviṃ khaṇissatha pi khaṇāpessatha pi. jīvasaññino hi mogha-

purisā manussā pathaviyā. n' etam moghapurisā appa-
sannānam vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu pathaviṃ khaṇeyya vā khaṇāpeyya
vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

pathavi nāma, dve pathaviyo, jātā ca pathavi ajātā ca
pathavi. jātā nāma pathavi suddhapamsu suddhamattikā
appapāsāṇā appasakkharā appakuṭṭhalā appamarumbā appa-
vālikā yebhuyyena pamsu yebhuyyena mattikā ; adaḍḍhāpi
vuccati jātā pathavi ; yo pi pamsupuñño vā mattikāpuñño vā
atirekacātumāsaṃ ovaṭṭho ayam pi vuccati jātā pathavi.
ajātā nāma pathavi suddhapāsāṇā suddhasakkharā suddha-
kuṭṭhalā suddhamarumbā suddhavālikā appapamsu appamatti-
kā yebhuyyena pāsāṇā yebhuyyena sakkharā yebhuyyena
kuṭṭhalā yebhuyyena marumbā yebhuyyena vālikā ; daḍḍhāpi
vuccati ajātā pathavi, yo pi pamsupuñño vā mattikāpuñño vā
omakacātumāsaṃ ovaṭṭho ayam pi vuccati ajātā pathavi.

khaṇeyyā 'ti sayam khaṇati, āpatti pācittiyassa. khaṇā-
peyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakiṃ āatto
bahukam pi khaṇati, āpatti pācittiyassa. ||1||

pathaviyā pathavisaññi khaṇati vā khaṇāpeti vā bhindati
vā bhedāpeti vā dabati vā dahāpeti vā, āpatti pācittiyassa.
pathaviyā vematiko khaṇati vā . . . dahāpeti vā, āpatti
dukkatassa. pathaviyā apathavisaññi khaṇati vā . . . dahā-
peti vā, anāpatti. apathaviyā pathavisaññi, āpatti dukka-
tassa. apathaviyā vematiko, āpatti dukkatassa. apathaviyā
apathavisaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti imaṃ jāna imaṃ dehi imaṃ āhara iminā attho
imaṃ kappiyaṃ karohi bhaṇati, asaṅcecca, asatiyā, ajā-
nantassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2 ||

dasamaṃ.

tass' uddānam :

musā, omasa-pesuññam, pada-seyyāya ve dave,
aññatra viññanā, bhūtā, duṭṭhullāpatti, khaṇanā 'ti.
paṭhamo vaggo.

PĀCITTIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Aḷaviyaṃ viharati Aggāḷave cetiye. tena kho pana samayena Aḷavikā bhikkhū navakammaṃ karontā rukkhaṃ chindanti pi chedāpenti pi, aññataro pi Aḷaviko bhikkhu rukkhaṃ chindati, tasmīṃ rukkhe adhiwatthā devatā taṃ bhikkhaṃ etad avoca: mā bhaute attano bhavanam kattukāmo mayhaṃ bhavanam chinditī. so bhikkhu anādiyanto chindī yeva tassā ca devatāya dāraḷassa bāhuṃ ākoṭesi. atha kho tassā devatāya etad ahosi: yaṃ nūnāhaṃ imaṃ bhikkhaṃ idh' eva jīvītā voropeyyāṃ ti. atha kho tassā devatāya etad ahosi: na kho me taṃ patirūpaṃ yāhaṃ imaṃ bhikkhaṃ idh' eva jīvītā voropeyyāṃ. yaṃ nūnāhaṃ bhagavato etaṃ atthaṃ āroceyyāṃ ti. atha kho sā devatā yena bhagavā ten' upasamkamī, upasamkamitvā bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. sādhu sādhu devate, sādhu kho tvam devate taṃ bhikkhaṃ jīvītā na voropesi. sac' ujja tvam devate taṃ bhikkhaṃ jīvītā voropeyyāsi, bahuṃ ca tvam devate apuññaṃ pasaveyyāsi. gaccha tvam devate, amukasuṃ okāse rukkho vivitto, tasmīṃ upagacchā 'ti. manussā ujjhāyanti khyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā rukkhaṃ chindissanti pi chedāpessanti pi. ekindriyaṃ samaṇā Sakya-puttiyā jivaṃ vibheṭhenti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ ujjhāyantānaṃ khyantānaṃ vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma Aḷavikā bhikkhū rukkhaṃ chindissanti pi chedāpessanti pīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave rukkhaṃ chindatha pi chedāpotha pīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā rukkhaṃ chindissathāpi chedāpessathāpi. jivasāññaṃ hi moghapurisā manussā rukkhasuṃ. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhūtagāmapātabyatāya pācittiyaṃ ti ||1||

bhūtagāmo nāma, pañca bijajātāni. mūlabijaṃ khandhabijaṃ phalubijaṃ aggabijaṃ bijabijaṃ c' eva pañcamam.

mūlabijam nāma haliddi siṅgiveram vacam vacattham ativisam kaṭukarohiṇi usiṇam bhaddamuttakam yāni vā pan' aññāni pi atthi mūle jāyanti mūle sañjāyanti, etaṃ mūlabijam nāma. khandhabijam nāma assattho nigrodho pilakkho udumbaro kacchako kapīṭhano yāni vā pana aññāni pi atthi khandhe jāyanti khandhe sañjāyanti, etaṃ khandhabijam nāma. phalubijam nāma uccu velu naḷo yāni vā pan' aññāni pi atthi pabbe jāyanti pabbe sañjāyanti, etaṃ phalubijam nāma. aggabijam nāma ajjukam phaññjakam hiriveram yāni vā pan' aññāni pi atthi agge jāyanti agge sañjāyanti, etaṃ aggabijam nāma. bijabijam nāma pubbaṇṇam aparāṇṇam yāni vā pan' aññāni pi atthi bīje jāyanti bīje sañjāyanti, etaṃ bijabijam nāma. || 1 ||

bīje bijasaññi chindati vā chedāpeti vā bhindati vā bhedāpeti vā pacati vā pacāpeti vā, āpatti pācittiyassa. bīje vematiko chindati vā . . . pacāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. bīje abijasaññi chindati vā . . . pacāpeti vā, anāpatti. abīje bijasaññi, āpatti dukkaṭassa. abīje vematiko, āpatti dukkaṭassa. abīje abijasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti imam jāna imam dehi imam āhara iminā attho imam kappiyam karohiṇi bhaṇati, asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

paṭhamam.

PĀCITTIIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghositarāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo anācāram ācaritvā saṃghamaññhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarati: ko āpanno kiṃ āpanno kismim āpanno katham āpanno kam bhaṇatha kiṃ bhaṇathā 'ti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo saṃghamaññhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarissati: ko . . . bhaṇathā 'ti — pa —, saccam kira tvam Channa saṃghamaññhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarasi: ko . . . bhaṇathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa saṃghamaññhe . . . bhaṇathā 'ti.

n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave saṃgho Channassa bhikkhuno aññavādakaṃ ropetu. evaṃ ca pana bhikkhave ropetabbam. byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho nāpetabbo: suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ Channo bhikkhu saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuññiyamāno aññen' aññaṃ paṭicarati. yadi saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho Channassa bhikkhuno aññavādakaṃ ropeyya. esā ñatti. suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ Channo . . . paṭicarati. saṃgho Channassa bhikkhuno aññavādakaṃ ropeti. yassāyasmato khamāti Channassa bhikkhuno aññavādakassa ropanā so tuṇh' assa, yassa na khamati so bhāseyya. ropitaṃ saṃghena Channassa bhikkhuno aññavādakaṃ. khamati . . . dhārayāmīti.

atha kho bhagavā āyasmantaṃ Channaṃ anekapariyāyena vigarahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

aññavādake paṇettiyan ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Channo saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuññiyamāno aññen' aññaṃ paṭicaranto āpattiṃ āpajjissāmīti tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuññiyamāno tuṇhibhūto saṃghaṃ vihesessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Channa saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuññiyamāno tuṇhibhūto saṃghaṃ vihesesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghamajjhe . . . vihesessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave saṃgho Channassa bhikkhuno vihesakaṃ ropetu. evaṃ ca pana . . . (as above, ch. 1; instead of aññavādakaṃ read vihesakaṃ; instead of aññen' aññaṃ paṭicarati read tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti) . . . imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

aññavādake vihesake paṇettiyan ti. ||2||

aññavāḍako nāma saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo aññen' aññaṃ paṭicarati: ko āpanno kiṃ āpanno kismim āpanno kathaṃ āpanno kaṃ bhaṇatha kiṃ bhaṇathā 'ti, eso aññavāḍako nāma.

vihesako nāma saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti, eso vihesako nāma.

aropite aññavāḍako saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo aññen' aññaṃ paṭicarati: ko . . . bhaṇathā 'ti, āpatti dukkaṭassa. aropite vihesako saṃghamaññhe vatthusmim . . . na ugghāṭetukāmo tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti, āpatti dukkaṭassa. ropite aññavāḍako . . . bhaṇathā 'ti, āpatti pācittiyassa. ropite vihesako . . . viheseti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññi aññavāḍako vihesako āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko aññ. vih. āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaññi aññ. vih. āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ajānanto puccheti, gilāno na katheti, saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā vivādo vā bhavissatīti na katheti, saṃghabhedo vā saṃgharāji vā bhavissatīti na katheti, adhammena vā vaggena vā na kammārahasa vā kammaṃ karissatīti na katheti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

duṭṭiyam.

PĀCITTIYA, XIII.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena āyasmā Dabbo Mallaputto saṃghassa seṇāsanaṃ ca paññāpeti bhaddāni ca uddisati. tena kho pana samayena Mettiyabhammajakā bhikkhū navakā c' eva hontī appapuññā

ca, yāni saṃghassa lāmakāni senāsanāni tāni teesaṃ pāpūnanti lāmakāni ca bhaddāni. te āyasmantaṃ Dabbam Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpeti: chandāya Dabbo Mallaputto senāsanam paṇṇāpeti chandāya ca bhaddāni uddisatīti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma Mettiyabhummajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbam Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpessantīti — pa —, saccaṃ kira tumhe bhikkhave Dabbam Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurissā Dabbam Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpessatha. n' etaṃ moghapurissā appasaṇṇānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

ujjhāpanake pācittiyā ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paṇṇāpetam hoti. ||1||

tena kho pana samayena Mettiyabhummajakā bhikkhū bhagavatā ujjhāpanakaṃ paṭikkhittā ti ettāvata bhikkhū sossantīti bhikkhūnaṃ sāmāntā āyasmantaṃ Dabbam Mallaputtaṃ khīyanti: chandāya Dabbo Mallaputto senāsanam paṇṇāpeti chandāya ca bhaddāni uddisatīti. ye te . . . (*as ch. 1; instead of bhikkhū ujjhāpessatha etc. read khīyissatha*) . . . imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

ujjhāpanake khīyanake pācittiyā ti. ||2||

ujjhāpanakaṃ nāma, upasampannaṃ saṃghena sammatam senāsanapaṇṇāpakam vā bhadduddesakam vā yāgubbhājakam vā phalabhājakam vā khajjabhājakam vā appamattakavissajjakam vā avaggaṃ kattukāmo āyasmā kattukāmo maṅkum kattukāmo upasampannaṃ ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaṇṇū ujjhāpanake khīyanake āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko ujjh. kh. āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaṇṇū ujjh. kh. āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti dukkaṭṭassa. upasampannaṃ saṃghena asaṃmatam senāsanapaṇṇāpakam vā . . . maṅkum kattukāmo upasampannaṃ vā anupasampannaṃ vā ujjhāpeti vā

khīyati vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ saṃghena sammatam vā asammataṃ vā senāsanapaññāpakam vā . . . mañkum kattukāmo upasampannaṃ vā anupasampannaṃ vā ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammassaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammassaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatiyā chandā dosā mohā bhayā karontam ujjhāpeti vā khīyati vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

tatiyaṃ.

PĀCITTIIYA, XIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhū hemantike kāle ajjhokāse senāsanam paññāpetvā kāyaṃ otāpento kāle ārocite tam pakkamantaṃ n' eva uddharipsu na uddharāpesum anāpucchā pakkamimsu. senāsanam ovaṭṭham hoti. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhū ajjhokāse senāsanam paññāpetvā tam pakkamantaṃ n' eva uddharissanti na uddharāpessanti anāpucchā pakkamissanti, senāsanam ovaṭṭham ti. aha kho te bhikkhū . . . ārocesum. saccam kira bhikkhave bhikkhū ajjhokāse — la — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu saṃghikaṃ mañcam vā pīṭham vā bhūsiṃ vā koccham vā ajjhokāse santharivā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū ajjhokāse vasitvā kālāss' eva senāsanam atiharanti. addasa kho bhagavā te bhikkhū kālāss' eva senāsanam atiharante, disvāna etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave aṭṭha māse avassikasaṃkoto

maṇḍape vā rakkhamūle vā yattha kākā vā kulalā vā na
ūhananti tattha senāsanam nikkhipitum ti. ||2||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghikaṃ nāma saṃghassa dinnam hoti pariccattam.

mañco nāma, cattāro mañcā, masārako bundikābaddho
kulirapādako āhaccapādako.

pīṭham nāma, cattāri pīṭhāni, masārakaṃ bundikābaddham
kulirapādakaṃ āhaccapādakaṃ.

bhisi nāma pañca bhisiyo upabhisi colabhisi vākabhisi
tiṇabhisi pappabhisi.

kocchaṃ nāma vākamayaṃ vā usīramayaṃ vā muñjama-
yaṃ vā babbajamayaṃ vā anto samveṭhetvā baddham hoti.

santharitvā 'ti sayam santharitvā. santharāpetvā 'ti
aññaṃ santharāpetvā. anupasampannam santharāpeti, tassa
palibodho. upasampannam santharāpeti, santhārukassa
palibodho.

taṃ pakkamanto n' eva uddhareyyā 'ti na sayam uddha-
reyya. na uddharāpeyyā 'ti na aññaṃ uddharāpeyya.

anāpuccham vā gaccheyyā 'ti bhikkhum vā sāmaṇeraṃ
vā ārāmikaṃ vā anāpucchā majjhimaṃ purisassa leḍḍupātaṃ
atikkamantassa āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi ajjhokāse santharitvā vā santha-
rāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddha-
rāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, āpatti pācittiyassa.
saṃghike vematiko — la — saṃghike puggalikasaññi ajjho-
kāse . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. cimilikaṃ vā
uttarattharaṇaṃ vā bhūmattharaṇaṃ vā tattikaṃ vā
cammakhaṇḍaṃ vā pādapuñchaṇaṃ vā phalakaṃ pīṭhaṃ vā
ajjhokāse . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. puggalike
saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko,
āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññi, aññaṃ
puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti uddharitvā gacchati, uddharāpetvā gacchati,
āpuccham gacchati, otāpento gacchati, kenaci palibuddham
hoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

catutthaṃ.

PĀCITTIYA, XV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū saḥāyakā honti. te vasantāpi ekato 'va vasantī pakkamantāpi ekato 'va pakkamanti. te aññatarasmiṃ saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā taṃ pakkamantā n' eva uddharimṣu na uddharāpesuṃ anāpucchā pakkamimṣu. senāsanam upacikāhi khāyitaṃ hoti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācentī; kathaṃ hi nāma sattarasavaggiyā bhikkhū saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā taṃ pakkamantā n' eva uddharissanti na uddharāpessanti anāpucchā pakkamissanti, senāsanam upacikāhi khāyitaṃ ti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ — la —, saceṃ kira bhikkhave sattarasavaggiyā bhikkhū saṃghiko vihāre . . . n' eva uddharimṣu na uddharāpesuṃ anāpucchā pakkamimṣu . . . khāyitaṃ ti. saceṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā; kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisaṃ saṃghike vihāre . . . khāyitaṃ. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti paricecatto.

seyyaṃ nāma bhiṣi cimlikā uttarattharaṇaṃ bhummattharaṇaṃ taṭṭikā camuakhaṇḍo nisīdanam paccattharaṇaṃ tiṇa-santhāro paṇṇasanthāro.

santharitvā 'ti sayam santharitvā. santharāpetvā 'ti aññaṃ santharāpetvā.

taṃ pakkamanto n' eva uddhareyyā 'ti na sayam uddhareyya. na uddharāpeyyā 'ti na aññaṃ uddharāpeyya. anāpuccham vā gaccheyyā 'ti bhikkhūnaṃ vā sāmaṇeraṃ vā āra-

mikaṃ vā anāpucchā parikkhittassa ārāmassa parikkhepaṃ atikkamantassa āpatti pācittiyassa, aparikkhittassa ārāmassa upacāraṃ atikkamantassa āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpucchā vā gaccheyya, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. saṃghike puggalikaññi seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. vihārassa upacāre vā upatṭhānasālāyaṃ vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. mañcaṃ vā piṭhaṃ vā vihāre vā vihārassa upacāre vā upatṭhānasālāyaṃ vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā santharitvā vā santharāpetvā vā . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. puggalike saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikaññi, aññassa puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti uddharitvā gacchati, uddharāpetvā gacchati, āpucchā gacchati, kenaci palibuddhaṃ hoti, sāpekkho gantvā tattha tṭhito āpucchati, kenaci palibuddho hoti, āpaḍāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3|| 2||

pañcamarṇaṃ.

PĀCITTIYA, XVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū varaseyyāyo palibuddhanti. therā bhikkhū vuṭṭhāpenti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṃ: kena nu kho mayaṃ upāyena idh' eva vassaṃ vaseyyāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyaṃ kappenti yassa sambādho bhavissati so pakkamissatīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyaṃ kappessantīti. atha kho te bhikkhū . . .

ārocesum — la —. saccam kira tumhe bhikkhave there . . . kappethā 'ti. saccam bhagavā. vigarāhi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā there . . . kappessatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādaya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre jānam pubbupagatam bhikkham anupakhajja seyyam kappeyya yassa sambādhō bhavissati so pakkamissatīti etad eva paccayam karitvā anaññam, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti — la —.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti pariccatto.

jānāti nāma, vuddho 'ti jānāti, gilāno 'ti jānāti, saṃghassa dinno 'ti jānāti.

anupakhajjā 'ti anupavisitvā.

seyyam kappeyyā 'ti mañcassa vā pīṭhassa vā pavasantassa vā nikkhamantassa vā upacāre seyyam santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayam karitvā anaññam ti na añño koci paccayo hoti anupakhajja seyyam kappetum. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi anupakhajja seyyam kappeti, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko an. s. k., āpatti pācittiyassa. saṃghike puggalikasaññi an. s. k., āpatti pācittiyassa. mañcassa vā pīṭhassa vā pavasantassa vā nikkhamantassa vā upacāram ṭhapetvā seyyam santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti dukkaṭassa. vihāraṣṣa upacāre vā upatthānasālāyam vā maṇḍape vā rukkhamañḍe vā sijjhokāse vā seyyam santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti dukkaṭassa. puggaliko saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggaliko vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggaliko puggalikasaññi, aññassa puggaliko āpatti dukkaṭassa, attano puggaliko anāpatti. ||2||

anāpatti gilāno pavisati, sītena vā uḍhena vā pīḍito pavisati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

chaṭṭham.

PĀCITTIYA, XVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū aññataram paccanti-mam mahāvihāram paṭisaṃkharonti idha mayam vassam vasissāma 'ti. addasamsu kho chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū vihāram paṭisaṃkharonte, disvāna evam āhamsu: ime āvuso sattarasavaggiyā bhikkhū vihāram paṭisaṃkharonti. handa ne vuṭṭhāpessāma 'ti. ekacce evam āhamsu: āgamethāvuso yāva paṭisaṃkharonti, paṭisaṃkhalo vuṭṭhāpessāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū etad avocun: utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpunātīti, nanu āvuso paṭigace' eva ācikkhitabbaṃ, mayaṃ o' aññaṃ paṭisaṃkharēyyāma 'ti. nanu āvuso saṃghiko vihāro 'ti. āmāvuso saṃghiko vihāro 'ti. utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpunātīti, mahallako āvuso vihāro, tumhe pi vasatha mayam pi vasissāma 'ti. utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpunātīti kupitā anattamanā givāyaṃ gahetvā nikkadḍhanti. te nikkadḍhiyamānā rodanti. bhikkhū evam āhamsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā amhe saṃghikā viharā nikkadḍhantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhū saṃghikā viharā nikkadḍhissantīti. attha kho te bhikkhū . . . ārocesun — la —, saccam kira tumhe bhikkhave kupitā . . . nikkadḍhathā 'ti. saccam bhagavā, vigarāhi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā kupitā . . . nikkadḍhissatha, n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhem kupito anattamano saṃghikā viharā nikkadḍheyya vā nikkadḍhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhū ti aññaṃ bhikkhū.

kupito anattamano 'ti anabhiraddho āhatacitto khilajāto.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dīno hoti pariceatto.

nikkaḍḍheyyā 'ti gabbhe gahetvā pamukhaṃ nikkadḍhati, āpatti pācittiyassa. pamukhe gahetvā bahi nikkadḍhati, āpatti pācittiyassa. ekena payogena bahuko pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. nikkadḍhāpeyyā 'ti, aññaṃ āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakiṃ āpatto bahuko pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi kupito anattamano nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko kupito . . . nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. saṃghike puggalikasaññi kupito . . . nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. tassa parikkhāraṃ nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. vihāraṃ upacāra vā upatthānasālāya vā maṇḍapā vā rukkhamūlā vā ajjhokāsā vā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ vihāra vā vihāraṃ upacāra vā . . . ajjhokāsā vā n. vā n. vā, āpatti dukkaṭassa. tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, āpatti dukkaṭassa. puggalike saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññi, aññaṃ puggaliko āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti alajjīṃ nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, ummattakaṃ n. vā n. vā, tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, bhaṇḍanakāraṃ kalahakāraṃ vivādakāraṃ bhassakāraṃ saṃghe adhikāraṇakāraṃ n. vā n. vā, tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, antevāsikaṃ vā saddhivihārikaṃ vā na sammāvattantaṃ n. vā n. vā, tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena dve bhikkhū saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā eko heṭṭhā viharati eko upari. uparimo bhikkhu āhaccapādakaṃ mañcaṃ sahasā abhinisīdi. mañcapādo nippaṭitvā heṭṭhimassa bhikkhuno matthake avatthāsi, so bhikkhu vissaram akāsi. bhikkhū upadhāvitvā taṃ bhikkhuṃ etad avocaṃ : kissa tvam āvuso vissaram akāsi. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti ; kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ sahasā abhinisīdisattiti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ —la—. saccaṃ kira tvam bhikkhu saṃghike . . . abhinisīdasīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa saṃghike . . . abhinisīdisasi. n' etam moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya —pa— evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ vā piṭhaṃ vā abhinisīdeyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dīno hoti pariccatto.

vehāsakuṭi nāma majjhimaṃ purisaṃ asisaghattā.

āhaccapādako nāma mañco aṅge vijjhītvā ṭhito hoti.

āhaccapādakaṃ nāma piṭhaṃ aṅge vijjhītvā ṭhitaṃ hoti.

abhinisīdeyyā 'ti, tasmīṃ abhinisīdati, āpatti pācittiyassa. abhinipajjeyyā 'ti tasmīṃ abhinipajjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññā uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ vā piṭhaṃ vā abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko —la— saṃghiko puggalikasaññā . . . abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. puggaliko saṃghikasaññā, āpatti dukkaṭassa. puggaliko vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggaliko puggalikasaññā, aññassa puggaliko āpatti dukkaṭassa, attano puggaliko anāpatti. ||2||

anāpatti avehāsakuṭiyā, sisaghattāya, heṭṭhā aparibhogā hoti, padarasañcitaṃ hoti, paṭāpi dinnā hoti, tasmīṃ ṭhito gaṇhati vā laggeti vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

atṭhamāṃ.

PĀCITTIYA, XIX.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghositārāme. tena kho pana samayena āyasmato Channassa upatthāko mahāmatto āyasmato Channassa vihāram kārāpeti. atha kho āyasmā Channo katapariyositam vihāram punappunam chādāpeti punappunam limpāpeti. atibhārito vihāro paripatī. atha kho āyasmā Channo tiṇaṃ ca kaṭṭhaṃ ca samkaḍḍhanto aññatarassa brāhmaṇassa yavakhettaṃ dūsesi. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khīyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhaddantā ambhākam yavakhettaṃ dūsessantīti. assosum kho bhikkhū tassa brāhmaṇassa ujjhāyantassa khīyantassa vipācentassa. ye te bhikkhū appiechā te . . . vipācentī : kathaṃ hi nāma āyasmā Channo katapariyositam vihāram punappunam chādāpessati punappunam limpāpessati, atibhārito vihāro paripatīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum — la —. saccam kira tvaṃ Channa katapariyositam . . . paripatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa katapariyositam . . . paripatī. n' etaṃ moghapurisa appasannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

mahallakam pana bhikkhunā vihāram kārayamānena yāva dvārakosā aggalaṭṭhapanāya ālokasandhiparikammāya dvittiechadanussa pariyaṃ appaharite t̥hitena adhiṭṭhātābham. tato ce uttari appaharite pi t̥hito adhiṭṭhāheyya, pācittiyā ti. ||1||

mahallako nāma vihāro sassāmiko vuccati.

vihāro nāma ullitto vā hoti avalitto vā ullittāvalitto vā.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārāpento vā.

yāva dvārakosā 'ti piṭṭhasaṅghāṭassa samantā hatthapāsā.

aggalaṭṭhapanāyā 'ti dvāraṭṭhapanāya.

ālokasandhiparikammāyā 'ti vātapānaparikammāya setavannam kōjavannam gerukaparikammam mālākammam latākammam makaradantakam pañcapaṭṭhikam.

dvitticchadanassa pariyāyaṃ appaharite t̥hiteṇa adhiṭṭhātabban ti, haritaṃ nāma pubbaṇṇaṃ aparāṇṇaṃ. sace harite t̥hito adhiṭṭhāti, āpatti dukkaṭassa. maggena chādentassa dve magge adhiṭṭhahitvā tatiyaṃ maggaṃ āpāpetvā pakkamitabbam. pariyāyena chādentassa dve pariyāye adhiṭṭhahitvā tatiyaṃ pariyāyaṃ āpāpetvā pakkamitabbam.

tato ce uttari appaharite pi t̥hito adhiṭṭhaheyyā 'ti, iṭṭhakāya chādentassa iṭṭhakiṭṭhakāya āpatti pācittiyassa. silāya chādentassa silāya silāya āpatti pācittiyassa. sudhāya chādentassa piṇḍe piṇḍe āpatti pācittiyassa. tiṇeṇa chādentassa karaḷe karaḷe āpatti pācittiyassa. paṇṇeṇa chādentassa paṇṇe paṇṇe āpatti pācittiyassa. || 1 ||

atirekadvittipariyāye atirekasaññi adhiṭṭhāti, āpatti pācittiyassa. atirekadvittipariyāye vematiko adh., āpatti pācittiyassa. atir. ānakasaññi adh., āpatti pācittiyassa. ānakadvittipariyāye atirekasaññi, āpatti dukkaṭassa. ānakadv. vematiko, āpatti dukkaṭassa. ānakadv. ānakasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti dvittipariyāye, ānakadvittipariyāye, leṇe, guhāya, tiṇakutikāya, aññhass' atthāya, attano dhanena, vāsāgāraṃ t̥hapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XX.

Tena samayena buddho bhagavā Āḷaviyaṃ viharati Aggālave cetiyo. tena kho pana samayena Āḷavikā bhikkhū navakammam karontā jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ tiṇaṃ pi mattikaṃ pi siñcanti pi siñcāpenti pi. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma Āḷavikā bhikkhū jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siñcāpessanti pīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ — la —. saccam kira tumhe bhikkhave jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siñcāpetha pīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siñcāpessatha pī.

n' etam moghapurissā appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa —
evaṃ ca pana bhikkhāve imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ tiṇaṃ vā
mattikaṃ vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sūmaṃ vā jānāti aññe vā tessa ārocenti.

siñceyyā 'ti sayama siñcati, āpatti pācittiyassa. siñcāpeyyā
'ti aññaṃ ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakiṃ āpatto bahu-
kaṃ pi siñcati, āpatti pācittiyassa. ||1||

sappāṇake sappāṇakasaññi tiṇaṃ vā mattikaṃ vā siñcati
vā siñcāpeti vā, āpatti pācittiyassa. sappāṇake vematiko
. . . siñcāpeti vā, āpatti dukkaṭṭassa. sappāṇake appāṇa-
kasaññi . . . siñcāpeti vā, anāpatti. appāṇake sappāṇaka-
saññi, āpatti dukkaṭṭassa. appāṇake vematiko, āpatti dukka-
ṭṭassa. appāṇake appāṇakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, ummattakassa,
ādikkammikassā 'ti. ||3||2||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

bhūtaṃ, aññāya, ujjhāyaṃ, pakkamantena te duve,
pubbe, nikkadḍhaṃ'āhacca dvāra-sappāṇakena cā 'ti.

bhūtagāmaṃ dutiya.

PĀCITTIIYA, XXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovaḍantā lābhino
honti cīvarapiṇḍapātasaṇaṇagillānappaccayabhesajjaparikkhā-
rānaṃ. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad
ahoṣi: etarahi kho āvuso therā bhikkhū bhikkhuniyo ova-
dantā lābhino honti cīvara-parikkhārānaṃ. haṇḍāvuso
mayam pi bhikkhuniyo ovaḍamā 'ti. atha kho chabbaggiyā
bhikkhū bhikkhuniyo upasaṃkamitvā etad avocaṃ: amhe

pi bhaginiyo upasamkamatha, mayam pi ovadissānā 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo yena chabbaggiyā bhikkhū ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā chabbaggiye bhikkhū abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu. atha kho chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva dhammiṃ katham katvā divasaṃ tiracchānakathāya vītināmetvā uyyojesun gacchatha bhaginiyo 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo yena bhagavā ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ atthimsu. ekamantaṃ thitā kho tā bhikkhuniyo bhagavā etad avoca : kacci bhikkhuniyo ovādo iddho ahoṣīti. kuto bhante ovādo iddho bhavissati, ayyā chabbaggiyā parittaṃ ñeva . . . uyyojesun ti. atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo dhammiyā kathāya sandassesi samādapesi samuttejesi sampahamsesi. atha kho tā bhikkhuniyo bhagavatā dhammiyā kathāya sandassitā . . . sampahamsitā bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkamimsu. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā chabbaggiye bhikkhū paṭipucchī : saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva . . . uyyojethā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahī buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva . . . uyyojessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vīgarabhitvā dhammiṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave bhikkhunovādakaṃ sammannitum. evaṃ esā pana bhikkhave sammannitabbo. paṭhamam bhikkhu yācītabbo, yācītvā byattena bhikkhunā paṭibalena saṃgho nāpetabbo : supātu me bhante saṃgho. yadi saṃghassa paṭtakallaṃ saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ bhikkhunovādakaṃ sammanneyya, esā ñatti. supātu me bhante saṃgho. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ bhikkhunovādakaṃ sammannati. yassāyasmato khamati itthannāmassa bhikkhuno bhikkhunovādakassa sammuti . . . bhāseyya. dutiyam pi etaṃ attham vadāmi — la — tatiyam pi etaṃ attham vadāmi : supātu me . . . bhāseyya. sammato saṃghena itthannāmo bhikkhu bhikkhunovādako. khamati . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā chabbaggiye bhikkhū anekapariyāyena

vigarahitvā dubbhāratāya — pa — evañ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu asammato bhikkhuniyo ovadēyya,
pācittīyaṃ ti.

evañ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena therā bhikkhū sammata bhikkhu-
niyo ovaḍantā tath' eva lābhino honti cīvarapiṇḍapātasenā-
sanagilānapaccayabhesajjaparikkhārānaṃ. atha kho chabba-
ggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi : etarahi kho āvuso therā
bhikkhū sammata bhikkhuniyo ovaḍantā tath' eva lābhino
honti cīvara'parikkhārānaṃ. haṇḍāvuso mayam pi nissi-
maṃ gantvā aññamaññaṃ bhikkhunoḍakam sammannitvā
bhikkhuniyo ovaḍāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū
nissimaṃ gantvā aññi. bh. samm. bhikkhuniyo upasamkamitvā
etad avocum : mayam pi bhagiṇiyo sammata, amhe pi upa-
samkamatha, mayam pi ovaḍissāma 'ti. atha kho tā bhi-
kkhuniyo . . . (etc. as above, ch. 1) . . . vigarahitvā
dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhi-
kkhave aṭṭhaḥ' aṅgehi samannāgataṃ bhikkhuṃ bhikkhu-
noḍakam sammannitum : sīlavā hoti pātimokkhasamva-
rasampvuto vibarati ācāragocarasampanno anumattesu vājjesu
bhayadassāvi samāḍāya sikkhati sikkhāpedesu, bahussuto
hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe
kalyāṇā pariyoṣānakalyāṇā sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalapari-
puṇṇaṃ parisuddham brahmacariyaṃ abhivadanti tathārūp'
assa dhammā bahussutā honti dhātā vacasā paricita mā-
nasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, ubhayāni kho paṇ'
assa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti evvibhattāni
suppavattinī savinicehitāni sattaso anubyañjanaṃ, kalyāṇa-
vāco hoti kalyāṇavākkaraṇo, yebhuyyena bhikkhuniṇaṃ
piyo hoti manāpo, paṭibalo hoti bhikkhuniyo ovaḍitum, na
kho paṇ' etaṃ bhagavantam uddissa pubbajitāya kāsāya-
vatthavasānāya garudhammaṃ ajjhāpannapubbo hoti, visati-
vasso vā hoti ntirekavisativasso vā. anujānāmi bhikkhave
imehi aṭṭhaḥ' aṅgehi samannāgataṃ bhikkhuṃ bhikkhu-
noḍakam sammannitum ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

asammato nāma ñatticatutthena kammena asammato.

bhikkhuniyo nāma ubhatosamghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti aṭṭhaḥi garudhammehi ovadati, āpatti pācitti-
yassa. aññena dhammena ovadati, āpatti dukkaṭassa. ekato
upasampannap ovadati, āpatti dukkaṭassa.

tena sammatenā bhikkhunā pariveṇaṃ sammajjivā paṇi-
yaṃ paribbojaniyaṃ upaṭṭhāpetvā āsanaṃ paññāpetvā duti-
yaṃ gahetvā nisīditabbam. bhikkhunihi tattha gantvā taṃ
bhikkhuṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīditabbam. tena bhi-
kkhunā pucchitabbā: samagga 'ttha bhāginiyo 'ti. sace
samagga 'mhāyyā 'ti bhāpanti, vattanti bhāginiyo aṭṭha
garudhammā 'ti. sace vattanti ayyā 'ti bhāpanti eso bhāgi-
niyo ovādo 'ti niyyādetabbo. sace na vattanti ayyā 'ti
bhāpanti, osāretabbā: vassasatupasampannāya bhikkhuniyā
tadāhupasampannassa bhikkhuno abhivādanam paccutthānaṃ
añjalikammaṃ sāmīcikkammaṃ kātabbam; ayam pi dhammo
sakkatvā garukatvā mānetvā pūjetvā yāvajivaṃ anatikkā-
maniyo. na bhikkhuniyā abhikkhake āvāse vassaṃ vasi-
tabbam; ayam pi dhammo . . . anatikkamaniyo. anvaddha-
māsaṃ bhikkhuniyā bhikkhusamghato dve dhammā paccā-
simsitabbā uposathapucchakaṇ ca ovādupasamkamanāṇ ca;
ayam pi dhammo . . . anatikkamaniyo. vassaṃ vutthāya
bhikkhuniyā ubhatosamghe tīhi tūhānehi pavāretabbam
ditṭhena vā sutena vā parisaṅkāya vā; ayam pi dhammo
. . . anatikkamaniyo. garudhammaṃ ajjhāpannāya bhi-
kkhuniyā ubhatosamghe pakkhamānattaṃ caritabbam; ayam
pi . . . anatikkamaniyo. dve vassāni chasu dhammesu
sikkhitasikkhāya sikkhamānāya ubhatosamghe upasampadā
pariyesitabbā; ayam pi . . . anatikkamaniyo. na bhi-
kkhuniyā kenaci pariyāyena bhikkhu akkositabbo paribbā-
sitabbo; ayam pi . . . anatikkamaniyo. sijjatagge ovaṇo
bhikkhuniṇaṃ bhikkhūsu vacanapatho, anovaṇo bhikkhū-
naṃ bhikkhuniṇsu vacanapatho; ayam pi . . . anatikkamaniyo
'ti. sace samagga 'mhāyyā 'ti bhāpantaṃ aññaṃ dhammaṃ
bhāpanti, āpatti dukkaṭassa. sace vagga 'mhāyyā 'ti bha-
pantaṃ aṭṭha garudhamme bhāpanti, āpatti dukkaṭassa. ovādaṃ
aniyyādetvā aññaṃ dhammaṃ bhāpanti, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

adhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa. adhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vematiko ovadati, āpatti pācittiyassa. adh. adh. v. bh. samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme vematiko vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme dhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme adhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme vematiko samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme dhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti pācittiyassa.

dhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati . . . vematiko ovadati . . . samaggasaññi ovadati, āpatti dukkaṭassa.

dhammakamme vematiko vaggam . . . āpatti dukkaṭassa.

dhammakamme dhammakammasaññi vaggam . . . āpatti dukkaṭassa.

dhammakamme adhammakammasaññi samaggam . . . āpatti dukkaṭassa.

dhammakamme vematiko samaggam . . . āpatti dukkaṭassa.

dhammakamme dhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovadati, āpatti dukkaṭassa, . . . vematiko ovadati, āpatti dukkaṭassa, . . . samaggasaññi ovadati, anāpatti. ||2||

anāpatti uddesaṃ dento, paripuccham dento, osārehi ayyā 'ti vuccamāno osāreti, pañham pucchati, pañham puṭṭho kaṭheti, aññass'atthāya bhaṇantaṃ bhikkhuniyo suganti, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

PĀCITTIYA, XXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadanti pariyāyena. tena kho pana samayena āyasmato Cūḷapanthakassa pariyāyo hoti bhikkhuniyo ovaditum. bhikkhuniyo evaṃ āhaṃsu : na dāni ajja ovādo iddho bhavissati, tañ ñeva dāni udānaṃ ayyo Cūḷapanthako punappunaṃ bhaṇissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo yenāyasmā Cūḷapanthako ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Cūḷapanthakaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu, ekamantaṃ nisinnā kho tā bhikkhuniyo āyasmā Cūḷapanthako etad avoca : samagga 'ttha bhaginiyo 'ti. samagga 'mhāyyā 'ti. vattanti bhaginiyo attha garudhammā 'ti. vattant' ayyā 'ti. eso bhaginiyo ovādo 'ti niyyādetvā imaṃ udānaṃ punappunaṃ abhāsi :

adhicetaso appamajjato munino monapathesu sikkhato
sokā na bhavanti tādino upasantassa sadā satimato 'ti.

bhikkhuniyo evaṃ āhaṃsu : nanu avocumhā na dāni ajja ovādo iddho bhavissati, tañ ñeva dāni udānaṃ ayyo Cūḷapanthako punappunaṃ bhaṇissatīti. assosi kho āyasmā Cūḷapanthako tasmaṃ bhikkhunīnaṃ imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho āyasmā Cūḷapanthako vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antalikkhe caṅkamatī pi tiṭṭhati pi nisidati pi seyyam pi kappeti dhūmāyutī pi pajjalati pi antarāpi dhāyati tañ ñeva udānaṃ bhaṇati aññañ ca bahum buddhavaacanam. bhikkhuniyo evaṃ āhaṃsu : acchariyaṃ vata bho abbhutaṃ vata bho na vata no ito pubbe ovādo evaṃ iddho bhūtapubbe yathā ayyassa Cūḷapanthakassa 'ti. atha kho āyasmā Cūḷapanthako tā bhikkhuniyo yāva samandhakārā ovaditvā uyyojesi gacchatha bhaginiyo 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo nagaradvāre thakkite bahinagare vasitvā kālass' eva nagaraṃ pavasiṃti. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : abrahmacāriṇiyo imā bhikkhuniyo, ārāme bhikkhūhi saddhiṃ vasitvā idāni nagaraṃ pavasiṃtīti. assosun kho bhikkhū tesam manussā-

naṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Cūlapanthako atthaṃgate suriye bhikkhuniyo ovadissatīti — la —. saccam kira traṃ Cūlapanthaka atthaṃgate suriye bhikkhuniyo ovadasīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma traṃ Cūlapanthaka . . . ovadissasi. n' etaṃ Cūlapanthaka appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

sammato ce pi bhikkhu atthaṃgate suriye bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyā ti. ||1||

sammato nāma ñatticatutthena kammena sammato.

atthaṃgate suriye 'ti oggate suriye.

bhikkhuniyo nāma ubhatoṣaṃghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti atthahi vā garudhammehi aññena vā dhammena ovadati, āpatti pācittiyassa. ||1||

atthaṃgate atthaṃgatasāññi ovadati, āpatti pācittiyassa. atthaṃgate vemaṭṭiko ovadati, āpatti pācittiyassa. atthaṃgate anattaṃgatasāññi ovadati, āpatti pācittiyassa. ekato-upasampannaṃ ovadati, āpatti dukkaṭassa. anattaṃgate atthaṃgatasāññi, āpatti dukkaṭassa. anattaṃgate vemaṭṭiko, āpatti dukkaṭassa. anattaṃgate anattaṃgatasāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti uddesaṃ dento, paripuccham dento, osārehi ayyā 'ti vuccamāno osāreti, pañham pucchati, pañham puṭṭho katheti, aññāse' atthāya bhāṇantaṃ bhikkhuniyo supanti, eikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dutiyam.

PĀCITTIYA, XXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapilavatthusmim Nigrodhārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ upasamkamitvā chabbaggiyā bhikkhuniyo ovadanti. bhikkhuniyo chabbaggiyā bhikkhuniyo etaṃ avocaṃ : eth' ayye

ovādaṃ gamissāma 'ti. yaṃ hi mayaṃ ayye gaccheyyāma
ovādassa kāraṇa, ayyā chabbaggiyā idh' eva amhe ovadantīti.
bhikkhuniyo . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā
bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ upasaṃkamitvā bhikkhuniyo
ovadissantīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ
atthaṃ ārocesuṃ. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ
. . . ovadissantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave
. . . ovadathā 'ti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . ovadissatha,
n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa —
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhunūpassayaṃ upasaṃkamitvā
bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ
paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena Mahāpajāpati Gotamī gilānā
hoti. therā bhikkhū yena Mahāpajāpati Gotamī ten' upa-
saṃkamissa, upasaṃkamitvā Mahāpajāpatiṃ Gotamī etaḍ
avocaṃ: kacci te Gotamī khamaniyaṃ, kacci yāpaniyaṃ ti. na
me ayyā khamaniyaṃ na yāpaniyaṃ. iṅgh' ayyā dhammaṃ
desethā 'ti. na bhaginī kappati bhikkhunūpassayaṃ upa-
saṃkamitvā bhikkhuniyā dhammaṃ desetaṃ ti kukkucā-
yantaṃ na desesuṃ. atha kho bhagavā pubbaṃhasamayaṃ
nivāsetvā pattācivaraṃ ādāya yena Mahāpajāpati Gotamī ten'
upasaṃkami, upasaṃkamitvā paññatto āsano nisīdi. nisajja
kho bhagavā Mahāpajāpatiṃ Gotamī etaḍ avoca: kacci te
Gotamī khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe me bhante
therā bhikkhū āgantvā dhammaṃ desenti, tena me phāsu
hoti. idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkucāyantaṃ
na desenti, tena me na phāsu hotīti. atha kho bhagavā
Mahāpajāpatiṃ Gotamī dhammiyā kathāya . . . sampa-
hāsetvā utthāyāsanaṃ pakkāmi. atha kho bhagavā etaṃ
nidāne etaṃ pakāraṇe dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū
Amantesi: anujānāmi bhikkhave bhikkhunūpassayaṃ upa-
saṃkamitvā gilānaṃ bhikkhuṃ ovāditaṃ. evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhunūpassayaṃ upasamkamitvā
bhikkhuniyo ovadeyya aññatra samayā, pācittiyam.
tatthāyaṃ samayo : gilānā hoti bhikkhunī, ayaṃ tattha
samayo 'ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhunūpassayo nāma yattha bhikkhuniyo ekarattam pi
vasanti.

upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.

bhikkhuniyo nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti atthahi garudhammehi ovadati, āpatti pācitti-
yassa.

aññatra samayā 'ti tthapetvā samayaṃ.

gilānā nāma bhikkhunī na sakkoti ovādāya vā saṃvāsāya
vā gantum. ||1||

upasampannāya upasampannasāññi bhikkhunūpassayaṃ
upasamkamitvā aññatra samayā ovadati, āpatti pācittiyassa.
upasampannāya vematiko . . . ovadati, āpatti pācittiyassa.
upasampannāya anupasampannasāññi . . . ovadati, āpatti
pācittiyassa. aññena dhammena ovadati, āpatti dukkaṭassa.
ekatoupasampannāya ovadati, āpatti dukkaṭassa. anupa-
sampannāya upasampannasāññi, āpatti dukkaṭassa. anupa-
sampannāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya
anupasampannasāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, addesaṃ dento, paripuccham dento . . .
(as Pāc. XXII. 2. 3) . . . ādikammikassā 'ti. ||3||3||

tatiyaṃ.

PACITTIIYA, XXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantā lābhino honti
cīvarapiṇḍapātasaṇāsanaḡilānapaccayaabhesajjaparikkhārānaṃ.
ehabbaggiyā bhikkhū evaṃ vadanti : na bahukatā therā
bhikkhū bhikkhuniyo ovaditum, āmisahetu therā bhikkhū

bhikkhuniyo ovadantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū evaṃ vakkhanti: na bahukatā . . . ovadantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave evaṃ vadetha: na bahukatā . . . ovadantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā evaṃ vakkhatha: na bahukatā . . . ovadantīti. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu evaṃ vadeyya: āmisahetu therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantīti, pācittīyan ti. ||1||

yo paṇā 'ti . . . adhīppeto bhikkhū 'ti.

āmisahetū 'ti cīvarahetu piṇḍapātahetu senāsanaheṭu gilānapaccayabhesajjaparikkhārahetu sakkārahetu garukārahetu mānaheṭu vandanahetu pūjanaheṭu.

evaṃ vadeyyā 'ti upasampannam saṃghena sammataṃ bhikkhunovādakaṃ avappam kattukāmo ayasaṃ kattukāmo maṅkuṃ kattukāmo evaṃ vadeti: cīvarahetu . . . pūjanaheṭu ovadati bhaṇati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. upasampannam saṃghena asammatam bhikkhunovādakaṃ avappam k. ayasaṃ k. maṅkuṃ k. evaṃ vadeti: cīvarahetu . . . pūjanaheṭu ovadati bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannam saṃghena sammataṃ vā asammatam vā bhikkhunovādakaṃ avappam kattukāmo . . . bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatiyā cīvarahetu . . . pūjanaheṭu ovadantaṃ bhaṇati, ummattakaṇṇa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XXV.

'Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Sāvattthiyaṃ aññatarissā viśikhāya piṇḍāya carati. aññatarāpi bhikkhuno tassā viśikhāya piṇḍāya carati. atha kho so bhikkhu taṃ bhikkhuno etad avoca : gaccha bhagini amukasmim okāse bhikkhā diyyatīti. sāpi kho evam āha : gacch' ayya asukasmim okāse bhikkhā diyyatīti. te abhinhadassanena sandiṭṭhā ahesun. tena kho pana samayena saṃghassa cīvaram bhājīyati. atha kho sā bhikkhuno ovādam gantvā yena so bhikkhu ten' upasāmkami, upasāmkamitvā taṃ bhikkhum abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsī. ekamantaṃ ṭhitam kho taṃ bhikkhuno so bhikkhu etad avoca : ayaṃ me bhagini cīvarapaṭiviso, sādīyissasīti. ām' ayya dubbala-cīvara 'mhitī. atha kho so bhikkhu tassā bhikkhuniyā cīvaram adāsī. so pi kho bhikkhu dubbala-cīvaro hoti. bhikkhū taṃ bhikkhum etad avocum : karo hi dāni te āvuso cīvaram ti. atha kho so bhikkhu bhikkhūnam etam attham ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhu bhikkhuniyā cīvaram dassatīti — pa —, saccam kira tvaṃ bhikkhu bhikkhuniyā cīvaram adāsīti. saccam bhagavā. nātikā te bhikkhu aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā na jānāti patirūpaṃ vā apatirūpaṃ vā santam vā asantaṃ vā. katham hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dassasi. n' etam moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dadeyya, pācittīyaṃ ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū kukkucāyanta bhikkhūnānaṃ pārivattakaṃ cīvaram na denti. bhikkhuniyo . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā amhākaṃ pārivattakaṃ

civarapaṃ na dassantīti. assosapaṃ kho bhikkhū tasmaṃ bhikkhuniṃ . . . vipācentīnaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave pañcannaṃ pārivattakaṃ dātuṃ : bhikkhussa, bhikkhuniyā, sikkhamānāya, sāmaṇerassa, sāmaṇeriyā. anujānāmi bhikkhave imesaṃ pañcannaṃ pārivattakaṃ dātuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā civarapaṃ dadeyya aññatra pārivattakā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitito vā yāva sattamā pitāmahayugā asambuddhā.

bhikkhuni nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

civarapaṃ nāma channaṃ civarānaṃ aññatarapaṃ civarapaṃ vikappanupagapacchimapaṃ.

aññatra pārivattakā 'ti ṭhapetvā pārivattakaṃ deti, āpatti pācittiyassa. ||1||

aññātikāya aññātikasaññī civarapaṃ deti aññatra pārivattakā, āpatti pācittiyassa. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññī . . . āpatti pācittiyassa. ekatoupa-sampannāya civarapaṃ deti aññatra pārivattakā, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññī, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti ñātikāya, pārivattakaṃ, parittena vā vipulaṃ vipulena vā parittaṃ, bhikkhuni viśāsaṃ gaṇhāti, tāvakālikam gaṇhāti, civarapaṃ ṭhapetvā aññaṃ parikkhāraṃ deti, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||3||

pañcamapaṃ.

PĀCITTIYA, XXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Udāyi paṭṭho hoti civarakammaṃ kātupa.

aññatarā bhikkhuni yenāyasmā Udāyi ten' upasamkamī, upasamkamitvā āyasmantaṃ Udāyiṃ etad avoca : sādhu me bhante ayyo cīvaram sibbetū 'ti. atha kho āyasmā Udāyi tassā bhikkhuniyā cīvaram sibbetvā surattaṃ suparikkamma-kattaṃ katvā majjhe paṭibhānacittaṃ vuttāpetvā samharitvā nikkhipi. atha kho sā bhikkhuni yenāyasmā Udāyi ten' upasamkamī, upasamkamitvā āyasmantaṃ Udāyiṃ etad avoca : kahan taṃ bhante cīvaran ti. handa bhaginī imaṃ cīvaram, yathāsamhaṭaṃ haritvā nikkhipitvā yadā bhikkhuni-saṃgho ovādaṃ āgacchati tadā imaṃ cīvaram pārupitvā bhikkhuni-saṃghassa piṭṭhito piṭṭhito āgacchā 'ti. atha kho sā bhikkhuni taṃ cīvaram yathāsamhaṭaṃ haritvā yadā bhikkhuni-saṃgho ovādaṃ āgacchati tadā taṃ cīvaram pārupitvā bhikkhuni-saṃghassa piṭṭhito piṭṭhito āgacchati. manussā . . . vipācenti : yāva chinṇikā imā bhikkhuniyo dhuttikā ahirikāyo, yatra hi nāma cīvaro paṭibhānacittaṃ vuttāpessanti. bhikkhuniyo evam āhamsa : kass' idaṃ kamman ti. ayyassa Udāyissā 'ti. ye pi te chinṇakā dhuttakā ahirikā tesam pi evarūpaṃ na sobheyya, kim pan' ayyassa Udāyissā 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi bhikkhuniyā cīvaram sibbessati — pa —. saccam kira tvaṃ Udāyi bhikkhuniyā cīvaram sibbesi. saccam bhagavā. nātikā te Udāyi aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya na jānāti patirūpaṃ vā apatirūpaṃ vā pāsādikam vā apāsādikam vā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pāsādāya — pa —. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo 'pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbeyya vā sikkhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitrito vā yāva sattamaṃ pitāma-hayugā asambuddhā,

bhikkhuni nāma ubhatosaṃghe upasampannā,

cīvaram nāma chaṇṇaṃ cīvarānaṃ aññatarānaṃ cīvaram.

sibbeyyā 'ti sayam sibbeti, ārapathe ārapathe āpatti pācittiyassa. sibbāpeyyā 'ti aññaṃ ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakīṃ āpatto bahukaṃ pi sibbeti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

aññātikāya aññātikasaññi cīvaram sibbeti vā sibbāpeti vā, āpatti pācittiyassa. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ekatoupasampannāya cīvaram sibbeti vā sibbāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññi, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ñātikāya, cīvaram ṭhapetvā aññaṃ parikkhāram sibbeti vā sibbāpeti vā, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, XXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunhi saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjanti. manussā . . . vipācenti: yath' eva mayam sapajāpatikā āhiṇḍāma, evam ev' ime samaṇā Sakyaputtiyā bhikkhunhi saddhīm āhiṇḍanti. ti. assosam kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunhi saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunhi . . . paṭipajjathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhunhi . . . paṭipajjissatha. n' etaṃ moghapurisā . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjeyya antamaso gāmantaram pi, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena sambhulā bhikkhū en bhikkhu-

niyo ca Sāketā Sāvattihim addhānamaggaṃ paṭipannā honti. atha kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: mayam pi ayyehi saddhīm gamissāma 'ti. na bhagini kappati bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjitum. tumhe vā paṭhamam gacchatha mayam vā gamissāma 'ti. ayyā bhante aggapuriśā, ayyā 'va paṭhamam gacchantū 'ti. atha kho tāsaṃ bhikkhunīsaṃ pucchā gacchantīnaṃ antarā magge corā acchindīsu ca dūsesuṃ ca. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattihim gantvā bhikkhunīsaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ . . . ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kaṭṭham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave satthagamanīyo magge sāsāṅkasammate sappatibhaye bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjeyya antamaso gāmantaraṃ pi aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyaṃ समयो: satthagamanīyo hoti maggo sāsāṅkasammato sappatibhayo, ayaṃ tattha समयो 'ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhuni nāma ubhatosamghe upasampannā.

saddhin ti ekato.

samvidhāyā 'ti gacchāma bhagini gacchām' ayya, gacchām' ayya gacchāma bhagini, ajja vā hiyyo vā pare vā gacchāma 'ti samvidahati, āpatti dukkaṭassa.

antamaso gāmantaraṃ pīti, kukkuṭasampāte gāme gāmantare gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmake araññe adḍhayaṃ jana adḍhayaṃ jana āpatti pācittiyassa.

aññatra समयā 'ti ṭhapetvā समयam.

satthagamanīyo nāma maggo na sekkā hoti vinā satthena gantum. sāsāṅkam nāma tasmiṃ magge corānaṃ nivṛtthokāso dissati bhuttokāso dissati ṭhitokāso dissati nisinnokāso dissati nipannokāso dissati. sappatibhayaṃ nāma tasmiṃ magge corehi manussā hatā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.

sappaṭibhayaṃ gantvā appaṭibhayaṃ dassitvā uyyojetabbā
gacchatha bhaginiyo 'ti. ||1||

samvidahite samvidahitasāññi ekaddhānamaggam paṭi-
pajjati antamaso gāmantaram pi aññatra samayā, āpatti
pācittiyassa. samvidahite vematiko . . . samvidahite
asamvidahitasāññi . . . āpatti pācittiyassa. bhikkhu samvi-
dahati, bhikkhuno na samvidahati, āpatti dukkaṭassa. asamvi-
dahite samvidahitasāññi, āpatti dukkaṭassa. asamvidahite
vematiko, āpatti dukkaṭassa. asamvidahite asamvidahita-
sāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, asamvidahitvā gacchati, bhikkhuno samvi-
dahati bhikkhu na samvidahati, visamketena gacchanti, āpa-
dāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chaḍḍaggiyā bhikkhū bhikkhunhi saddhiṃ
samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhanti. manussā . . . vipā-
centi: yath'eva mayam sapajāpatikā nāvāya kiḷāma, evam
ev' ime samayā Sakyaputtiyā bhikkhunhi saddhiṃ samvi-
dhāya nāvāya kiḷantīti. assosum kho bhikkhū tesam
manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chaḍḍaggiyā bhikkhū bhi-
kkhunhi saddhiṃ samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhissanti
— pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunhi saddhiṃ
samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhathā 'ti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe mogha-
purisā bhikkhunhi . . . abhirūhissatha. n' etaṃ mogha-
purisā . . . sikkhāpadaṃ addiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṃ samvidhāya
ekam nāvaṃ abhirūheyya uddhamgāminiṃ vā adhoga-
miniṃ vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paṇ-
ṇattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ca bhikkhuniyo ca Sāketā Sāvattthim addhānamaggaṃ paṭipannā honti. antarā magge nadi taritabbā hoti. atha kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: mayam pi ayyehi saddhim uttarissāmā 'ti. na bhagini kappati bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhitum, tamhe vā paṭhamam uttaratha mayam vā uttarissāmā 'ti. ayyā bhante aggapurisā, ayyā 'va paṭhamam uttarantū 'ti. atha kho tāsam bhikkhunīnam pucchā uttarantīnam corā acchindimsu ca dūsesum ca. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthim gantvā bhikkhuniyam etam attham ārocesum. bhikkhuniyo bhikkhūnam . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave tiriyaṃtaraṇāya bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūheyya uddhamgāminim vā adhogāminim vā aññatra tiriyaṃtaraṇāya, pācittiyam ti. || 2 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhunī nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

saddhim ti ekato.

samvidhāyā 'ti abhirūhāma bhagini abhirūhām' ayya, abhirūhām' ayya abhirūhāma bhagini, ajja vā hiyyo vā pare vā abhirūhāmā 'ti samvidahati, āpatti dukkaṭassa. bhikkhuniyā abhirūlhe bhikkhu abhirūhati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu abhirūlhe bhikkhunī abhirūhati, āpatti pācittiyassa. ubho vā abhirūhanti, āpatti pācittiyassa.

uddhamgāminim ti ujjavanikāya. adhogāminim ti ojavani-kāya. aññatra tiriyaṃtaraṇāyā 'ti tṭhapetvā tiriyaṃtaraṇāya.

kukkaṭasamppāto gāme gāmantare gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmaṃke araṇṇe adḍhayojane adḍhayojane āpatti pācittiyassa. || 1 ||

samvidahite samvidahitasāññi ekam nāvaṃ abhirūhati uddhamgāminim vā adhogāminim vā aññatra tiriyaṃtara-

ñāya, āpatti pācittiyussa. samvidahito vematiko . . . (see Pāc. XXVII. 3. 2) . . . anāpatti. ||2||

anāpatti tiriyaṃtarañāya, asamvidahitvā abhirūhanti, bhikkhunī samvidahati bhikkhu na samvidahati, visamketena abhirūhanti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 3||

atthamam.

PĀCITTIYA, XXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī aññatarassa kulassa kulūpikā hoti niccabhattikā. tena ca gahapatinā therā bhikkhū nimantitā honti. atha kho Thullanandā bhikkhunī pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacivaram ādāya yena taṃ kulam ten' upasamkamī, upasamkamitvā taṃ gahapatiṃ etad avoca : kim idaṃ gahapati pahūtaṃ khādaniyaṃ bhojeniyaṃ paṭiyattaṃ ti. therā mayā ayye nimantitā 'ti. ke pana te gahapati therā 'ti. ayyo Sāriputto, ayyo Mahāmoggallāno, ayyo Mahākaccāno, ayyo Mahākoṭṭhito, ayyo Mahākappiṇo, ayyo Mahācundo, ayyo Anuruddho, ayyo Revato, ayyo Upālī, ayyo Ānando, ayyo Rāhulo 'ti. kim pana tvaṃ gahapati mahānāge tiṭṭhamāno cetake nimantesīti. ke pana te ayye mahānāgā 'ti. ayyo Devadatto, ayyo Kokāliko, ayyo Kaṭamorakatissako, ayyo Khaṇḍadeviyā putto, ayyo Samuddadatto 'ti. ayaṃ carahi Thullanandāya bhikkhuniyā antarākathā vippakatā atha te therā bhikkhū pavasiṃsu. saccaṃ mahānāgā kho tayā gahapati nimantitā 'ti. idān' eva kho tvaṃ ayyo cetake akāsi, idāni mahānāge 'ti gharato ca nikkaddhi niccabhattaṃ ca pacchindi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma Devadatto jānaṃ bhikkhuniparipācitam piṇḍapātaṃ bhuñjissatīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Devadatta jānaṃ bhikkhuniparipācitam piṇḍapātaṃ bhuñjasīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā, kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa jānaṃ . . . bhuñjissasi. n' etaṃ moghapurisa . . . sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjeyya, pācittiyuṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Rājagahā pabbajito ñātikulaṃ agamāsi. manussa ciraśāpi bhaddanto āgato 'ti sakkaccaṃ bhattaṃ akāseu. tassa kulassa kulūpikā bhikkhuni te manusse etaḍ avoca : deth' ayyassa āvuso bhattaṃ ti. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittaṃ jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjituṃ ti kukuccāyanto na paṭiggahesi, nāsakki piṇḍāya carituṃ, chinna bhatto aho si. atha kho so bhikkhu ārāmaṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etaṃ nīdāne etaṃ pakarape dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave pubbe gihisamārambhe jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjituṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjeyya aññatra pubbe gihisamārambhā, pācittiyuṃ ti. || 2 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti sāmaṃ vā āroceti.

bhikkhuni nāma ubhatosamge upasampannā.

paripāceti nāma pubbe adātukāmānaṃ akattukāmānaṃ ayyo bhāpako, ayyo bahussuto, ayyo suttantiko, ayyo vinayadharo, ayyo dhammakathiko, detha ayyassa, karotha ayyassa 'ti : eṣā paripāceti nāma.

piṇḍapāto nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ.

aññatra pubbe gihisamārambhā 'ti thapetvā gihisamārambhaṃ. gihisamārambho nāma ñātakā vā honti pavāritā vā pakatipaṭiyattā vā.

aññatra pubbe gihisamārambhā bhuñjesāmiti paṭigrahitā, āpatī dukkaṭassa, ajjhoḥāre ajjhoḥāre āpatī pācittiyassa. || 1 ||

paripācīte paripācītasāññi bhuñjati aññatra pubbe gihisamārambhā, āpatti pācittiyassa. paripācīte vematiko bh. a. p. g., āpatti dukkaṭassa. paripācīte aparipācītasāññi bh. a. p. g., anāpatti. ekato upasampannāya paripācītaṃ bh. a. p. g., āpatti dukkaṭassa. aparipācīte paripācītasāññi, āpatti dukkaṭassa. aparipācīte vematiko, āpatti dukkaṭassa. aparipācīte aparipācītasāññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti pubbe gihisamārambhe, sikkhamānā paripāceti, sāmaṇeri paripāceti, pañca bhojanāni t̐hapetrā sabbattha anāpatti, unmattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmato Udāyissa purāṇadutiyaikā bhikkhunisu pabbajitā hoti, sā āyasmato Udāyissa santike abhikkhaṇaṃ āgacchati, āyasmāpi Udāyi tassā bhikkhuniyā santike abhikkhaṇaṃ gacchati. tena kho pana samayena āyasmā Udāyi tassā bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappesi. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Udāyi bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappesi. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
bhikkhunī nāma ubhatosaṃghe upasampannā.
saddhiṃ ti ekato.
eko ekāya 'ti bhikkhu e' eva hoti bhikkhunī ca.

raho nāma cakkhussa raho sotassa raho. cakkhussa raho nāma, na sakkā hoti akkhiṃ vā nikhapīyamāne bhamukaṃ vā ukkhipīyamāne sisam vā ukkhipīyamāne passitum. sotassa raho nāma, na sakkā hoti pakatikathā sotum.

nisajjam kappeyyā 'ti: bhikkhuniyā nisinnāya bhikkhu upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nisinne bhikkhunī upanisinā vā hoti upanipannā vā, āpatti pācittiyassa. ubho vā nisinnā honti ubho vā nipannā, āpatti pācittiyassa. ||1||

raho rahosaññī eko ekāya nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. raho vematiko . . . raho arahosaññī . . . āpatti pācittiyassa. araho rahosaññī, āpatti dukkaṭassa. araho vematiko, āpatti dukkaṭassa. araho arahosaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, tiṭṭhati na nisīdati, arahopekkho, aññāvihīto nisīdati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ:

asammata-attharagatā, upassaya-āmisā-dānena, sabbatī, uddhānaṃ, nāvaṃ, bhuñjeyya, eko ekāya te dasā 'ti.

ovādavaggo tatiyo.

PĀCITTIYA, XXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharatī Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyā avidūre aññatarassa pūgassa āvasathapīṇo paññatto hoti. ehaḃbaggiyā bhikkhū pubbaḃhasamayam nivāsetvā pattacivarāṃ ādāya Sāvattthim piṇḍāya pavisitvā piṇḍam alabhamānā āvasatham agamaṃsu. manussā cīrassāpi bhaddantā āgatā 'ti sakkaccaṃ parivisūṃsu. aha kho ehaḃbaggiyā bhikkhū dutiyam pi divasaṃ — pa — tatiyam pi divasaṃ pubbaḃhasamayam nivāsetvā . . . āvasatham gantvā bhuñjimsu. aha kho ehaḃbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi: kiṃ mayam karissāma, ārāmaṃ gantvā hiyyo pi idh' eva āgantabbam bhavissatīti, tatth' eva anuvāsītva

anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjanti. tīthiyā apasakkanti. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjissanti. na yimesaṃ ñeva āvasathapiṇḍo paññatto, sabbesaṃ ñeva āvasathapiṇḍo paññatto 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ebabbaggiyā bhikkhū anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjissanti — pa —. saceṃ kira tumhe bhikkhave . . . bhuñjathā 'ti. saceṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . bhuñjissatha. n' etaṃ moghapurisa . . . sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Sāriputto Kosalesu janapadesu Sāvattihīṃ gacchanto yena aññataro āvasatho ten' upasaṅkami. manussā eirassāpi thero āgato 'ti sakkaccaṃ parivissimsu. atha kho āyasmato Sāriputtassa bhuttāvissa khuro ābādho uppajji, nāsakkhi tamhā āvasathā pakkamituṃ. atha kho te manussā dutiyam pi divasaṃ āyasmantaṃ Sāriputtaṃ etad avocaṃ : bhuñjatha bhaute 'ti. atha kho āyasmā Sāriputto bhagavatā paṭikkhittaṃ anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjitun ti kukkucāyanto na paṭiggahesi, chinnaḥatto abhosi. atha kho āyasmā Sāriputto Sāvattihīṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjituṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

agilānena bhikkhunā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||

agilāno nāma, sakkoti tamhā āvasathā pakkamituṃ. gilāno nāma, na sakkoti tamhā āvasathā pakkamituṃ.

âvasathapiṇḍo nâma pañcannam bhojanânam aññataram bhojanam sâlâyam vâ mandape vâ rakkhamûle vâ ajjhokâso vâ anodissa yâvadattho paññatto hoti.

agilânena bhikkhunâ sakim bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjissâmiti paṭigayhâtî, âpatti dukkaṭassa, ajjhohâre ajjhohâre âpatti pâcittiyassa. ||1||

agilâno agilânasaññi tat' uttari âvasathapiṇḍam bhuñjati, âpatti pâcittiyassa. agilâno vematiko . . . agilâno gilânasaññi . . . âpatti pâcittiyassa. gilâno agilânasaññi, âpatti dukkaṭassa. gilâno vematiko, âpatti dukkaṭassa. gilâno gilânasaññi, anâpatti. ||2||

anâpatti gilânassa, agilâno sakim bhuñjati, gacchanto vâ âgacchanto vâ bhuñjati, sâmikâ nimantetvâ bhojenti, odissa paññatto hoti, na yâvadattho paññatto hoti, pañca bhojanâni ṭhapetvâ sabbattha anâpatti, ummattakassa, âdikammikassâ 'ti. ||3|| 3||

paṭhamam.

PÂCITTIYA, XXXII.

Tena samayena buddho bhagavâ Râjagahe viharati Vajuvane Kalandakanivâpe. tena kho pana samayena Devadatto pahinalâbhasakkâro saporiso kulesu viññâpetvâ viññâpetvâ bhuñjati. manussâ . . . vipâcenti: katham hi nâma samañṇa Sakyaputtiyâ kulesu v. v. bhuñjissanti. kassa sampannam na manâpam, kassa sâdum na ruccatitî. assosum kho bhikkhû tesam manussânâ . . . vipâcentânâ. ye te bhikkhû appicchâ . . . vipâcenti: katham hi nâma Devadatto saporiso kulesu v. v. bhuñjissatitî — pa —. saccam kira tvam Devadatta saporiso kulesu v. v. bhuñjasitî. saccam bhagavâ. vîgarahî buddho bhagavâ: katham hi nâma tvam moghapurisa saporiso kulesu v. v. bhuñjissasi. n' etam moghapurisa appasunnânam vâ pasâdâya — pa — evaṇ ce pana bhikkhave imam sikkhâpadam uddiseyyâtha:

gaṇabhojane pâcittiyam ti.

evaṇ c' idam bhagavatâ bhikkhûnam sikkhâpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena manussā gilāne bhikkhū bhattena nimantenti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanam ti. bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena manussā cīvaradānasamaye sacīvarubhattam paṭiyādetvā bhikkhū nimantenti bhojetvā cīvarena acchādessāmā 'ti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanam ti. cīvaram parittam uppajjati. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave cīvaradānasamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||3||

tena kho pana samayena manussā cīvarakārake bhikkhū bhattena nimantenti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanam ti. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave cīvarakārasamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||4||

tena kho pana samayena bhikkhū manussehi saddhim

addhānaṃ gacchanti. atha kho te bhikkhū te manusso etad avocum: muhuttaṃ āvuso āgametha piṇḍāya carissāmā 'ti. te evaṃ āhaṃsu: idh' eva bhante bhuñjathā 'ti. bhikkhū kukkucāyantaṃ na paṭigāhanti paṭikkhittaṃ bhagavatā gaṇabhojanan ti. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave addhānagamanaśamaye gaṇabhojanan bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyaṃ समयो, gilānaśamayo cīvaradānaśamayo cīvarakāraśamayo addhānagamanaśamayo, ayaṃ tattha समयो 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 5 ||

tena kho pana samayena bhikkhū manusshehi saddhiṃ nāvāya gacchanti. atha kho te bhikkhū te manusso etad avocum: muhuttaṃ āvuso tīraṃ upanetha, piṇḍāya carissāmā 'ti. te evaṃ āhaṃsu: idh' eva bhante bhuñjathā 'ti. bhikkhū kukkucāyantaṃ na paṭigāhanti . . . anujānāmi bhikkhave nāvābhirūhanaśamaye gaṇabhojanan bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyaṃ समयो, gilānaśamayo cīvaradānaśamayo cīvarakāraśamayo addhānagamanaśamayo nāvābhirūhanaśamayo, ayaṃ tattha समयो 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 6 ||

tena kho pana samayena disāsu vassaṃ vutthā bhikkhū Rājagahaṃ āgacchanti bhagavantam dassanāya. manussā nānāverajjake bhikkhū passitvā bhattena nimantenti. bhikkhū kukkucāyantaṃ nādhivāseṃti . . . anujānāmi bhikkhave mahāśamaye gaṇabhojanan bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyaṃ समयो, gilānaśamayo . . . nāvābhirūhanaśamayo mahāśamayo, ayaṃ tattha समयो 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 7 ||

tena kho pana samayena raṇṇo Māgadhasa Seniyassa Bimbisārassa ūti sālohitō ājivakesu pabbajito hoti. atha kho so ājivako yena rājā Māgadho Seniyō Bimbisāro ten' upasāṃkami, upasāṃkamitvā rājānaṃ Māgadhaṃ Seniyaṃ Bimbisāraṃ etad avoca : icchāmi' ahaṃ mahārāja sabbapāsaṃdikabhaddaṃ kātun ti. sace tvaṃ bhante buddhapamukhaṃ bhikkhusaṃghaṃ paṭhamāṃ bhojeyyāsi evaṃ kareyyāsi. atha kho so ājivako bhikkhūnaṃ santike dūtaṃ pāhesi : adhiyāsentu me bhikkhū svātānāya bhaddaṃ ti. bhikkhū kukkuccāyantaṃ nādhivāsentī paṭikkhittaṃ bhagavatā gaṇabhojanaṃ ti. atha kho so ājivako yena bhagavā ten' upasāṃkami, upasāṃkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodanīyaṃ kathaṃ sārāpiyaṃ vītisaṅgāya ekamantaṃ aṭṭhāsi. ekamantaṃ tūtho kho so ājivako bhagavantā etad avoca : bhavaṃ pi Gotamo pabbajito ahaṃ pi pabbajito, arahati pabbajito pabbajitassa piṇḍaṃ paṭiggaḥhetuṃ. adhiyāsetu me bhavaṃ Gotamo svātānāya bhaddaṃ saddhiṃ bhikkhusaṃghena 'ti. adhiyāsesi bhagavā tuṇhibbāvena. atha kho so ājivako bhagavato adhiyāsaṃ viditvā pakkāmi. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave samaṇabhattasamaye gaṇabhojanaṃ bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo civaradānasamayo civarakārasamayo adbhānagamasamayo nāvābhirūhanasamayo mahāsamayo samaṇabhattasamayo, yaṃ tattha samayo 'ti. ||8||

gaṇabhojanaṃ nāma yattha cattāro bhikkhū pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena bhojanena nimantitā bhuñjanti, etaṃ gaṇabhojanaṃ nāma.

aññatra samayā 'ti tṭhapetvā samayaṃ.

gilānasamayo nāma antamaso pādāpi phālītā honti, gilānasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

civaradānasamayo nāma anattāte kaṭhine vassānassa paccalīno māso, attāte kaṭhine pañca māsā, civaradānasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

civarakārasamayo nāma cīvare kariyamāne cīvarakārasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

addhānagamanasamayo nāma addhayaohanam gacchissāmiti bhuñjitabbam, gacchantaena bhuñjitabbam, āgataena bhuñjitabbam.

nāvābhirūhanasamayo nāma nāvam abhirūhissāmiti bhuñjitabbam, ārūhena bhuñjitabbam, orūhena bhuñjitabbam.

mahāsamayo nāma yattha dve tayo bhikkhū piṇḍāya caritvā yāpentī, catuttho āgate na yāpentī, mahāsamayo 'ti bhuñjitabbam.

samaṇabhattasamayo nāma yo koci paribbājakasamāpanno bhattam karoti, samaṇabhattasamayo 'ti bhuñjitabbam.

aññatra samayā bhuñjissāmiti paṭigāhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

gaṇabhojane gaṇabhojanasaññī aññatra samayā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. gaṇabhojane vematiko . . . gaṇabhojane na gaṇabhojanasaññī . . . āpatti pācittiyassa. na gaṇabhojane gaṇabhojanasaññī, āpatti dukkaṭassa. na gaṇabhojane vematiko, āpatti dukkaṭassa. na gaṇabhojane na gaṇabhojanasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti samaye, dve tayo ekato bhuñjanti, piṇḍāya caritvā ekato sannipatitvā bhuñjanti, niecabbhattam, salākabbhattam, pakkhikam, uposathikam, pāṭipadikam, pañca bhojanāni thaṇṇetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 9 ||

dutiyam.

PĀCITTIIYA, XXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyam viharati Mahāvane kūṭāgārasālāyam. tena kho pana samayena Vesāliyam paṇḍitaṇaṃ bhattānaṃ bhattapaṭipāṭi adhiṭṭhitā hotī. atha kho aññaturassa daliddassa kammakārassa etad ahoṣi: na kho idaṃ orakam bhavissati yatha yime manussā sakkaccaṃ bhattam karonti. yaṃ nūnāhaṃ pi bhattam kareyyāmi ti. atha kho so daliddo kammakāro yena Kīrapatiko ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ Kīrapatikam etad avoca: icchāmi' ahaṃ ayyaputta buddha-

pamukhassa bhikkhusamghassa bhattam kâṭum, dehi me
 vetanam ti. so pi kho Kīrapatiko saddho hoti pasanno.
 atha kho so Kīrapatiko tassa daliddassa kammakārassa
 abbhatarekam vetanam adāsi. atha kho so daliddo
 kammakāro yena bhagavā ten' upasamkami, upasamka-
 mitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. eka-
 mantaṃ nisinno kho so daliddo kammakāro bhagavantaṃ
 etad avoca: adhivāseta me bhante bhagavā svātanāya bhattam
 saddhiṃ bhikkhusamghena 'ti. mahā kho āvuso bhikkhu-
 samgho, jānāhīti. hotu bhante mahā bhikkhusamgho. bahū
 me badarā paṭiyattā, badaramissena peyyā paripūrissantīti.
 adhivāsesi bhagavā tuṇhibhāvena. atha kho so daliddo
 kammakāro bhagavato adhivāsanam viditvā utthāyāsanaṃ bha-
 gavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. asso-
 sum kho bhikkhū: daliddena kira kammakārena svātanāya
 buddhapamukho bhikkhusamgho nimantito badaramissena
 peyyā paripūrissantīti. te kālāss' eva piṇḍāya caritvā
 bhuñjimsu. assosum kho manussā daliddena kira kamma-
 kārena buddhapamukho bhikkhusamgho nimantito 'ti. te
 daliddassa kammakārassa bahukaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ
 abbiharimsu. atha kho so daliddo kammakāro tassā rattiya
 accayena paṇitaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ paṭiyādāpetvā
 bhagavato kalam ārocāpesi: kālo bhante nittihitaṃ bhattan
 ti. atha kho bhagavā pubbaṃphasamayaṃ nivāsetvā pattaci-
 varam adāya yena tassa daliddassa kammakārassa nivesanaṃ
 ten' upasamkami, upasamkamitvā paññatte āsane nisīdi
 saddhiṃ bhikkhusamghena. atha kho so daliddo kamma-
 kāro bhattagge bhikkhū parivisati. bhikkhū evam āhamsu:
 thokaṃ āvuso dehi thokaṃ āvuso debhīti. mā kho tumhe
 bhante ayaṃ daliddo kammakāro 'ti thokaṃ thokaṃ paṭi-
 gaṇhittha, bahukaṃ me khādaniyaṃ bhojaniyaṃ paṭiyattaṃ.
 paṭigaṇbatha bhante yāvadatthan ti. na kho mayaṃ āvuso
 etaṃkāraṇā thokaṃ thokaṃ paṭigaṇhāma, api ca mayaṃ
 kālāss' eva piṇḍāya caritvā bhuñjimbhā, tena mayaṃ thokaṃ
 thokaṃ paṭigaṇhāma 'ti. atha kho so daliddo kammakāro
 ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi nāma bhaddantaṃ mayaṃ
 nimantitā aññatra bhuñjissanti, na cāhaṃ paṭibalo yāvad-
 atthaṃ dātun ti. assosum kho bhikkhū tassa daliddassa

Ikammakāraṣa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appīcchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū aññatra nimantitā aññatra bhuñjissanti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhū aññatra nimantitā aññatra bhuñjanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisā . . . bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave . . . sikkhāpadam uddiseyyātha:

paramparabhojane pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu gilāno hoti. aññataro bhikkhu piṇḍapātaṃ ādāya yena so bhikkhu ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ bhikkhum etad avoca: bhuñjāhi āvuso 'ti. ahaṃ āvuso, atthi me bhattapaccāsā 'ti. tassa bhikkhuno piṇḍapāto ussūro āharyittha. so bhikkhu na cittarūpaṃ bhuñji. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ, aha kho bhagavā etasmim nīdāne etasmim pakaraṇe dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā paramparabhojanam bhuñjitaṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

paramparabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena mamussā cīvaradānasamaye sacīvarabhattam paṭiyādāpetvā bhikkhū nimantenti bhojetvā cīvarena acchādessamā 'ti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittaṃ bhagavatā paramparabhojanan ti . . . (see Pāc. XXXII. 3; 4) . . . uddiseyyātha:

paramparabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||3||

atha kho bhagavā pubbaḥhasamayam nivāsetvā pattacī-

varuṇ ṍdāya āyasmatā Ānandena pacchāsamayena yena aññataram kulam ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā paññatto āsane nisīdi. atha kho te manussā bhagavato ca āyasmato ca Ānandassa bhojanam adāsu. āyasmā Ānando kukkucāyanto na paṭisaṃhāti. gaṇhāhi Ānandā 'ti. alam bhagavā, atthi me bhattapaccāsā 'ti. tena h' Ānanda vikappetvā gaṇhāhīti. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave vikappetvā paramparabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave vikappetabbam : mayham bhattapaccāsam itthannāmassa dammiti. || 4 ||

paramparabhojanam nāma pañcannam bhojanānam aññatarena bhojanena nimantito, tam ṭhapetvā aññam pañcannam bhojanānam aññataram bhojanam bhuñjati, etaṃ paramparabhojanam nāma.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayam.

gilānasamayo nāma na sakkoti ekāsane nisinno yāvad-attham bhuñjitum, gilānasamayo 'ti bhuñjitabbam.

cīvaradānasamayo nāma . . . cīvarakārasamayo nāma . . . (see Pāc. XXXII).

aññatra samayā bhuñjissāmiti . . . (see Pāc. XXXII) . . . na paramparabhojanassaññi, anāpatti. || 1 ||

anāpatti samaye, vikappetvā bhuñjati, dvetayonimantano ekato bhuñjati, nimantanapaṭipāṭiyā bhuñjati, sakalena gāmena nimantito tasmim gāme yattha katthaci bhuñjati, sakalena pūgena nimantito tasmim pūge yattha katthaci bhuñjati, nimantiyamāno bhikkham gaṇessāmiti bhayati, niceabhattake, salākabhatte, pakkhike, uposathike, pāṭipadike, pañca bhojanāni ṭhapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 5 ||

tatiyaṃ.

PACITTIYA, XXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena Kāṇamātā upāsikā saddhā hoti pasannā. Kāṇā
 gāmake aññatarassa purisassa dinnā hoti. atha kho Kāṇā
 mātū gharaṃ agamāsi kenacid eva karaṇīyena. atha kho
 Kāṇāya sāmiko Kāṇāya santike dūtaṃ pāhesi : āgacchatu
 Kāṇā, iechāmi Kāṇāya āgatan ti. atha kho Kāṇamātā upā-
 eikā kismiṃ viya rittahatthaṃ gantun ti pūvaṃ pacī. pakke
 pūve aññataro piṇḍacāriko bhikkhu Kāṇamātāya upāsikāya
 nivesanaṃ pāvīsi. atha kho Kāṇamātā upāsikā tassa bhi-
 kkhuno pūvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi,
 tassa pi pūvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi,
 tassa pi pūvaṃ dāpesi. yathāpaṭiyattaṃ pūvaṃ parikkha-
 yaṃ agamāsi. dutiyam pi kho Kāṇāya sāmiko Kāṇāya
 santike dūtaṃ pāhesi : āgacchatu Kāṇā, iechāmi Kāṇāya
 āgatan ti. dutiyam pi kho Kāṇamātā upāsikā kismiṃ viya
 . . . parikkhayaṃ agamāsi. tatiyam pi kho Kāṇāya sāmiko
 Kāṇāya santike dūtaṃ pāhesi : āgacchatu Kāṇā, iechāmi
 Kāṇāya āgatan. sace Kāṇā nāgacchissati ahaṃ aññaṃ
 pajāpatiṃ ānessāmi. tatiyam pi kho Kāṇamātā upāsikā
 kismiṃ viya . . . parikkhayaṃ agamāsi. atha kho Kāṇāya
 sāmiko aññaṃ pajāpatiṃ ānesi. assosi kho Kāṇā : tena kira
 purisena aññā pajāpati ānītā 'ti. sā rodantī utthāsi. atha
 kho bhagavā pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacīvaraṃ
 ādāya yena Kāṇamātāya upāsikāya nivesanaṃ ten' upa-
 samkamī, upasamkamitvā paññatte āsane nisīdi. atha kho
 Kāṇamātā upāsikā yena bhagavā ten' upasamkamī, upasamka-
 mitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekam-
 antaṃ nisinnaṃ kho Kāṇamātaraṃ upāsikaṃ bhagavā etad
 avoca : kissāyaṃ Kāṇā rodattī. atha kho Kāṇamātā upāsikā
 bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā Kāṇamā-
 taraṃ upāsikaṃ dhammiyā kathāya sandāsetvā . . . sampa-
 hamsetvā utthāyāsanā pakkāmi. || 1 ||

tena kho pana samayena aññataro sattho Rājagahā
 Paṭiyālokaṃ gantukāmo hoti. aññataro piṇḍacāriko bhi-
 kku taṃ satthaṃ piṇḍāya pāvīsi. aññataro upāsako tassa
 bhikkhuno sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi.
 tassa pi sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi. tassa
 pi sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi. tassa
 pi sattvaṃ dāpesi. yathāpaṭiyattaṃ pātheyyaṃ parikkhayaṃ

agamāsi. atha kho so upāsako te manusse etad avoca :
 ajjunho ayyā āgamaṭṭha, yathāpaṭiyattaṃ pātheyyaṃ ayyānaṃ
 diṇṇaṃ, pātheyyaṃ paṭiyādessaṃti. nāyyo sakka āgame-
 tum, payāto sattho 'ti agamaṃsu. atha kho tassa upāsakassa
 pātheyyaṃ paṭiyādetvā pacchā gacchantassa corā acchindimsu.
 manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samapā Sakya-
 pattiyaṃ na mattaṃ jānitvā paṭiggahessanti. ayaṃ imesaṃ
 datvā pacchā gacchanto corehi acchinno 'ti. assosum kho
 bhikkhū tesuṃ manussaṇaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho
 te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum. atha kho
 bhagavā etaṃ nidāna dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū
 āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ
 paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca, saṃghasaṃtṭhutaṃ
 saṃghapāśutāya — pa — vinayānuggahāya. evaṃ ea pana
 bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

bhikkhuṃ pan' eva kulāṃ upagataṃ pūvehi vā
 manthehi vā abhihaṭṭhuṃ pavāreyya : ākaṇkhamānena
 bhikkhunā dvītipattapūrā paṭiggahetabbā. tato ce uttari
 paṭigaṇheyya, pācittiyaṃ. dvītipattapūre paṭiggahetvā
 tato niharitvā bhikkhūhi saddhiṃ saṃvibhajītabbaṃ, ayaṃ
 tattha sāmoṭṭi. ||2||1||

bhikkhuṃ pan' eva kulāṃ upagataṃ 'ti, kulāṃ nāma cattāri
 kulāni khattiyakulāṃ brāhmaṇakulāṃ vessakulāṃ sudda-
 kulāṃ. upagataṃ ti tattha gataṃ.

pūvaṃ nāma yaṃ kiñci pahīṇakattihāya paṭiyattaṃ. man-
 thaṃ nāma yaṃ kiñci pātheyyattihāya paṭiyattaṃ.

abhihaṭṭhuṃ pavāreyyā 'ti yāvatakaṃ icchasi tāvatakaṃ
 gaṇhāhīti.

ākaṇkhamānena 'ti icchamānena.

dvītipattapūrā paṭiggahetabbā 'ti dve tayo pattapūrā pa-
 ṭiggahetabbā.

tato ce uttari paṭigaṇheyyā 'ti tat' uttari paṭigaṇhāti,
 āpatti pācittiyassa. dvītipattapūre paṭiggahetvā tato nikkha-
 mantena bhikkhuṃ passitvā ācikkhītabbaṃ : amutra mayā
 dvītipattapūrā paṭiggahitā, mā kho tattha paṭigaṇhīti. sace
 passitvā na ācikkhati, āpatti dukkaṭassa. sace ācikkhīto
 paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

tato nīharitvā bhikkhūhi saddhim samvibhajitabban ti, paṭikkamaṇaṃ nīharitvā samvibhajitabbaṃ.

ayaṃ tattha sāmicitṭi ayaṃ tattha anudhammaṭṭā. ||1||

atirekadvittipattapāre atirekasaññi paṭigaṇhāti, āpatti pācittiyassa. atir. vematiko . . . atir. ānakasaññi paṭigaṇhāti, āpatti pācittiyassa. ānakadvittipattapāre atirekasaññi, āpatti dukkaṭassa. ān. vematiko, āpatti dukkaṭassa. ān. ānaka-
saññi, anāpatti. ||2||

anāpatti dvittipattapāre paṭigaṇhāti, ānakadvittipattapāre paṭigaṇhāti, na pahīnakatthāya na pātheyyatthāya paṭiyattaṃ denti, pahīnakatthāya vā pātheyyatthāya vā paṭiyattasakam denti, gamane paṭippassaddhe denti, nātakānura, pavāritānaṃ, aññāsa' atthāya, attano dhanena, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro brāhmaṇo bhikkhū nimantevā bhojesi. bhikkhū bhuttāvi pavāritā nātikulāni gantvā ekacce bhuñjimsu ekacce piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsu. atha kho so brāhmaṇo paṭivissake etad avoca: bhikkhū mayā ayyā santappitā, etha tumhe pi santappessāmīti. te evam āhaṃsu: kiṃ tvaṃ ayyo amhe santappessasi, ye pi tayā nimantitā te pi amhākaṃ ghārāni āgantvā ekacce bhuñjimsu, ekacce piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsū 'ti. atha kho so brāhmaṇo ujjuhayati khiyati vipāceti: kathaṃ hi nāma bhaddanti amhākaṃ ghare bhuñjītvā aññatra bhuñjissanti. na e' āhaṃ paṭibalo yāvadattham dātun ti. assosup kho bhikkhū tassa brāhmaṇassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū bhuttāvi pavāritā aññatra bhuñjissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhū . . . bhuñjantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurissā

bhuttāvi pavārita aññatra bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhuttāvi pavārito khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānānaṃ bhikkhūnaṃ pañite piṇḍapāte niharanti. gilānā na cīttarūpaṃ bhuñjanti, tāni bhikkhū chaḍḍenti. asosi kho bhagavā uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ kākoravasaddaṃ, sutvāna āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : kiṃ nu kho so Ānanda uccāsaddo mahāsaddo kākoravasaddo 'ti. atha kho āyasmā Ānando bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. bhuñjeyyuṃ panānanda bhikkhū gilānātirittā ti. na bhuñjeyyuṃ bhagavā 'ti. atha kho bhagavā etaṃ nīdāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānassa ca agilānassa ca atirittāṃ bhuñjituṃ. evaṃ ca pana bhikkhave atirittāṃ kātappaṃ : alam etaṃ sabbaṃ ti. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhuttāvi pavārito anātirittāṃ khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhuttāvi nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ antamaso kusaggena pi bhuttaṃ hoti.

pavārito nāma asanaṃ paññāyati bhojanaṃ paññāyati, hatthapāse ṭhito abhiharati, paṭikkhepo paññāyati. anātirittāṃ nāma akappiyakataṃ hoti, appaṭiggahitakataṃ hoti, anuccāritakataṃ hoti, ahatthapāse kataṃ hoti, abhuttāvinā kataṃ hoti, bhuttāvinā pavāritena āsanā vuṭṭhitena kataṃ hoti, alam etaṃ sabbaṃ ti avuttaṃ hoti, na gilānātirittāṃ hoti : etaṃ anātirittāṃ nāma. atirittāṃ nāma kappiyakataṃ hoti, paṭiggahitakataṃ hoti, uccāritakataṃ hoti, hatthapāse kataṃ hoti, bhuttāvinā kataṃ hoti, bhuttāvinā pavāritena āsanā avuṭṭhitena kataṃ hoti, alam etaṃ sabbaṃ ti vuttaṃ hoti, gilānātirittāṃ hoti : etaṃ atirittāṃ nāma.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam thapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattumaccho mamsaṃ. khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti anāpattisaññi khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādati vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. anāpatti vematiko . . . anāpatti atirittasaññi . . . āpatti pācittiyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa; ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. atiritti anāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. atiritti vematiko, āpatti dukkaṭassa. atiritti atirittasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti atirittam kārāpetvā bhuñjati, atirittam kārāpetvā bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, aññassa' atthāya haranto gacchati, gilānassa sesakaṃ bhuñjati, yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati paccaye paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||3||

pañcamam.

PĀCITTITĪYA, XXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena dve bhikkhū Kosalesu janapadesu Sāvattthim addhānamaggapaṭipannā honti. eko bhikkhu anācāraṃ ācarati, duttiyo bhikkhu taṃ bhikkhum etad avoca: māvuso evaṇūpam akāsi, n' etaṃ kappatiti. so tasmaṃ upanandhi. atha kho te bhikkhū Sāvattthim agamaṃsu. tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ aññatarassa pūgassa saṃghabhantaṃ hoti. duttiyo bhikkhu bhuttāvi pavārito hoti. upanandho bhikkhu nātikulam gantvā piṇḍapātam ādāya yena so bhikkhu ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā taṃ bhikkhum etad avoca: bhuñjāhi āvuso 'ti. ahaṃ āvuso paripunnhe 'mhiti. sundaro āvuso piṇḍapāto bhuñjāhiti. atha kho so bhikkhu tena bhikkhunā nippīliyamāno taṃ piṇḍapātam bhuñjati. upanandho

bhikkhu taṃ bhikkhuṃ etaḍ avoca: tvaṃ hi nāma āvuso maṃ vattaḃhaṃ maññasi yaṃ tvaṃ bhuttāvi pavārito anati-
rittam bhojanīyaṃ bhuñjesi. manū āvuso ācikkhitabban ti.
nanu āvuso pucchitabban ti. atha kho so bhikkhu bhikkhū-
naṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appiechā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhikkhuṃ bhuttāvaṃ
pavāritam anatirittana bhojanena abhihaṭṭhuṃ pavāressatīti
— pa —. saccam kira tvaṃ bhikkhu bhikkhuṃ . . . pavā-
resīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: ka-
thaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhuṃ . . . pavā-
ressasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya
— pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuṃ bhuttāvaṃ pavāritam anati-
rittana khādaniyena vā bhojanīyena vā abhihaṭṭhuṃ pavā-
reyya handa bhikkhu khāda vā bhuñja vā 'ti jānaṃ āsāda-
nāpekkho, bhuttasmiṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhuṃ ti aññaṃ bhikkhuṃ.

bhuttāvi nāma . . . (see XXXV. 3) . . . etaṃ anatirittam
nāma. khādaniyaṃ nāma . . . (see XXXV. 3) . . . maṃsaṃ.
abhihaṭṭhuṃ pavāreyyā 'ti yāvatakaṃ icchasi tāvatakaṃ
gaṇhāhi.

jānāti nāma sāmāyaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā
āroceti.

āsādanāpekkho 'ti iminā imaṃ codessāmi sāressāmi paṭi-
codessāmi paṭisāressāmi maṅkuṃ kariassāmiti 'abhiharati,
āpatti dukkaṭassa. tassa vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti
paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti
dukkatassa. bhojanapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

pavārite pavāritasāññā anatirittana khādaniyena vā bhoja-
niyena vā abhihaṭṭhuṃ pavāreti, āpatti pācittiyassa. pavā-
rite vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. pavārite apavāri-
tasāññi . . . anāpatti. yāmakālikam sattābhakālikam yāva-
jīvikaṃ āhāratthāya abhiharati, āpatti dukkaṭassa. tassa
vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukka-
ṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. apavārite

pavâritasaññi, âpatti dukkaṭassa. apavârite vematiko, âpatti dukkaṭassa. apavârite apavâritasaññi, anâpatti. ||2||

anâpatti atirittam kârâpetvâ deti, atirittam kârâpetvâ bhuñjâhiti deti, aññass' atthâya haranto gacchâhiti deti, gilânassa sesakam deti, yâmakâlikam sattâhakâlikam yâvajjivikam sati paccayo paribhuñjâ 'ti deti, ummattakassa, âdikammikassâ 'ti. ||3||2||

chaṭṭham.

PÂCITTIIYA, XXXVII.

Tena samayena buddho bhagavâ Râjagaho viharati Veḷuvane Kalandakanivâpe. tena kho pana samayena Râjagaho giraggasamajjo hoti. sattarasavaggiyâ bhikkhû giraggasamajjam dassanâya agamaṃsu. manussâ sattarasavaggiye bhikkhû passitvâ nhâpetvâ vilimpetvâ bhojetvâ khâdaniyam adamsu. sattarasavaggiyâ bhikkhû khâdaniyam âdâya âramam gantvâ chabbaggiye bhikkhû etad avocum : ganhathâvuso khâdaniyam khâdathâ 'ti. kuto tumhehi âvuso khâdaniyam luddhan ti. sattarasavaggiyâ bhikkhû chabbaggiyanam bhikkhûnam etam attham ârocesum. kim pana tumhe âvuso vikâle bhojanam bhuñjathâ 'ti. evam âvuso 'ti. chabbaggiyâ bhikkhû ujjhâyanti khîyanti vipâcenti : katham hi nâma sattarasavaggiyâ bhikkhû vikâle bhojanam bhuñjissantiti. atha kho chabbaggiyâ bhikkhû bhikkhûnam etam attham ârocesum. ye te bhikkhû appicchâ te ujjhâyanti khîyanti vipâcenti : katham hi nâma sattarasavaggiyâ bhikkhû vikâle bhojanam bhuñjissantiti. te bhikkhû bhagavato etam attham ârocesum. saccam kira tumhe bhikkhave vikâle bhojanam bhuñjathâ 'ti. saccam bhagavâ. vîgarahi buddho bhagavâ. katham hi nâma tumhe moghapurisâ vikâle bhojanam bhuñjissatha. n' etam moghapurisâ appasannânam vâ pasâdâya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhâpadam uddiseyyâtha :

yo pana bhikkhu vikâle khâdaniyam vâ bhojaniam vâ khâdeyya vâ bhuñjeyya vâ, pâcittiyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

vikālo nāma majjhantike vitivatte yāva aruṇuggamanā.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . mamsaṃ.
khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

vikāle vikālasaṇṇi khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādati
vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. vikāle vematiko . . .
vikāle kālasaṇṇi . . . āpatti pācittiyassa. yāmakālikaṃ
sattāhakālikaṃ yāvajjivikaṃ āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti
dukkatassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. kāle
vikālasaṇṇi, āpatti dukkaṭassa. kāle vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. kāle kālasaṇṇi, anāpatti. ||2||

anāpatti yāmakālikaṃ sattāhakālikaṃ yāvajjivikaṃ sati pa-
ccayo paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassa ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharatī
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana sama-
yena āyasmato Ānandassa upajjhāyo āyasmā Belaṭṭhas-
siso araṇṇe viharatī. so piṇḍāya caritvā sukkhakūraṃ āra-
maṃ haritvā sukkhāpetvā nikkhīpati, yadā āhārena attho
hoti tadā udakena temetvā bhuñjati, eirena gāmaṃ piṇḍāya
pavisati. bhikkhū āyasmantaṃ Belaṭṭhasissaṃ etad avocun :
kissa tvaṃ āvuso eirena gāmaṃ piṇḍāya pavisasīti. atha kho
āyasmā Belaṭṭhasiso bhikkhūnaṃ etam atthaṃ āroceti. kim
pana tvaṃ āvuso sannidhikāraṃ bhojanaṃ bhuñjasīti.
evam āvuso 'ti. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti :
kathaṃ hi nāma āyasmā Belaṭṭhasiso sannidhikāraṃ bho-
janaṃ bhuñjissatīti — pa —. saceṃ kira tvaṃ Belaṭṭha-
ssa . . . bhuñjasīti. saceṃ bhagavā. vigaṇhī buddho
bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ Belaṭṭhasissa sannidhikā-
raṃ bhojanaṃ bhuñjissasi. n' etam Belaṭṭhasissa appe-
sannānaṃ vā posāḍāya — pa — evaṇ ca paṇa bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu sannidhikāraṇaṃ khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ
ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
sannidhikāraṇaṃ nāma aṇṇa paṭiggahitaṃ aparajṇa khā-
ditaṃ hoti.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . maṃsaṃ.
khādissāmi bhuñjissāmi paṭigayhāti, āpatti dukkaṭassa.
ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

sannidhikāraṇe sannidhikāraṇasaññi khādaniyaṃ vā bho-
janiyaṃ vā khādati vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. sannidhikāraṇe vematiko . . . sannidhikāraṇe asannidhikāraṇasaññi . . . āpatti pācittiyassa. yāmakālikaṃ sattāhakālikaṃ yāvajjivikaṃ āhāratthāya paṭigayhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe sannidhikāraṇasaññi, āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe vematiko, āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe asannidhikāraṇasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti yāvakālikaṃ yāvakāle nidahitvā bhuñjati, yāmakālikaṃ yāme nidahitvā bhuñjati, sattāhakālikaṃ sattāhaṃ nidahitvā bhuñjati, yāvajjivikaṃ sati paccaye paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

atthamaṃ.

PĀCITTIIYA, XXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū paṇḍitaḥhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjanti. manussa . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā paṇḍitaḥhojanāni . . . bhuñjissanti. kassa sampannaṃ na manāpaṃ, kassa sādhuṃ na rucati. assoṣuṃ kho bhikkhū tesu manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū . . . bhuñjissanti.

— pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . bhuñjathā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā. katham hi nāma tumhe moghapurisā . . . bhuñjissatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni paṇitabhojanāni seyyath' idam sappi navanītam telam madhu phāṇitam maccho mamsam khīram dadhi, yo pana bhikkhu evarūpāni paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilāna-pucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum : kacc' āvuso khamanīyam kacci yāpanīyaṃ ti. pubbe mayam āvuso paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittam ti kukkucāyantaṃ na viññāpema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nīdāne dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhūnaṃ paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni paṇitabhojanāni seyyath' idam sappi navanītam telam madhu phāṇitam maccho mamsam khīram dadhi, yo pana bhikkhu evarūpāni paṇitabhojanāni agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||

yāni kho pana tāni paṇitabhojanānīti : sappi nāma gosappi vā ajikāsappi vā māhisam vā sappi, yesam mamsam kappati tesam sappi. navanītam nāma tesāṃ ũeva navanītam. telam nāma tilatelam sāsapatelam madhukatelam erandatelam vasātelam. madhu nāma makkhikāmadhu. phāṇitam nāma ucchumbhā nibbattam. maccho nāma udakacaro vuccati. mamsam nāma yesam mamsam kappati tesam mamsam. khīram nāma gokhīram vā ajikākhīram vā māhisakhīram vā, yesam mamsam kappati tesam khīram. dadhi nāma tesāṃ ũeva dadhi.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

evārūpāni paṇṭabhojanānīti tathārūpāni paṇṭabhojanāni.

agilāno nāma yassa vinā paṇṭabhojanāni phāsu hoti.
gilāno nāma yassa vinā paṇṭabhojanāni na phāsu hoti.
agilāno attano atthāya viññāpeti, payoge payoge dukka-
ṭam; paṭilābhena bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukka-
ṭassa; ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

agilāno agilānasaññī paṇṭabhojanāni attano atthāya viññā-
petvā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. agilāno vematiko . . .
agilāno gilānasaññī . . . āpatti pācittiyassa. gilāno agilā-
nasaññī, āpatti dukkaṭassa. gilāno vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. gilāno gilānasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti gilānassa, gilāno hutvā viññāpetvā agilāno bhuñja-
ti, gilānassa sesakaṃ bhuñjati, ſātakānaṃ, pavāritānaṃ,
aññassa' atthāya, attano dhanena, ummattakassa, ādikammi-
kassā 'ti. || 3 || 3 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XL.

Tena samayena buddho bhagavā Vesālīyaṃ viharati
Mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena
aññataro bhikkhu sabbapaṃsukūliko susāne viharati. so
manussehi diyyamānaṃ na icchatī paṭiggahetuṃ. susāne pi
rukkaṃmūle pi ummāre pi ayyavosāṭitakāni sāmaṃ gahetvā
bhuñjati. manussa . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayaṃ
bhikkhu ambhākaṃ ayyavosāṭitakāni sāmaṃ gahetvā bhuñji-
ssati. therō 'yaṃ bhikkhu vadharo manussamaṃsaṃ maññe
khādattīti. assosaṃ kho bhikkhū tesāṃ manussānaṃ . . .
vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicebā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āharissatīti — pa —. saccāṃ kira tvaṃ bhikkhu adinnaṃ
mukhadvāraṃ āhāraṃ āharasīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi
buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa
adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ āharissasī. n' etaṃ mogha-
purisa appasannānaṃ vā pasādāya — pā — evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āhareyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū udakadantapoṇe kukku-
cēyanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave
udakadantapoṇaṃ sāmāṃ gahetvā bhuñjituṃ. evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āhareyya aññatra udakadantapoṇā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

adinnaṃ nāma apatiggahitakaṃ vuccati. dinnāṃ nāma
kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena vā dente hattha-
pāse ṭhito kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā paṭigaṇhāti, etaṃ
dinnāṃ nāma.

āhāro nāma udakadantapoṇaṃ ṭhapetvā yaṃ kiñci ajjhoha-
raṇiyaṃ, eso āhāro nāma.

aññatra udakadantapoṇā 'ti ṭhapetvā udakadantapoṇaṃ.

khādissāmi bhuñjissāmiṃti gaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjho-
hāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

apatiggahitake apatiggahitakasaññi adinnaṃ mukhadvāraṃ
āhāraṃ āharati aññatra udakadantapoṇā, āpatti pācittiyassa.
apatiggahitake vematiko . . . apatiggahitake paṭiggahita-
kasaññi . . . āpatti pācittiyassa. paṭiggahitake apatiggahi-
takasaññi, āpatti dukkaṭassa. paṭiggahitake vematiko, āpatti
dukkatassa. paṭiggahitake paṭiggahitakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti udakadantapoṇe, cattāri mahāvikatāni sati paccaye
asati kappiyakārake sāmāṃ gahetvā paribhuñjati, ummatta-
kassa, ādikammikassa 'ti. ||3|| 3 ||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

piṇḍo, gaṇaṃ, paraṃ, pūvaṃ, dve ca bhuttāpavāraṇā,
vikāle, sannidhi, khīraṃ, dantapoṇena te dasā 'ti.

bbojanavaggo catuttho.

PĀCITTIYA, XLI.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena saṃghassa khādaniyaṃ ussannaṃ hoti, atha kho āyasmā Ānando bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. tena h' Ānando vighāsādānaṃ pūvaṃ dehīti. evaṃ bhante 'ti kho āyasmā Ānando bhagavato paṭisunivā vighāsāde paṭipāṭiyā nisidāpetvā ekekaṃ pūvaṃ dento aññatarissā paribbājikāya ekaṃ maññamāno dve pūve adāsi. sāmantaṃ paribbājikāyo taṃ paribbājikaṃ etad avocum : jāro te eso samaṇo 'ti. na meso samaṇo jāro, ekaṃ maññamāno dve pūve adāsīti. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi kho āyasmā Ānando ekekaṃ pūvaṃ dento tassā yeva paribbājikāya ekaṃ maññamāno dve pūve adāsi. sāmantaṃ paribbājikāyo taṃ paribbājikaṃ etad avocum : jāro . . . adāsīti. jāro na jāro 'ti bhaṇḍimsu. ||1|| aññataro pi ājivako parivesanaṃ agamāsi. aññataro bhikkhu pahūtena sappinā odanaṃ madditvā tassa ājivakassa mahantaṃ piṇḍaṃ adāsi. atha kho so ājivako taṃ piṇḍaṃ ādāya agamāsi. aññataro ājivako taṃ ājivakaṃ etad avoca : kuto tayā āvuso piṇḍo laddho 'ti. tassāvuso samayassa Gotamassa muṇḍagahapatikassa parivesanāya laddho 'ti. assosum kho upāsakā tesam ājivakānaṃ imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho te upāsakā yena bhagavā ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nistimsu. ekamantaṃ nisinnā kho te upāsakā bhagavantaṃ etad avocum : ime bhante titthiyā avaṇṇakāmā buddhassa avaṇṇakāmā dhammussa avaṇṇakāmā saṃghassa. sādhu bhanto eyyā titthiyānaṃ sahatthā na dadeyyun ti. atha kho bhagavā te upāsake dhammiyā kathāya sandassesi . . . sampahaṃsesi. atha kho te upāsakā bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsitā utthāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkamimsu. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca, saṃghasuṭṭhātāya

samghaphāsutāya — la — saddhammatṭhitīyā vinayānugga-
hāya. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha :

yo pana bhikkhu acelakassa vā paribbājakassa vā
paribbājikāya vā sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā
dadeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

acelako nāma yo koci paribbājakasamāpanno naggo. pa-
ribbājako nāma bhikkhuṃ ca sāmaṇeraṃ ca ṭhapetvā yo koci
paribbājakasamāpanno. paribbājikā nāma bhikkhunaṃ ca
sikkhamānaṃ ca sāmaṇeriṃ ca ṭhapetvā yā kāci paribbāji-
kasamāpannā.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponam
ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma
pañca bhojanāni odano kummāso sattū maceho mamsaṃ.

dadeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena
vā deti, āpatti pācittiyaassa. ||1||

titthiye titthiyasaññi sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ
vā deti, āpatti pācittiyaassa. titthiye vematiko . . . titthiye
atitthiyasaññi . . . āpatti pācittiyaassa. udakadantaponam
deti, āpatti dukkaṭassa. atitthiye titthiyasaññi, āpatti dukka-
ṭassa. atitthiye vematiko, āpatti dukkaṭassa. atitthiye
atitthiyasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, bāhirālepaṃ
deti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, XLII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto bhātuno saddhi-
vihārikaṃ bhikkhuṃ etad avoca : eh' āvuso gāmaṃ piṇḍāya
pavisissāma 'ti. tassa adāpetvā uyyojesi gacchāvuso na me
tayā saddhiṃ kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekakassa me

kathā vā nisajjā vā phāsu hotīti. atha kho so bhikkhu upakaṭṭhe kāle nāsakkhi piṇḍāya caritum, paṭikkamane pi bhattavissaggam na sambhāvesi chinnaḥḥatto ahoṣi. atha kho so bhikkhu āramam gantvā bhikkhūnam etaṃ attham ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhum eh' āvuso gāmaṃ piṇḍāya pavisissāmā 'ti tassa adāpetvā uyyojessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Upananda bhikkhum . . . uyyojesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhum . . . uyyojessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhum eh' āvuso gāmaṃ vā nigamaṃ vā piṇḍāya pavisissāmā 'ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya gacchāvuso na me tayā saddhim kathā vā nisajjā vā phāsu hoti ekakassa me kathā vā nisajjā vā phāsu hotīti etad eva paccayam karitvā anaññam, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññam bhikkhum.

eh' āvuso gāmaṃ vā nigamaṃ vā 'ti: gāmo pi nigamo pi nagaram pi gāmo o' eva nigamo ca.

tassa dāpetvā 'ti yāgum vā khādaniyam vā bhojaniyam vā dāpetvā. adāpetvā 'ti na kiñci dāpetvā.

uyyojeyyā 'ti mātugāmena saddhim hasitukāmo kilītukāmo rāho nisīditukāmo anācāraṃ ācaritukāmo evam vadeti: gacchāvuso . . . ekakassa . . . phāsu hotīti uyyojeti, āpatti dukkaṭṭassa. dassanūpacāraṃ vā savanūpacāraṃ vā vijahantassa āpatti dukkaṭṭassa. vijahite āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayam karitvā anaññam ti na añño keci paccayo hoti uyyojetum. ||1||

upasampanne upasampannasaññi uyyojeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi uyyojeti, āpatti pācittiyassa. kalisāsanam āropeti, āpatti dukkaṭṭassa. anupasampannam uyyojeti, āpatti dukkaṭṭassa. kalisāsanam āropeti, āpatti dukkaṭṭassa. anupa-

sampanno upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti ubho ekato na yāpessāmā 'ti uyyojeti, mahaggham bhaṇḍam passitvā lobhadhammaṃ uppādessatīti uyyojeti, mātugāmaṃ passitvā anubhiratiṃ uppādessatīti uyyojeti, gilānassa vā ohiyyakassa vā vihārapālassa vā yāgum vā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā niharā 'ti uyyojeti, na anācāraṃ ācaritukāmo sati karaṇiye uyyojeti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

dutiyam.

PĀCITTIIYA, XLIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattīhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Āyasmā Upanando Sakyaputto saḥāyakassa gharaṃ gantvā tassa pajāpatiyā saddhiṃ sayanighare nisajjaṃ kappesi. atha kho so puriso yenāyasmā Upanando Sakyaputto ten' upasamkamī, upasamkamitvā Āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinno kho so puriso pajāpatiṃ etad avoca: dadeh' eyyassa bhikkhaṃ ti. atha kho sā itthi āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa bhikkhaṃ adāsi. atha kho so puriso āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ etad avoca: gacchatha bhante yato ayyassa bhikkhā dinnā 'ti. atha kho sā itthi sallakkhetvā pariyuṭṭhito ayaṃ puriso 'ti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ etad avoca: nisīdatha bhante mā agamitthā 'ti. dutiyam pi kho so puriso — pa — tatiyam pi kho so puriso āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ . . . dinnā 'ti. tatiyam pi kho sā itthi āyasmantaṃ Upanandaṃ . . . mā agamitthā 'ti. atha kho so puriso nikkhamitvā bhikkhū ujjhāpeti ayaṃ bhante ayyo Upanando mayhaṃ pajāpatiyā saddhiṃ sayanighare nisinno, so mayā uyyojiyamāno na icchati gantum. bahukiccā mayaṃ bahukaraṇiyyā 'ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto sabbojane kule anu-

pakhajja nisajjam kappessatīti — pa —. saccam kira tvam Upananda sabhojane . . . kappesitī. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvam moghapurisa sabhojane . . . kappessasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddisecyātha :

yo pana bhikkhu sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

sabhojanam nāma kulam itthi c' eva hoti puriso ca itthi ca puriso ca ubho anikkhantā hontī, ubho avitarāgā.

anupakhajjā 'ti anupavisitvā.

nisajjam kappeyyā 'ti mahallake ghare piṭṭhasamghātassa hatthapāsam vijahitvā nisīdati, āpatti pācittiyassa. khuddake ghare piṭṭhivamsam atikkamitvā nisīdati, āpatti pācittiyassa. ||1||

sayanighare sayanigharasaññī sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. sayanighare vematiko . . . sayanighare na sayanigharasaññī . . . āpatti pācittiyassa. na sayanighare sayanigharasaññī, āpatti dukkaṭassa. na sayanighare vematiko, āpatti dukkaṭassa. na sayanighare na sayanigharasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti mahallake ghare piṭṭhasamghātassa hatthapāsam vijahitvā nisīdati, khuddake ghare piṭṭhivamsam anatikkamitvā nisīdati, bhikkhu dutiyo hoti, ubho nikkhantā hontī, ubho vitarāgā, na sayanighare, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, XLIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto sabhāyakassa gharam gantvā tassa pajāpatiyā saddhūm raho paṭicchanne

āsane nisajjam kappesi. atha kho so puriso ujjhāyati khīyati vipāceti: katham hi nāma ayyo Upanando mayham pajā-patiyā saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappessatīti. assosum kho bhikkhū tassa purisassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappessatīti — la —. saccam kira tvam Upananda mātugāmena saddhiṃ . . . kappesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvam moghapurisa mātugāmena saddhiṃ . . . kappessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasā-dāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussīthi, na yakkhī na peti na tiracchā-nagatā, antamaso tadahujātāpi dārīkā, pag eva mahattarī. saddhiṃ ti ekato.

raho nāma cakkhussa raho sotassa raho. cakkhussa raho nāma, na sakkā hoti akkhiṃ vā nikkaṭṭhiyāmane bhamukaṃ vā ukkhiṭṭhiyāmane āsāṃ vā ukkhiṭṭhiyāmane passitum. sotassa raho nāma, na sakkā hoti pakatikathā sotum.

paṭicchannam nāma āsanam kuḍḍena vā kavāṭena vā kilāñjena vā sāpipākārena vā rukkhena vā thambena vā kotthaññiyā vā yena kenaci paṭicchannam hoti.

nisajjam kappeyyā 'ti, mātugāme nisinne bhikkhu upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nisinne mātugāmo upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. ubho vā nisinnā honti ubho vā nipannā, āpatti pācittiyassa. ||1||

mātugāme mātugāmasaññī raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. mātugāme vematiko . . . mātugāme amātugāmasaññī . . . āpatti pācittiyassa. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahitthiyā vā saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeti, āpatti dukkaṭṭassa. amātugāme mātugāmasaññī,

âpatti dukkaṭassa. amātugāme venatiko, âpatti dukkaṭassa.
amātugāme amātugāmasaṇḍi, anâpatti. ||2||

anâpatti yo koci viññu puriso dutiyo hoti, tiṭṭhati na
nisīdati, arahopekkho, aññāvihito nisīdati, ummattakassa,
âdikammikassâ 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XLV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto saḥāyakassa
gharam gantvā tassa pajāpatiyā saddhim eko ekāya raho
nisajjam kappesi. atha kho so puriso . . . vipāceti : katham
hi nāma ayyo Upanando mātugāmena saddhim eko ekāya
raho nisajjam kappessatīti. assosam kho bhikkhū tassa
purisassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . .
vipācenti : katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto
mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappessatīti
— la —. saccam kira tvaṃ Upananda mātugāmena . . .
kappesitī. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā :
katham hi nāma tvaṃ moghapurisa . . . kappessasi. n' etaṃ
moghapurisa appasaṇṇānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca
pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim eko ekāya
raho nisajjam kappeyya, pācittiyam ti ||1||

yo penā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi, na yakkhi na peti na tiracchā-
nagatā, viññu paṭibala subhāsita dubbhāsitaṃ duṭṭhullāduṭṭhu-
lām ājānitum.

saddhim ti ekato.

eko ekāyā 'ti bhikkhu e' eva hoti mātugāmo ca.

raho nāma . . . sotum.

nisajjam kappeyyā 'ti . . . (see XLIV. 2. *Instead of* raho
paṭicchanne āsano *real* eko ekāya raho) . . . âdikammikassâ
'ti. ||2||

pañcamam.

PĀCITTIYA, XLVI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa upatthākakulaṃ āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ bhaddhena nimantesi, añño pi bhikkhū bhaddhena nimantesi. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto purebhaddhaṃ kulāni payirupāsati. atha kho te bhikkhū te manusse etad avocum: dethāvuso bhaddhaṃ ti. āgametha bhante yāv' ayyo Upanando āgacchattīti. dutiyam pi kho te bhikkhū — pa — tatiyam pi kho te bhikkhū te manusse etad avocum: dethāvuso bhaddhaṃ pure kālo atikkamattīti. tatiyam pi kho mayam bhante bhaddhaṃ karimbhā ayyassa Upanandassa kāraṇā. āgametha bhante yāv' ayyo Upanando āgacchattīti. atha kho āyasmā Upanando Sakyaputto purebhaddhaṃ kulāni payirupāsivā divā āgacchati. bhikkhū na cittarūpaṃ bhudhimsu. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto nimantito sabbatto samāno purebhaddhaṃ kulesu cārittaṃ āpajjissattīti — pa —. saccam kira tvaṃ Upananda nimantito . . . āpajjassīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa nimantito . . . āpajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasaṇṇaṃ vā pasādaya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu nimantito sabbatto samāno purebhaddhaṃ kulesu cārittaṃ āpajjeyya, pācittiyaṃ ti.

evañ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. [1]

tena kho pana samayena āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa upatthākakulaṃ saṃghassa' atthāya khādaniyaṃ pāhesi ayyassa Upanandassa dassetvā saṃghassa dātabban ti. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto gāmaṃ piṇḍāya pavittā hoti. atha kho te manussā āramaṃ gantvā bhikkhū pacchimsu: kathaṃ bhante ayyo Upanando

'ti. es' āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto gāmaṃ piṇḍāya pavivṛto 'ti. idaṃ bhante khādaniyaṃ ayyassa Upanandassa dassetvā saṃghassa dātubban ti. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammāṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave paṭigga-hetvā nikkhipatha yāva Upanando āgacchatiti. atha kho āyasmā Upanando Sakyaputto bhagavatā paṭikkhittaṃ pure-bhattaṃ kulesu cārittaṃ āpajjitva ti paccābhattaṃ kulāni payirupāsītva divā paṭikkama. khādaniyaṃ ussādiyittha. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto paccābhattaṃ kulesu cārittaṃ āpajjissatīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Upananda paccābhattaṃ . . . āpajjesīti, saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa paccābhattaṃ . . . āpajjissasi. u' etaṃ moghapurisa appasaṇṇānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpa-daṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu nimantito sabhatto samāno purebhattaṃ vā paccābhattaṃ vā kulesu cārittaṃ āpajjeyya, pācitti-yaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-ñattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena bhikkhū cīvaradānasamaye kukkucāyanta kulāni na payirupāsanti, cīvaraṃ parittaṃ uppajjati. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cīvaradānasamaye kulāni payirupāsitaṃ. evaṃ ca . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu . . . āpajjeyya aññatra samayā, pācitti-yaṃ, tatthāyaṃ samayo, cīvaradānasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ . . . paññattaṃ hoti. ||3||

tena kho pana samayena bhikkhū cīvarakammaṃ karonti attho ca hoti sūciyāpi suttana pi satthakena pi. bhikkhū kukkucāyanta kulāni na payirupāsanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cīvarakārasamaye kulāni payirupāsitaṃ. evaṃ ca . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu . . . āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo : cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo. ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ o' idam . . . paññattam hoti. || 4 ||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti attho ca hoti bhesajjehi. bhikkhū kukkucāyantā . . . anujānāmi bhikkhave santam bhikkhum āpucchā kulāni payirupāsītum. evaṃ ca . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu nimantito sabhatto samāno santam bhikkhum anāpucchā purebhattam vā pucchābhattam vā kulesu cārittam āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo : cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo 'ti. || 5 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

nimantito nāma paṭcannam bhojanānam aññatarena bhojanena nimantito.

sabhatto nāma yena nimantito tena sabhatto.

santam nāma bhikkhum sakkā hoti āpucchā pavisitum. asantam nāma bhikkhum na sakkā hoti āpucchā pavisitum.

purebhattam nāma yena nimantito tam abhuttāvi. pucchābhattam nāma yena nimantito antamaso kusaggena pi bhuttam hoti.

kulam nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam vessakulam suddakulam. kulesu cārittam āpajjeyyā 'ti aññassa gharūpacāram okkamantassa āpatti dukkaṭassa. paṭhamam pādānam ummāram atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. duttiyam pādānam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayam. cīvaradānasamayo nāma anattathe kaṭhine vassānassa pucchimo māso, atthate kaṭhine pañca māsā. cīvarakārasamayo nāma cīvaro kariyamāne. || 1 ||

nimantito nimantitasaññi santam bhikkhum anāpucchā purebhattam pucchābhattam kulesu cārittam āpajjati aññatra samayā, āpatti pācittiyassa. nimantito vematiko . . . nimantito animantitasaññi . . . āpatti pācittiyassa. animantito nimantitasaññi, āpatti dukkaṭassa. animantite

vematiko, āpatti dukkaṭassa. animantite animantitassaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, santam bhikkhum āpucchā pavisati, asantam bhikkhum anāpucchā pavisati, aññassa gharena maggo hoti, gharūpacārena maggo hoti, antaragāmanam gacchati, bhikkhunūpasāyama gacchati, tithiyaseyyama gacchati, paṭikkamanama gacchati, bhattiyagharama gacchati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||6||

chattham.

PĀCITTIIYA, XLVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-lavatthuamam Nigrodhārāme. tena kho pana samayena Mahānāmassa Sakkassa bhesajjam usannam hoti. atha kho Mahānāmo Sakko yena bhagavā ten' upasamkami, upasamkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisīno kho Mahānāmo Sakko bhagavantaṃ etad avoca: icchāma' ahaṃ bhante saṃghaṃ cātumāsaṃ bhesajjena pavāretuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahānāma saṃghaṃ cātumāsaṃ bhesajjena pavārehīti. bhikkhū kukkucāyanta nādhivāseṃti. bhagavato etam attham ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cātumāsapaccayapavāraṇam sādītuṃ ti. ||1|| tena kho pana samayena bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ parittaṃ bhesajjam viññāpenti, tath' eva Mahānāmassa Sakkassa bhesajjam usannaṃ hoti. dutiyam pi kho Mahānāmo Sakko yena bhagavā ten' upasamkami . . . avoca: icchāma' ahaṃ bhante saṃghaṃ aparaṃ pi cātumāsaṃ bhesajjena pavāretuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahānāma saṃghaṃ aparaṃ pi cātumāsaṃ bhesajjena pavārehīti. bhikkhū kukkucāyanta nādhivāseṃti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave punapavāraṇam pi sādītuṃ ti. ||2|| tena kho pana samayena bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ parittaṃ yeva bhesajjam viññāpenti, tath' eva Mahānāmassa Sakkassa bhesajjam usannaṃ hoti. tatiyam pi kho Mahā-

nāmo Sakko yena bhagavā ten' upasaṅkami . . . avoca :
 icchāmi' ahaṃ bhante saṃghaṃ yāvajivaṃ bhesajjena pavā-
 retuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahā-
 nāma saṃghaṃ yāvajivaṃ bhesajjena pavārehiti. bhikkhū
 kukkucāyanta nādhivāseṃti. bhagavato . . . ārocesuṃ
 anujānāmi bhikkhave niccapavāraṇaṃ pi sāditaṃ ti || 3 ||

tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū dunniv-
 atthā honti duppārutā anākappasampannā. Mahānāmo
 Sakko vatti hoti : kissa tumhe bhante dunnivatthā duppārutā
 anākappasampannā. nānu nāma pabbajitena sunivatthena
 bhavitabbaṃ supārutena ākappasampannena 'ti. chabbaggi-
 yā bhikkhū Mahānāmo Sakke upanandhimsu. atha kho
 chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṃ : kena nu kho
 mayā upāyena Mahānāmaṃ Sakkaṃ mañkuṃ kareyyāma
 'ti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṃ :
 Mahānāmena kho āvuso Sakkena saṃgho bhesajjena pavārito.
 handa mayā āvuso Mahānāmaṃ Sakkaṃ sappiṃ viññāpeṃā
 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū yena Mahānāmo Sakko
 ten' upasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā Mahānāmaṃ Sakkaṃ
 etad avocaṃ : dopena āvuso sappiṃ attho 'ti. ajjunho
 bhante āgametha, manussa vajaṃ gatā sappiṃ āharitum,
 kālaṃ harissathā 'ti. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi
 kho chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ . . . ha-
 rissathā 'ti. kiṃ pana tayā āvuso adātukāmena pavāritena
 yaṃ tvaṃ pavāretvā na desīti. atha kho Mahānāmo Sakko
 ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhaddanta
 ajjunho bhante āgamethā 'ti vuccamānā nāgamessanti.
 asosaṃ kho bhikkhū Mahānāmassa Sakkaṃ . . . vipā-
 centassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ
 hi nāma chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmena Sakkena ajjunho
 bhante āgamethā 'ti vuccamānā nāgamessanti — pa —
 saccam kira tumhe bhikkhave Mahānāmena Sakkena . . .
 nāgamesthā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā :
 kathaṃ hi nāma tumhe moghapurissā Mahānāmena Sakkena
 . . . nāgamessatha. n' etaṃ moghapurissā appasaṇṇānaṃ vā
 pasāddāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpa-
 daṃ addiseyyātha :

agilānena bhikkhuna cātumaṣapaccayapavāraṇā sādhi-

tabbā aññatra punapavāraṇāya aññatra niccapavāraṇāya. tato ce uttari sādīyeyya, pācittiyaṃ ti. ||4||1||

agilānena bhikkhunā cātumāspaccayapavāraṇā sādītabbā 'ti gilānapaccayapavāraṇā sādītabbā. punapavāraṇāpi sādītabbā 'ti, yadā gilāno bhavissāmi tadā viññāpessāmīti. niccapavāraṇāpi sādītabbā 'ti, yadā gilāno bhavissāmi tadā viññāpessāmīti.

tato ce uttari sādīyeyyā 'ti : atthi pavāraṇā bhesajjapariyantā na rattipariyantā, atthi pavāraṇā rattipariyantā na bhesajjapariyantā, atthi pavāraṇā bhesajjapariyantā ca rattipariyantā ca, atthi pavāraṇā n' eva bhesajjapariyantā na rattipariyantā. bhesajjapariyantā nāma, bhesajjāni pariggahitāni honti ettakohi bhesajjehi pavāremīti. rattipariyantā nāma, rattīyo pariggahitāyo honti ettakāsu rattīsu pavāremīti. bhesajjapariyantā ca rattipariyantā ca nāma, bhesajjāni ca pariggahitāni honti rattīyo ca pariggahitāyo honti ettakohi bhesajjehi ettakāsu rattīsu pavāremīti. n' eva bhesajjapariyantā na rattipariyantā nāma, bhesajjāni ca apariggahitāni honti rattīyo ca apariggahitāyo honti. bhesajjapariyante yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni tthapetvā aññāni bhesajjāni viññāpeti, āpatti pācittiyassa. rattipariyante yāsu rattīsu pavārito hoti tā rattīyo tthapetvā aññāsu rattīsu viññāpeti, āpatti pācittiyassa. bhesajjapariyante ca rattipariyante ca yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni tthapetvā yāsu rattīsu pavārito hoti tā rattīyo tthapetvā aññāni bhesajjāni aññāsu rattīsu viññāpeti, āpatti pācittiyassa. n' eva bhesajjapariyante na rattipariyante anāpatti. ||1||

na bhesajjakaraṇīyena bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. aññena bhesajjena karaṇīyena aññam bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. tat' uttari tat'uttarisaññi bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. tat' uttari vematiko . . . tat' uttari na tat'uttarissaññi . . . āpatti pācittiyassa. na tat' uttari tat'uttarisaññi, āpatti dukkaṭṭassa. na tat' uttari vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. na tat' uttari na tat'uttarisaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni viññāpeti, yāsu rattīsu pavārito hoti tāsu rattīsu viññāpeti, imehi

tayā bhesajjehi pavārita 'mhā ambhākaṃ ca iminā ca iminā ca bhesajjena attho 'ti ācikkhivā viññāpeti, yāsu tayā rattisū pavārita 'mhā tāyo ca rattiyō vitivattā ambhākaṃ ca bhesajjena attho 'ti ācikkhivā viññāpeti, ñātakānaṃ, pavāritānaṃ, aññass' atthāya, attano dhanena, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XLVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharatī Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo senāya abbhuyyāto hoti. chabbaggiyā bhikkhū uyyuttaṃ senaṃ dassanāya agamamsu. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo chabbaggiye bhikkhū dūrato 'va āgacchante, diāvāna pakkosāpetvā etad avoca: kiasa tumhe bhante āgata 'ti. mahārāja mahārājānaṃ mayam datṭhukāma 'ti. kiṃ bhante maṃ dīṭṭhena yuddhābhinandinā. nanu bhagavā passitabbo 'ti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā uyyuttaṃ senaṃ dassanāya āgacchissanti. ambhākaṃ pi alābhā ambhākaṃ pi dulladdhaṃ ye mayam ājivassa hetu puttadārassa kāraṇā senāya āgacchāma 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchissantīti. bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesum. saccaṃ kira tumhe bhikkhave uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchathā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapuriṣā uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchissatha. n' etaṃ moghapuriṣā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarassa bhikkhuno mātulo senāya gilāno hoti. so tassa bhikkhuno santiko dūtāṃ pāhesi: ahaṃ hi senāya gilāno, āgacchanta bhaddānto, icchāmi bhaddantassa āgataṃ ti. atha kho tassa bhikkhuno etad ahoṣi: bhagavatā sikkhāpadāṃ paññattāṃ na uyyuttāṃ senāṃ dassanāya gantabban ti, ayaṃ ca me mātulo senāya gilāno. kathaṃ nu kho mayā paṭipajjitabban ti. bhagavato eṣaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā eṣasmiṃ nidāne dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave tathārūpapaccayā senāya gantum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadāṃ addiseyyātha:

yo pana bhikkhu uyyuttāṃ senāṃ dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpapaccayā, pācettiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhiṃpeto bhikkhū 'ti.

uyyuttā nāma senā gāmato nikkhamitvā nivṛṭṭhā vā hoti payātā vā. senā nāma hatthi assā rathā patil. dvādasapuriso hatthi, tipuriso asso, catupuriso ratho, cattāro purisā sarahatthā patti.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha (hito passati, āpatti pācittiyassa. dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunāṃ passati, āpatti pācittiyassa.

aññatra tathārūpapaccayā 'ti (thapetvā tathārūpapaccayaṃ. ||1||

uyyutte uyyuttasaññi dassanāya gacchati aññatra tathārūpapaccayā, āpatti pācittiyassa. uyyutte vematiko . . . uyyutte anuyyuttasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ekamekaṃ dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha (hito passati, āpatti dukkaṭassa. dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunāṃ passati, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte uyyuttasaññi, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte vematiko, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte anuyyuttasaññi, anāpatti. ||2||

'anāpatti ārame (hito passati, bhikkhussa (hitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nīpannokāsaṃ vā āgacchati, paṭipathaṃ gacchanta passati, tathārūpapaccayā, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 3||

aṭṭhamāṃ.

PĀCITTIYA, XLIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sati karaṇīye senaṃ gantvā atirekatirattaṃ senāya vasanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā senāya vassanti. amhākaṃ pi alābhā amhākaṃ pi dulladdhaṃ yo mayam ājivassa hetu puttadārassa kāraṇā senāya paṭivasāma 'ti. assosun kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū atirekatirattaṃ senāya vassanti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave atirekatirattaṃ senāya vasatha 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa atirekatirattaṃ senāya vassasatha. n' etaṃ moghapurisa appasaṇṇānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

siyā ca tassa bhikkhuno kocid eva paccayo senaṃ gamanāya, dvirattatirattaṃ tena bhikkhunā senāya vasitabbaṃ. tato ce uttari vaseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

siyā ca tassa bhikkhuno kocid eva paccayo senaṃ gamanāya 'ti, siyā paccayo siyā karaṇīyaṃ.

dvirattatirattaṃ tena bhikkhunā senāya vasitabbaṃ ti dve tisso rattiyo vasitabbaṃ. tato ce uttari vaseyyā 'ti, catutthe divase atthamgate suriye senāya vasati, āpatti pācittiyassa. ||1||

atirekatiratte atirekasaṇṇi senāya vasati, āpatti pācittiyassa. atirekatiratte vematiko . . . atirekatiratte ānakasaṇṇi . . . āpatti pācittiyassa. ānakatiratte atirekasaṇṇi, āpatti dukkaṭassa. ānakatiratte vematiko, āpatti dukkaṭassa. ānakatiratte ānakasaṇṇi, anāpatti. ||2||

anāpatti dve tisso rattiyo vasati, ānakadvetisso rattiyo vasati, dve rattiyo vasitvā tatiyāya rattiya purāraṇā nikkhamitvā puna vasati, gilāno vasati, gilānassa karaṇīyena vasati,

senā vā paṭisenāya ruddhā hoti, kenao palibuddho hoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, L.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetvane Anāthapiṇḍikaessa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū dvirattatirattam senāya vasamānā uyyodhikaṃ pi balaggaṃ pi senābyūhaṃ pi anikadassanaṃ pi gacchanti. aññatara pi chabbaggiyo bhikkhu uyyodhikaṃ gantvā kaṇḍena paṭividdho hoti. manussā taṃ bhikkhuṃ uppaṇḍesum: kacci bhante suyuddhaṃ ahoṣi, kati te lakkhaṇi laddhānti. so bhikkhu tehi manussehi uppaṇḍiyamāno mañku ahoṣi. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā uyyodhikaṃ dassanāya āgacchissantī. amhākaṃ pi alābhā, amhākaṃ pi dulladdhaṃ ye mayaṃ ājivassa hetu puttadārassa kāraṇā uyyodhikaṃ āgacchāmā 'ti. assosum kho bhikkhū tesum manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū uyyodhikaṃ dassanāya gacchissantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave uyyodhikaṃ dassanāya gacchathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . gacchissatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

dvirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno uyyodhikaṃ vā balaggaṃ vā senābyūhaṃ vā anikadassanaṃ vā gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

dvirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno 'ti dve tisso rattiyo vasamāno.

uyyodhikaṃ nāma yattha sampahāro dissati. balaggaṃ nāma ettakā hatthi ettakā assā ettakā rathā ettakā patti. senābyūhaṃ nāma ito hatthi hontu ito assā hontu ito rathā hontu ito pattikā hontu. anikaṃ nāma hatthānikaṃ assāni-

kaṃ rathāṇikaṃ pattāṇikaṃ. tayo hatthi paṇḍitaṃ hatthā-
ṇikaṃ, tayo assā paṇḍitaṃ assāṇikaṃ, tayo rathā paṇḍi-
taṃ rathāṇikaṃ, cattāro purisā surahatthā patti paṇḍitaṃ
pattāṇikaṃ.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭṭassa. yattha tīṭho passati,
āpatti pācittiyaṃ. dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunam
passati, āpatti pācittiyaṃ. ekamekaṃ dassanāya gacchati,
āpatti dukkaṭṭassa. yattha tīṭho passati, āpatti dukkaṭṭassa.
dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunam passati, āpatti dukka-
ṭṭassa. || 1 ||

anāpatti ārāme tīṭho passati, bhikkhussa tīṭhokāsaṃ vā
nisinnokāsaṃ vā nipannokāsaṃ vā āgantvā saṃpahāro dissati,
paṭipathaṃ gacchanto passati, sati karaṇiye gantvā passati,
āpadāsu, ummattakaṃ, ādikammikassa 'ti. || 2 || 2 ||

dassamaṃ.

tass' uddānaṃ :

pūvaṃ, kathā, 'paṇḍitaṃ tayaṃ, 'paṭṭhākaṃ eva ca,
Mahānāma, Pasenadi, senā, viddho ime dasā 'ti.

accakavaggo pañcamaṃ.

PĀCITTIYA, LI.

Tena samayena buddho bhagavā Cetiyesu cārikaṃ cara-
māno yena Bhaddavatikā tena pāyāsi. addasaṃsu kho
gopālakā pasupālakā kassakā pathāvino bhagavantam dūrato
'va āgacchantam, disvāna bhagavantam etad avocum: mā
kho bhante bhagavā Ambatittham agamāsi, Ambatitthe
bhante jaṭilassa assame nāgo paṭivasati iddhimā āsiviso
ghoraviso, so bhagavantam mā viheṭhesi. evam vutte
bhagavā tuṇhī ahosi. dutiyam pi kho — pa — tatiyam
pi kho gopālakā pasupālakā kassakā pathāvino bhagavantam
etad avocum: mā kho bhante bhagavā Ambatittham . . .
mā viheṭhesi. tatiyam pi kho bhagavā tuṇhī ahosi. atha
kho bhagavā anupubbena cārikaṃ caramāno yena Bhaddava-
tikā tad avasari. tatra sudam bhagavā Bhaddavatikāyaṃ

viharati. atha kho āyasmā Sāgato yena Ambatitthakassa
 jaṭilassa assaṃso ten' upasamkamā, upasamkamitvā agyāgāraṃ
 pavasiṭvā tiṇasanthāraṃ paṇṇāpetvā nisīdi pallaṅkaṃ ābhu-
 jītvā ujum kāyaṃ paṇḍhāya parimukhaṃ satim upaṭṭha-
 petvā. atha kho so nāgo āyasmantaṃ Sāgataṃ pavitṭhaṃ
 disvāna dummāno padhūpāsi. āyasmāpi Sāgato padhūpāsi.
 atha kho so nāgo makkhaṃ asahamāno pajjali, āyasmāpi
 Sāgato tejodhātum samāpajjitvā pajjali. atha kho āyasmā
 Sāgato tassa nāgassa tejasā tejaṃ pariyādiyitvā yena Bhadda-
 vatikā ten' upasamkamā. atha kho bhagavā Bhaddavatikā-
 yaṃ yathābhirantaṃ viharitvā yena Kosambī tena cārikaṃ
 pakkamā. assosum kho Kosambikā upāsakā : ayyo kira Sāga-
 to Ambatitthikena nāgena saddhim saṃgāmesīti. atha kho
 bhagavā anupubbena cārikaṃ cāramāno yena Kosambī tad
 avasari. atha kho Kosambikā upāsakā bhagavato paccugga-
 manam karitvā yenāyasmā Sāgato ten' upasamkamimisu, upa-
 samkamitvā āyasmantaṃ Sāgataṃ abhivādetvā ekamantaṃ
 atṭhamsu, ekamantaṃ thitā kho Kosambikā upāsakā āyas-
 mantam Sāgataṃ etad avocum : kim bhante ayyānaṃ dulla-
 bhaṃ ca manāpaṃ ca, kim paṭiyādemā 'ti. evaṃ vutte
 chabbaggiyā bhikkhū Kosambike upāsake etad avocum :
 atth' āvuso kāpotikā nāma pasannā bhikkhūnaṃ dulla-
 bhā ca manāpā ca, taṃ paṭiyādethā 'ti. atha kho Kosambikā
 upāsakā ghare ghare kāpotikaṃ pasannaṃ paṭiyādetvā
 āyasmantaṃ Sāgataṃ piṇḍāya pavitṭhaṃ disvāna āyasman-
 taṃ Sāgataṃ etad avocum : pivatu bhante ayyo Sāgato
 kāpotikaṃ pasannaṃ, pivatu bhante ayyo Sāgato kāpotikaṃ
 pasannaṃ ti. atha kho āyasmā Sāgato ghare ghare kāpo-
 tikaṃ pasannaṃ pivitvā nagaramhā nikkhamanto nagaradvāre
 paripati. atha kho bhagavā sambahulehi bhikkhūhi saddhim
 nagaramhā nikkhamanto addasa āyasmantaṃ Sāgataṃ naga-
 radvāre paripatitaṃ, disvāna bhikkhū āmantesi : gopatha
 bhikkhave Sāgataṃ ti. evaṃ bhante 'ti kho te bhikkhū
 bhagavato paṭisupitvā āyasmantaṃ Sāgataṃ ārāmaṃ netvā
 yena bhagavā tena sisam katvā nipātesum. atha kho
 āyasmā Sāgato parivattitvā yena bhagavā tena pāde karitvā
 seyyaṃ kappesi. atha kho bhagavā bhikkhū āmantesi :
 nāna bhikkhave pubbe Sāgato tathāgate sagāravo ahoṃ

sappatisso 'ti. evaṃ bhante. api nu kho bhikkhave Sāgato etarahi tathāgate sagāro sappatisso 'ti. no h' etaṃ bhante. naṃ bhikkhave Sāgato Ambatitthikena nāgena saddhiṃ saṃgāmesīti. evaṃ bhante. api nu kho bhikkhave Sāgato etarahi paboti nāgena saddhiṃ saṃgāmetuṃ ti. no h' etaṃ bhante. api nu kho bhikkhave taṃ pātabbaṃ yaṃ pivitvā visaññi assā 'ti. no h' etaṃ bhante. ananuechaviyaṃ bhikkhave Sāgatassa ananulomikaṃ appaṭirūpaṃ assāmaṇakaṃ akappiyaṃ akaraṇiyaṃ. kathaṃ hi nāma bhikkhave Sāgato majjaṃ piviseati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

surāmerayapāne pācittiyaṃ ti. ||1||

surā nāma piṭṭhasurā pūvasurā odanasurā kinnapakkhittā sambhārasaṃyutā. merayo nāma pupphāsavo phalāsavo madhvasavo gulāsavo sambhārasaṃyutto.

piveyyā 'ti antamaso kusaggena pi pivati, āpatti pācittiyassa. ||1||

majje majjasaññi pivati, āpatti pācittiyassa. majje vematiko . . . majje amajjasaññi pivati, āpatti pācittiyassa. amajje majjasaññi, āpatti dukkaṭassa. amajje vematiko, āpatti dukkaṭassa. amajje amajjasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti amajjaṃ ca hoti majjavannaṃ majjagandhaṃ majjarasaṃ taṃ pivati, sūpasampāke maṇḍasampāke telasampāke āmalakaphāṇite, amajjaṃ ariṭṭhaṃ pivati, ummatikassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyaṃ bhikkhuṃ āṅgulipatodakena hāsesuṃ. so bhikkhu uttantaṃ anassāsako kālam akāsi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ

aṅgulipatodakena hāsessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . hāsethā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā . . . hāsessatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

aṅgulipatodaka pācittiyaṃ ti. ||1||

aṅgulipatodako nāma, upasampanno upasampannam hāsādhippāyo kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti pācittiyaassa. ||1||

upasampanno upasampannasaññī aṅgulipatodakena hāseti, āpatti pācittiyaassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññī . . . āpatti pācittiyaassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannam kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham . . . kāyapaṭibaddhena kāyaṃ . . . kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham . . . nissaggiyena kāyaṃ . . . nissaggiyena kāyapaṭibaddham . . . nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na hāsādhippāyo sati karaṇīye āmasati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

duṭṭiyaṃ.

PĀCITTIYA, LIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū Aciravatiyā na-

diyā uḍaḇe kiḷanti. teṇa kho paṇa saṃayena rājā Paṣeṇadi Kosaḷo Maḷḷikāya deviyā saddhiṃ upariṇāsāḍavaragato hoti. uḍḍasa kho rājā Paṣeṇadi Kosaḷo sattaraṣavaggiye bhikkhū Aciravatiyā nadiyā uḍaḇe kiḷante, disvāṇa Maḷḷikaṃ devīṃ etaḍ avoca : ete te Maḷḷike arahanto uḍaḇe kiḷanti. nissamsayaṃ kho mahārāja bhagavatā sikkhāpadaṃ apaṇṇaṭṭaṃ te vā bhikkhū appakataṇṇaṇo 'ti. aṭṭa kho raṇṇo Paṣeṇadikosalaṣṣa etaḍ ahoṣi : keṇa nu kho ahaṃ upāyena bhagavato ca na āroceyyaṃ bhagavā ca jāneyya ime bhikkhū uḍaḇe kiḷitā 'ti. aṭṭa kho rājā Paṣeṇadi Kosaḷo sattaraṣavaggiye bhikkhū pakkosāpetvā mahantaṃ guḷapiṇḍaṃ adāsi imaṃ bhante guḷapiṇḍaṃ bhagavato dethā 'ti. sattaraṣavaggiyā bhikkhū taṃ guḷapiṇḍaṃ ādāya yena bhagavā ten' upasaṃkamissa, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ etaḍ avocaṃ : imaṃ bhante guḷapiṇḍaṃ rājā Paṣeṇadi Kosaḷo bhagavato deti. kaṃ paṇa tuṃhe bhikkhave rājā aḍḍasa 'ti. Aciravatiyā nadiyā bhagavā uḍaḇe kiḷante 'ti. vigarhi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāṃa tuṃhe moghapurisa uḍaḇe kiḷissatha. n' etaṃ moghapurisa appasaṇṇaṃ vā paṣādāya — pa — evaṇ ca paṇa bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uḍḍiṣeyyātha :

uḍaḇe hāsaḍhamme paḇcittiyaṇ ti. ||1||

uḍaḇe hāsaḍhammo nāṃa upariḡopphako uḍaḇe hāsaḍḍhippāyo nimujjati vā ummujjati vā paḷavati vā, āṇatti paḇcittiyassa. ||1||

uḍaḇe hāsaḍhamme hāsaḍhammasaṇṇi, āṇatti paḇcittiyassa. uḍaḇe hāsaḍhamme vemaṭiko . . . uḍaḇe hāsaḍhamme ahāsaḍhammasaṇṇi, āṇatti paḇcittiyassa. heṭṭhāḡopphako uḍaḇe kiḷati, āṇatti dukkaṭassa. nāvāya kiḷati, āṇatti dukkaṭassa. haṭṭhena vā pāḍena vā kaṭṭhena vā kaṭṭhalāya vā uḍakaṃ paḷarati, āṇatti dukkaṭassa. bhājanagataṃ uḍakaṃ vā kaṇṇikaṃ vā khīraṃ vā takkaṃ vā rajanaṃ vā paṣāvaṃ vā cikkaḷaṇṇaṃ vā kiḷati, āṇatti dukkaṭassa. uḍaḇe ahāsaḍhamme hāsaḍhammasaṇṇi, āṇatti dukkaṭassa. uḍaḇe ahāsaḍhamme vemaṭiko, āṇatti dukkaṭassa. uḍaḇe ahāsaḍhamme ahāsaḍhammasaṇṇi, anāṇatti. ||2||

anāṇatti na hāsaḍhippāyo eṭṭi karaṇiye uḍakaṃ oṭarivā

nimujjati vā ummujjati vā palavati vā, pārāṃ gaochanto
nimujjati vā ummujjati vā palavati vā, āpadāsu, ummatta-
kassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, LIV.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyaṃ viharati
Ghositārāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo
anācāraṃ ācarati. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: āvuso Channa
evaṃ rūpaṃ mā akāsi, n' etaṃ kappatīti. so anādariyaṃ
paṭicca karoti yeva. ye te bhikkhū appicchā . . . vipā-
centi: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo anādariyaṃ karissa-
tīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Channa anādariyaṃ karo-
sīti, saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ
hi nāma tvaṃ moghapurisa anādariyaṃ karissasi. n' etaṃ
moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca
pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

anādariye pācittiyaṃ ti ||1||

anādariyaṃ nāma dve anādariyāni puggalānādariyaṇ ca
dhammānādariyaṇ ca. puggalānādariyaṃ nāma upasampan-
nena paññattena vuccamāno ayaṃ ukkhittako vā vambhito
vā garahito vā, imassa vacanaṃ akataṃ bhavisaṃtīti anādari-
yaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. dhammānādariyaṃ nāma
upasampannena paññattena vuccamāno kath' āyaṃ nasseyya
vā vinasseyya vā antaradhāyeyya vā taṃ vā na sikkhitukāmo
anādariyaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi anādariyaṃ karoti, āpatti
pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne
anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. upasampanne-
na apaññattena vuccamāno idaṃ na sallekkhāya na dhūtattāya
na pāsādikatāya na apaṇṇāya na viriyārambhāya saṃvatta-
tīti anādariyaṃ karoti, āpatti dukkaṭṭassa. anupasampannena
paññattena vā apaññattena vā vuccamāno idaṃ na sallekkhāya
. . . na viriyārambhāya saṃvattatīti anādariyaṃ karoti,

āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||
 anāpatti evaṃ amhākaṃ ācariyānaṃ uggaho paripucchā 'ti bhagati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, LV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū bhimsāpeti. te bhimsāpiyamānā rodanti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū amhe bhimsāpetitī. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūṃ bhimsāpessantīti . . . (see LII. 1) . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhūṃ bhimsāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo pana 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhūṃ ti aññaṃ bhikkhūṃ.

bhimsāpeyyā 'ti, upasampanno upasampannaṃ bhimsāpetukāmo rūpaṃ vā saddaṃ vā gandhaṃ vā rasaṃ vā phoṭṭhabbaṃ vā upasaṃharati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti pācittiyassa. corakantāraṃ vā vāḷakantāraṃ vā piṣācakanāraṃ vā ācikkhati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi bhimsāpeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi bhimsāpeti, āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ bhimsāpetukāmo rūpaṃ vā . . . upasaṃharati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti dukkaṭassa. corakantāraṃ vā . . . na vā bhāyeyya, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupa-

sampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti na bhīṃsāpetukāmo rūpaṃ vā saddaṃ vā gandhaṃ vā rasaṃ vā phoṭṭhabbaṃ vā upasaṃharati, corakantāraṃ vā vāḷakantāraṃ vā piṣācakantāraṃ vā ācikkhuti, ummattakussa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

pañcamaṃ.

PĀCETTIYA, LVI.

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Saṃsumāragire Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū hemantike kāle aññatarāṃ mahantaṃ susirakaṭṭhaṃ jotim samādahitvā visibbesuṃ. tasmīṃ ca susiṃ kaṇhasappo agginā santatto nikkhamitvā bhikkhū paripātesi. bhikkhū taṃ taṃ padhāviṃsu. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū jotim samādahitvā visibbessanti — pa —, saccāṃ kira bhikkhave bhikkhū jotim samādahitvā visibbentīti. saccāṃ bhagavā. vigaṃhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapuriṣā jotim samādahitvā visibbessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu visibbanāpekkho jotim samādaheyya vā samādahāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evañ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattāṃ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilānapucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etaḍ avocaṃ: kace' āvuso khamaniyaṃ kaccā yāpaniyaṃ ti. pubbe mayaṃ āvuso jotim samādahitvā visibbema, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittā ti kukkuocāyantaṃ na visibbema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunaṃ jotim samādahitvā vā samādahāpetvā vā visibbetuṃ. evañ ca pana . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotim samāda-

heyya vā samādahāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evañ c' idam . . . paññattam hoti. ||2||1||

tena kho pana samayena bhikkhū na padipesum jotiko pi jantāghare pi kukkucāyanti. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave tathārūpapaccayā jotim samādahitum samādahāpetum. evañ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotim samādahēyya vā samādahāpeyya vā aññatra tathārūpapaccayā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

agilāno nāma yassa vinā aggina phāsu hoti. gilāno nāma yassa vinā aggina na phāsu hoti.

visibbanāpekkho 'ti tappitukāmo.

joti nāma aggi vuccati.

samādahēyyā 'ti sayam samādahati, āpatti pācittiyassa. samādahāpeyyā 'ti aññam āpāpeti, āpatti pācittiyassa. sakiṃ āpatto bahukam pi samādahati, āpatti pācittiyassa. aññatra tathārūpapaccayā 'ti thapetvā tathārūpapaccayam. ||1||

agilāno agilānasaññi visibbanāpekkho jotim samādahati vā samādahāpeti vā aññatra tathārūpapaccayā, āpatti pācittiyassa. agilāno vematiko . . . agilāno gilānasaññi . . . āpatti pācittiyassa. patilātam ukkhipati, āpatti dukkaṭassa. gilāno agilānasaññi, āpatti dukkaṭassa. gilāno vematiko, āpatti dukkaṭassa. gilāno gilānasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānassa, aññena katam visibbeti, vitacchitaṅgāram visibbeti, padipe, jotike, jantāghare, tathārūpapaccayā, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||3||

chattham.

PĀCITTIYA, LVII.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagaha viharati Vesuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena bhikkhū Tapode nhāyanti. tena kho pana samayena rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro sisam nhāyissāmhi Tapo-

daṃ gantvā yāv' ayyā bhāyantīti ekamantaṃ paṭimānesi. bhikkhū yāva samandhakārā bhāyimsu. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro vikālo sisam' uḥayitvā nagaradvāre thakkite bahinagare vasitvā kāless' eva asambhinnena vilepanena yena bhagavā ten' upasamkami, upasamkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnam kho rājānaṃ Māgadhaṃ Seniyaṃ Bimbisāraṃ bhagavā etad avoca: kissa tvam mahārāja kāless' eva āgato asambhinnena vilepanena 'ti. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā rājānaṃ Māgadhaṃ Seniyaṃ Bimbisāraṃ dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsito utthāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. atha kho bhagavā etasmim' nidāne etasmim' pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ saṇṇipātāpetvā bhikkhū paṭipucchī: saccaṃ kira bhikkhave bhikkhū rājānaṃ pi passitvā na mattaṃ jānitvā bhāyantīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisā rājānaṃ pi passitvā na mattaṃ jānitvā bhāyissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ bhāyeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū uḥhasamaye parilāhasamaye kukkucāyantaṃ na bhāyanti sedagatena guttena sayanti, cīvaraṃ pi senāsaṇaṃ pi dussati. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum. anujānāmi bhikkhave uḥhasamaye parilāhasamaye oren' addhamāsaṃ bhāyitum. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ bhāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, diyaddho māso seso gūḥhānaṃ ti vassānassa paṭhama māso icc' ete addhateyyamāsa uḥhasamayo parilāhasamayo. ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilāna-pucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocaṃ : kacc' āvuso khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe mayam āvuso oren' addhamāsaṃ nhāyāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkucāyantaṃ na nhāyāma, tena no na phāsu hotti. bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhuna oren' addhamāsaṃ nhāyituṃ. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ . . . pariāhasamayo gilānasamayo ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||3||

tena kho pana samayena bhikkhū navakammaṃ katvā kukkucāyantaṃ na nhāyanti. te sedagatena gattena sayanti. cīvaraṃ pi senāsanaṃ pi dassati. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave kammassamaye oren' addhamāsaṃ nhāyituṃ. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ — pa —.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||4||

tena kho pana samayena bhikkhū addhānaṃ gantvā kukkucāyantaṃ na nhāyanti. te sedagatena . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave addhānagamanaśamaye oren' addhamāsaṃ nhāyituṃ. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo — pa —.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||5||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū njjhokāse cīvarakammaṃ karontā sarajena vātena okiṇṇā honti, devo ca thokaṃ thokaṃ phusāyati. bhikkhū kukkucāyantaṃ na nhāyanti, kilinnena gattena sayanti, cīvaraṃ pi senāsanaṃ

pi dussati. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave vātavutṭhisamaye oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evañ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo : diyaddho māso seso gimhānan ti vassānassa paṭhamo māso ico ete addhateyyamāsaṃ uṇhasamayo parilāhasamayo, gilānasamayo, kammamāsaṃ, addhānagamanasamayo, vātavutṭhisamayo, ayam tattha samayo 'ti. || 6 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

oren' addhamāsaṃ ti ūnakaddhamāsaṃ.

nhāyeyyā 'ti cūppena vā mattikāya vā nhāyati, payogo payoge dukkaṭaṃ, nhānapariyesāne āpatti pācittiyassa.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayam. uṇhasamayo nāma diyaddho māso seso gimhānam, parilāhasamayo nāma vassānassa paṭhamo māso, ico ete addhateyyamāsaṃ uṇhasamayo parilāhasamayo 'ti nhāyitabbam. gilānasamayo nāma yassa vinā nhānena na phāsu hoti, gilānasamayo 'ti nhāyitabbam. kammamāsaṃ nāma antamaso pariveṇam pi sammattṭham hoti, kammamāsaṃ 'ti nhāyitabbam. addhānagamanasamayo nāma addhayaṇam gacchissāmā 'ti nhāyitabbam, gacchantena nhāyitabbam, guttena nhāyitabbam. vātavutṭhisamayo nāma bhikkhū sarajena vātena okiṇṇā honti, dve vā tīṇi vā udakaphusitāni kāye patitāni honti, vātavutṭhisamayo 'ti nhāyitabbam. || 1 ||

ūnakaddhamāse ūnakasaññi aññatra samayā nhāyati, āpatti pācittiyassa. ūnakaddhamāse vematiko . . . ūnakaddhamāse atirekasaññi . . . āpatti pācittiyassa. atirekaddhamāse ūnakasaññi, āpatti dukkaṭassa. atirekaddhamāse vematiko, āpatti dukkaṭassa. atirekaddhamāse atirekasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti samaye, addhamāsaṃ nhāyati, atirekaddhamāsaṃ nhāyati, pārāṃ gacchanto nhāyati, sabbapaccantimesu janapadesu, āpadāsu, ummattakaassa, ādikammikassā ti. || 3 || 7 ||

PĀCITTIYA, LVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāma. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ca paribbājaka ca Sāketā Sāvattthim addhānamaggapaṭipannā honti. antarā magge corā nikkhamitvā te acchindimsu. Sāvattthiyā rājabhātā nikkhamitvā te core sabhaṇḍe gahetvā bhikkhūnam santike dūtam pāhesuṃ: āgacchanta bhaddantā sakam sakam cīvaram sanjānitvā gahantū 'ti. bhikkhū na sanjānanti. te ujjhāyanti khiyanti vipācenti: katham hi nāma bhaddantā attano attano cīvaram na sanjānissanti. assosum kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. atha kho te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusamgham sannipātāpetvā bhikkhūnam tadanucchavikam tadanulomikam dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhikkhūnam sikkhāpadam paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca: saṃghasuttatāya saṃghapāśutāya — pa — saddhammatthitīyā vinayaṅgagāyā. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

navam pana bhikkhunā cīvaralābhena tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ādātabbam nilam vā kaddamam vā kālasāmam vā. anādā ce bhikkhu tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam navam cīvaram paribhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

navam nāma akatakappam vuccati.

cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram.

tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ādātabbam ti antamaso kusaggena pi ādātabbam.

nilam nāma dve nilāni kampanilam palāsanilam. kaddamo nāma odako vuccati. kālasāmam nāma yam kiñci kālasāmakam.

anādā ce bhikkhu tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ti antamaso kusaggena pi anādiyitvā

tiṇṇaṃ dubbhaṇṇakaraṇānaṃ aṇṇatarāṃ dubbhaṇṇakaraṇaṃ
navaṃ cīvaraṃ paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anādinne anādinnaṣaṇṇī paribhuñjati, āpatti pācittiyassa.
anādinne vematiḱo . . . anādinne ādinnaṣaṇṇī paribhuñjati,
āpatti pācittiyassa. ādinne anādinnaṣaṇṇī, āpatti dukkaṭassa.
ādinne vematiḱo, āpatti dukkaṭassa. ādinne ādinnaṣaṇṇī,
anāpatti. || 2 ||

anāpatti ādiyivā paribhuñjati, kappo naṭṭho hoti, kappā-
katokāso jippho hoti, kappakatena akappakataṃ saṃsibbitaṃ
hoti, aggale, anuvāte, paribhaṇḍe, ummattakassa, ādikammā-
kassā 'ti. || 3 || 2 ||

atṭhamāṇa.

PĀCITTIIYA, LIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto bhātuno saddhi-
vihārikassa bhikkhuno sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā apaccud-
dhāraṇaṃ paribhuñjati. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ
etaṃ atthaṃ ārocesi: ayaṃ āvuso āyasmā Upanando Sakyā-
putto mayhaṃ cīvaraṃ sāmaṃ vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ
paribhuñjatīti. ye to bhikkhū appicchā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhussa
sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ paribhuñjissa-
tīti — pa — saccaṃ kira tvaṃ Upananda bhikkhussa . . .
paribhuñjasīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā:
kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhussa . . . pari-
bhuñjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā peṣā-
dāya — pa — evaṇ ce pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ
uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkha-
mānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyā vā sāmaṃ cīvaraṃ
vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ paribhuñjeyya, pācitti-
yaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

bhikkhuni nāma ubhatosaṅghe upasampannā. sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā. sāmaṇero nāma dasasikkhāpadiko. sāmaṇeṇi nāma dasasikkhāpadikā.

sāmaṇa ti sayama vikappetvā.

civaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññataramaṃ cīvaraṃ vikappanupagapacchimamaṃ.

vikappanaṃ nāma dve vikappanā sammukkhāvikappanā ca parammukkhāvikappanā ca. sammukkhāvikappanā nāma imaṃ cīvaraṃ tuyhaṃ vikappemi itthannāmassa vā 'ti. parammukkhāvikappanā nāma imaṃ cīvaraṃ vikappanattāya tuyhaṃ dammiti. tena vattabbo : ko te mitto vā sandiṭṭho vā 'ti. itthannāmo ca itthannāmo ca 'ti. tena vattabbo : ahaṃ tesam dammi, tesam santakaṃ paribhuñja vā vissajjehi vā yathāpaccayaṃ vā karohiti.

apaccuddhāraṃ nāma tassa vā adinnaṃ tassa vā avissāsento paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

apaccuddhāraṃ apaccuddhāraṃkāsaññi paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. apaccuddhāraṃ vematiko . . . apaccuddhāraṃ paccuddhāraṃkāsaññi paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. adhiṭṭhati vā vissajjati vā, āpatti dukkaṭassa. paccuddhāraṃ apaccuddhāraṃkāsaññi, āpatti dukkaṭassa. paccuddhāraṃ vematiko, āpatti dukkaṭassa. paccuddhāraṃ paccuddhāraṃkāsaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti so vā deti tassa vā vissāsento paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LX.

Tena samāyena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samāyena sattarasavaggiyā bhikkhū asannihitaparikkhārā honti. chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ pattamaṃ pi cīvaraṃ pi apanidhenti. sattarasavaggiyā bhikkhū chabbaggiye bhikkhū etad avocaṃ : dethāvuso

ambhākaṃ pattam pi cīvaram pīti. chabbaggiyā bhikkhū hasanti, te rodanti. bhikkhū evaṃ āhamsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū ambhākaṃ pattam pi cīvaram pi apanidhenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam pattam pi cīvaram pi apanidhessanti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnam . . . apanidhetthā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhūnam . . . apanidhessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa pattam vā cīvaram vā nisīdanam vā sūcigharam vā kāyabandhanam vā apanidheyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hāsāpekkho pi, pācittīyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññāssa bhikkhussa.

patto nāma dve pattā ayopatto mattikāpatto.

cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram vikappanupagapacchimam.

nisīdanam nāma sadasam vaccati.

sūcigharam nāma sasūcikam vā asūcikam vā.

kāyabandhanam nāma dve kāyabandhanāni paṭṭikam sūkarantakam.

apanidheyya vā 'ti sayam apanidheti, āpatti pācittiyassa. apanidhāpeyya vā 'ti aññam āpāpeti, āpatti pācittiyassa. sakim āpatto bahukam pi apanidheti, āpatti pācittiyassa. antamaso hāsāpekkho pīti kilādhippāyo. ||1||

upasampanne upasampannasaññi pattam vā . . . kāyabandhanam vā apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. aññam parikkhāram apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa pattam vā cīvaram vā aññam vā parikkhāram apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti

dukkatassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkatassa.
 anupasampanne anupasampannasāññi, āpatti dukkatassa. ||2||
 anāpatti na hāsādhippāyo, dunnikkhittam paṭisaṃmeti,
 dhammim katham katvā dassāmiti paṭisaṃmeti, ummatta-
 kassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dasamaṃ.

tass' uddānam :

surā, aṅguli, toyañ ca, anādariyañ ca, bhimaṇam,
 jotī, nahāna-dubbhaṇṇam, apaccuddhārakam sāmam, apa-
 nidhena cā 'ti.

surāpānavaggo chaṭṭho.

PĀCITTIYA, LXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharatī
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena āyasmā Udāyī issāso hoti, kākā e' assa amanāpā
 honti. so kāke vijjhutvā sissam chinditvā sūle paṭipāṭiyā
 ṭhapesi. bhikkhū evaṃ āhamsu : ken' ime āvuso kākā jīvītā
 voropitā 'ti. mayā āvuso, amanāpā me kākā 'ti. ye te bhi-
 kkhū appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma āyasmā
 Udāyī sañceicca paṇam jīvītā voropessatīti — pa —. saccam
 kira tvam Udāyī sañceicca . . . voropesīti. saccam bhagavā,
 vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma tvam mogha-
 purisa sañceicca . . . voropessasi. n' etaṃ moghapurisa
 appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhi-
 kkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

ye pana bhikkhu sañceicca paṇam jīvītā voropeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

sañceicā 'ti jānanto samjānanto cecca abhivitaritvā vi-
 tikkamo.

pāṇo nāma tiracchānagatapāṇo vuccati.

jīvītā voropeyyā 'ti jīvitindriyam upacchindatī uparodhetī
 santatīm vikopetī, āpatti pācittiyassa. ||1||

pāṇe pāṇasaṇṇī jīvitaṃ voropeti, āpatti pācittiyassa. pāṇe vematiko jīvitaṃ voropeti, āpatti dukkaṭṭassa. pāṇe apāṇasaṇṇī, anāpatti. apāṇe pāṇasaṇṇī, āpatti dukkaṭṭassa. apāṇe vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. apāṇe apāṇasaṇṇī, anāpatti. ||2||
anāpatti asaṇṇicca, asatiyā, ajānantassa, na maraṇādhippāyassa, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānam sappāṇakam udakam paribhuñjanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānam sappāṇakam udakam paribhuñjissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . paribhuñjatha 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā . . . paribhuñjissatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānam sappāṇakam udakam paribhuñjeyya, pācittiyam ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aṇṇe vā tassa ārocenti.

sappāṇakan ti jānanto paribhogena marissantīti jānanto paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

sappāṇake sappāṇakasaṇṇī paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. sappāṇake vematiko paribhuñjati, āpatti dukkaṭṭassa. sappāṇake asappāṇakasaṇṇī paribhuñjati, anāpatti. apāṇake sappāṇakasaṇṇī, āpatti dukkaṭṭassa. apāṇake vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. apāṇake apāṇakasaṇṇī, anāpatti. ||2||

anāpatti sappāṇakan ti ajānanto, apāṇakan ti jānanto, paribhogena na marissantīti jānanto paribhuñjati; ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

dutiyam.

PĀCITTIYA, LXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ punakammāya ukkoṭenti akataṃ kammaṃ dukkaṭaṃ kammaṃ puna kātappaṃ kammaṃ anihataṃ dunnihataṃ puna nihanitabban ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ . . . ukkoṭessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave jānaṃ . . . ukkoṭethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa jānaṃ . . . ukkoṭessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ punakammāya ukkoṭeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti añño vā tassa ārocenti so vā āroceti.

yathādhammaṃ nāma dhammena vinayena satthu sāsanaṃ kataṃ, etaṃ yathādhammaṃ nāma.

adhikaraṇaṃ nāma cattāri adhikaraṇāni, vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiaccādhikaraṇaṃ.

punakammāya ukkoṭeyyā 'ti akataṃ kammaṃ dukkaṭaṃ kammaṃ puna kātappaṃ kammaṃ anihataṃ dunnihataṃ puna nihanitabban ti ukkoṭeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammassaññi ukkoṭeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko ukkoṭeti, āpatti dukkaṭassa. dhammakamme adhammakammassaññi ukkoṭeti, anāpatti. adhammakamme dhammakammassaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammassaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti adhammena vā vaggena vā na kammārahassa vā kammaṃ katan ti jānanto ukkoṭeti, ummattakassa, ādikammi-kassā 'ti. ||3||2||

. . . tatiyaṃ.

PĀCITTIIYA, LXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā bhātuno saddhivihārikassa bhikkhuno ārocesi: ahaṃ āvuso sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpanno, mā aññassa kassaci ārocesi. tena kho pana samayena aññataro bhikkhu sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci, tassa saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi. so parivasanto taṃ bhikkhuṃ passitvā etad avoca: ahaṃ āvuso sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yācīm, tassa me saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi, so 'haṃ parivasāmi, vediyāmi' ahaṃ āvuso, vediyatīti maṃ āyasmā dhāretū 'ti. kiṃ nu kho āvuso yo añño pi imaṃ āpattim āpajjati so pi evaṃ karotīti. evaṃ āvuso 'ti. ayaṃ āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā so me ārocesi: mā kassaci ārocesi. kiṃ pana tvaṃ āvuso paṭicchādesīti. evaṃ āvuso 'ti. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhikkhussa jānaṃ dutṭhullaṃ āpattim paṭicchādessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ bhikkhu bhikkhussa . . . paṭicchādesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhussa jānaṃ dutṭhullaṃ āpattim paṭicchādessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddisseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa jānaṃ dutṭhullaṃ āpattim paṭicchādeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti añño vā tassa ārocenti so vā ārocesi.

duṭṭhullā nāma āpatti cattāri ca pārājikāni terasa ca saṃghādisesā.

paṭicchādeyyā 'ti imaṃ jānītvā codessanti sāressanti khumsessanti vambhessanti maṅkum karissanti nārocessāmiti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

duṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullaṃ āpattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa duṭṭhullaṃ vā aduṭṭhullaṃ vā añjācāraṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā vivādo vā bhavissatīti nāroceti, saṃghabhedo vā saṃgharāji vā bhavissatīti nāroceti, ayaṃ kakkaḷo pharuso jivitarāyaṃ vā brahmacariyantarāyaṃ vā karissatīti nāroceti, aññe patirūpe bhikkhū apassanto nāroceti, na chādetukāmo nāroceti, paññāyissati sakena kammena 'ti nāroceti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, LXV.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Rājagahe sattarasavaggiyā dārakā saḥāyakā honti, Upāli dārako tesāṃ pāmokkho hoti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: kena nu kho upāyena Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: eace kho Upāli lekhaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: eace kho Upāli lekhaṃ sikkhissati,

aṅguliyo dukkhā bhavissanti. sace kho Upāli gaṇanaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpituṇṇaṃ etad ahoṣi : sace kho Upāli gaṇanaṃ sikkhissati, urassa dukkho bhavissati. sace kho Upāli rūpaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpituṇṇaṃ etad ahoṣi : sace kho Upāli rūpaṃ sikkhissati, akkhini dukkhā bhavissanti. ime kho samaṇā Sakyaputtiyā sukkasīlā sukkhasamācārā subhojanāni bhuñjitvā nivātesu sayanesu sayanti. sace kho Upāli samaṇesu Sakyaputtiyesu pabbajeyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. assosi kho Upāli dārako mātāpituṇṇaṃ imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho Upāli dārako yena te dārakā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā te dārake etad avoca : etha mayam ayyo samaṇesu Sakyaputtiyesu pabbajissāma 'ti. sace kho tvam ayya pabbajissasi, evaṃ mayam pi pabbajissāma 'ti. atha kho te dārakā ekamekassa mātāpitara upasaṃkamitvā etad avocum : anujānātha maṃ agārasmā anagāriyaṃ pabbajjāyā 'ti. atha kho tesam dārakānaṃ mātāpitara sabbe p' ime dārakā samānacchanda kalyāṇādhippāyā 'ti anujānimsu. te bhikkhū upasaṃkamitvā pabbajjaṃ yācimsu. te bhikkhū pabbajesum upasampādesum. te rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccutthāya rodanti : yāgum detha, bhattaṃ detha, khādaniyaṃ dethā 'ti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu : āgametha āvuso yāva ratti vibhāyati. sace yāgu bhavissati, pivissatha, sace bhattaṃ bhavissati, bhuñjissatha, sace khādaniyaṃ bhavissati, khādissatha, no ce bhavissati yāgu vā bhattaṃ vā khādaniyaṃ vā, piṇḍāya caritvā bhuñjissathā 'ti. evaṃ pi kho te bhikkhū bhikkhūhi vuccamānā rodanti yeva : yāgum detha, bhattaṃ detha, khādaniyaṃ dethā 'ti, senāsanaṃ ūhananti pi ummihanti pi. assosi kho bhagavā rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccutthāya dārakasaddaṃ, sutvāna āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : kim nu kho so Ānanda dārakasaddo 'ti. atha kho āyasmā Ānando bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā etaṃ nidaṇe etaṃ pakaṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā bhikkhū paṭipucchi :

saccam kira bhikkhave bhikkhū jānam ānavisativassam puggalam upasampādentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma te bhikkhave moghapurissā jānam ānavisativassam puggalam upasampādessanti. ānavisativasso bhikkhave puggalo akkhamo hoti sītassa uḥhassa jighacchāya pipāsāya ḍamsamakasavātātapasirimsa-pasamphassānam duruttānam durāgatānam vacanapathānam uppannānam sārīrikānam vedanānam dukkhānam tibbānam kharānam kaṭukānam asātānam amanāpānam pāṇaharānam anadhivāsakajātiko hoti. visativasso ca kho bhikkhave puggalo khamo hoti sītassa uḥhassa . . . pāṇaharānam adhvāsakajātiko hoti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānam ānavisativassam puggalam upasampādeyya, so ca puggalo anupasampanno te ca bhikkhū gārayhā, idaṃ tasmim pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā āroceṭi. ānavisativasso nāma appattavisativasso. upasampādessāmiti gaṇam vā ācariyam vā pattam vā cīvaram vā pariyesati sīmam vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. ānattiyā dukkaṭam, dvihi kammavācūhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāno upajjhāyassa āpatti pācittiyassa, gaṇassa ca ācariyassa ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

ānavisativasse ānavisativassasaññī upasampādeti, āpatti pācittiyassa. ānavisativasse vematiko upasampādeti, āpatti dukkaṭassa. ānavisativasse paripuṇṇavisativassasaññī upasampādeti, anāpatti. paripuṇṇavisativasse ānavisativassasaññī, āpatti dukkaṭassa. paripuṇṇavisativasse vematiko, āpatti dukkaṭassa. paripuṇṇavisativasse paripuṇṇavisativassasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti ānavisativassam paripuṇṇavisativassasaññī upasampādeti, paripuṇṇavisativassam paripuṇṇasaññī upasampādeti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

pañcamam.

PĀCITTIIYA, LXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavāne Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro sattho Rājagahā Paṭiyālokaṃ gantukāmo hoti. aññataro bhikkhu te manusso etad avoca : ahaṃ p' āyasmantehi saddhīṃ gamissāmi. mayaṃ kho bhante suñkaṃ pariharissāma 'ti. pajānāthāvuso 'ti. assosum kho kammikā : sattho kira suñkaṃ pariharissatīti. te maggo pariyutthipsu. atha kho te kammikā taṃ satthaṃ gahetvā acchinditvā taṃ bhikkhuṃ etad avocun : kissa tvaṃ bhante jānaṃ theyyasatthena saddhīṃ gacchasīti palibuddhitvā muñcipsu. atha kho so bhikkhu Sāvattthiṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhu jānaṃ theyyasatthena saddhīṃ samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjissatīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ bhikkhu jānaṃ . . . paṭipajjissatīti. saccaṃ bhagavā. vigerahī buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa jānaṃ . . . paṭipajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — ovaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ theyyasatthena saddhīṃ samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantaraṃ pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā ārocesi.

theyyasattho nāma corā katakammā vā honti akatakammā vā, rājānaṃ vā theyyaṃ gacchanti suñkaṃ vā pariharanti.
saddhīṃ ti ekato.

samvidhāyā 'ti gacchāmāvuso gacchāma bhante, gacchāma bhante gacchāmāvuso aṇṇa vā biyyo vā paro vā gacchāma 'ti samvidahati, āpatti dukkaṭassa.

antamaso gāmantaraṃ pīti, kukkuṭasampāte gāmo gāmantare gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmake araṇṇo addhayaṃ addhayaṃ āpatti pācittiyassa. ||1||

theyyasattho theyyasatthasaññi samvidhāya ekaddhāna-
maggaṃ paṭipajjati antamaso gāmantaraṃ pi, āpatti pācitti-
yassa. theyyasatthe vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. theyya-
satthe attheyyasatthasaññi . . . anāpatti. bhikkhū samvida-
hanti manussā na samvidahanti, āpatti dukkaṭassa. attheyya-
satthe theyyasatthasaññi, āpatti dukkaṭassa. attheyyasatthe
vematiko, āpatti dukkaṭassa. attheyyasatthe attheyyasattha-
saññi, anāpatti. ||2||

anāpatti asamvidahitvā gacchanti, manussā samvidahanti
bhikkhū na samvidahanti, visamketena gacchanti, āpadāsu,
ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññataro bhikkhu Kosalesu janapadesu Sā-
vatthiṃ gacchanto aññatarena gāmadvārena atikkamati.
aññatarā itthi sāmikena saha bhaṇḍitvā gāmato nikkhamitvā
taṃ bhikkhuṃ passitvā etad avoca: kahaṃ blanto ayyo
gamiṣṣatīti. Sāvattthiṃ kho ahaṃ bhagini gamiṣṣāmi.
ahaṃ ayyena saddhiṃ gamiṣṣāmi. eyyāsi bhagini. atha
kho tassā itthiyā sāmiko gāmato nikkhamitvā manusso
pucchi: ap' ayyo evarūpaṃ itthiṃ passeyyāthā 'ti. esāyyo
pabbajitena saha gacchatīti. atha kho so puriso anubandhitvā
taṃ bhikkhuṃ gahetvā ākoṭetvā muñci. atha kho so bhikkhu
aññatarasmim rukkhamūle padhūpento nisīdi. atha kho sā
itthi taṃ purissaṃ etad avoca: nāyyo so bhikkhu maṃ nippā-
tesi, api ca ahaṃ eva tena bhikkhuna saddhiṃ gacchāmi.
akārako so bhikkhu, gaccha maṃ khamāpehīti. atha kho so
puriso taṃ bhikkhuṃ khamāpesi. atha kho so bhikkhu
Sāvattthiṃ gantvā bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye to
bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu
mātugāmena saddhiṃ samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭi-
pajjissatīti — pa —, saccam kira tvaṃ bhikkhu mātugā-

mena saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjasīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvaṃ moghapurisa mātugāmena . . . paṭipajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantaram pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi na yakkhī na peti na tiracchānagatā viññū paṭibala subhāsitaḍḍubbhāsitaṃ duṭṭhulla-
duṭṭhullaṃ ājānitum.

saddhīn ti ekato.

samvidhāyā 'ti gacchāma bhagini gacchāma ayya, gacchāma ayya gacchāma bhagini ajja vā . . . (see LXVI. 2. 1). ||1||

mātugāme mātugāmasaṇṇī samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjati antamaso gāmantaram pi, āpatti pācittiyassa. mātugāme vematiko . . . mātugāme amātugāmasaṇṇī . . . āpatti pācittiyassa. bhikkhu samvidahati mātugāmo na samvidahati, āpatti dukkaṭassa. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahitthiyā vā saddhīm samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjati antamaso gāmantaram pi, āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇī, āpatti dukkaṭassa. amātugāme vematiko, āpatti dukkaṭassa. amātugāme amātugāmasaṇṇī, anāpatti. ||2||

anāpatti asamvidahitvā gacchati, mātugāmo samvidahati bhikkhu na samvidahati, visamketena gacchati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

sattamam.

PĀCITTIIYA, LXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Ariṣṭhassa nāma bhikkhuno gaddhabādhī-

pubbassa evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigataṃ upannam hoti: tathāhaṃ bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. asosum kho sambahulā bhikkhū: Ariṭṭhassa kira nāma bhikkhuno gaddhabādhīpubbassa evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigataṃ upannam: tathāhaṃ . . . antarāyāyā 'ti. atha kho te bhikkhū yena Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhīpubbo ten' upasamkamimso, upasamkamitvā Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhīpubbam etaṃ avocum: saccam kira te āvuso Ariṭṭha evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigataṃ upannam: tathāhaṃ . . . antarāyāyā 'ti. evaṃ byā kho aham āvuso bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. māvuso Ariṭṭha evaṃ avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evaṃ vadeyya. anekapariyāyena āvuso Ariṭṭha antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṃ ca pana te paṭisevato antarāyāya. appassādā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, atṭhikaṅkalūpamā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, mamsapesūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, tipukkūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, aṅgarakāsūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, supinakūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, yācitakūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, rakkhaphalūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, asisūnūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, sattisūlūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, sappasirūpamā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo 'ti. evaṃ pi kho Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhīpubbo tehi bhikkhūhi vuccamāno tath' eva tam pāpakam diṭṭhigataṃ thāmasā parāmāsā abhinivissa voharati: evaṃ byā kho aham āvuso bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. yato ca kho te bhikkhū nāsakkhimso Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhīpubbam etasmā pāpakā diṭṭhigatā vivecetum atha kho te bhikkhū yena bhagavā ten' upasamkamimso, upasamkamitvā bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim

nidāne etaṃmiṃ pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā Ariṭṭhaṃ bhikkhuṃ gaddhabādhipubbaṃ paṭipucchhi: sacevaṃ kira te Ariṭṭha evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannaṃ: tathāhaṃ bhagavatā . . . antarāyāyā 'ti. evaṃ byā kho ahaṃ bhanto bhagavatā . . . antarāyāyā 'ti. kassa nu kho nāma tvaṃ moghapurisa mayā evaṃ dhammaṃ desitaṃ ājānāsi. nanu mayā moghapurisa anekapariyāyena antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā alaṇ ca pana te paṭisevato antarāyāya. appassādā kāmā vuttā mayā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, atthikañkalūpamā kāmā vuttā mayā . . . sappasirūpamā kāmā vuttā mayā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo. atha ca pana tvaṃ moghapurisa attanā duggahitena amhe c' eva abbhācikkhasi attānaṃ ca khaṇasi bahuṃ ca apuññaṃ pasavasi, taṃ hi te moghapurisa bhavissatī digharattaṃ ahitāya dukkhāya. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu evaṃ vadeyya: tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti, so bhikkhu bhikkhūhi evaṃ assa vacanīyo: māyasmā evaṃ avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṃ, na hi bhagavā evaṃ vadeyya; anekapariyāyena āvuso antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṇ ca pana te paṭisevato antarāyāyā 'ti. evaṇ ca pana so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tath' eva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṃ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyaṃ ce samanubhāsiyamāno taṃ paṭinissajjeyya, iec etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
evaṃ vadeyyā 'ti, tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti.
so bhikkhū 'ti yo so evaṃvādi bhikkhu.

bhikkhūhīti aññehi bhikkhūhi ye passanti ye suṇanti tehi vattabbo: māyasmā evaṃ avaca . . . paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbo, tatiyaṃ pi vattabbo. sace paṭi-

nissajjati, iec etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vadanti, āpatti dukkaṭassa. so bhikkhu saṃghamaññam pi ākaḍḍhitvā vattabbo: māyaṣṇā evam avaca . . . paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbo, tatiyam pi vattabbo, sace paṭinissajjati, iec etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. so bhikkhu samanubhāsitaṃ. evaṃ ca pana bhikkhave samanubhāsitaṃ. byattena bhikkhunā paṭibalena saṃgho nāpetabbo: supātu me bhante saṃgho. itthannāmassa bhikkhuno evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannam: tathāhaṃ bhagavatā . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti. so taṃ diṭṭhiṃ na paṭinissajjati. yadi saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ samanubhāseyya tassā diṭṭhiyā paṭinissaggāya. esā ñatti. supātu me bhante saṃgho. itthannāmassa bhikkhuno . . . na paṭinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ samanubhāsati tassā diṭṭhiyā paṭinissaggāya. yaesāyasmato khamati itthannāmassa bhikkhuno samanubhāsanā tassā diṭṭhiyā paṭinissaggāya so tuṇh' assa, yassa na kkhamati so bhāseyya. dutiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi — pa — tatiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi: supātu me . . . so bhāseyya. samanubhaṭṭho saṃghena itthannāmo bhikkhu tassā diṭṭhiyā paṭinissaggāya. khamati saṃghassa, tasmā tuṇhī, evam etaṃ dhārayāmiti.

ñattiyaṃ dukkaṭaṃ, dvihi kammavācāhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāno āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññi na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantassa, paṭinissajjantassa, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

atthamaṃ.

PĀCITTIYA, LXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chaḍḍaggiyā bhikkhū jānaṃ tathāvādinā Aritthena bhikkhunā akatānudhammena taṃ diṭṭhiṃ appaṭinissatthena saddhiṃ sambhuñjanti pi saṃvāsanti pi sahāpi seyyaṃ kappenti. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chaḍḍaggiyā bhikkhū jānaṃ . . . sambhuñjissanti pi saṃvāsissanti pi sahāpi seyyaṃ kappessantīti — pa — saaccaṃ kira tumhe bhikkhave jānaṃ . . . sambhuñjathāpi saṃvāsathāpi sahāpi seyyaṃ kappethā 'ti. saaccaṃ bhagavā. vigaṛaṇi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa jānaṃ . . . sambhuñjissathāpi saṃvāsissathāpi sahāpi seyyaṃ kappessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ tathāvādinā bhikkhunā akatānudhammena taṃ diṭṭhiṃ appaṭinissatthena saddhiṃ sambhuñjeyya vā saṃvāseyya vā sahā vā seyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa āroceti so vā āroceti.

tathāvādinā 'ti tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi, yathā yo 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti evaṃvādinā.

akatānudhammo nāma ukkhitto anosārito.

taṃ diṭṭhiṃ appaṭinissatthena saddhiṃ ti etaṃ diṭṭhiṃ appaṭinissatthena saddhiṃ.

sambhuñjeyya vā 'ti, sambhogō nāma dve sambhogā āmisasambhogo ca dhammasambhogo ca. āmisasambhogō nāma āmisāṃ deti vā paṭigaṇhāti vā, āpatti pācittiyassa. dhammasambhogō nāma uddisati vā uddisāpeti vā. padena uddisati vā uddisāpeti vā, pade pade āpatti pācittiyassa ; akkharāya uddisati vā uddisāpeti vā, akkharānakkarāya āpatti pācittiyassa.

samvāseyya vā 'ti ukkhittakena saddhim uposatham vā pavāraṇaṃ vā saṃghakammaṃ vā karoti, āpatti pācittiyassa.

saha vā seyyaṃ kappeyyā 'ti ekaccehanne ukkhittake nīpanne bhikkhu nīpajjati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nīpanne ukkhittako nīpajjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. uttāhātvā punappunaṃ nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

ukkhittake ukkhittakasaññi saṃbhuñjati vā samvāsati vā saha vā seyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. ukkhittake vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. ukkhittake anukkhittakasaññi . . . anāpatti. anukkhittake ukkhittakasaññi, āpatti dukkaṭassa. anukkhittako vematiko, āpatti dukkaṭassa. anukkhittake anukkhittakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti anukkhitto 'ti jānāti, ukkhitto osārito 'ti jānāti, taṃ diṭṭhiṃ paṇissatṭho 'ti jānāti, unmattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Kaṇḍakassa nāma samaṇuddeassa evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannaṃ hoti: tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti. assosam kho sambahulā bhikkhū : Kaṇḍakassa nāma kira samaṇuddeassa evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannaṃ . . . (see LXVIII. 1. *Instead of Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhipubbo, read Kaṇḍako samaṇuddeho; instead of Ariṭṭha, Kaṇḍaka; in his reply to the Bhikkhus read bhante instead of āvuso.*) . . . n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — la — pasannānaṃ en ekaccēnaṃ aññathattāyā 'ti. vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave saṃgho Kaṇḍakaṃ samaṇuddezaṃ nāsetu. evaṃ ca pana bhikkhave nāsetabbo: ajjatagge te āvuso Kaṇḍaka

na o' eva so bhagavā satthā apadisitabbo, yaṃ pi o' aññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhi saddhiṃ dvirattatirattaṃ sahasoyyaṃ sāpi te n' atthi, cara pīre vinassā 'ti. atha kho saṃgho Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ nāsesi. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpenti pi upatthāpenti pi sambhuñjanti pi sahāpi soyyaṃ kappenti. ye te bhikkhū appiccā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpessanti pi upatthāpessanti pi sambhuñjissanti pi sahāpi soyyaṃ kappessanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpethāpi upatthāpethāpi sambhuñjathāpi sahāpi soyyaṃ kappethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā jānaṃ . . . kappessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

samaṇuddeso pi ce evaṃ vadeyya : tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi yuthā yo 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti, so samaṇuddeso bhikkhūhi evam assa vacaniyo : māvuso samaṇuddesa evaṃ avaca, mā bhagavantaṃ abbhācikkhi, na hi sūdu bhagavato abbhakkhānaṃ, na hi bhagavā evaṃ vadeyya ; anekapariyāyena āvuso samaṇuddesa antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṃ ca pana te paṭisevato antarāyāyā 'ti. evaṃ ca pana so samaṇuddeso bhikkhūhi vuccamāno tath' eva paggaṇheyya, so samaṇuddeso bhikkhūhi evam assa vacaniyo : ajjatagge te āvuso samaṇuddesa na o' eva so bhagavā satthā apadisitabbo, yaṃ pi o' aññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhi saddhiṃ dvirattatirattaṃ sahasoyyaṃ sāpi te n' atthi, cara pīre vinassā 'ti. yo pana bhikkhu jānaṃ tathā nāsitaṃ samaṇuddesaṃ upalāpeyya vā upatthāpeyya vā sambhuñjeyya vā saha vā soyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

samaṇuddeso nāma sāmaṇero vuccati.

evaṃ vadeyyā 'ti tathāhaṃ bhagavatā . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti.

so samapuddeso 'ti yo so evaṃvādi samapuddeso.

bhikkhūhi aññehi bhikkhūhi ye passanti yo ananti,
tehi vattabbo : mā āvuso samapuddesa evaṃ avaca . . .
paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbo. tatiyam
pi vattabbo. sace paṭinissajjati, ico etam kasalam. no ce
paṭinissajjati, so samapuddeso bhikkhūhi evaṃ assa vacaniyo :
ajjatagge te āvuso . . . vinassā 'ti.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā
āroceti.

tathā nāsitan ti evaṃ nāsitaṃ.

samapuddeso nāma sāmāṇero vuccati.

upalāpeyya vā 'ti tassa pattam vā cīvaram vā uddesaṃ vā
paripuccham vā dassāmiti upalāpeti, āpatti pācittiyassa.

upaṭṭhāpeyya vā 'ti tassa cūppam vā mattikam vā danta-
kaṭṭham vā mukhodakam vā sādīyati, āpatti pācittiyassa.

saṃbhuñjeyya vā 'ti saṃbhogo nāma dve saṃbhogā
Amisasambhogo ca . . . akkharakkharāya āpatti pācittiyassa.

saha vā seyyam kappeyyā 'ti ekacchanne nāsitake sa-
mapuddese nipanne bhikkhu nipajjati, āpatti pācittiyassa.
bhikkhu nipanne nāsitako samapuddeso nipajjati, āpatti
pācittiyassa. ubho vā nipajjanti, āpatti pācittiyassa. utṭha-
hitvā puuappunam nipajjanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

nāsitake nāsitakasaññi upalāpeti vā upaṭṭhāpeti vā saṃ-
bhuñjati vā saha vā seyyam kappeti, āpatti pācittiyassa.
nāsitake vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. nāsitake anāsi-
takasaññi . . . anāpatti. anāsitake nāsitakasaññi, āpatti
dukkatassa. anāsitake vematiko, āpatti dukkaṭassa. anāsi-
take anāsitakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti anāsitako 'ti jānāti, tam diṭṭhim paṭinissatṭho 'ti
jānāti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2||

dasamam.

tass' uddānam :

sañciocavadhā-sappānam, ukko, duṭṭhullachādanam,
ūnavīsati, satthañ ca, saṃvidhāna-Ariṭṭhakam,
ukkhitta-Kaṇḍakañ c' eva dasa sikkhāpadā ime 'ti.

sappāṇakavaggo sattamo.

PĀCITTIIYA, LXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghosītārāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo anācāraṃ ācarati. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: māvuso Channa evarūpaṃ akāsi, n' etaṃ kappatīti. so evaṃ vadeti: na tāvāhaṃ āvuso etasmīṃ sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññāṃ bhikkhuṃ byattaṃ vinayadharaṃ paripucchāmiti. ye te bhikkhū appicebā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vakkhati: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti — pa —, saccam kira tvaṃ Channa bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vadesi: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vakkhasi: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddisoyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vadeyya: na tāvāhaṃ āvuso etasmīṃ sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññāṃ bhikkhuṃ byattaṃ vinayadharaṃ paripucchāmiti, pācittiyam. sikkhamānena bhikkhave bhikkhunā aññātabbam paripucchitabbam paripaṇhitabbam, ayaṃ tattha sāmīcīti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhūhīti aññesi bhikkhūhi.

sahadhammikaṃ nāma yaṃ bhagavatā paññattaṃ sikkhāpadaṃ etaṃ sahadhammikaṃ nāma. tena vuccamāno evaṃ vadeti: na tāvāhaṃ āvuso . . . vinayadharaṃ ti paṇḍitaṃ byattaṃ medhāvīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ paripucchāmiti bhaṇati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anu-

pasampannasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. apaññā-
ttena vuccamāno idaṃ na sallekkhāya na dhūtattāya na pāsā-
dikatāya na apacayāya na viriyārambhāya samvattatīti evaṃ
vadeti, na tāvāhaṃ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi,
yāva na aññaṃ bhikkhūṃ byattam vinayadharan ti paṇḍi-
taṃ byattam medhāvīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ pari-
pucchāmiti bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannena
paññātena vā apaññātena vā vuccamāno idaṃ na sallekkhāya
na dhūtattāya . . . samvattatīti evaṃ vadeti, na tāvāhaṃ
āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññaṃ bhi-
kkhūṃ byattam vinayadharan ti paṇḍitaṃ byattam medhā-
vīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ paripucchāmiti bhaṇati,
āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti
dukkāṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa.
anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa.

sikkhamānenā 'ti sikkhitukāmena.

aññātabban ti jānitabbam. paripucchitabban ti idaṃ
bhante kathaṃ imassa vā kv attho 'ti. paripaṇhitabban ti
cintetabbam tulayitabbam.

ayaṃ tathā sāmīcīti ayaṃ tathā anudhammatā. ||2||

anāpatti jānissāmi sikkhissāmiti bhaṇati, ummattakassa,
ādikānūmikassā 'ti. ||3|| 2||

paṭhamam:

PĀCITTIYA, LXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana
samayena bhagavā bhikkhūnaṃ anekapariyāyena vinaya-
kathaṃ katheti vinayassa vaṇṇaṃ bhāssati vinayapariyattiyā
vaṇṇaṃ bhāssati ādissa ādissa āyasmato Upālissa vaṇṇaṃ
bhāssati. bhikkhū bhagavā kho anekapariyāyena . . . Upā-
lissa vaṇṇaṃ bhāssati, handa mayaṃ āvuso āyasmato Upālissa
santiko vinayaṃ pariyāpuṇāma 'ti, te ca bahū bhikkhū therā
ca navā ca majjhīmā ca āyasmato Upālissa santiko vinayaṃ
pariyāpuṇanti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ

etad ahoṣi : etarahi kho āvuso bahū bhikkhū therā ca . . . pari-
yāpuṇanti. sace ime vinaye pakataññuno bhavissanti anhe
yeñ'icchakam yadicchakam yāvadicchakam ākaḍḍhissanti
parikaḍḍhissanti. handa mayam āvuso vinayam vivaṇṇema
'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū bhikkhū upasamkamitvā
evam vadenti : kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi sikkhā-
padehi uddiṭṭhehi. yāvad eva kukkucāya vihesāya vilekhā-
ya samvattantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti :
katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū vinayam vivaṇṇe-
ssantīti — pa —. saccam kiṃ tamhe bhikkhave vinayam
vivaṇṇethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā : katham hi nāma tamhe moghapurisā vinayam vi-
vaṇṇessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasā-
dāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ
uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu pātimokkhe uddissamāne evaṃ va-
deyya : kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi
uddiṭṭhehi, yāvad eva kukkucāya vihesāya vilekhāya
samvattantīti, sikkhāpadavivaṇṇake pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

pātimokkhe uddissamāne 'ti uddisante vā uddisāpente vā
sajjhāyaṃ vā karonte.

evam vadeyyā 'ti kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi
sikkhāpadehi uddiṭṭhehi . . . samvattantīti. ye imaṃ pari-
yāpuṇanti tesam kukkucam hoti vihesā hoti vilekhā hoti, ye
imaṃ na pariāpuṇanti tesam kukkucam na hoti vihesā na
hoti vilekhā na hoti, anuddiṭṭham imaṃ varam, anuggahi-
taṃ idaṃ varam, apariyāputaṃ idaṃ varam, adhāritaṃ idaṃ
varam, vinayo vā antaradhāyatu ime vā bhikkhū apaka-
taññuno hontū 'ti upasampannassa vinayam vivaṇṇeti, āpatti
pācittiyassa. || 1 ||

upasampanne upasampannasaññi vinayam vivaṇṇeti, āpatti
pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne
anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. aññaṃ dham-
maṃ vivaṇṇeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa vira-
yaṃ vā aññaṃ vā dhammaṃ vivaṇṇeti, āpatti dukkaṭassa.
anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anu-

pasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannanaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na vivappetukāmo iṅgha tvam suttante vā gāthāyo vā abhidhammam vā pariyāpupassu pacchā vinayam pariyāpupissasīti bhaṇati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

duṭṭiyam.

PĀCITTIYA, LXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anācāram ācaritvā aññāpakena āpannā 'ti jānantū 'ti pātimokkhe uddissamāne evam vadenti: idān' eva kho mayam jānāma ayam pi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsam uddesam āgacchatīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū pātimokkhe uddissamāne evam vakkhanti . . . āgacchatīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave pātimokkhe uddissamāne evam vadetha . . . āgacchatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā pātimokkhe uddissamāne evam vakkhatha . . . āgacchatīti. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadum uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anvadhamāsam pātimokkhe uddissamāne evam vadeyya: idān' eva kho aham jānāmi ayam pi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsam uddesam āgacchatīti, tañ ce bhikkhum aññe bhikkhū jāneyyum nisinnapubbam iminā bhikkhunā dvittikkhattum pātimokkhe uddissamāne ko pana vādo bhiyyo, na ca tassa bhikkhuno aññāpakena mutti atthi yañ ca tattha āpattim āpauno tañ ca yathādhammo kāretabbo, uttari e' assa moho āropetabbo: tassa te āvuso alābhā tassa te dulladdham yaṃ tvam pātimokkhe uddissamāne na sādhumam atthikatvā manasikarosīti. idam tasmim mohanake pācittiyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

anvaddhamāsan ti anuposathikam.

pātimokkhe uddissamāne 'ti uddisante.

evam vadeyyā 'ti anācāraṃ ācaritvā aññānakena āpanno 'ti jānantū 'ti pātimokkhe uddissamāne evaṃ vadeti : idān' eva kho ahaṃ jānāmi . . . āgacchatīti, āpatti dukkaṭassa.

tañ ce 'ti mohetukāmaṃ bhikkhū, bhikkhū jāneyyūṃ nisinnapubbaṃ iminā . . . moho āropetabbo. evaṃ ca pana bhikkhave āropetabbo : byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho nāpetabbo : suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ itthannāmo bhikkhu pātimokkhe uddissamāne ne sādhuṃ aṭṭhikavā manasikaroti. yadi saṃghassa pattakallaṃ saṃgho itthannāmassa bhikkhuno mohaṃ āropeyya. esā fiatti. suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ . . . manasikaroti. saṃgho itthannāmassa bhikkhuno mohaṃ āropeti. yassāyasmato khamati itthannāmassa bhikkhuno mohassa āropanā, so tuṇh' assa. yassa na khamati, so bhāseyya. āropito saṃghena itthannāmassa bhikkhuno moho. khamati . . . dhārayāmīti.

anāropite moho moheti, āpatti dukkaṭassa. āropite moho moheti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññi moheti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi moheti, āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi moheti, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko moheti, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti na vitthārena sutam hoti, ānakadvittikkhattuṃ vitthārena sutam hoti, na mohetukāmassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

tatiyaṃ.

PĀCITTIIYA, LXXIV.

Tena samayena buddha bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ pahāraṃ denti, te rodanti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā ambhākaṃ pahāraṃ dentiti. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhūnaṃ pahāraṃ dassantiti — pa —, saccāṃ kira tumhe bhikkhave kupitā . . . dethā 'ti. saccāṃ bhagavā, vigarahi: buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa kupitā . . . dassatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano pahāraṃ daḍeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññessa bhikkhussa.

kupito anattamano 'ti anabhiruddho āhatacitto khilajāto.

pahāraṃ daḍeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena vā antamaso uppalapattena pi pahāraṃ deti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi kupito anattamano pahāraṃ deti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa, anupasampannassa kupito anattamano pahāraṃ deti, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti kenaci vihetthiyamāno mokkhādhippāyo pahāraṃ deti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, LXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vibharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā satta-

rasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggiranti. te pahārasamucitā rodanti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu : kiassa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamaṇā amhākaṃ talasattikaṃ uggirantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamaṇā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggirissantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave kupitā anattamaṇā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggirathā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurissā kupitā . . . uggirissatha. n' etaṃ moghapurissā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamaṇo talasattikaṃ uggireyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

kupito anattamaṇo 'ti . . . khūlajāto.

talasattikaṃ uggireyyā 'ti kāyaṃ vā kāyapaṭibaddhaṃ vā antamaṇo uppalapattaṃ pi uccāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanno upasampaṇṇasaññī kupito anattamaṇo talasattikaṃ uggirati . . . (see LXXIV. 2) . . . mokkhādhippāyo talasattikaṃ uggirati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

pañcamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ amūlakena saṃghādisesena anuddhamisenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ . . . anuddhamisessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave . . . anuddhamisethā 'ti. saccaṃ bhagavā.

vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . anuddhammessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuṃ amūlakena saṃghādisesena anuddhamseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññaṃ bhikkhuṃ.

amūlakam nāma aditṭhaṃ asutaṃ aparisaṅkitaṃ.

saṃghādisesena 'ti terasannaṃ aññatarena.

anuddhamseyyā 'ti codeti vā codāpeti vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi amūlakena saṃghādisesena anuddhamseti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti tathāsaññi codeti vā codāpeti vā, ummattakassa, ādikammikussā 'ti. ||3||2||

chatṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ sañcecca kukkuccaṃ upadāhanti : bhagavatā āvuso sikkhāpadaṃ paññattaṃ na ānavisativasso puggalo upasampādetabbo 'ti, tumhe ca ānavisativassā upasampannā. kacci no tumhe anupasampannā 'ti. te rodanti. bhikkhū evam āhamsu : kiṃ tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū ambhakaṃ sañcecca kukkuccaṃ upada-

hanñti. ye tē bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ sañcecca kukkucecaṃ upadāhissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . upadāhathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . upadāhissatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa sañcecca kukkucecaṃ upadāheyya itī'ssa muhuttaṃ pi aphāsu bhavissatīti etad eva paccayaṃ karitvā anāññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññassa bhikkhussa.

sañceccā 'ti jānanto sañjānanto cecca abhivitaritvā vitikkamo.

kukkucecaṃ upadāheyyā 'ti: ānavisatirasso maññe tvaṃ upasampanno, vikāle maññe tayā bhuttaṃ, majjaṃ maññe tayā pitaṃ, mātagāmena saddhiṃ raho maññe tayā nisinnaṃ ti kukkucecaṃ upadāhati, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayaṃ karitvā anāññaṃ ti na añño koci paccayo hoti kukkucecaṃ upadāhituṃ. ||1||

upasampanne upasampannasaññi sañcecca kukkucecaṃ upadāhati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannassa sañcecca kukkucecaṃ upadāhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na kukkucecaṃ upadāhitukāmo ānavisatirasso maññe tvaṃ upasampanno, vikāle . . . nisinnaṃ, iñgha jānāhi mā te paccā kukkucecaṃ ahoṭīti bhāpati; ummatta-kassa, ālikammikaasā 'ti. ||3|| 2||

PĀCITTIYA, LXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharatī Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhiṃ bhaṇḍanti. pesalā bhikkhū evaṃ vadanti: alajjino ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū, na sakkā imehi saha bhaṇḍitun ti. chabbaggiyā bhikkhū evaṃ vadanti: kissa tumhe āvuso amhe alajjivādena pāpethā 'ti. kaṃsaṃ pana tumhe āvuso assutthā 'ti. mayaṃ āyasmantānaṃ upassutiṃ tiṭṭhamhā 'ti. ye to bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutiṃ tiṭṭhi-ssanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnaṃ . . . tiṭṭhathā 'ti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa bhikkhūnaṃ . . . tiṭṭhissatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-padam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhūnaṃ bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutiṃ tiṭṭheyya yaṃ ime bhaṇissanti taṃ sossāmiti etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhūnaṃ ti aññesaṃ bhikkhūnaṃ.

bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ ti udhi-karaṇa-jātānaṃ.

upassutiṃ tiṭṭheyyā 'ti imesaṃ sutvā codessāmi sāressāmi paṭicodessāmi paṭissāressāmi mañkuṃ karissāmiti gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito supāti, āpatti pācittiyassa. pacchato gacchanto turito gacchati sossāmiti, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito supāti, āpatti pācittiyassa. purato gacchanto ohiyyati sossāmiti, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito supāti, āpatti pācittiyassa. bhikkhussa ṭhitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nipannokāsaṃ vā āgantvā mantentaṃ ukkā-

sitabbam vijānāpetabbam. no ce ukkāseyya vā na vijānāpeyya vā, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayam karitvā anaññam ti na añño koci paccayo hoti upassutiṃ tiṭṭhitum. || 1 ||

upasampanne upasampannasāññi upassutiṃ tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasāññi . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannasu upassutiṃ tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasāññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasāññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti imeṣaṃ sutvā oramissāmi viramissāmi vūpasamissāmi attānaṃ parimocessāmīti gacchati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

atṭhamam.

PĀCITTIIYA, LXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anācāraṃ ācaritvā ekam-ekassa kamme kariyamāne patikkosanti. tena kho pana samayena saṃgho sannipatito hoti kenacid eva karaṇīyona. chabbaggiyā bhikkhū cīvarakammaṃ karontā ekassa chandaṃ adāṃsu. atha kho saṃgho ayaṃ āvuso chabbaggiyo bhikkhu ekako āgato, haṇḍ' assa mayaṃ kammaṃ karomā 'ti tassa kammaṃ akāsi. atha kho so bhikkhu yena chabbaggiyā bhikkhū ten' upasamkamī. chabbaggiyā bhikkhū taṃ bhikkhum etad avocun: kiṃ āvuso saṃgho akāsi. saṃgho me āvuso kammaṃ akāsi. na mayaṃ āvuso etadatthāya chandaṃ adāmaṃ tuyhaṃ kammaṃ karissatīti. sace ca mayaṃ jāneyyāma tuyhaṃ kammaṃ karissatīti na mayaṃ chandaṃ dadeyyāma 'ti. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kaṭhaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave dhammikānaṃ

kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjathā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahī buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tūhe moghapurisā dhammikānaṃ . . . āpajjissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

dhammikaṃ nāma kammaṃ apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyaṃ ñatticatutthakammaṃ dhammena vinayena satthu sāsanaṃ kataṃ, etaṃ dhammikaṃ nāma kammaṃ. chandaṃ datvā khīyati, āpatti pācittiyaṃ. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi chandaṃ datvā khīyati, āpatti pācittiyaṃ. dhammakamme vematiko . . . āpatti dukkaṭṭassa. dhammakamme adhammakammasaññi . . . anāpatti. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti adhammena vā vaggena vā na kammārahassa vā kammaṃ katan ti jānanto khīyati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaṃ ārāme. tena kho pana samayena saṃgho sannipatito hoti kenaoīd eva karaṇīyena. chabbaggiyā bhikkhū cīvarakammaṃ karontā ekassa chandaṃ adāpsu. atha kho saṃgho yass' atthāya sannipatito taṃ kammaṃ karissāmiti ñattiṃ ṭhapesi. atha kho so bhikkhu evaṃ ev' ime ekamekassa kammaṃ karonti, kassa tūhe kammaṃ karissathā 'ti chandaṃ adatvā utthāya āsanaṃ pakkāmi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃgho vinicchayaṃ kathāya vatta-

mānāya chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkamissatīti — pa —
 saaccaṃ kira tvaṃ bhikkhu saṃghe vinicchaya-kathāya . . .
 pakkamasīti. saaccaṃ bhagavā, vigaṛaṇi buddho bhagavā :
 kathāṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghe vinicchaya-
 kathāya . . . pakkamissasi. n' etaṃ moghapurisa appa-
 sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
 imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu saṃghe vinicchaya-kathāya vatta-
 mānāya chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkameyya, pā-
 cittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghe vinicchaya-kathā nāma vatthu vā ārocitaṃ hoti
 avinicchitaṃ ñatti vā ṭhapitā hoti kammavācā vā vippakatā
 hoti.

chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkameyyā 'ti, kathāṃ
 idaṃ kammaṃ kuppamāssa vaggamāssa na kareyyā 'ti
 gacchati, āpatti dukkaṭassa. paṇāsaṃ hatthapāsaṃ vija-
 hantassa āpatti dukkaṭassa. vijahite āpatti pācittiyaṃ. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi chandaṃ adatvā
 utthāyāsanā pakkamati, āpatti pācittiyaṃ. dhammakamme
 vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. dhammakamme adhamma-
 kammasaññi . . . anāpatti. adhammakamme dhammakamma-
 saññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti
 dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anā-
 patti. ||2||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā
 vivādo vā bhavissatīti gacchati, saṃghabhedo vā saṃgharāji
 vā bhavissatīti gacchati, adhammena vā vaggena vā na
 kammārahassa vā kammaṃ karissatīti gacchati, gilāno
 gacchati, gilānassa kuraṇiyeṇa gacchati, uccāreṇa vā
 passāveṇa vā piḷito gacchati, na kammaṃ kopetukāmo
 puna paccāgamissāmīti gacchati, ummattakassa, ādikammi-
 kassā 'ti. ||3||2||

dasamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
 Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
 Āyasmā Dubbo Mallaputto saṃghassa senāsanaṃ ca
 paññāpeti bhaddāni ca uddisati. so cāyasmā dubbala-civaro
 hoti. tena kho pana samayena saṃghassa ekam civaram
 uppannam hoti. atha kho saṃgho tam civaram āyasmato
 Dabbassa Mallaputtassa udāsi. chabbaggiyā bhikkhū
 ujjhāyanti khiyanti vipācenti: yathāsantataṃ bhikkhū
 saṃghikaṃ lābham pariṇāmentīti. ye te bhikkhū appicchā
 . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū
 samaggena saṃghena civaram datvā pacchā khiyadhammam
 āpajjissantīti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave
 samaggena . . . āpajjathā 'ti. saccam bhagavā. viganhi
 buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā
 samaggena . . . āpajjissatha. n' etaṃ moghapurisā appa-
 sannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
 imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu samaggena saṃghena civaram datvā
 pacchā khiyadhammam āpajjeyya yathāsantataṃ bhikkhū
 saṃghikaṃ lābham pariṇāmentīti, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

samaggo nāma saṃgho samānasamvāsako samānasīmāyaṃ
 gṛhito.

civaram nāma channam civarānam aññataram civaram
 vikappanapagapacchinam.

datvā 'ti sayam datvā.

yathāsantataṃ nāma yathāmittatā yathāsandiṭṭhatā ya-
 thāsambhattatā yathāsamānupajjhāyakatā yathāsamānācari-
 yakatā.

saṃghikaṃ nāma saṃghassa dīnnaṃ hoti pariccattam.
 lābho nāma civarapindapātasenāsanaḡilānapaccayabhesajja-
 rikkhārā antamaso cunnapiṇḍo pi dantakattīham pi desika-
 suttam pi.

pacchā khīyadhammaṃ āpajjeyyā 'ti upasampannassa saṃghena sammatassa senāsana-paṇḍāpakassa vā bhattudde-sakassa vā yāgubbhājakassa vā phalabhājakassa vā khajja-bhājakassa vā appamattakavissajjakassa vā cīvaraṃ dinne khīyati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi cīvaraṃ dinne khī-yati, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi . . . āpatti pācitti-yassa. aññaṃ parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukka-ṭassa. upasampannassa saṃghena asammattassa senāsana-paṇḍāpakassa vā . . . appamattakavissajjakassa vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa saṃghena sammattassa vā sammattassa vā senāsana-paṇḍāpakassa vā . . . appamattakavissajjakassa vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatīvā chandā dosā mohā bhayā karontassa ky attho tassa dinnena laddhāpi vinipātessati na sammā upa-nessatitī khīyati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

ekādasamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ aññatarassa pūgassa saṃghassa saci-varabhattaṃ paṭiyattaṃ hoti bhojetvā cīvareṃ acchā-dessāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū yena so pūgo ten' upasaṃkamissa, upasaṃkamivā taṃ pūgaṃ etad avocaṃ : dethāvuso imāni cīvarāni imesaṃ bhikkhūnaṃ ti. na mayaṃ bhante dassāma, amhākaṃ saṃghassa anuvassaṃ saci-varabhikkhā paṇṇattā 'ti. bahū āvuso saṃghassa dāyaka, bahū saṃghassa bhaddā. ime tumhe nissāya tumhe sam-passantā idha viharanti. tumhe ce imesaṃ na dassatha, atha

matiko, āpatti dukkaṭassa. aparīṇate aparīṇatasāññī, anāpatti. ||2||

anāpatti kattha demā 'ti pucchīyamāno yattha tumhākaṃ deyyadhammo paribhogāṃ vā labheyya paṭisaṃkhārāṃ vā labheyya ciraṭṭhitiko vā assa yattha vā pana tumhākaṃ eittaṃ pasidati tattha dethā 'ti bhagatī, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dvādasamaṃ.

tass' uddānaṃ:

sahadhamma-vivaṇṇaṃ ca, mohāpana-pahāraṃ,
talasatti, amūlaṃ ca, sañcicca, upassuti ca,
paṭibāhanachandaṃ ca, Dabbaṃ ca, pariāmanam.

sahadhammikavaggo aṭṭhamo.

PĀCITTIYA, LXXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vīharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. atha kho rājā Pasenadi Kosalo uyyānapālaṃ ānāpesi: gaccha bhaghe uyyānaṃ sodhehi uyyānaṃ gamissāmā 'ti. evaṃ devā 'ti kho so uyyānapālo rañño Pasenadikosalassa paṭissutvā uyyānaṃ sodhento addasa bhagavantam aṇḍatarasmīṃ rukkhamaṇḍale nisinnaṃ, disvāna yena rājā Pasenadi Kosalo ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā rājānaṃ Pasenadikosalaṃ etad avoca: saddham deva uyyānaṃ, api ca bhagavā tattha nisiṇno 'ti. hotu bhaghe mayam bhagavantam payirupāsissāmā 'ti. atha kho rājā Pasenadi Kosalo uyyānaṃ gantvā yena bhagavā ten' upasaṃkami. tena kho pana samayena aṇḍatara upāsako bhagavantam payirupāsanto nisiṇno hoti. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo tam upāsakaṃ bhagavantam payirupāsantaṃ nisiṇnaṃ, disvāna bhūto aṭṭhāsi. atha kho rañño Pasenadikosalassa etad ahosi: nārahaṭ' āyaṃ puriso pāpo hotam yathā bhagavantam payirupāsati yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. atha kho so upāsako bhagavato gāravena

rājānaṃ Pasenadikosalaṃ n' eva abhivādesi na paccutthāsi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo anattamanā ahoṣi : kathaṃ hi nāmaṃyaṃ pariṣo mayi āgate n' eva abhivādessati na paccutthessatīti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ anattamanāṃ viditvā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ etad avoca : eso kho mahārāja upāsako bahussuto āgātāgamo kāmesu vitarāgo 'ti. atha kho rañño Pasenadissa Kosalassa etad ahoṣi : nārahaṭ' āyaṃ upāsako orako hotuṃ, bhagavāpi imassa vaṇṇaṃ bhāsatīti taṃ upāsakaṃ etad avoca : vadeyyāsi upāsaka yena attho 'ti. sutthu devā 'ti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsito utthāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo uparipāsādavaragato hoti. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo taṃ upāsakaṃ rathiyāya cchattapāṇiṃ gacchantaṃ, disvāna pakkosāpetvā etad avoca : tvaṃ kira upāsaka bahussuto āgātāgamo, sādhu upāsaka ambhakaṃ itthāgāraṃ dhammaṃ vācehīti. yaṃ ahaṃ deva jānāmi ayyānaṃ vāhasā, ayyā 'va devassa itthāgāraṃ dhammaṃ vācessantīti. || 1 ||

atha kho rājā Pasenadi Kosalo saccāṃ kho upāsako āhā 'ti yena bhagavā ten' upasaṃkamāmi, upasaṃkamtvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinna kho rājā Pasenadi Kosalo bhagavantaṃ etad avoca : sādhu bhante bhagavā ekaṃ bhikkhuṃ āpāpetu yo ambhakaṃ itthāgāraṃ dhammaṃ vācessatīti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadikosalaṃ dhammiyā kathāya sandassesi — pa — padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. atha kho bhagavā āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : tena h' Ānanda rañño itthāgāraṃ dhammaṃ vācehīti. evaṃ bhante 'ti kho āyasmā Ānando bhagavato paṭissutvā kālena kālaṃ pavisitvā rañño itthāgāraṃ dhammaṃ vācesi. atha kho āyasmā Ānando pubbaphasamayāṃ nivāsetvā pattaolvaraṃ ādāya yena rañño Pasenadissa Kosalassa nivesanaṃ ten' upasaṃkamāmi. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo Mallikāya deviyā saddhiṃ sayanagato hoti. addasa kho Mallikā devī āyasmantaṃ Ānandaṃ dūrato 'va āgacchantaṃ, disvāna sahasā vutthāsi,

pitakamattham dussam pabhessittha. atha kho āyasmā Ānando tato 'va paṇivattitvā ārāmaṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ attham ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Ānando pubbe appaṭisaṃvidito raṇṇo antepuraṃ pavisissatīti — pa —. saccam kira tvam Ānanda pubbe . . . pavisasīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma tvam Ānanda pubbe . . . pavisissasi. n' etaṃ Ānanda appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: [2]

das' ime bhikkhave ādinavā rājantepurappavesane. katame dusa. idha bhikkhave rājā mahesiyā saddhiṃ nisinno hoti, tattha bhikkhu pavisati, mahesi vā bhikkhuṃ disvā sitaṃ pātukaroti bhikkhu vā mahesiṃ disvā sitaṃ pātukaroti, tattha raṇṇo evaṃ hoti: addhā imesaṃ kataṃ vā karissanti vā 'ti. ayaṃ bhikkhave paṭhamo ādinavo rājantepurappavesane. puna ca paraṃ bhikkhave rājā bahukieco bahukaraṇīyo aññatarāṃ itthiṃ gantvā na ssarati, sā tena gabbhaṃ gaṇhi, tattha raṇṇo evaṃ hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayaṃ bhikkhave dutiyo ādinavo rājantepurappavesane. puna ca paraṃ bhikkhave raṇṇo antepure aññatarāṃ ratanaṃ nassati. tattha raṇṇo evaṃ hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayaṃ bhikkhave tatiyo . . . puna ca paraṃ bhikkhave raṇṇo antepure abbhantarā guyhamantā bahiddhā sambhedaṃ gacchanti. tattha raṇṇo evaṃ hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayaṃ bhikkhave catuttho . . . puna ca paraṃ bhikkhave raṇṇo antepure putto vā pitaraṃ pattheti piṭā vā puttaṃ pattheti, tesam evaṃ hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayaṃ bhikkhave pañcama . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā nicaṭṭhāniyaṃ uccaṭṭhāne ṭhapeti, yesaṃ taṃ amanāpaṃ tesam evaṃ hoti: rājā kho pabbajitena saṃsaṭṭho, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayaṃ bhikkhave chaṭṭho . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā uccaṭṭhāniyaṃ nicaṭṭhāne ṭhapeti, yesam taṃ . . .

ayaṃ bhikkhave sattamo . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā ukāle senaṃ uyyojeti, yesaṃ taṃ . . . ayaṃ bhikkhave aṭṭhama . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā kāle senaṃ uyyojetvā antarāmaggaṃ nivattāpeti, yesaṃ taṃ . . . ayaṃ bhikkhave navamo . . . puna ca paraṃ bhikkhave raṇṇo antepuraṃ hatthisammaddaṃ assasammaddaṃ rathasammaddaṃ rajaniyāni rūpasaddagandharasaphoṭṭhabbāni yāni na pabbajitaassa sārubbāni. ayaṃ bhikkhave dasamo ādinaṃ rājante purappavesane. ime kho bhikkhave dasa ādinavā rājante purappavesane 'ti.

atha kho bhagavā āyasmantaṃ Ānandaṃ anekapariyāyena vigaṇhitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu raṇṇo khattiyassa muddhāvasittassa anikkhantarājake aniggataratanake pubbe appaṭisaṃvidito indakhilaṃ atikkāmeyya, pācittiyaṃ ti. ||3||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

khattiyo nāma ubhato sujāto hoti mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamaṃ pitāmahaṃyugā akkhitto anupakuṭṭho jātivādena.

muddhāvasitto nāma khattiyābhisekena abhisitto hoti.

anikkhantarājake 'ti rājā sayanigharā anikkhantaṃ hoti. aniggataratanake 'ti mahesi sayanigharā anikkhantā hoti, ubbo vā anikkhantā honti.

pubbe appaṭisaṃvidito 'ti pubbe anāmantetvā.

indakhilo nāma sayanigharassa ummāro vuccati.

sayanigharaṃ nāma yattha katthaci raṇṇo sayanaṃ paññattaṃ hoti, antamaso sāṇipākāraparikkhitaṃ pi. indakhilaṃ atikkāmeyyā 'ti paṭhamam paḍaṃ ummāraṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. dutiyam paḍaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

appaṭisaṃvidito appaṭisaṃviditasāññi indakhilaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. appaṭisaṃvidite vematiṃ . . . appaṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi . . . āpatti pācittiyassa. paṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasāññi, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite vematiṃ, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti paṭisaṃvidite, na khattiyo hoti, na khattiyābhi-
sekena abhiatto hoti, rājā sayanigharā nikkhanto hoti, mā-
hesi sayanigharā nikkhantā hoti, ubho vā nikkhantā honti,
na sayanighare, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2 ||

paṭhamama.

PĀCITTIYA, LXXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vīharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññataro bhikkhu Aciravatiyā nadiyā nhāyati.
aññataro pi brāhmaṇo pañcasatānaṃ thavikaṃ thale nikkhi-
pitvā Aciravatiyā nadiyā nhāyanto viisaritvā agamāsi. atha
kho so bhikkhu tassāyaṃ brāhmaṇassa thavikā mā naessiti
aggahesi. atha kho so brāhmaṇo saritvā turito ādhāvitrā
taṃ bhikkhura etad avoca : api me bho thavikaṃ passeyyāssīti.
handa brāhmaṇā 'ti adāsi. atha kho tassa brāhmaṇassa etad
ahosi : kena nu kho ahaṃ upāyena imassa bhikkhuno puṇṇa-
pattam na dadeyyan ti. na me bho pañca satāni, sahaṃsaṃ
me 'ti palibuddhūtvā muñci. atha kho so bhikkhu ārā-
maṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ āroceti. ye te
bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhi-
kkhu ratanaṃ uggahessatīti — pa —, saccam kira tvaṃ
bhikkhu ratanaṃ uggahesīti. saccam bhagavā. vigarahi
buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa rata-
naṃ uggahessasi. u' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā
pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-
padaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanaṃ vā ratanasammataṃ vā uggaṇ-
hoyya vā uggaṇhāpoyya vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena Sāvattthiyā ussavo hoti.
manussā alaṃkatapaṭiyattā uyyānaṃ gacchanti. Visākhā-
pi Migāramātā alaṃkatapaṭiyattā uyyānaṃ gamissāmīti

gāmato nikkhamitvā ky āhaṃ karissāmi uyyānaṃ gantvā, yaṃ nānāhaṃ bhagavantaṃ payirupāseyyaṃ ti ābharaṇaṃ oṇuñcitvā uttarāsaṅgena bhaṇḍikaṃ bandhitvā dāsiyā adāsi : handa je imaṃ bhaṇḍikaṃ gaṇbhāhiti. atha kho Visākhā Migāramātā yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnaṃ kho Visākhā Migāramātaraṃ bhagavā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho Visākhā Migāramātā bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsitā uṭṭhāyāsanā bhagavantaṃ abhivādetvā padaakkhiyaṃ katvā pakkāmi. atha kho sā dāsi taṃ bhaṇḍikaṃ vissaritvā agamāsi. bhikkhū passitvā bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. tena hi bhikkhave uggahetvā nikkhipathā 'ti. atha kho bhagavā etaṃimā nidāne etaṃimā pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave ratanaṃ vā ratanaśammatāṃ vā ajjhārāme uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipituṃ yassa bhavissati so harissatīti. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanaṃ vā ratanaśammatāṃ vā aññatra ajjhārāma uggahēyya vā uggahāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evañ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena Kāśisu janapadesu Anātha-piṇḍikassa gaḥapatissa kammantagāmo hoti tena ca gaḥapatinā antevāsi āpatto hoti : sace bhaddanta āgacchanti bhattaṃ kareyyāsīti. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū Kāśisu janapadesu cārikaṃ cāramānā yena Anātha-piṇḍikassa gaḥapatissa kammantagāmo ten' upasaṃkamiṃsu. addasa kho so puriso te bhikkhū dūrato 'va āgacchante, diāvāna yena te bhikkhū ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā te bhikkhū abhivādetvā etaḃ avoca : adhiyāsentu bhante ayyā svātanaṃ gaḥapatino bhattaṃ ti. adhiyāsesuṃ kho te bhikkhū tūphibhāvena. atha kho so puriso tassā rattiya accaṇṇaṃ paṇitaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ paṇiyādāpetvā kālāṃ ārocāpetvā aṅgulimuddikaṃ oṇuñcitvā te bhikkhū bhattaṃ purivisitvā ayyā bluṇḍitvā gacchantu ahaṃ pi kammantaṃ gamissāmiti aṅgulimuddikaṃ vissaritvā agamāsi. bhikkhū

passitvā sace mayam gamissāma nassissat' āyam aṅguli-muddikā 'ti tatth' eva acchimsu. atha kho so puriso kam-mantā āgacchanto te bhikkhū passitvā etad avoca : kissa bhante ayyā idh' eva acchantīti. atha kho te bhikkhū tassa purisassa etam attham ārocetvā Sāvattihim gantvā bhikkhūnam etam attham ārocesum. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammiṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave ratanam vā ratanasammatam vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggaḥetvā vā uggaḥāpetvā vā nikkhipitum yassa bhavissati so harissatīti. evañ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanam vā ratanasammatam vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā uggaḥeyya vā uggaḥāpeyya vā, pācittiyam. ratanam vā pana bhikkhunā ratanasammatam vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggaḥetvā vā uggaḥāpetvā vā nikkhipitabbam yassa bhavissati so harissatīti. ayaṃ tattha sāmīcīti. ||3||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

ratanam nāma muttā maṃṇi veluriyo saṅkho silā pavāḷam rajatam jātarūpam lohitaṅko masāragallam. ratanasammatam nāma yaṃ manussānam upabhogaparibhogam, etam ratanasammatam nāma.

aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā 'ti ṭhapetvā ajjhārāmam ajjhāvasatham. ajjhārāmo nāma parikkhittassa ārāmassa antoārāmo, aparikkhittassa upacāro. ajjhāvasatho nāma parikkhittassa āvasathassa antoāvasatho, aparikkhittassa upacāro.

uggaḥeyyā 'ti sayam gaṇhāti, āpatti pācittiyassa. uggaḥāpeyyā 'ti aññam gaṇhāpeti, āpatti pācittiyassa.

ratanam vā pana bhikkhunā . . . nikkhipitabbam ti, rūpena vā nimittena vā saññānam katvā nikkhipitvā ācikkhitabbam : yassa bhaṇḍam nattham so āgacchatū 'ti. sace tattha āgacchati so vattabbo : āvuso kidisan te bhaṇḍan ti. sace rūpena vā nimittena vā sampādeti, dātabbam. no ce sampādeti, vicināhi āvuso 'ti vattabbo. tamhā āvāsā pakka-mantena ye tattha honti bhikkhū patirūpā tesam hatthe

nikkhipitvā pakkamitabbam. no ce honti bhikkhū patirūpā, ye tattha honti gahapatikā patirūpā tesam hatthe nikkhipitvā pakkamitabbam.

ayam tattha sāmīcīti ayam tattha anudhammatā. || 1 ||

anāpatti ratanam vā ratanasammataṃ vā njjhārame vā njjhāvasatthe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipati yassa bhavissati so harissatīti, ratanasammataṃ vissāsam gaṇhāti, tāvakālikam gaṇhāti, paṇsukūlasaññissa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 4 ||

dutiyam.

PĀCITTIYA, LXXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū vikāle gāmaṃ pavisitvā sabbhāyaṃ nisīditvā anekavihitam tiracchānakatham kathenti seyyath' idam: rājakatham corakatham mahāmattakatham senākatham bhayakatham yuddhakatham annakatham pānakatham vatthakatham sayanakatham mālākatham gandhakatham ūtikatham yānakatham gāmakatham nigamakatham nagarakatham janapadekatham itthikatham surākatham visikhākatham kumbhattānākatham pubbapetakatham nānatthakatham lokakkhāyikam samuddakkhāyikam itibhavābhavakatham iti vā. manuseā . . . vipācenti: katham hi nāma sunaṇā Sakyaputtiyā vikāle gāmaṃ pavisitvā sabbhāyaṃ nisīditvā anekavihitam tiracchānakatham kathessanti seyyath' idam . . . iti vā. seyyathāpi gihikāmbhogino 'ti. assosam kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicehā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū vikāle gāmaṃ . . . kathessanti . . . iti vā 'ti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave vikāle gāmaṃ . . . kathetha . . . iti vā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā vikāle gāmaṃ . . . kathessatha . . . iti vā. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū Kosalesu janapadesu Sāvattihīṃ gacchantā sāyaṃ aññatarāṃ gāmaṃ upagacchimsu. manussā te bhikkhū passitvā etad avocum : pavisaṭha bhante 'ti. aṭha kho te bhikkhū bhagavatā paṭikkhittam vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkuccāyantaṃ na pavisimsu. corā te bhikkhū acchindimsu. aṭha kho te bhikkhū Sāvattihīṃ gantvā bhikkhūnaṃ etam attham ārocesum. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. aṭha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave āpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Kosalesu janapadesu Sāvattihīṃ gacchanto sāyaṃ aññatarāṃ gāmaṃ upagacchi. manussā taṃ bhikkhum passitvā etad avocum : pavisaṭha bhante 'ti. aṭha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittam anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkuccāyanto na pāvisi. corā taṃ bhikkhum acchindimsu. aṭha kho so bhikkhu Sāvattihīṃ gantvā bhikkhūnaṃ etam attham ārocesi. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. aṭha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave santaṃ bhikkhum āpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu santaṃ bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||3||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu ahinā daṭṭho hoti. aññataro bhikkhu aggim āharissāmiti gāmaṃ gacchati. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittam santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkuccāyanto na pāvisi. bhagavato etam atthaṃ ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakarape dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave tathārūpe accāyiko karaṇīye santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya aññatra tathārūpā accāyikā karaṇiyā, pācittiyaṃ ti. ||4||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

santo nāma bhikkhu sakkā hoti āpucchā pavisitum. asanto nāma bhikkhu na sakkā hoti āpucchā pavisitum.

vikālo nāma majjhantike vītivate yāva arupuggamanā.

gāmaṃ paviseyyā 'ti parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ atikkamantassa āpatti pācittiyassa, aparikkhittassa gāmassa upacāram okkamantassa āpatti pācittiyassa.

aññatra tathārūpā accāyikā karaṇiyā 'ti ṭhapetvā tathārūpaṃ accāyikaṃ karaṇiyam. ||1||

vikāle vikālasaññi santam bhikkhum anāpucchā gāmaṃ pavisati aññatra tathārūpā accāyikā karaṇiyā, āpatti pācittiyassa. vikāle vematiko . . . vikāle kālasaññi . . . āpatti pācittiyassa. kāle vikālasaññi, āpatti dukkaṭassa. kāle vematiko, āpatti dukkaṭassa, kāle kālasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti tathārūpe accāyiko karaṇīye, santam bhikkhum āpucchā pavisati, asantam bhikkhum anāpucchā pavisati, antarāgāmaṃ gacchati, bhikkhunāpassayaṃ gacchati, tiṭṭhiyaseyyam gacchati, paṭikkumanam gacchati, gāmena maggo hoti, āpadāso, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||5||

tatiyam.

PĀCITTIIYA, LXXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-
lavatthusmim Nigrodhārāme. tena kho pana samayena
aññatarena dantakārena bhikkhū pavāritā honti yesam ayyā-
nam sūcigharena attho ahaṃ sūcigharenā 'ti. tena kho
pana samayena bhikkhū bahū sūcighare viññāpenti, yesam
khuddakā sūcigharā te mahante sūcighare viññāpenti, yesam
mahantā sūcigharā te khuddake sūcighare viññāpenti. atha
kho so dantakāro bhikkhūnam bahū sūcighare karonto na
sakkoti aññam vikkāyikaṃ bhaṇḍaṃ kātum, attanāpi na
yāpeti, puttadāro pi 'ssa kilamati. manussā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā na mattaṃ jānitvā
bahū sūcighare viññāpessanti. ayaṃ imesaṃ bahū sūcighare
karonto na sakkoti . . . kilamatīti. assosam kho bhikkhū
tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū na
mattaṃ jānitvā bahū sūcighare viññāpessantīti — pa —
saccaṃ kira bhikkhave bhikkhū na mattaṃ . . . viññā-
pentīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā:
kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisā na mattaṃ
. . . viññāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā
pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-
padaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu aṭṭhimayaṃ vā dantamayaṃ vā visāga-
mayaṃ vā sūcigharaṃ kārāpeyya, bhodanakaṃ pā-
cittīyaṃ 'ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aṭṭhi nāma yaṃ kiñci aṭṭhi. danto nāma hatthidanto
vuccati. visāyaṃ nāma yaṃ kiñci visāyaṃ.

kārāpeyyā 'ti karoti vā kārāpeti vā, payogo dukkaṃ,
paṭilābhena bhinditvā pācittiyaṃ desetabbaṃ.

attanā vippakataṃ attanā pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa.
attanā vippakataṃ parehi pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa.
parehi vippakataṃ attanā pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa.

parehi vippakatam parehi pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vā kārāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena kaṭam paṭilabbhivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti gaṇṭhikāya, arañhike, vidhe, añjaniyā, añjanisālā-kāya, vāsijate, udakapuñchanīyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, LXXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto ucece mañce sayati. atha kho bhagavā sambahulehi bhikkhūhi saddhim senāsana-cārikam āhiṇḍanto yenāyasmato Upanandassa Sakya-puttassa vihāro ten' upasaṃkami. addasa kho āyasmā Upanando Sakyaputto bhagavantam dūrato 'va āgacchantaṃ, disvāna bhagavantaṃ etad avoca : āgacchatu me bhante bhagavā sayanam sayatū 'ti. atha kho bhagavā tato 'va paṇinivattitvā bhikkhū āmantesi : āsayato bhikkhave moghapuriso veditabbo 'ti. atha kho bhagavā āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ anekapariyāyena vigarāhitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

navaṃ pana bhikkhunā mañcam vā piṭhaṃ vā kārayamānena atthaṅgulapādakaṃ karetabbam sugataṅgulena aññatra heṭṭhimāya ataniyā. taṃ atikkāmayato chedana-kaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

navaṃ nāma karaṇaṃ upādāya vuccati.

mañco nāma cattāro mañcā masārako bundikābaddho kuḷirapādako āhaccapādako. piṭhaṃ nāma cattāri piṭhāni masārakaṃ bundikābaddhaṃ kuḷirapādakaṃ āhaccapādakaṃ.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārāpento vā.

atthaṅgulapādakaṃ karetabbam sugataṅgulena aññatra

hetthimāya ataniyā 'ti t̥hapetvā hetthimaṃ ataniyaṃ. taṃ atikkāmetvā karotī vā kārāpeti vā, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena chinditvā pācittiyaṃ desetabbhaṃ.

attanā vippakataṃ attanā pariyoṣāpeti . . . (see LXXXVI. 2. 1) . . . parehi vippakataṃ parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyaṃ. aññassa' atthāya karotī vā kārāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena kataṃ paṭilabhivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti pamāṇikaṃ karoti, ānakaṃ karoti, aññena kataṃ pamāṇātikkantaṃ paṭilabhivā chinditvā paribhuñjati, ummatākassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

pañcamam.

PĀCITTIYA, LXXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mañcaṃ pi piṭhaṃ pi tūlonaddhaṃ kārāpentī. manussā vihāracārikaṃ āhiṇḍantā passitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā mañcaṃ pi . . . kārāpessanti, seyyathāpi gihikāmaḥbhogino 'ti. assosam kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū mañcaṃ pi . . . kārāpessanti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave mañcaṃ pi . . . kārāpethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā mañcaṃ pi . . . kārāpessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mañcaṃ vā piṭhaṃ vā tūlonaddhaṃ kārāpeyya, uddālanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mañco nāma cattāro mañcā . . . piṭhaṃ nāma cattāri piṭhāni . . . āhaccapādakaṃ.

tūlaṃ nāma tiṇi tūlāni rukkhatūlaṃ latātūlaṃ potakī-tūlaṃ.

kārāpeyyā 'ti karoti vā kārāpeti vā. payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena uddāletvā pācittiyaṃ desetabbaṃ.

attanā vippakataṃ attanā . . . parehi vippakataṃ parehi pariyośāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vā kārāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena kataṃ paṭilābhivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti āyoge, kāya-bandhane, aṃsavaddhake, pattattha-vikāya, parissāvane, bimbohanam karoti, aññena kataṃ paṭilābhivā uddāletvā paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LXXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhūnaṃ nisīdanam anuññātaṃ hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā nisīdanam anuññātan ti appamāṇikāni nisīdanāni dhārenti mañcassa pi piṭhassa pi purato pi pacchato pi olambenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāni nisīdanāni dhāressantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave appamāṇikāni nisīdanāni dhārethā 'ti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā appamāṇikāni nisīdanāni dhāressatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

nisīdanam pana bhikkhunaṃ kārayamānena pamāṇikaṃ karetabbaṃ. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso dvo vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ diyaḍḍhaṃ. taṃ utikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññaṃ (taṃ) hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Udāyi mahākāyo hoti. so bhagavato purato nisidanam paññāpetvā samantato samāncamāno nisidati. atha kho bhagavā āyasmantaṃ Udāyīṃ etad avoca : kissa tvaṃ Udāyi nisidanam samantato samañceasi seyyathāpi purāṇāsikoṭṭho 'ti. tathā hi pana bhante bhagavatā bhikkhūnaṃ atikhuddakam nisidanam anuññātan ti. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakarane dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave nisidanassa dasā vidatthi. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

nisidanam pana bhikkhūnā kārayamānena pamāṇikam kāretabbam. tatr' idam pamāṇam : dighaso dvo vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ diyaḍḍham, dasā vidatthi. taṃ atikkāmayato chedanakam pācittiyaṃ ti. ||2||

nisidanam nāma sadasaṃ vuccati.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārapento vā.

pamāṇikam kāretabbam tatr' idam pamāṇam dighaso . . . dasā vidatthi, taṃ atikkāmetvā karoti vā kārapeti vā, payogo dukkatam, paṭilābhena chinditvā pācittiyam desetabbam.

attanā vippakatam attanā . . . parehi vippakatam parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vā kārapeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena katam paṭilabbhitvā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti pamāṇikam karoti, ānakaṃ karoti, aññena katam pamāṇātikkantaṃ paṭilabbhitvā chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā bhummattharaṇaṃ vā sāṇipākāraṃ vā bhisim vā bimbohanaṃ vā karoti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||3||

sattamaṃ.

PĀCITTIIYA, XC.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vīharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhūnaṃ kaṇḍupaṭicchādī anuññātā

hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā kaṇḍupaṭicchādi anuññātā 'ti appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhārenti, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhiṇḍanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhāressantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhārethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . dhāressatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya. — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

kaṇḍupaṭicchādiṃ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyam dve vidatthiyo. taṃ atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

kaṇḍupaṭicchādi nāma yassa adhonābhi ubbhajānumandalam kaṇḍu vā pīlakā vā assāvo vā thullakacchu vā ābādho tassa paṭicchādanatthāya.

kārayamānenā 'ti . . . (see LXXXIX. 3) . . . pamāṇikā kāretabbā . . . tiriyam dve vidatthiyo taṃ atikkāmetvā . . . (LXXXIX. 3) . . . ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||

atthamam.

PĀCITTIYA, XCI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhūnam vassikasāṭikā anuññātā hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā vassikasāṭikā anuññātā 'ti appamāṇikāyo vassikasāṭikāyo dhārenti, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhiṇḍanti. ye te bhikkhū . . . (see XC. 1) . . . uddiseyyātha:

vassikasāṭikaṃ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyam aḍḍhatteyyā. taṃ atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

vassikasātikā nāma vassānassa cātummāsattihāya.

kārayamānenā 'ti . . . pamāṇikā kāretabbā . . . ummatta-
kassa, ādikammikassā 'ti. ||2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XCII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihyaṃ viharati
Jētavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Nando bhagavato mātucchāputto abhirūpo
hoti dassaniyo pāsādiko caturaṅgulomako bhagavato. so
sugatacivarappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāreti. addasaṃsu kho
therā bhikkhū āyasmantaṃ Nandaṃ dūrato 'va āgacchantaṃ,
disvāna bhagavā āgacchatīti āsanaṃ vuṭṭhahanti. te upagata
jānitvā ujjhāyanti khīyanti vipācentī : kathaṃ hi nāma
āyasmā Nando sugatacivarappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressatīti.
bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā āyasmantaṃ
Nandaṃ paṭipucchī : saccaṃ kira tvaṃ Nanda sugatacīva-
rappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressīti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi
buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ Nanda sugatacīva-
rappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressasi. n' etaṃ Nanda appasanna-
naṃ vā pāsādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ
sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu sugatacīvarappamāṇaṃ cīvaraṃ
kāraṇeṃya atirekaṃ vā, chedanakaṃ pācittiyaṃ. tatr'
idaṃ sugatassa sugatacīvarappamāṇaṃ : dighaso nava vi-
datthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ cha vidatthiyo, idaṃ suga-
tassa sugatacīvarappamāṇaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

sugatacīvaraṃ nāma dighaso nava vidatthiyo sugatavi-
datthiyā, tiriyaṃ cha vidatthiyo.

kāraṇeṃyā 'ti karoti vā kāraṇeti vā. payoge . . . (see
LXXXIX) . . . paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti ānakaṃ karoti, aññena kataṃ paṭilabhītvā

chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā . . . ummattakassa,
ādikammikassā 'ti. ||2|| 2 ||

Nandasikkhāpadaṃ dasamaṃ. ratanavaggo navamo.

khuddakaṃ samattaṃ.

tass' uddānaṃ :

rañño ca, ratanaṃ, santaṃ, sūci, mañcaṃ ca, tūlikaṃ,
nisīdanaṃ ca, kaṇḍuṃ ca, vassikā, sugatena eā 'ti.

uddiṭṭhā kho āyasmanto dvenavuti pācittiyaṃ dhammā.
tathāyasmanto pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutti-
yam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi
pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto,
tasmā tuhi, evam etaṃ dhārayāmi.

Imo kho panāyasmanto cattāro pāṭidesaniyā dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

PĀṬIDESANIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana
samayena aññatarā bhikkhuni Sāvattthiyam piṇḍāya caritvā
paṭikkamanakāle aññataram bhikkhum passitvā etad avoca:
hand' ayya bhikkham paṭigaṇhā 'ti. suṭṭhu bhaginīti
sabb' eva aggahesi. sā upakaṭṭhe kāle nāsakki piṇḍāya
caritum, chinnabhattā ahosi. atha kho sā bhikkhuni duti-
yam pi divasaṃ — pa — tatiyam pi divasaṃ Sāvattthiyam
piṇḍāya caritvā paṭikkamanakāle tam bhikkhum passitvā
etad avoca: hand' ayya . . . chinnabhattā ahosi. atha kho
sā bhikkhuni catutthe divase rathiyāya pavedhanti gacchati.
seṭṭhi gahapati rathena paṭipatham āgacchanto tam bhikkhu-
niṃ etad avoca: apeh' ayye 'ti. sā vokkamanti tatti' eva
paripati. seṭṭhi gahapati tam bhikkhuniṃ khamāpesi:
khamāh' ayye mayāsi pātita 'ti. nāham gahapati tayā
pātita, api ca aham eva dubbalā 'ti. kissa pana tvam ayye
dubbalā 'ti. atha kho sā bhikkhuni seṭṭhissa gahapatissa
etam attham ārocesi. seṭṭhi gahapati tam bhikkhuniṃ
gharam netvā bhojetvā ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi
nāma bhaddantā bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessa-
nti, kicchalābho mātugāmo 'ti. assosum kho bhikkhū tassa
seṭṭhissa gahapatissa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhi-
kkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessatīti — pa —. saccam
kira tvam bhikkhu bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭigga-

hesīti. saccam bhagavā. ñātikā te bhikkhu aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya na jānāti paṭirūpaṃ vā appatirūpaṃ vā santam vā asantam vā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessasi. n' etaṃ moghapurisa appa-sannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ce pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antara-gharam pavittāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhunā gārayham āvuso dhammam āpajjim asappāyam paṭidesaniyam tam paṭidesemi. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhā 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitito vā yāva sattamā pitāma-hayugā asambaddhā.

bhikkhuni nāma ubhato samghe upasampannā.

antaragharam nāma rathiyā byūham siṅghātakam gharam.

khādaniyam nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam tlapetvā avasesam khādaniyam nāma. bhojaniyam nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattu maccho mamsam.

khādisāmi bhuñjissāmi paṭigraṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti paṭidesaniyassa. ||1||

aññātikāya aññātikasaññi antaragharam pavittāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādāti vā bhuñjati vā, āpatti paṭidesaniyassa. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññi . . . āpatti paṭidesaniyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigraṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ekatoupasampannāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā khādisāmi bhuñjissāmi paṭigraṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññi, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti ñātikāya, dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, antarārame, bhikkhunūpassaye, tithiyaseyyāya, paṭikka-

mane, gāmato niharitvā deti, yāmakālikam sattāhakālikam
yāvajjivikam anti paccaye paribhuñjati deti, sikkhamānāya,
sāmaṇeriyā, ummattakussa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀTIDESANIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
bhikkhū kulesu nimantitā bhuñjanti. chabbaggiyā bhī-
kkhuniyo chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ vośāsantiyo tīṭā
honti idha sūpaṃ detha idha odanaṃ dethā 'ti. chabbaggiyā
bhikkhū yāvadatthaṃ bhuñjanti, aṇṇe bhikkhū na cittarūpaṃ
bhuñjanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ
hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuniyo vośāsantiyo na
nivāressanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhī-
kkhuniyo vośāsantiyo na nivārethā 'ti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe mogha-
purisā . . . na nivāressatha. n' etaṃ moghapurisā appa-
sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhikkhū pan' eva kulesu nimantitā bhuñjanti. tatra ce
sā bhikkhunī vośāsamānarūpā tīṭā hoti idha sūpaṃ
detha idha odanaṃ dethā 'ti, tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī
apasādetabbā apasakka tāva bhagini yāva bhikkhū bhuñjanti-
ti. ekassa ce pi bhikkhuno na paṭibhāseyya taṃ bhikkhunip
apasādetuṃ apasakka . . . bhuñjantīti, paṭidesetabbaṃ tehi
bhikkhūhi gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjimbā asappāyaṃ
pāṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemā 'ti. ||1||

bhikkhū pan' eva kulesu nimantitā bhuñjantīti: kulam
nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam vessa-
kulam suddakulam.

nimantitā bhuñjantīti pañcannaṃ bhojanānaṃ aṇṇastarena
bhojanena nimantitā bhuñjanti.

bhikkhunī nāma ubhatosamghe upasampannā.

vosāsanti nāma yathāmittatā yathāsandiṭṭhatā yathā-sambhattatā yathāsamānupajjhāyatā yathāsamānācariyatā, idha sūpaṃ detha idha odanaṃ dethā 'ti, esā vosāsanti nāma.

tehi bhikkhūhi bhuñjamānehi bhikkhūhi. sā bhikkhunīti yā sā vosāsanti bhikkhunī. tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī apasādetabbā apasakka . . . bhuñjanti. ekassa ce pi bhikkhuno anapasādite khādissāmi bhuñjissāmi paṭigāhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti paṭidesaniyassa. || 1 ||

upasampannāya upasampannasaññī vosāsantiyā na nivāreti, āpatti paṭidesaniyassa. upasampannāya vematiko . . . upasampannāya anupasampannasaññī . . . āpatti paṭidesaniyassa. ekatoupasampannāya vosāsantiyā na nivāreti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti attano bhattaṃ dāpeti na deti, aññesaṃ bhattaṃ deti na dāpeti, yaṃ na dinnam taṃ dāpeti, yattha na dinnam tattha dāpeti, sabbesaṃ samakam dāpeti, sikkhamānā vosāsanti, sāmaṇerī vosāsati, pañca bhojanāni ṭhapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

ḍutiyam.

PĀTIDESANIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyam aññataram kulam ubhatopasannaṃ hoti, saddhāya vajjhāti, bhagena hāyati, yaṃ tasmim kule uppajjati purebhattam khādaniyam vā bhojanīyam vā, taṃ sabbam bhikkhūnam vissajjetvā appekadā anasitā ucchanti. manussā . . . vipācenti : katham hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā na mattam jānitvā paṭiggahessanti, ime imesaṃ datvā appekadā anasitā acchanti. assosam kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. atha kho te bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmim

nidāne etasmim pakaraṇe dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave yaṃ kulam saddhāya vadḍhati bhogena hāyati evarūpassa kulassa ñattidutiyaṇa kammaṇa sekhasammutiṃ dātum. evañ ca pana bhikkhave dātubbā. byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho nāpetabbo: supātu me bhante saṃgho. itthannāmaṃ kulam saddhāya vadḍhati bhogena hāyati. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho itthannāmaṇṇa kulassa sekhasammutiṃ dadeyya. esā ñatti. supātu me bhante saṃgho. itthannāmaṃ . . . hāyati. saṃgho . . . deti. yassāyasmato khamati itthannāmaṇṇa kulassa sekhasammutiyaṃ dānaṃ so tuṃh'assa. yassa na khamati so bhāseyya. dinnā saṃghena itthannāmaṇṇa kulassa sekhasammuti. khamati . . . dhārayāmi. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ pāṭidesaniyaṃ, tam paṭidesemi.

evañ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. §1]

tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ ussavo hoti. manussa bhikkhū nimantetvā bhojenti, tam pi kho kulam bhikkhū nimantesi. bhikkhū kukkucāyanta nādhivāseṇi patikkhittaṃ bhagavatā sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjitunti. te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kiṃ nu kho nāma amhākaṃ jīviteṇa yaṃ ayyā amhākaṃ na paṭigaṇhanti. assosam kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave nimantiteṇa sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjitaṃ. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu pubbe uni-

mantito khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭigga-
hetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ . . . paṭi-
desemīti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu tassa kulassa
kulūpako hoti. atha kho so bhikkhu pubbaṃhasamayam nivā-
setvā pattaśivaraṃ ādāya yena taṃ kulam ten' upasaṃkami,
upasaṃkamitvā paññatte āsane nisīdi. tena kho pana samayena
so bhikkhu gilāno hoti. atha kho te manussa taṃ bhikkhuṃ
etaḍ avocum: bhuñjatha bhante 'ti. atha kho so bhikkhu
bhagavatā paṭikkhittam animantitena sekhasammatesu kulesu
khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khā-
dituṃ bhuñjitum ti kukkucāyanto na paṭiggahesi, nāsakkhī
piḍḍāya caritum, chinnaḥatto ahosi. atha kho so bhikkhu
ārumaṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū
. . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim
kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave
gilānena bhikkhunaṃ sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khādituṃ bhuñjitum.
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana
bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu pubbe ani-
mantito agilāno khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā
paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ
tena bhikkhunaṃ gāryhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjim asappā-
yaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemīti. ||3||

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāniti, sekhasammatā-
taṃ nāma kulam yaṃ kulam saddhāya vaḍḍhati bhogena
hāyati, evarūpasa kulassa ñattidutiyena kammena sekha-
sammuti dinnā hoti.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

tathārūpesu sekhasammatesu kulesu 'ti evarūpesu sekha-
sammatesu kulesu.

animantito nāma ajjatanāya vā svātanāya vā animantito.
gharūpacāraṃ okkamante nimanteti, eso animantito nāma.

nimantito nāma ajjatanāya vā svātanāya vā nimantito. ghar-
ūpacāraṃ anekkamante nimanteti, eso nimantito nāma.

agilāno nāma sakkoti piṇḍāya caritum. gilāno nāma na
sakkoti piṇḍāya caritum.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāha-
kālikam yāvajjivikam t̥hapetvā avasesam khādaniyaṃ nāma.
bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattu
maccho maṇisaṃ.

animantito agilāno khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaphāti,
āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesani-
yassa. ||1||

sekhasammate sekhasammatasaññi animantito agilāno khā-
daniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khādati vā
bhuñjati vā, āpatti pāṭidesaniyassa. sekhasammate vematiko
. . . sekhasammate asekkhasammatasaññi . . . āpatti pāṭide-
saniyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhā-
ratthāya paṭigaphāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre
āpatti dukkaṭassa. asekkhasammate sekhasammatasaññi, āpatti
dukkatassa. asekkhasammate vematiko, āpatti dukkaṭassa.
asekkhasammate asekkhasammatasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti nimantitassa, gilānassa, nimantitassa vā gilānassa
vā sesakaṃ bhuñjati, aññesaṃ bhikkhā tattha paññattā
hoti, gharato niharitvā denti, niceabhattake, salākabhatte,
pakkhike, uposathiko, pāṭipadike, yāmakālikam sattāhakā-
likam yāvajjivikam satī pāccaye paribhuñjati deti, umamatta-
kaṇṇa, ādikammikassā 'ti. ||3||4||

tatiyaṃ.

PĀṬIDESANIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati
Kapilavatthusmiṃ Nigrodhārāma. tena kho pana
samayena Sākiyadāsakā avaraddhā honti. Sākiyāniyo
icchanti āraññakesu senāsanesu bhattaṃ kātum. assosam
kho Sākiyadāsakā Sākiyāniyo kira āraññakesu senāsanesu
bhattaṃ kattukāma 'ti. te magge pariyutthiṃsu. Sākiyā-

niyo paṇitaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ ādāya āraññakaṃ senāsanaṃ agamaṃsu. Sākiyadāsakā nikkhamitvā Sākiyā-niyo acchindimsu ca dūsesuṃ ca. Sākiyā nikkhamitvā te core saha bhaṇḍena gahe tvā ujjhāyanti khiyanti vipācenti; kathaṃ hi nāma bhaddantā āraṃe core paṭivasante nāro-cessantīti. assosun kho bhikkhū Sākiyānaṃ . . . vipācentā-
naṃ — pa —. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhik-
kkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca saṃghasutthutāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanaṇi sāsāṅka-sammatāni sappatibhayāni yo pana bhikkhu tathārūpesa senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā ajjhārāṃe sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhunā gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemīti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu āraññakesu senāsanesu gilāno hoti. manussā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā ādāya āraññakaṃ senāsanaṃ agamaṃsu. atha kho te manussā taṃ bhikkhaṃ etad avocuṃ: bhañjatha bhanto 'ti. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittaṃ āraññakesu senāsanesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭigga-
hetvā khāditaṃ bhuñjītaṃ ti kukkuccāyanta na paṭiggahesi, nāsakkhi piyāya pavisitū, chinnabhatto ahesi. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā āraññakesu senāsanesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjītaṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanaṇi sāsāṅka-sammatāni sappatibhayāni yo pana bhikkhu tathārūpesu

senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā aṭṭhārāmo sahatthā paṭiggahetvā agilāno
khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhuna
gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjān asappāyaṃ pāṭidesani-
yaṃ, taṃ pāṭidesemīti. ||2||

yāni kho panā tāni āraññakāni senāsanaṇṇi, āraññakaṃ
nāma senāsanaṃ pañcadhanusatikāṃ paucchimaṃ. sāsaṅkaṃ
nāma ārāme ārāmūpacāre corānaṃ nivipphokāso dissati
bhuttokāso dissati thūtokāso dissati nisinnokāso dissati ni-
pannokāso dissati. sappatibhayaṃ nāma ārāme ārāmūpacāre
corehi manussā batā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.

yo panā 'ti . . . adhippoto bhikkhū 'ti.

tathārūpesu senāsanesū 'ti evarūpesu senāsanesu.

appaṭisaṃviditaṃ nāma pañcannaṃ paṭisaṃviditaṃ etaṃ
appaṭisaṃviditaṃ nāma. ārāmaṃ ārāmūpacāraṃ ṭhapetvā pa-
ṭisaṃviditaṃ etaṃ appaṭisaṃviditaṃ nāma. paṭisaṃviditaṃ
nāma, yo koci itthi vā puriso vā ārāmaṃ ārāmūpacāraṃ
āgantvā ārocesi itthannāmanassa bhante khādaniyaṃ bhojani-
yaṃ āharissantīti, sace sāsaṅkaṃ hoti sāsaṅkaṃ ti ācikkhi-
tabbaṃ, sace sappatibhayaṃ hoti sappatibhayaṃ ti ācikkhi-
tabbaṃ. sace hotu bhante āhariyissantīti bhaṇati, corā
vattabbā: manussā idh' upacaranti apasakkathā 'ti.

yāguyā paṭisaṃvidite tassa parivāro āhariyyati, etaṃ paṭi-
saṃviditaṃ nāma. bhaddena paṭisaṃvidite tassa parivāro
āhariyyati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma. khādaniyena paṭi-
saṃvidite tassa parivāro āhariyyati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ
nāma. kulena paṭisaṃvidite yo tasmim kule manusso khā-
daniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nā-
ma. gāmena paṭisaṃvidite yo tasmim gāme manusso khāda-
niyaṃ vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma.
pūgena paṭisaṃvidite yo tasmim pūge manusso khādaniyaṃ
vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . mānasaṃ.

aṭṭhārāmo nāma parikkhittassa ārāmassa antoārāmo, aparik-
khittassa upacāro.

agilāno nāma sakkoti piṇḍāya gantum. gilāno nāma na
sakkoti piṇḍāya gantum.

appaṭisaṃviditaṃ agilāno khādissāmi bhuñjissāmiṭṭi paṭi-
gaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭi-
desaniyassa.

appaṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasaññi khādaniyaṃ vā bho-
janiyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā agilāno khādati
vā bhuñjati vā, āpatti pāṭidesaniyassa. appaṭisaṃvidite ve-
matiko . . . appaṭisaṃvidite paṭisaṃviditasaññi . . . āpatti
pāṭidesaniyassa. yāmakālīkaṃ sattāhakālīkaṃ yāvajjivikaṃ
āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjho-
hāre āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasaññi,
āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. paṭisaṃvidite paṭisaṃviditasaññi, anāpatti. || 1 ||

anāpatti paṭisaṃvidite, gilānassa, paṭisaṃvidite vā gilānassa
vā sesakaṃ bhuñjati, bahārāme paṭiggahetvā antoārāme pari-
bhuñjati, tatthajātakaṃ mūlaṃ vā taccaṃ vā pattāṃ vā
pupphaṃ vā phalaṃ vā paribhuñjati, yāmakālīkaṃ sattāha-
kālīkaṃ yāvajjivikaṃ sati paccaye paribhuñjati, ummat-
tassa, ādikammiṃkassā 'ti. || 2 || 3 ||

catuttham.

uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pāṭidesaniyā dhammā.
tatthāyasmante pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam
pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchā-
mi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto,
tasmā tūhi, evaṃ etaṃ dhārayāmiṭṭi.

pāṭidesaniyaṃ niṭṭhitaṃ.

Imo kho panāyasmanto sekhiyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū purato pi pacchato pi olambentā nivāsenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā purato pi . . . nivāsessanti seyyathāpi gihikā-mabhogino 'ti. assosunī kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appiucchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū purato pi . . . nivāsessantīti. bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmim nīdāne etasmim pakarape [dhammim kathaṃ katvā] bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā chabbaggiye bhikkhū paṭipucchi: saccam kira tumhe bhikkhave purato pi . . . nivāsethā 'ti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . nivāsessatha. n' etaṃ moghapurisā appasaṇṇānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

parimaṇḍalaṃ nivāsessāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalaṃ nivāsetabbaṃ nābhimaṇḍalaṃ jānumaṇḍalaṃ paṭicchādentena. yo anādariyaṃ paṭicea purato vā pacchato vā olambento nivāseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asāṇocceca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||1||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū purato pi pacchato pi olambentā pārupanti — pa —.

parimaṇḍalaṃ pārupissāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalaṃ pārupitabbaṃ ubho kaṃpe samaṃ katvā.

yo anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento pārupati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . ādikammikassā 'ti. || 2 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kāyaṃ vivaritvā antaraghare gacchanti (*instead of gacchanti read, in chap. 4, nisidanti*) — pa —.

supaṭicchanno antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇiyā.

supaṭicchannena antaraghare gantabbhaṃ (nisiditabbhaṃ). yo anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivaritvā antaraghare gacchati (nisidati), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅgecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 4 it is added here, vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3. 4 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hattham pi pādāṃ pi kiḷāpentā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

susaṃvuto antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇiyā.

susaṃvutena antaraghare gantabbhaṃ (nis^o). yo anādariyaṃ paṭicca hattham vā pādāṃ vā kiḷāpento antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅgecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 5. 6 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū taṃ taṃ olokontā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

okkhittasakkhu antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇiyā.

okkhittasakkhuna antaraghare gantabbhaṃ (nis^o) yugamatiṃ pekkhantena. yo anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokonto antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅgecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 7. 8 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ukkhittakāya antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

na ukkhittakāya antaraghare gamissāmiti (nisiḍḍissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na ukkhittakāya antaraghare gantabbaṃ (nis^o). yo anāda-riyaṃ paṭicca ekato vā ubhato vā ukkhipitvā antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 10 it is added here: vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||9. 10||

parimaṇḍalavaggo paṭhamo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mahāhasitaṃ hasantā antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

na ujjhaggikāya antaraghare gamissāmiti (nisiḍḍissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na ujjhaggikāya antaraghare gantabbaṃ (nis^o). yo anāda-riyaṃ paṭicca mahāhasitaṃ hasanto antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, hasanti-yasmim vatthusmim mihitamattaṃ karoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||11. 12||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontā antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

appasaddo antaraghare gamissāmiti (nisiḍḍissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

appasaddena antaraghare gantabbaṃ (nis^o). yo anāda-riyaṃ paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karonto antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||13. 14||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kāyappacālakam antaraghare gacchanti (nisīdanti) kāyam olambentā — pa —.

na kāyappacālakam antaraghare gamissāmiti (nisīdissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na kāyappacālakam antaraghare gantabbam (nis°). kāyam paggahetvā gantabbam (nis°). yo anādariyam paṭicca kāyappacālakam antaraghare gacchati (nis°) kāyam olambento, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 16 it is added here, vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||15. 16||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bāhuppacālakam antaraghare gacchanti (nisīdanti) bāhum olambentā — pa —.

na bāhuppacālakam antaraghare gamissāmiti (nisīdissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na bāhuppacālakam antaraghare gantabbam (nis°). bāhum paggahetvā gantabbam (nis°). yo anādariyam paṭicca bāhuppacālakam antaraghare gacchati (nis°) bāhum olambento, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (*as in chap. 15. 16*) . . . ādikammikassā 'ti. ||17. 18||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sisappacālakam antaraghare gacchanti (nisīdanti) sisam olambentā — pa —.

na sisappacālakam antaraghare gamissāmiti (nisīdissāmiti) . . . (*see chap. 17. 18*) . . . ādikammikassā 'ti. ||19. 20||

ujjhaggikavaggo dutiyo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū khambhakatā antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

na khambhakato antaraghare gamissāmiti (nisīdissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na khambhakatena antaraghare gantabbam (nis^o). yo anādariyam paṭicca ekato vā ubhato vā khambham katvā antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (as in chap. 15. 16) . . . ādikammikassā 'ti. || 21. 22 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sasisam pārupitvā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

na oguṇṭhito antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) sikkhā karaṇīyā.

na oguṇṭhitena antaraghare gantabbam (nis^o). yo anādariyam paṭicca sasisam pārupitvā antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (as in chap. 15. 16) . . . ādikammikassā 'ti. || 23. 24 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ukkuṭikāya antaraghare gacchanti — pa —.

na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na ukkuṭikāya antaraghare gantabbam. yo anādariyam paṭicca ukkuṭikāya antaraghare gacchati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca — pa — ādikammikassā 'ti. || 25 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pallatthikāya antaraghare nisidanti — pa —.

na pallatthikāya antaraghare nisidissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na pallatthikāya antaraghare nisiditabbam. yo anādariyam paṭicca hatthapallatthikāya vā dussapallatthikāya vā antaraghare nisidati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, vāṣūpagatassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 26 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti chaḍḍetukāma viya — pa —.

sakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

sakkaccaṃ piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhāti chaḍḍetukāma viya, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||27||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tahaṃ tahaṃ olokenaṭṭha piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti ākiranto pi atikkante pi na jānanti — pa —.

pattasaṇḍhā piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

pattasaṇḍhā piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ olokenaṭṭha piṇḍapātaṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||28||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍapātaṃ paṭigaṇhantā sūpañ ñeva bahuraṃ paṭigaṇhanti — pa —.

samasūpakam piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

sūpo nāma dve sūpā muggasūpo māsasūpo hatthahāriyo. samasūpako piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca sūpañ ñeva bahuraṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ujānantassa, gilānassa, rasanassa, nātakānuraṃ, pavāritānuraṃ, aññassa' atthāya, attano dhanena, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||29||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tbūpikataṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti — pa —.

samatitthikam piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

samatitthiko piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca thūpikataṃ piṇḍapātaṃ paṭigāṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, āpadāsu, ummatta-kassa, ādikammikassā 'ti. || 30 ||

khambhakatavaggo tatiyo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjanti abhuñjitukāmā viya — pa —.

sakkaccaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

sakkaccaṃ piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 31 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tahaṃ tahaṃ olokentā piṇḍapātaṃ bhuñjanti ākiranto pi atikkante pi na jānanti — pa —.

pattasaññī piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

pattasaññinā piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ olokento piṇḍapātaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 32 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tahaṃ tahaṃ omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjanti — pa —.

sapadānaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

sapadānaṃ piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, aññesaṃ dento omasati, aññassa bhājane ākiranto omasati, uttari-bhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 33 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍapātaṃ bhuñjantā sūpañ űeva bahun bhuñjanti — pa —.

samasūpakam piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

sūpo nāma dve sūpā muggasūpo māsasūpo hatthahāriyo. samasūpako piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca sūpañ űeva bahun bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, rasarase, űātakānaṃ, pavāritānaṃ, attano dhanena, āpadāsu, ummatta-kassa, ādikammikassā 'ti. || 34 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjanti — pa —.

na thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na thūpato omadditvā piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, parittake ssece ekato saṅkagādhitvā omadditvā bhuñjati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 35 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi byañjanaṃ pi odanena paṭicchādeti bhiyyokamyataṃ upādāya — pe —.

na sūpaṃ vā byañjanaṃ vā odanena paṭicchādessāmi bhiyyokamyataṃ upādāyā 'ti sikkhā karaṇīyā.

na sūpaṃ vā byañjanaṃ vā odanena paṭicchādetabbam bhiyyokamyataṃ upādāya. yo anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā byañjanaṃ vā odanena paṭicchādeti bhiyyokamyataṃ upādāya, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, sāmikā paṭicchādetvā denti, na bhiyyokamyataṃ upādāya, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 36 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjanti, manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjissanti, kassa saṃpannaṃ na manāpaṃ kassa sādum̐ na ruccatīti, assosum̐ kho bhikkhū tesam̐ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ, ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjissanti — pa —, saaccaṃ kira tumhe bhikkhave sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjathā 'ti, saaccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . bhuñjissatha, n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na sūpaṃ vā odanaṃ vā attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā 'ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam̐ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti, gilānapucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum̐: kacc' āvuso khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti, pubbe mayam̐ āvuso sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkucāyanti na viññāpema, tena no na phāsu hotīti, bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum̐, anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjitum̐, evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na sūpaṃ vā odanaṃ vā agilānena attano atthāya viññāpetvā bhuñjitabbam̐, yo anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asāṇiccā, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, nātakānaṃ, pavāritānaṃ, aññass' atthāya, attano dhanena, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 37 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ujjhānasaññī paresam pattam oloketi — pa —.

na ujjhānasaññī paresam pattam olokessāmiti sikkhā karaṇiyā.

na ujjhānasaññinā paresam patto oloketabbo. yo anādariyam paṭicca ujjhānasaññī paresam pattam oloketi, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇiceca, asatiyā, ajānantassa, dassāmiti vā dāpessāmiti vā oloketi, na ujjhānasaññissa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 38 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mahantaṃ kabaḷam karonti — pa —.

nātimahantaṃ kabaḷam karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

nātimahantaṃ kabaḷo kātabbo. yo anādariyam paṭicca mahantaṃ kabaḷam karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇiceca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjako, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 39 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū diḡham ālopaṃ karonti — pa —.

parimaṇḍalaṃ ālopaṃ karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalo ālopo kātabbo. yo anādariyam paṭicca diḡham ālopaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇiceca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjako, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 40 ||

sakkaccavaggo catuttho.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anāhaṭo kabaḷo mukhadvāraṃ vivaranti — pa —.

na anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivarissāmiti
sikkhā karaṇīyā.

na anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivaritaḅbaṃ. yo anāda-
riyaṃ paṭicca anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivarati, āpatti
dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā — pa — ādikammikassā 'ti. || 41 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhuñjamānā
sabbāṃ hatthāṃ mukhe pakkhipanti — pa —.

na bhuñjamāno sabbāṃ hatthāṃ mukhe pakkhi-
pissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na bhuñjamānena sabbo hattho mukhe pakkhipitaḅbo.
yo anādariyaṃ paṭicca bhuñjamāno sabbāṃ hatthāṃ mukhe
pakkhipati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 42 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sakabaḷena
mukhena byāharanti — pa —.

na sakabaḷena mukhena byāharissāmiti sikkhā
karaṇīyā.

na sakabaḷena mukhena byāharitaḅbaṃ. yo anādariyaṃ
paṭicca sakabaḷena mukhena byāharati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 43 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍukkhepa-
kaṃ bhuñjanti — pa —.

na piṇḍukkhepakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā ka-
raṇīyā.

na piṇḍukkhepakaṃ bhuñjitaḅbaṃ. yo anādariyaṃ paṭicca
piṇḍukkhepakaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjake,
phalāphale, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 44 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kabaḷāvacche-
ḍakaṃ bhuñjanti.

na kabaḷāvacchedakam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na kabaḷāvacchedakam bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca kabaḷāvacchedakam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, khajjake, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||45||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū avagaṇḍakārakam bhuñjanti — pa —.

na avagaṇḍakārakam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na avagaṇḍakārakam bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca ekato vā ubhato vā gaṇḍam katvā bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, phalāphale, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||46||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hatthaniddhunakam bhuñjanti — pa —.

na hatthaniddhunakam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na hatthaniddhunakam bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca hatthaniddhunakam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, kacavaraṃ chaḍḍento hatthaṃ niddhunati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||47||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sitthāvakārakam bhuñjanti — pa —.

na sitthāvakārakam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na sitthāvakārakam bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca sitthāvakārakam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, kacava-

raṇaṃ chaḍḍento sīttamaṃ chaḍḍiyyati, āpadāsa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 48 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jivhānicchāraṇaṃ bhuñjanti — pa —.

na jivhānicchāraṇaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na jivhānicchāraṇaṃ . . . āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅhecca — pa — ādikammikassā 'ti. || 49 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū capucapukāraṇaṃ bhuñjanti — pa —.

na capucapukāraṇaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na capucapukāraṇaṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 50 ||

kabaḷavaggo pañcama.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyaṃ viharati Ghosītārāme. tena kho pana samayena aññatarena brāhmaṇena saṃghassa payopānaṃ paṭiyattaṃ hoti. bhikkhū surusurukāraṇaṃ khīraṃ pīvanti. aññataro naṭapubbako bhikkhu evaṃ āha: sabb' āyaṃ maṇḍo saṃgho sītikato 'ti. ye te bhikkhū appicehā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃghaṃ ārabba dāvaṃ karissatīti — pa —. saccam kira tvaṃ bhikkhu saṃghaṃ ārabba dāvaṃ akāsīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghaṃ ārabba dāvaṃ karissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —. vigarahitvā dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: na bhikkhave buddhaṃ vā dhammaṃ vā saṃghaṃ vā ārabba dāvo kātabbo. yo karoyya, āpatti dukkaṭassā 'ti. atha kho bhagavā taṃ bhikkhuṃ anekapariyāyena vigarahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na surusurukāraṇaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na surasurukārakaṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 51 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hatthanillehakaṃ bhuñjanti — pa —.

na hatthanillehakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na hatthanillehakaṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 52 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pattanillehakaṃ bhuñjanti — pa —.

na pattanillehakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na pattanillehakaṃ . . . anāpatti asañcecca — pa — gilānassa, parittake sese ekato samkaḍḍhitvā nillehitvā bhuñjati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 53 ||

Tena samayena . . . (see ch. 52. *Instead of* hatthanillehakaṃ *read* oṭṭhanillehakaṃ). || 54 ||

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Sumsumāragiro Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū Kokanade pāsāde sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭigaṇhanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭiggahessanti seyyathāpi gihikā-mabbhogino 'ti. assosun kho bhikkhū tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭiggahessantīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave bhikkhū sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭigaṇhantīti. saccāṃ bhagavā. vigarabī buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapuriṣā sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭiggahessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-padam uddiseyyātha:

na sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇiyyā.

na sāmisenā hatthena pāṇiyathālako paṭiggahetabbo. yo anāḍariyaṃ paṭicca sāmisenā hatthena pāṇiyathālakaṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, dhovissāmiti vā dhovāpessāmiti vā paṭigaṇhāti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 55 ||

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Sumsumāragire Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū Kokanade pāsāde sasiṭṭhakaṃ pattadhovanam antaraghare chaḍḍenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā sasiṭṭhakaṃ pattadhovanam antaraghare chaḍḍessanti seyyathāpi gihikā-mabbhogino 'ti. assosum kho . . . (see chap. 55) . . . uddiseyyātha:

na sasiṭṭhakaṃ pattadhovanam antaraghare chaḍḍessaṃmiti sikkhā karaṇiyā.

na sasiṭṭhakaṃ pattadhovanam antaraghare chaḍḍetabbam. yo anāḍariyaṃ paṭicca sasiṭṭhakaṃ pattadhovanam antarahare chaḍḍeti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, uddharitvā vā bhinditvā vā paṭiggahetvā vā niharitvā vā chaḍḍeti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 56 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāmo. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū chattapāṇissa dhammam desenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū chattapāṇissa dhammam desessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave chattapāṇissa dhammam desethā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . desessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

na chattapāṇissa dhammam desessaṃmiti sikkhā karaṇiyā 'ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena bhikkhū chattapāṇissa gilānassa

dhammaṃ desetum kukkucāyanti. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā chattaṭṭhāpāṇissa gilānassa dhammaṃ na desessantīti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave chattaṭṭhāpāṇissa gilānassa dhammaṃ desetum. evañ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

na chattaṭṭhāpāṇissa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyyā.

chattam nāma tiṇi chattāni setachattam kilāṇjachattam paṇṇachattam maṇḍalabaddham salākabaddham.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito devatābhāsito atthupasaṃhīto dhammupasaṃhīto.

deseyyā 'ti, paḍena deseti, paḍe paḍe āpatti dukkaṭṭassa, akkharāya deseti, akkharanakkharāya āpatti dukkaṭṭassa.

na chattaṭṭhāpāṇissa agilānassa dhammo desetabbo. ya anāda-riyaṃ paṭicca chattaṭṭhāpāṇissa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2|| 57 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū daṇḍapāṇissa dhammaṃ desenti — pa —.

na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyyā.

daṇḍo nāma majjhimaṃ purisaṃ catubhattho daṇḍo. tato ukkaṭṭho adaṇḍo, omako adaṇḍo.

na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammo desetabbo. yo anāda-riyaṃ paṭicca daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭṭassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||58||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū satthapāṇissa dhammaṃ desenti — pa —.

na satthapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyyā.

satthaṃ nāma ekatodhāraṃ ubhatodhāraṃ paharaṇi.
na satthapāṇissa agilānassa . . . ādikammikassā 'ti. || 59 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū āvudhapāṇissa
dhammaṃ desenti — pa —.

na āvudhapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

āvudhaṃ nāma cāpo kodaṇḍo.

na āvudhapāṇissa agilānassa . . . ādikammikassā 'ti. || 60 ||

surusuruvaggo chaṭṭho.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pādukārūḷhassa
dhammaṃ desenti — pa —.

na pādukārūḷhassa agilānassa dhammaṃ desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

na pādukārūḷhasa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-
dariyaṃ paṭicca akkantassa vā paṭimukkassa vā omukkassa
vā agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 61 ||

Tena samayena . . . (see ch. 61. *Instead of* pādukārūḷhassa
read upāhanārūḷhassa) || 62 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū yānagatassa
dhammaṃ desenti — pa —.

na yānagatassa agilānassa dhammaṃ desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

yānaṃ nāma vayhaṃ ratho sakaṭaṃ sandamānikā sivikā
pāṭaṇkī.

na yānagatassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anāda-
riyaṃ paṭicca yānagatassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti
dukkatassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 63 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sayanagatassa dhammaṃ desenti — pa —.

na sayanagatassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṇyā.

na sayanagatassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca antamaso chamāya pi nipannassa sayanaga-tassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 64 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pallatthikāya nisinnassa dhammaṃ desenti — pa —.

na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṇyā.

na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca hatthapallatthikāya vā dussapallatthi-kāya vā nisinnassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukka-ṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 65 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū vetṭhitasāsassa dhammaṃ desenti — pa —.

na vetṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṇyā.

vetṭhitasāso nāma kesantaṃ na dassāpetvā vetṭhito hoti.

na vetṭhitasāsassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca vetṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, sjanantassa, gilānassa, kesantaṃ vivarāpetvā deseti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 66 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū oгуṇṭhitasāsassa dhammaṃ desenti — pa —.

na oгуṇṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṇyā.

ogunṭhitasāso nāma sasisaṃ pāruto vuccati.

na ogunṭhitasāsassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca ogunṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, sisaṃ vivarāpetvā deseti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 67 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāmo. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū chamāya nisiditvā āsane nisinnassa dhammaṃ desenti — pa —.

na chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṃ desessāmīti sikkhā karaṇiyā.

na chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 68 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāmo. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū nice āsane nisiditvā uce āsane nisinnassa dhammaṃ desenti. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū nice . . . desessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave nice . . . desethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarabhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā nice . . . desessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — vigarahitvā dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi:

bhūtapubbaṃ bhikkhave Bārāṇasīyaṃ aññatarassa cha-pakassa pajāpati gabbhinī ahoṣi. atha kho bhikkhave sā chapakī taṃ chapakaṃ etad avoca: gabbhinī 'mhi ayyaputta, icchāmi ambaṃ khādītun ti. n' atthi ambaṃ, akālo ambassā 'ti. sace na labhissāmi marissāmīti. tena kho pana samayena rañño ambo dhuvaphalo hoti. atha kho bhikkhave so chapako yena so ambo ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā taṃ ambaṃ abhirūhitvā nilīno acchi. atha kho bhikkhave rājā purohitena brāhmaṇena saddhīṃ yena so ambo ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā uce āsane nisiditvā mantāṃ pari-

yāpuṇāti. atha kho bhikkhave tassa chapakassa etad ahoṣi :
yāva adbammiko ayaṃ rājā, yatra hi nāma uce āsane nisī-
ditvā mantam pariyaṇissati. ayaṃ ca brāhmaṇo adhammi-
ko, yatra hi nāma nice āsane nisīditvā uce āsane nisinnassa
mantam vācessati. ahaṃ ca 'mhi adhammiko yo 'haṃ itthiyā
kāraṇā rañño ambam avaharāmi. sabbam idaṃ ca parigatan
ti tatth' eva paripati.

ubho attham na jānanti ubho dhammam na passaro
yo cāyaṃ mantam vāceti yo cādhammen' adhiyyati.
sālinam odano bhutto suci mamaupasecena,
tasma dhamme na vattāmi, dhammo ariyebhi vaṇṇito.
dhir atthu taṃ dhanalābham yasalābham ca brāhmaṇa
yā vutti vinipātena adhammacaraṇena vā.
paribbaja mahābrahme, pacant' aññe pi paṇino,
mā tvam adhammo ācarito asuṃ kumbham iya bhidā 'ti.

tadāpi me bhikkhave amanāpā nice āsane nisīditvā uce
āsane nisinnassa mantam vācetuṃ. kim añña pana etarahi
na amanāpā bhavissati nice āsane nisīditvā uce āsane
nisinnassa dhammam desetuṃ. n' etaṃ bhikkhave appa-
sannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

na nice āsane nisīditvā uce āsane nisinnassa
agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā kara-
ṇiyā.

na nice āsane nisīditvā uce āsane nisinnassa agilānassa
dhammo desetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca nice āsane nisī-
ditvā uce āsane nisinnassa agilānassa dhammam deseti, āpatti
dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 69 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena ehaḃ baggiyā bhikkhū phitā nisinnassa
dhammam desenti — pa —.

na phito nisinnassa agilānassa dhammam desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

na phitena nisinnassa . . . (see chap. 69) . . . ādikammi-
kassā 'ti. || 70 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pacchato gacchantā purato gacchantassa dhammaṃ desenti — pa —.

na pacchato gacchanto purato gacchantassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyā.
na pacchato gacchantena . . . ādikammikassā 'ti. ||71||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uppathena gacchantā pathena gacchantassa dhammaṃ desenti — pa —.

na uppathena gacchanto pathena gacchantassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyā.
na uppathena gacchantena . . . ādikammikassā 'ti. ||72||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tīthā uccāraṃ pi passāvaṃ pi karonti — pa —.

na tītho agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na tīthena agilānena uccāro vā passāvo vā kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca tītho agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||73||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū harite uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karonti — pa —.

na harite agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na harite agilānena uccāro vā passāvo vā kheḷo vā kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca harite agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, appaharite kato haritaṃ ottharati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||74||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uḍake uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karonti. manussā . . . vipā-

centi : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyaṃ udaḥ uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karissanti seyyathāpi gihikāma-bhogino 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyaṃ bhikkhū udaḥ . . . karissantitī — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave udaḥ . . . karothā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā udaḥ . . . karissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

na udaḥ uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiya 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena gilānā bhikkhū udaḥ uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi kātuṃ kukkucāyanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmim nīdāne etasmim pakaraṇe dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunaṃ udaḥ uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi kātuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

na udaḥ agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiya.

na udaḥ agilānena uccāro vā passāvo vā kheḷo vā kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca udaḥ agilāno uccāraṃ vā . . . karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, thalo kato udakaṃ oṭharati, āpadāsa, ummattakassa, khittacittassa, vedanaṭṭassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 75 ||

pādukavaggo sattamo.

uddiṭṭhā kho Ayaśmanto sekhiyā dhammā. tatthāyaśmanto pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyaśmanto, tasmā tuṇhi. evam etaṃ dhārayāmiti.

sekhiyā dhammā niṭṭhitā.

Ime kho panāyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā uddeṣaṃ āgacchanti: uppanuuppannānaṃ adhikaraṇaṃ samathāya vūpasanāya sammukhāvinayo dātabbo, sativinayo dātabbo, amōḷhavinayo dātabbo, paṭiññāya kāretabbam, yebhuyyasikā, tassapāpiyyasikā, tiṇavatthārako 'ti.

uddiṭṭhā kho āyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto, tasmā tuṃhī. evam etaṃ dhārayāmiti.

uddiṭṭham kho āyasmanto nidānaṃ, uddiṭṭhā cattāro pārājikā dhammā, uddiṭṭhā terasa saṃghādisesā dhammā, uddiṭṭhā dve aniyatā dhammā, uddiṭṭhā tiṃsa nissaggiyā pācittiya dhammā, uddiṭṭhā dvenavutī pācittiya dhammā, uddiṭṭhā cattāro pāṭidesaniyā dhammā, uddiṭṭhā sekhiyā dhammā, uddiṭṭhā satta adhikaraṇasamathā dhammā. ettakaṃ tassa bhagavato suttāgatam suttapariyāpannaṃ anuvaddhamāsaṃ uddeṣaṃ āgacchatī. tattha sabbehi' eva samaggehi sammōdamānehi avivadamānehi sikkhītabban ti.

Mahāvibhaṅgaṃ niṭṭhitam.

BHĪKKHUNĪVIBHAṄGA.

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

PĀRĀJIKĀ, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāḷho Migāranattā bhikkhunīsaṃghassa vihāraṃ kattukāmo hoti. atha kho Sāḷho Migāranattā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca: icchāmi ahaṃ ayye bhikkhunīsaṃghassa vihāraṃ kātum, detha me navakammikaṃ bhikkhunī ti. tena kho pana samayena catasso bhāginiyo bhikkhuniṃsu pabbajitā honti Nandā Nandavatī Sundarīnandā Thullanandā 'ti. tāsu Sundarīnandā bhikkhuni tarunapabbajitā abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā paṇḍitā byattā modhāvini dakkhā analasā tatrupāyāya vīmaṃsāya samannāgatā alāpi kātum alāpi saṃvidhātum, atha kho bhikkhunīsaṃgho Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ sammannitvā Sāḷhassa Migāranattuno navakammikaṃ adāsi. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhuni Sāḷhassa Migāranattuno nivesanaṃ abhikkhaṇaṃ gacchati vāsiṃ detha pharasuṃ detha kuṭhārīṃ detha kuddālaṃ detha nikhādanāṃ dethā 'ti. Sāḷho pi Migāranattā bhikkhunīpassayaṃ abhikkhaṇaṃ gacchati kaṭākataṃ jānitum. te abhinipāpessanona paṭibaddhacittā ahesuṃ. atha kho Sāḷho Migāranattā Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ dūsetum okāsaṃ alabhamāno etad eva atthāya bhikkhunīsaṃghassa bhattaṃ akāsi. atha kho Sāḷho Migāranattā bhattagge āsanaṃ paññāpento ettakā bhikkhuniyo ayyāya Sundarīnandāya vuddhatarā 'ti ekamantaṃ āsanaṃ paññāpesi, ettakā navakatarā 'ti ekamantaṃ āsanaṃ paññāpesi, paṭicchanne okāse nikūṭe Sundarīnandāya

bhikkhuniyā āsanam paṇḍāpesi yathā therā bhikkhuniyo jāneyyum navakānam bhikkhunīnam santike nisinnā 'ti, navakāpi bhikkhuniyo jāneyyum therānam bhikkhunīnam santike nisinnā 'ti. atha kho Sāḷho Migāranattā bhikkhunisaṃghassa kālam ārocāpesi : kālo ayye niṭṭhitam bhattam ti. Sundarīnandā bhikkhunī sallakkhetvā na bahukato Sāḷho Migāranattā bhikkhunisaṃghassa bhattam akāsi, mam so dūsetukāmo, sac' āham gamissāmi vissaro me bhavissatīti, antevāsibhikkhunim āyāpesi : gaccha me piṇḍapātam nihara, yo ca mam pucchati, gilānā 'ti paṭivedehīti. evam ayye 'ti kho sā bhikkhunī Sundarīnandāya bhikkhuniyā puccasso. tena kho pana samayena Sāḷho Migāranattā bahidvāraḥkoṭṭhako thito hoti Sundarīnandam bhikkhunim paṭipucchanto kham ayye ayyā Sundarīnandā kham ayye ayyā Sundarīnandā 'ti. evam vutte Sundarīnandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhunī Sāḷham Migāranattāram etad avoca : gilānavuso, piṇḍapātam niharissāmitī. atha kho Sāḷho Migāranattā yam p' āham atthāya bhikkhunisaṃghassa bhattam akāsim ayyāya Sundarīnandāya kārayā 'ti manusse āyāpetvā bhikkhunisaṃgham bhattena parivisathā 'ti ratvā yena bhikkhunūpassayo ten' upasamkamī. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhunī bahārāmakotṭhako thitā hoti Sāḷham Migāranattāram patimānenti. addasa kho Sundarīnandā bhikkhunī Sāḷham Migāranattāram dūrato 'va āgacchantam, disvāna upassayam pavisitvā sāsīsam pārupitvā maṇeako nipajji. atha kho Sāḷho Migāranattā yena Sundarīnandā bhikkhunī ten' upasamkamī, upasamkannitvā Sundarīnandam bhikkhunim etad avoca : kin te ayye aphāsu, kissa nipannāsīti. evaṃ h' etaṃ āvuso hoti yā añicchantam icchatīti. ky āhan taṃ ayye na icchissāmi, api cāham okāsam na labhāmi taṃ dūsetum ti avassuto avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā kāyasamaggam samāpajji. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhunī jarādubbalā carapagilānā Sundarīnandāya bhikkhuniyā avidūre nipannā hoti. addasa kho sā bhikkhunī Sāḷham Migāranattāram avassutam avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā kāyasamaggam samāpajjantam, disvāna ujjhāyati khīyati vipāceti : katham hi nāma ayyā Sundarīnandā avassutā avassutassa purisapuggalassa kāyasamaggam sādī-

yissatthi. atha kho sā bhikkhuni bhikkhunīnaṃ etam atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā santuṭṭhā lajjiniyo kukkuceikā sikkhākāmā tā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Sundarīnandā avassutā . . . sādīyissatthi. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. te bhikkhū ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma Sundarīnandā bhikkhuni avassutā . . . sādīyissatthi. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā bhikkhū paṭipucchī : saccaṃ kira bhikkhave Sundarīnandā bhikkhuni avassutā . . . sādīyīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : ananucchaviyaṃ bhikkhave Sundarīnandāya bhikkhuniyā ananulomikaṃ appaṭirūpaṃ assāmapakkaṃ akappiyaṃ akaraṇiyaṃ. kathaṃ hi nāma bhikkhave Sundarīnandā bhikkhuni avassutā . . . sādīyiseati. 'n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya pasannānaṃ vā bhīyyobhāvāya, atha kho taṃ bhikkhave appasannānaṃ e' eva pasādāya pasannānaṃ ca ekaecānaṃ aññathattāyā 'ti. atha kho bhagavā Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ anekapariyāyena vigaṛahitvā dubbharatāya dappesatāya mahācchatāya asantutṭhiyā saṃgaṇikāya kosajjassa avaraṇaṃ bhāsītvā anekapariyāyena subharatāya supesatāya appicchatāya santutṭhiyā sollekhassa dhūtassa pāsādikassa apacayassa viriyārambhassa varaṇaṃ bhāsītvā bhikkhūnaṃ tadanucchavikaṃ tadanulomikaṃ dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavaṇṇe paṭicca : saṃghasutṭhūtāya saṃghapāśūtāya dhammāññānaṃ bhikkhunīnaṃ niggaḥāya pesānaṃ bhikkhuniṇaṃ phāsuvihārāya dīṭṭhadhammikaṇaṃ āsavānaṃ saṃvarāya saṃparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pesādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya eaddhammatṭhitiyā vinayaṇṇaggaḥāya. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisanta :

yā pana bhikkhuni avassutā avassutassa purisa-puggalassa adha-kkhaṃ ubbhajānumaṇḍalaṃ āmāsaṇaṃ vā parāmasaṇaṃ vā gahaṇaṃ vā chapaṇaṃ vā paṭipīḷanaṃ vā sādīyeyya, ayaṃ pi pārājikā hoti asaṃvāsā ubbhajānumaṇḍalikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā yathāyuttā yathājaccā yathānāmā yathāgotṭā yathāsīlā yathāvihārīnī yathāgocārā therā vā navā vā majjhīmā vā, esā vuccati yā panā 'ti.

bhikkhunīti : bhikkhaka 'ti bhikkhunī, bhikkhācariyaṃ ajjhupagatā 'ti bhikkhunī, bhinnapaṭadhara 'ti bhikkhunī, sāmāññāya bhikkhunī, paṭiññāya bhikkhunī, ehi bhikkhunīti bhikkhunī, tihi sarapagamanehi upasampannā 'ti bhikkhunī, bhadrā bhikkhunī, sārā bhikkhunī, sekhā bhikkhunī, asekhā bhikkhunī, samaggena ubhatosamghena ñatticatutthena kammena akuppena ṭhānārahena upasampannā 'ti bhikkhunī. tatra yāyaṃ bhikkhunī samaggena ubhatosamghena ñatticatutthena kammena akuppena ṭhānārahena upasampannā, ayaṃ imasmiṃ atthe adhippetā bhikkhunīti.

avassutā nāma sārattā apekkhavā paṭibaddhacittā. avassuto nāma sāratto apekkhavā paṭibaddhacitto.

purisapuggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchānagato, viññū paṭibalo kāyasamaggaṃ samāpajjituṃ. adhakkhakaṃ ti hetṭhakkhakaṃ. ubbhajānumaḍḍalaṃ ti uparijānumaḍḍalaṃ.

āmasanaṃ nāma āmatṭhamattaṃ. parāmasanaṃ nāma ito c' ito ca samepanaṃ. gahanaṃ nāma gahitamattaṃ. chupanaṃ nāma phutṭhamattaṃ. patipīḷanaṃ vā sādīyeyyā 'ti aṅgaṃ gahetvā nipīḷanaṃ sādīyati.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti : seyyathāpi nāma puriso sāsacchinno abhabbo tena sarīrabandhanena jīvitum, evaṃ eva bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa adhakkhakaṃ ubbhajānumaḍḍalaṃ āmasanaṃ vā parāmasanaṃ vā gahanaṃ vā chupanaṃ vā patipīḷanaṃ vā sādīyanti assamaṇi hoti asakya-dhītā. tena vuccati pārājikā hotīti.

asamvāsā 'ti, samvāso nāma ekakammaṃ ekuddeso sama-sikkhātā, eso samvāso nāma. so tāya saddhiṃ n' atthi, tena vuccati asamvāsā 'ti. || 1 ||

ubhato avassuto adhakkhakaṃ ubbhajānumaḍḍalaṃ kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti pārājikassa. kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyaṃ

āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyapaṭibaddham
āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena nissaggiyam āma-
sati, āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyam āmasati,
āpatti thullaccayassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti
dukkatassa. kāyapaṭibaddhena kāyam āmasati, āpatti dukka-
ṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti
dukkatassa. nissaggiyena kāyam āmasati, āpatti dukkaṭassa.
nissaggiyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa.
nissaggiyena nissaggiyam āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute adhakkhakam ubbhajānumaṇḍalam kāyena
kāyam āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyena kāyapaṭi-
baddham āmasati . . . nissaggiyena nissaggiyam āmasati,
āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyam āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyam āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ubhato avassute yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā
tiracchānagatamanussaviggahassa vā adhakkhakam ubbhajā-
numaṇḍalam kāyena kāyam āmasati, āpatti thullaccayassa.
kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . . nissaggiyena nissaggi-
yam āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyam āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyam āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute adhakkhakam ubbhajānumaṇḍalam kāyena
kāyam āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham
āmasati . . . nissaggiyena nissaggiyam āmasati, āpatti
dukkatassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyam āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyam āmasati, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asañciṇṇa, asatiyā, ajānantiyā, asādiyantiyā, umma-
ttikāya, khittacittāya, vedanattāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

bhikkhunīvibhaṅge paṭhamapārājikam niṭṭhitam.

PĀRĀJIKĀ, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhunī Sāḷhena Migāra-nattunā gabbhinī hoti. yāva gabbho taruṇo ahosi tāva eṇhādesi, paripakke gabbhe vibbhamitvā vijāyi. bhikkhuniyo Thullanandāṃ bhikkhuniṃ etad avocaṃ: Sundarīnandā kho ayye aciravibbhantā vijātā. kacci no sā bhikkhunī yeva samānā gabbhinīti. evaṃ ayye 'ti. kissa pana tvam ayye jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodesi na gaṇassa ārocesīti. yo etissā avaṇṇo mayh' eso avaṇṇo, yā etissā akitti mayh' esā akitti, yo etissā ayaso mayh' eso ayaso, yo etissā alābho mayh' eso alābho. ky āhaṃ ayye attano avaṇṇaṃ attano akittiṃ attano ayasaṃ attano alābhaṃ paresaṃ ārocesāmiti. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodesati na gaṇassa ārocesatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etaṃnidāne etaṃnidāne paka-rāpe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū paṭipucchī: saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ . . . paṭicodesi . . . ārocesīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ . . . paṭicodesati . . . ārocesati. n' etaṃ bhikkhave appa-sannānaṃ vā pasādāya paśannānaṃ vā . . . aññathattāyā 'ti — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhā-padaṃ uddisanta:

yā pana bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodeyya na gaṇassa āroceyya yadā ca sā phitā vā aesa cutā vā nāsītā vā avasatā vā sā pacchā evaṃ vadeyya: pubbevaṃ ayye aññāsiṃ. etaṃ bhikkhuniṃ evarūpā ca evarūpā ca sā bha-

ginīti, no ca kho attanā paṭicodeyyaṃ na gaṇassa āroceyyan ti, ayaṃ pi pārājikā hoti asaṃvāsā vajjapaṭicchedhikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhunīti — pa — ayaṃ imasmiṃ atthe adhiṭṭheta bhikkhunīti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassā ārocenti sā vā āroceti.

pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ ti atthannaṃ pārājikānaṃ aññataraṃ pārājikaṃ ajjhāpannaṃ.

n' ev' attanā paṭicodeyyā 'ti na sayāṃ codeyyā. na gaṇassa āroceyyā 'ti na aññāsāṃ bhikkhunaṃ āroceyya.

yadā ca sā ṭhitā vā assa cutā vā 'ti: ṭhitā nāma saliṅge ṭhitā vuccati. cutā nāma kālamkatā vuccati. nāsitā nāma sayāṃ vā vibbhanā hoti aññehi vā nāsitā. avasatā nāma tittbhāyatanaṃ samikantā vuccati.

sā pacchā evaṃ vadeyya: pubbevāhaṃ ayye aññāsāṃ etaṃ bhikkhunaṃ evarūpā ca evarūpā ca sā bhaginīti no ca kho attanā paṭicodeyyan ti sayāṃ vā na codeyyaṃ, na gaṇassa āroceyyan ti na aññāsāṃ bhikkhunaṃ āroceyyaṃ.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti: seyyathāpi nāma paṇḍupalāso bandhanaṃ pamutto abhabbo hariattāya, evaṃ eva bhikkhuni jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodessāmi na gaṇassa ārocessāmi ti dhuraṃ nikkhittamatte assamaṇi hoti asakyadhītā, tena vuccati pārājikā hotīti.

asaṃvāsā 'ti saṃvāso nāma . . . tena vuccati asaṃvāsā 'ti. ||1||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā vivādo vā bhavissatīti nāroceti, saṃghabbedo vā saṃgharāji vā bhavissatīti nāroceti, ayaṃ kakkhaḷā pharusā jīvitantarāyaṃ vā brahmacariyantarāyaṃ vā karissatīti nāroceti, aññā patirūpā bhikkhuniyo apassantīti nāroceti, na cchādetukāmā nāroceti, paññāyissati sakema kammena 'ti nāroceti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

dutiyaṃ pārājikaṃ nitthitaṃ.

PĀRAJĪKA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni samaggena saṃghena ukkhittam Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhipubbaṃ anuvattati. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā samaggena . . . anuvattissatiti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . anuvattatiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . anuvattissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhuni samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhum dhammena vinayena satthusāsanena anādarap apatīkāraṃ akatasahāyaṃ tam anuvatteyya, sā bhikkhuni bhikkhunihi evaṃ assa vacanīyā: eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena vinayena satthusāsanena anādaro apatīkāro akatasahāyo, māyye etaṃ bhikkhum anuvattiti. evañ ca sā bhikkhuni bhikkhunihi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhuni bhikkhunihi yāvattatīyaṃ samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya. yāvattatīyaṃ ce samanubhāsiyamānā taṃ paṭinissajjeyya, icc etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjeyya, ayam pi pārājikā hoti asaṃvāsā ukkhittānuvattikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

samaggo nāma saṃgho samānasamvāsako samānasimāyaṃ thito.

ukkhitto nāma āpattiā adassanena vā appatīkammena vā appaṭinissaggena vā ukkhitto.

dhammena vinayenā 'ti yena dhammena yena vinayena. satthusāsanenā 'ti jinasāsanena buddhasāsanena.

anādaro nāma saṃghaṃ vā gaṇaṃ vā puggalaṃ vā kammaṃ vā nādiyati. apatīkāro nāma ukkhitto anosārīto.

akatasahāyo nāma, samānasamvāsakā bhikkhū vuccanti sahāyā. so tehi saddhiṃ n' atthi, tena vuccati akatasahāyo 'ti.

tam anuvatteyyā 'ti yaṃdiṭṭhiko so hoti yaṃkhaṇṭhiko yaṃruciko sāpi taṃdiṭṭhikā hoti taṃkhaṇṭhikā taṃrucikā.

sā bhikkhunīti yā sā ukkhittānnavattikā bhikkhunī. bhikkhunīhīti aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā supanti tāhi vattaḇḇā : eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena . . . anuvattīti. dutiyam pi vattaḇḇā — pa — tatiyam pi vattaḇḇā — pa —. sace paṇinissajjati, ice etaṃ kusalam. no ce paṇinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vadanti, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī saṃghamajjham pi ākaddhitvā vattaḇḇā : eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena . . . anuvattīti. dutiyam pi vattaḇḇā — pa — tatiyam pi vattaḇḇā — pa —. sace paṇinissajjati, ice etaṃ kusalam. no ce paṇinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī samanubhāsitaḇḇā. evañ ca pana bhikkhave samanubhāsitaḇḇā. byattāya bhikkhunīyā paṭibālāya saṃgho nāpetabbo : supātu me ayye saṃgho, ayaṃ itthannāmā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhum dhammena vīṇayena sattuśāsanaṇa anāḍaraṃ apaṭikāraṃ akatasahāyaṃ tam anuvattīti. sā tam vatthum na paṇinissajjati. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho itthannāmaṃ bhikkhunīṃ samanubhāseyya tassa vatthussa paṇinissaggāya. esā ñatti. supātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā . . . na paṇinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhunīṃ samanubhāsati tassa vatthussa paṇinissaggāya. yassā ayyāya khamati itthannāmāya bhikkhunīyā samanubhāsanā tassa vatthussa paṇinissaggāya sā tuṇ' assa. yassā na khamati, sā bhāseyya. dutiyam pi etaṃ attham vadāmi — pa — tatiyam pi etaṃ attham vadāmi — pa —. samanubhaṭṭhā saṃghena itthannāmā bhikkhunī tassa vatthussa paṇinissaggāya. khamati saṃghassa . . . dhārayāmiti.

ñattiyaṃ dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccayaṃ, kammavācāpariyosāṇe āpatti pārājikassa.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti : seyyathāpi nāma puthusilā dvedhā bhinnā appaṭisandhikā hoti, evam eva bhikkhunī yāvatatīyaṃ

samanubhāsanāya na paṭinissajjanti asamaṇi hoti asakya-dhita. tena vuccati pārājikā hotīti.

asamvāsā 'ti samvāso nāma . . . tena vuccati asamvāsā 'ti. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. dhammakamme vematikā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. dhammakamme adhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṭinissajjantiyā, umānttikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

tatīyapārājikaṃ nīṭṭhitam.

PĀRĀJIKĀ, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattḥīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo avassutā avassutassa parisapuggalassa hatthagahaṇam pi sādīyanti saṃghāṭikappaṇagahaṇam pi sādīyanti santiṭṭhanti pi sallapanti pi saṃketam pi gacchanti purisassa pi abbhāgamanam sādīyanti chaṇnam pi anupavisanti kāyam pi tadatthāya upasaṃharanti etaṃ asaddhammassa paṭisevanatthāya. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . sādīyissanti . . . santiṭṭhissanti pi sallapissanti pi . . . gacchissanti . . . anupavisissanti . . . upasaṃharissanti . . . paṭisevanatthāyā 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . upasaṃharanti . . . paṭisevanatthāyā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . upasaṃharissanti . . . paṭisevanatthāya. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisanti:

yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa parisapuggalassa hatthagahaṇam vā sādīyeyya saṃghāṭikappaṇagahaṇam vā sādīyeyya santiṭṭhoyya vā sallapeyya vā saṃketam

vā gaccheyya purisassa vā abbhāgamanam sādīyeyya channam vā anupaviseyya kāyam vā tadatthāya upasamhareyya etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya, ayam pi pārājikā hoti asamvāsā aññhavatthukā 'ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

avassutā nāma sārattā apekkhavā paṭibaddhacittā. avassuto nāma sāratto apekkhavā paṭibaddhacitto.

purisapuggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiricchānagato viññū paṭibalo kāyasamsaggaṃ samāpajjitum.

hatthagahaṇam vā sādīyeyyā 'ti: hattho nāma kepparam upādāya yāva agganukhā. etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam gahaṇam sādīyati, āpatti thullaccayassa.

samghāṭikamgahaṇam vā sādīyeyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya nivattham vā pārutam vā gahaṇam sādīyati, āpatti thullaccayassa.

santiṭṭheyya vā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse tiṭṭhati, āpatti thullaccayassa.

sallapeyya vā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse ṭhitā sallapati, āpatti thullaccayassa.

samketam vā gaccheyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisena itthannāmanam okāsam āgacchā 'ti vuttā gacchati, pade pade āpatti dukkaṭassa. purisassa hatthapāsam okkantamatte āpatti thullaccayassa.

purisassa vā abbhāgamanam sādīyeyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa abbhāgamanam sādīyati, āpatti dukkaṭassa. hatthapāsam okkantamatte āpatti thullaccayassa.

channam vā anupaviseyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya yena kenaci paṭicchannam okāsam pavatṭhammatte āpatti thullaccayassa.

kāyam vā tadatthāya upasamhareyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse ṭhitā kāyam upasamharati, āpatti thullaccayassa.

ayam pi purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti: seyyathāpi nāma tālo matthakacchinno abhabbo punavirūhiyā, evam eva bhikkhuni aññhamam

vatthup paripûrenti assamaṇi hoti asakyadhita. tena vuccati pārājikā hoti.

asaṃvāsā 'ti saṃvāso nāma . . . tena vuccati asaṃvāsā 'ti. ||1||

anâpatti asañcecca, asatiyā, ajānantiyā, asādiyantiyā, ummattikāya, khittacittāya, vedanattāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

catutthapārājikam niṭṭhitam.

uddiṭṭhā kho ayyāyo attha pārājikā dhammā yesam bhikkhuni aññataram vā aññataram vā âpajjitvā na labhati bhikkhunihi saddhim saṃvāsam, yathā pure tathā pucchā pārājikā hoti asaṃvāsā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṇhi, evam etam dhārayāmi.

pārājikakaṇḍam niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo sattarasa saṃghādisesā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

SAMGHĀDISESA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro upāsako bhikkhunīsaṃghassa uddositaṃ datvā kālāṃkato hoti. tassa dve puttā honti, eko assaddho appasanno eko saddho pasanno, te pakkamaṃ sāpateyyaṃ vibhajimsu. atha kho so assaddho appasanno taṃ saddhaṃ pasannaṃ etad avoca : amhākaṃ uddosito, taṃ bhājāma 'ti. evaṃ vutte so saddho pasanno taṃ assaddhaṃ appasannaṃ etad avoca : māyyo evaṃ avaca, amhākaṃ pitunā bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. dutiyaṃ pi kho so assaddho appasanno taṃ saddhaṃ pasannaṃ etad avoca : amhākaṃ uddosito, taṃ bhājāma 'ti. atha kho so saddho pasanno taṃ assaddhaṃ appasannaṃ etad avoca : māyyo evaṃ avaca, amhākaṃ pitunā bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. tatiyaṃ pi kho so assaddho . . . taṃ bhājāma 'ti. atha kho so saddho pasanno sace mayhaṃ bhavissati aham pi bhikkhunīsaṃghassa dassāmiti taṃ assaddhaṃ appasannaṃ etad avoca : bhājāma 'ti. atha kho so uddosito tehi bhājiyamāno tassa assaddhassa appasannassa pāpupāti. atha kho so assaddho appasanno bhikkhuniyo upasaṃkamitvā etad avoca : nikkhamath' ayye, amhākaṃ uddosito 'ti. evaṃ vutte Thullanandā bhikkhuni taṃ purisaṃ etad avoca : māyyo evaṃ avaca, tumhākaṃ pitunā bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. [dinno] na dinno 'ti vohārike mahāmatte pucchimsu. mahāmattā evaṃ āhamsu : ko ayye jānāti bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. evaṃ vutte Thullanandā bhikkhuni te mahāmatte etad

avoca: api n' ayyo tumhehi diṭṭhaṃ vā suttaṃ vā sakkaṃ
 ṭhapayitvā dānaṃ diyyamānaṃ ti. atha kho te mahāmattā
 saccaṃ kho ayyā āhā 'ti taṃ uddositaṃ bhikkhunīsamghassa
 akamaṃ. atha kho so puriso parājito ujjhāyati khīyati
 vipāceti: assamaṇiyo imā muṇḍā bandhakiniyo. kathaṃ
 hi nāma amhākaṃ uddositaṃ acchindāpessanti. Thulla-
 nandā bhikkhuni mahāmattānaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. mahā-
 mattā taṃ purisaṃ daṇḍāpesuṃ. atha kho so puriso daṇḍiko
 bhikkhunūpassayassa avidūre ājivikaseyyaṃ kārāpetvā āji-
 vike uyyojesi: etā bhikkhuniyo accāvadathā 'ti. Thulla-
 nandā bhikkhuni mahāmattānaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ma-
 hāmattā taṃ purisaṃ bandhāpesuṃ. manussa ujjhāyanti
 khīyanti vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo uddositaṃ
 acchindāpesuṃ, dutiyuṃ pi daṇḍāpesuṃ, tatiyaṃ pi bandhā-
 pesuṃ. idāni ghātāpessanti. assosū kho bhikkhuniyo
 tesuṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo
 appicchā . . . vipāceti: kathaṃ hi nāma ayyā Thulla-
 nandā ussayavādikā viharissanti. atha kho tā bhikkhu-
 niyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ — pa —. saccaṃ
 kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni ussayavādikā viha-
 ratīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā. ka-
 thaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni ussay-
 vādikā viharissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
 uddisantu :

yā pana bhikkhuni ussayavādikā vihareyya gahapatinā
 vā gahapatiputtena vā dāsena vā kammakārena vā sutamāso
 samaṇaparibbājakenāpi, ayaṃ bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ
 dhammaṃ āpaṇṇā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ussayavādikā nāma attakārikā vuccati.

gahapati nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. gahapatiputto
 nāma yo koci puttabhātaro.

dāso nāma antojāto dhanakkito karamarānito.

kammakāro nāma bhūṭako ābatako.

samaṇaparibbājako nāma bhikkhūñ ca bhikkhuniñ ca
 sikkhamānañ ca samaṇerañ ca samaṇeriñ ca ṭhapetvā yo koci
 paribbājakaśamāpanno.

attam karissāmiti dutiyam vā pariyesāti gacchati vā, āpatti dukkaṭassa. ekassa āroceti, āpatti dukkaṭassa. dutiyassa āroceti, āpatti thullaccayassa. attapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

paṭhamāpattikan ti, saha vatthujjhācārā āpajjati asamanubhāsanāya.

nissāraṇiyan ti, saṃghamhā nissāriyati.

saṃghādisesan ti, saṃgho 'va tassā āpattiya mānattam deti mūlāya paṭikassati abbhethi, na sambahulā na ekā bhikkhuni, tena vuccati saṃghādiseso 'ti. tass' eva āpattinikāyassa nāma kammam adhivacanam, tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. ||1||

anāpatti manussehi ākaddhiyamānā gacchati, ārakkham yāceti, anodissa ācikkhati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2|| 2 ||

SAMGHĀDISESA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Vesāliyam aññatarassa Licchavissa pajāpati aticārini hoti. atha kho so Licchavi tam itthim etad avoca : sādhu viramāhi, anattam kho te karissāmā 'ti. evam pi vuccamānā nādiyi. tena kho pana samayena Vesālīyā Licchavigano sannipatito hoti kenaeid eva karaṇiyena. atha kho so Licchavi te Licchavino etad avoca : ekaṃ me ayyo itthim anujānāthā 'ti. kā nāma sā 'ti. mayham pajāpati aticarati, tam ghātesāmiti. jānāhiti. assoei kho sā itthi sāmiko kira mam ghātetukāmo 'ti varabhaṇḍam ādāya Sāvattthim gantvā titthiye upasaṃkamitvā pabbajjam yāci. titthiyā na icchimsu pabbājetum. bhikkhuniyo upasaṃkamitvā pabbajjam yāci. bhikkhuniyo pi na icchimsu pabbājetum. Thullanandam bhikkhunim upasaṃkamitvā bhagḍakam dassetvā pabbajjam yāci. Thullanandā bhikkhuni bhaṇḍakam gahetvā pabbājesi. atha kho so Licchavi tam itthim gavesanto Sāvattthim gantvā bhikkhunisu pabbajitam disvāna yena rājā Pasenadi Kosalo ten' upasaṃkami,

upasaṃkamitvā rājānaṃ Pāsenaḍḍikosalaṃ etaḍ avoca : poḍā-pati me deva varabhaṇḍaṃ ādāya Sāvattihīṃ anappattā, taṃ devo anujānātū 'ti. tena hi bhage vicinitvā ācikkhā 'ti. diṭṭhā deva bhikkhunīsu pabbajitā 'ti. sace bhage bhikkhunīsu pabbajitā na sā labbhā kiñci kātum. svākkhāto bhagavata dhammo, caratu brahmacariyaṃ sammā dukkhassa antakiriyaḍā 'ti. atha kho so Lācchavi ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo coriṃ pabbājessanti. assosum kho bhikkhuniyo tassa Lācchaviassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā coriṃ pabbājessanti, atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesum — pa —, saceṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni coriṃ pabbājesi. saceṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni coriṃ pabbājesati. n' etaṃ bhikkhave appasaṇṇaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni jānaṃ coriṃ vajjhaṃ viditaṃ anapaloketvā rājānaṃ vā saṃghaṃ vā gaṇaṃ vā pūgaṃ vā seṇiṃ vā aññatra kappā vuṭṭhāpeyya, ayaṃ pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassā ārocenti sā vā āroceti.

cori nāma yā pañcamāsakaṃ vā atirekapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṃkhātaṃ ādiyati, esā cori nāma.

vajjhā nāma yaṃ katvā vajjhappattā hoti.

viditā nāma aññehi manassehi ātā hoti vajjhā esā 'ti.

anapaloketvā 'ti anāpucchā.

rājā nāma, yattha rājā anusāsati rājā apaloketabbo.

saṃgho nāma bhikkhunisamgho vuccati, bhikkhunisamgho apaloketabbo.

gaṇo nāma, yattha gaṇo anusāsati gaṇo apaloketabbo.

pūgo nāma, yattha pūgo anusāsati pūgo apaloketabbo.

seṇi nāma, yattha seṇi anusāsati, seṇi apaloketabbo.

aññatra kappā 'ti ṭhapetvā kappam, kappan nāma dve kappāni titthiyesu vā pabbajitā hoti aññāsu vā bhikkhunisū pabbajitā.

aññatra kappā vuṭṭhāpessāmiti gaṇam vā ācarinim vā pattam vā cīvaram vā pariyesati simam vā sammāsnati, āpatti dukkaṭassa. ñattiyā dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccayā. kammavācāpariyosāne upajjhāyāya āpatti saṃghādisesassa, gaṇassa ca ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa.

ayam pīti purimam upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pī vuccati saṃghādiseso 'ti. || 1 ||

coriyā corisaññā aññatra kappā vuṭṭhāpeti, āpatti saṃghādisesassa, coriyā vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. coriyā acorisaññā . . . anāpatti. acoriyā corisaññā, āpatti dukkaṭassa. acoriyā vematikā, āpatti dukkaṭassa. acoriyā acorisaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ajānantī vuṭṭhāpeti, apaloketvā vuṭṭhāpeti, kappakatam vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

SAṄGHĀDISESA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsikā bhikkhuni bhikkhanīhi saddhim bhaṇḍitvā gāmakam nātikulam agamāsi. Bhaddā Kāpilāni tam bhikkhunim apassanti bhikkhuniyo pucchi: kham itthannāma, na dissatīti. bhikkhanīhi saddhim ayye bhaṇḍitvā na dissatīti. amma amukasmim gāmake etissā nātikulam, tattha gantvā vicinathā 'ti. bhikkhuniyo tattha gantvā tam bhikkhunim passitvā etad avocum: kissa tvam ayye ekikā āgatā. kacci 'si appadhamsitā 'ti. appadhamsita 'mhi ayye 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kham hi nāma bhikkhuni ekā gāmantaram gacchissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni ekā gāmantaram gacchatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. kham hi nāma bhi-

kkhave bhikkhuni ekā gāmantaram gacchissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ekā gāmantaram gaccheyya, ayam pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpaṇṇā nissāraṇiyaṃ saṃghādiessaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena dve bhikkhuniyo Sāketā Sāvattthiṃ addhānamaggapaṭipannā honti. antarā magge nadi taritabbā hoti. atha kho tā bhikkhuniyo nāvike upasamkamitvā etad avocaṃ : sādhu no āvaso tāretvā 'ti. nāyye sakkā ubho sakiṃ tāretuṃ ti eko ekaṃ uttāresi, uttiṇṇo uttiṇṇaṃ dūsesi, anuttiṇṇo anuttiṇṇaṃ dūsesi. tā pacchā samāgantvā pucchimsa : kacci 'si ayye appadhamsitā 'ti. padhamsitā 'mhi ayye. tvaṃ pana ayye appadhamsitā 'ti. padhamsitā 'mhi ayye 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthiṃ gantvā bhikkhunīnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuni ekā nadipāraṃ gacchissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuni ekā nadipāraṃ gacchatīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni ekā nadipāraṃ gacchissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ekā vā gāmantaram gaccheyya ekā vā nadipāraṃ gaccheyya, ayam pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpaṇṇā nissāraṇiyaṃ saṃghādiessaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosalasaḷesa janapadesu Sāvattthiṃ gantvā sāyaṃ aññatarāṃ gāmaṃ upagacchimsu. tattha aññatarā bhikkhuni abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā. aññataro puriso tassā bhikkhuniyā saha dassanena paṭibaddhacitto hoti. atha kho so puriso tāsā bhikkhunīnaṃ seyyaṃ paññāpento tassā bhikkhuniyā

seyyaṃ okamantaṃ paññāpesi. atha kho sā bhikkhunī sella-
khetvā pariyutthito ayaṃ puriso, sace rattiṃ āgacchissati
vissaro me bhavissatīti bhikkhuniyo anāpucchā aññataraṃ
kulaṃ gantvā seyyaṃ kappesi. atha kho so puriso rattiṃ
āgantvā taṃ bhikkhuniṃ gavesanto bhikkhuniyo ghaṭṭesi.
bhikkhuniyo taṃ bhikkhuniṃ apassantiyo evaṃ āhamsa :
nissamsayaṃ kho sā bhikkhunī purisena saddhiṃ nikkhantā
'ti. atha kho sā bhikkhunī tassā rattiya accayena yena tā
bhikkhuniyo ten' upasaṃkami. bhikkhuniyo taṃ bhikkhu-
niṃ etad avocum : kissa tvaṃ ayye purisena saddhiṃ
nikkhantā 'ti. nāhaṃ ayye purisena saddhiṃ nikkhantā
'ti bhikkhuniṃ etam utthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo
appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhunī ekā
rattiṃ vippavasissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave
bhikkhunī ekā rattiṃ vippavasatī . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ekā vā gāmantaraṃ gaccheyya ekā
vā nadipāraṃ gaccheyya ekā vā rattiṃ vippavaseyya,
ayaṃ pi bhikkhunī paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā
nissāraṇiyam saṃghādisesā ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhuniṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. ||3||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosa-
lesu janapadesu Sāvatthiṃ addhānamaggapaṭipannā honti.
tattha aññataraṃ bhikkhunī vacceṇa piṭṭā ekikā ohiyitvā
pacchā agamāsi. manussā taṃ bhikkhuniṃ passitvā dū-
sesum. atha kho sā bhikkhunī yena tā bhikkhuniyo ten'
upasaṃkami. bhikkhuniyo taṃ bhikkhuniṃ etad avocum :
kissa tvaṃ ayye ekikā ohinā. kacci 'si appadhamsitā 'ti.
padhamsitā 'mhi ayye 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhunī ekā gaṇamhā ohiyissa-
tīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī ekā gaṇamhā
ohiyitī. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ
hi nāma bhikkhave bhikkhunī ekā gaṇamhā ohiyissati.
n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ekā vā gāmantaraṃ gaccheyya ekā
vā nadiparaṃ gaccheyya ekā vā rattiṃ vippavaseyya
ekā vā gaṇamhā ohieyya, ayaṃ pi bhikkhunī paṭhamā-

pattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti. || 4 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ekā vā gāmantaraṃ gaccheyyā 'ti, parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ paṭhamam pādaṃ atikkāmentiyā āpatti thullaccayassa. dutiyam pādaṃ atikkāmentiyā āpatti saṃghādisesassa. aparikkhittassa gāmassa upacāraṃ paṭhamam pādaṃ atikkāmentiyā āpatti thullaccayassa. dutiyam pādaṃ atikkāmentiyā āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā nadīpāraṃ gaccheyyā 'ti, nadī nāma timaṇḍalaṃ paṭicchādetvā yattha katthaci uttarantiyā bhikkhuniyā antaravāsako temiyati. paṭhamam pādaṃ uttarantiyā āpatti thullaccayassa. dutiyam pādaṃ uttarantiyā āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā rattim vippavaseyyā 'ti, saha aruṇuggamanā dutiyikāya bhikkhuniyā hatthapāsam vijahantiyā āpatti thullaccayassa. vijahite āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā gaṇamhā ohīyeyyā 'ti, agāmake araṇṇhe dutiyikāya bhikkhuniyā dassanupacāraṃ vā savanupacāraṃ vā vijahantiyā āpatti thullaccayassa. vijahite āpatti saṃghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. || 1 ||

anāpatti dutiyikā bhikkhuni pakkantā vā hoti vibbhantā vā kālamkatā vā pakkhasamkantā vā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 5 ||

SAMGHĀDISESA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhaṇḍanakārīkā hoti kalahārīkā vivādakārīkā bhaṇṣakārīkā saṃghe adhikaraṇakārīkā. Thullanandā bhikkhuni tassā kamme kariyamāne paṭikkoseti. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gāmaṃ agamāsi kenacid eva karaṇiyena. atha kho bhikkhunisamghe Thullanandā bhikkhuni pakkantā

'ti Caṇḍakālīm bhikkhunīm āpattiyaṃ adassanena ukkhipi. Thullanandā bhikkhuni gāmaṃke taṃ karaṇiyam tīretvā punad eva Sāvattim paścāgacchi. Caṇḍakālī bhikkhuni Thullanandāya bhikkhuniyā āgacchantiyaṃ n' eva āsanam paññāpesi, na pādodakam pādapiṭham pādakathalikam upanikkhipi, na paccuggantvā pattacivaram paṭiggahesi, na pāniyena āpucchī. Thullanandā bhikkhuni Caṇḍakālīm bhikkhunīm etad avoca : kissa tvaṃ ayye mayi āgacchantiyaṃ n' eva āsanam paññāpesi, na pādodakam pādapiṭham pādakathalikam upanikkhipi, na paccuggantvā pattacivaram paṭiggahesi, na pāniyena āpucchīti. evaṃ h' etaṃ ayye hoti yathā taṃ anāthāya 'ti. kissa pana tvaṃ ayye anāthā 'ti. imā maṃ ayye bhikkhuniyo ayaṃ anāthā appaṇṇātā n' atthi imissā kāci pativattā 'ti āpattiyaṃ adassanena ukkhipimsū 'ti. Thullanandā bhikkhuni bālā etā abyattā etā n' eva jānanti kammaṃ vā kammadosaṃ vā kammavipattiṃ vā kamma-sampattiṃ vā, mayaṃ kho jānāma kammam pi kammadosam pi kammavipattiṃ pi kammāsampattiṃ pi, mayaṃ kho akataṃ vā kammaṃ kāreyyāma kataṃ vā kammaṃ kopeyyāma 'ti lahuṃ lahuṃ bhikkhunīsamghaṃ sannipātetvā Caṇḍakālīm bhikkhuniṃ osāresi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā samaggena samghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vināyena satthusāsanena anapaloketvā kārakasamghaṃ anaññāya gaṇassa chandaṃ osāressatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . osāressīti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . osāressati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni samaggena samghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vināyena satthusāsanena anapaloketvā kārakasamghaṃ anaññāya gaṇassa chandaṃ osāreyya, ayaṃ pi bhikkhuni paṭhamāpatikam dhammaṃ āpannā nissaraṇiyam samghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

samaggo nāma samgho samānasamvāsako samānasīmāyaṃ thito.

ukkhittā nāma āpattiyaṃ adassanena vā appaṭṭikammona vā appaṭṭinissaggena vā ukkhittā.

dhammena vinayena 'ti yena dhammena yena vinayena, satthusaśanenā 'ti jīnusaśanenā buddhasaśanenā.

anapaloketvā kārakasamghan ti kammakārakasamghan anāpucchā. anaññāya gaṇassa chandan ti gaṇassa chandan añjānitvā.

osāressamīti gaṇam vā pariyesati sīmam vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. nattiyaṃ dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccaya. kammavācāpariyosāne āpatti samghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati samghādiseso 'ti. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññā osāreti, āpatti samghādisesassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaññā osāreti, āpatti samghādisesassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti kammakārakasamghan apaloketvā osāreti, gaṇassa chandan jānitvā osāreti, vatte vattantim osāreti, asante kammakārakasamghe osāreti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

SAMGHĀDISESA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhunī abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā. manussā bhattaggo Sundarīnandam bhikkhunim passitvā avassutā avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā aggamaggāni bhojanāni denti. Sundarīnandā bhikkhunī yāvadattam bhuñjati, aññā bhikkhuniyo na eittarūpam labhanti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathamā hi nāma nyyā Sundarīnandā avassutā avassutasā parisopuggalassa tatthato khādaniyam bhojani-

yaṃ sahatthā paṭiggahetvā khādissati bhuñjissatthi — pa —.
 saccam kira bhikkhave Sundarīnandā bhikkhuni avassutā
 . . . khādati bhuñjatthi. saccam bhagavā. vigarahi
 buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Sundarī-
 nandā bhikkhuni avassutā . . . khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ
 vā sahatthā paṭiggahetvā khādissati bhuñjissati. n' etaṃ
 bhikkhave appasannānaṃ . . . addisanta :

yā pana bhikkhuni avassutā avassutassa parisapugga-
 lassa hatthato khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sa-
 hatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, ayam pi
 bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ
 saṃghādisesan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

avassutā nāma sārattā apekkhavā paṭibaddhaṃtā. avassuto
 nāma sāratto apekkhavā paṭibaddhaṃto.

parissapuggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na
 tiracchānagato viññū paṭibalo sārājjitup.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponam
 ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma
 pañca bhojanāni odano kummāso sattu maceho maṃsam.

khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti thullaccayassa.
 ajjhohāre ajjhohāre āpatti saṃghādisesassa.

ayam pīti parimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati saṃghādiseso
 'ti. ||1||

udakadantaponam paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassuto khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti
 dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti thullaccayassa. uda-
 kadantaponam paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ubhato avassuto yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā
 tiracchānagatamanussaviggahassa vā hatthato khādissāmi
 bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre
 ajjhohāre āpatti thullaccayassa. udakadantaponam paṭi-
 gaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassuto khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti
 dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. udaka-
 dantaponam paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti ubhato anavassutā honti, anavassuto 'ti jānanti
paṭigaṇhāti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

SAMGHĀDISESA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Sundarīnandā bhikkhuni abhirūpā hoti dassani-
yā pāsādikā. manussā bhuttaḃge Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ
passitvā avassutā Sundarīnandāya bhikkhuniyā aggamaggāni
bhojanāni denti. Sundarīnandā bhikkhuni kukkucāyanti
na paṭigaṇhāti. anantarikā bhikkhuni Sundarīnandaṃ bhi-
kkhuniṃ etad avoca: kissa tvaṃ ayye na paṭigaṇhāsīti.
avassuto ayye 'ti. tvaṃ pana ayye avassutā 'ti. nāhaṃ
avassutā 'ti. kin te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto
vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā. iñh' ayye yaṃ te
eso purisapuggalo deti khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā taṃ
tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti. yā tā
bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhuni evaṃ vakkhati: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja
vā 'ti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuni evaṃ
vadeti: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja vā 'ti. saccaṃ
bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhave bhikkhuni evaṃ vakkhati: kin te ayye . . . bhuñja
vā 'ti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni evaṃ vadeyya: kin te ayye eso
purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā
yato tvaṃ anavassutā, iñh' ayye yaṃ te eso purisapuggalo
deti khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā taṃ tvaṃ sahatthā pa-
ṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti, ayam pi bhikkhuni paṭha-
māpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādi-
saṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhīpetā bhikkhunīti.

evaṃ vadeyyā 'ti: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja vā
'ti uyyojeṭi, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādissāmi
bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre

ajjohāre āpatti thullaccayassa. bhojanapariyosāne āpatti saṃghādisesa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pī vuccati saṃghādiseso 'ti. ||1||

udakadantaṇṇaṃ paṭigaṇhā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādīsāmi bhujjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassuto yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā tiracchānagatamanussaviggahassa vā hatthato khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khāda vā bhujja vā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādīsāmi bhujjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjohāre ajjohāre āpatti dukkaṭassa. bhojanapariyosāne āpatti thullaccayassa. udakadantaṇṇaṃ paṭigaṇhā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādīsāmi bhujjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti anavassuto 'ti jānanti uyyojeti, kupitā na paṭigaṇhātīti uyyojeti, kulānuddayatāya na paṭigaṇhātīti uyyojeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

SAMGHĀDISESA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuno bhikkhuni saddhiṃ bhaṇḍitvā kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: buddhaṃ paccācikkhāmi — pa — sikkhaṃ paccācikkhāmi. kiṃ nu 'mā 'va samaṇiyo yā samaṇiyo Sakyadhītare. sant' aññāpi samaṇiyo lajjiniyo kukkucikā sikkhākāma, tās' āhaṃ santiko brahmacariyaṃ carissāmi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī bhikkhuno kupitā anattamaṇā evaṃ vakkhati: buddhaṃ . . . carissāmi — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuno kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: buddhaṃ . . . carissāmi. saccaṃ bhagavā, vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuno kupitā anattamaṇā

evam vakkhati: buddham . . . carissāmiti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī kupitā anattamanā evam vadēyya: buddham paccācikkhāmi — pa — sikkham paccācikkhāmi; kiṃ nu 'mā 'va samaṇiyo yā samaṇiyo Sakyadhītare; sant' aṇṇāpi samaṇiyo lajjiniyo kukkuceikā sikkhākāmā, tas' āham santike brahmacariyam carissāmiti: sā bhikkhunī bhikkhunīhi evam assa vacanīyā: māyye kupitā anattamanā evam avaca: buddham . . . carissāmiti. abhiram' ayye, svākkhāto dhammo, cara brahmacariyam sammā dukkhassa antakiriyāyā 'ti. evaṇ ca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvattatīyam samanubhāsītabbā tassa paṭinissaggāya. yāvattatīyaṇ ce samanubhāsīyamānā tam paṭinissajjeyya, ice etam kusalam. no ce paṭinissajjeyya, ayam pi bhikkhunī yāvattatīyakam dhammam āpannā nissaraṇīyam saṃghādisesanti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhiṭṭetā bhikkhunīti.

kupitā anattamanā 'ti anabhiraddhā āhatacittā khilajātā.

evam vadēyyā 'ti: buddham . . . carissāmiti.

sā bhikkhunīti yā sā evamvādinī bhikkhunī.

bhikkhunīhi aṇṇāhi bhikkhunīhi yā passanti yā suṇanti tāhi vattabbā: māyye kupitā . . . antakiriyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbā, tatiyam pi vattabbā. sace paṭinissajjati, ice etam kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vudanti, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī saṃghamajjham pi ākaḍḍhivā vattabbā: māyye kupitā anattamanā evam avaca: buddham paccācikkhāmi dhammam paccācikkhāmi saṃham paccācikkhāmi sikkham paccācikkhāmi . . . antakiriyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbā, tatiyam pi vattabbā. sace paṭinissajjati, ice etam kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī samanubhāsītabbā. evaṇ ca pana bhikkhave samanubhāsītabbā. byattāya bhikkhunīyā paṭibalāya saṃgho nāpetabbo: supātu me ayye saṃgho. ayam itthannāma bhikkhunī kupitā anattamanā evam vadeti: buddham . . . carissāmiti. sā tam vatthum na paṭinissajjati. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho itthannāman bhikkhu-

niṃ samanubhāseyya tassa vatthussa paṭinissaggāya. eśā ñatti. supātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāma . . . na paṭinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuniṃ samanubhāsatī tassa vatthussa paṭinissaggāya. yassā ayyāya khamatī itthannāmaṃ bhikkhuniyā samanubhāsanā tassa vatthussa paṭinissaggāya sā tuṇh'assa. yassā na khamatī sā bhāseyyu. dutiyam pi etam atthaṃ vadāmi — pa — tatiyam pi etam atthaṃ vadāmi — pa —. samanubhaṭṭhā saṃghena itthannāmaṃ bhikkhuni tassa vatthussa paṭinissaggāya. khamatī . . . dbārayāmi.

ñattiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi thullaceyyā. kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa. saṃghādisesaṃ ajjhāpajantiyā ñattiyā dukkaṭaṃ dvīhi kammavācāhi thullaceyyā paṭippassambhanti.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

yāvataṭṭhānaṃ ti yāvataṭṭhānaṃ samanubhāsanāya āpajjati na saha vatthujjhācārā.

nissāraṇiyan ti saṃghamaṃ nissāriyati.

saṃghādiseso 'ti — pa — tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti saṃghādisesassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti saṃghādisesassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṭinissajjantiyā, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

SAMGHĀDISESA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni kismiṃcid eva adbhikarape paccakatā kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: chandagāminiyo

ca bhikkhuniyo dosagāminiyo ca bhikkhuniyo mohagāminiyo
 ca bhikkhuniyo bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo 'ti. yā tā
 bhikkhuniyo appiccā . . . vipācanti: kathaṃ hi nāma ayyā
 Caṇḍakālī bhikkhuni kismiṇceid eva . . . evaṃ vakkhati
 . . . ca bhikkhuniyo 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave
 Caṇḍakālī bhikkhuni kismiṇceid eva . . . evaṃ vadeti . . .
 ca bhikkhuniyo 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho
 bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni
 kismiṇceid eva . . . evaṃ vakkhati . . . ca bhikkhuniyo 'ti.
 n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni kismiṇceid eva adhikaraṇe paccākatā
 kupitā anattamanā evaṃ vadeyya: chandagāminiyo
 ca bhikkhuniyo — pa — bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo
 'ti, sā bhikkhuni bhikkhunīhi evaṃ assa vacanīyā: māyye
 kismiṇceid eva adhikaraṇe paccākatā kupitā anattamanā evaṃ
 avaca: chandagāminiyo ca bhikkhuniyo — pa — bhayagā-
 miniyo ca bhikkhuniyo 'ti. ayyā kho chandāpi gaccheyya
 dosāpi gaccheyya mohāpi gaccheyya bhayāpi gaccheyyā 'ti.
 evaṃ ca sā bhikkhuni bhikkhunīhi vuccamānā tath' eva
 pagganheyya, sā bhikkhuni bhikkhunīhi yāvatatiyaṃ sama-
 nubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyaṃ ce saman-
 ubhāsiyamānā taṃ paṭinissajjeyya, ice etaṃ kusalaṃ. no ce
 paṭinissajjeyya, ayam pi bhikkhuni yāvatatiyakam dhammaṃ
 āpannā nissāraṇiyaṃ samghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

kismiṇceid eva adhikaraṇe 'ti, adhikaraṇaṃ nāma cattāri
 adhikaraṇāni vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattā-
 dhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

paccākatā nāma parājitā vuccati.

kupitā anattamanā 'ti anabhiraddhā āhatacittā kbilājātā.

evaṃ vadeyyā 'ti: chandagāminiyo ca bhikkhuniyo
 — pa — bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo 'ti.

sā bhikkhunīti yā sā evaṃvādini bhikkhuni.

bhikkhunīhīti aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā supanti
 tāhi vattabbā: māyye kismiṇceid eva . . . bhayāpi gaccheyyā
 'ti. dutiyam pi vattabbā. tatiyaṃ pi vattabbā . . . (see
 VII. 2. 1-3. *Instead of māyye kupitā etc. read māyye*

kismiñcid'eva *etc.*; *instead of* ayam itthannāma bhikkhuni kupitā *etc.*, ayam itthannāma bhikkhuni kismiñcid'eva *etc.*)
 . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

SAMGHĀDISESA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhuniyo saṃsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunīsaṃghassa vihesikā aññamaññissā vājjaṇṇapāṭicchādikā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham'hi nāma bhikkhuniyo saṃsaṭṭhā viharissanti . . . vājjaṇṇapāṭicchādikā 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo saṃsaṭṭhā viharanti . . . vājjaṇṇapāṭicchādikā 'ti. saccam bhagavā. viga-rahi buddho bhagavā: katham'hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo saṃsaṭṭhā viharissanti . . . vājjaṇṇapāṭicchādikā 'ti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisanti:

bhikkhuniyo pan'eva saṃsaṭṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunīsaṃghassa vihesikā aññamaññissā vājjaṇṇapāṭicchādikā. tā bhikkhuniyo bhikkhunihi evam assu vacanīyā: bhaginiyo kho saṃsaṭṭhā viharanti . . . vājjaṇṇapāṭicchādikā. viviccath'ayye, virekañ ñeva bhaginīnam saṃgho vaṇṇetiti. evaṃ ca tā bhikkhuniyo bhikkhunihi vuccamānā tath'eva paggaṇṇheyyum, tā bhikkhuniyo bhikkhunihi yāvatatiyaṃ samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyañ ce samanubhāsiyamānā taṃ paṭinissajjeyyum, iec'etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjeyyum, imāpi bhikkhuniyo yāvatatiyakam dhammam āpannā nissāraṇīyaṃ saṃghādisesaṃ ti. ||1||

bhikkhuniyo pan'evā 'ti upasampannāyo vuccanti.

saṃsaṭṭhā viharanti, saṃsaṭṭhā nāma ananulomikena kāyikavācasikena saṃsaṭṭhā viharanti. pāpācārā 'ti pāpakena ācārena samannāgatā. pāpasaddā 'ti pāpakena kittisaddena abbhuggatā. pāpasilokā 'ti pāpakena micchājīvena jīvitaṃ kappenti. bhikkhunīsaṃghassa vihesikā 'ti aññamaññissā

kamme kariyamāno paṭikkosanti. aññamaññissā vājḡapa-
ṭicchādikā 'ti aññamaññāṃ vājḡaṃ paṭicchādentī.

tā bhikkhuniyo 'ti yā tā saṃsaṭṭhā bhikkhuniyo.

bhikkhunihitī aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā anpanti
tāhi vattaḇḇā: bhaginiyo kho saṃsaṭṭhā viharanti . . .
vaṇṇeti. dutiyam pi vattaḇḇā. tatiyam pi vattaḇḇā . . .

(see VII. 2. 1. *Instead of māyye kupitā etc. read bhaginiyo
kho saṃsaṭṭhā etc.; instead of sā bhikkhuni, paṭinissajjati
read tā bhikkhuniyo, paṭinissajjanti. Instead of ayaṃ
itthannāma bhikkhu: itthannāma ca itthannāma ca bhi-
kkhuniyo saṃsaṭṭhā viharanti . . . tā tam v^o na paṭi-
nissajjanti . . . itthannāmañ ca itthannāmañ ca bhikkhuniyo
samanubhāseyyā . . . itthannāmāya ca itthannāmāya ca bhi-
kkhunīnaṃ) . . . saṃghādisesaṃ ajjhāpajjantiṇaṃ ūattiyā
dukkatṇaṃ dvīhi kammavacāhi thullaccayā paṭippassambhanti.*

dve tisso ekato samanubhāsitabbā. tat' uttari na samana-
bhāsitabbā.

imāpi bhikkhuniyo 'ti parimāyo upādāya vuccanti.

yāvatatīyukan ti yāvatatīyaṃ samanubhāsanāya āpajjanti
na saha vatthujjhācārā.

nissāraṇīyan ti saṃghatoḥā nissāriyati.

saṃghādiseso 'ti — pa — tena pi vuccati saṃghādiseso
'ti. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaṇṇā na paṭinissajjanti
. . . (see *Saṃgh.* VII. 2. 2) . . . adhammakamme adhamma-
kammasaṇṇā, āpatti dukkatassa. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantiṇaṃ, paṭinissajjantiṇaṃ, ummatti-
kānaṃ, ādikammikānaṃ ti. || 3 || 2 ||

SAMGHĀDISESA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattḡhiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḡikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhuni saṃghena samana-
bhaṭṭhā bhikkhuniyo evaṃ vadeti: saṃsaṭṭhā 'va ayye
tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharittha. santi saṃghe
aññāpi bhikkhuniyo evācārā evaṃsaddā evaṃsilokā bhikkhu-

nisamghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā, tā samgho na kiñci āha. tumhañ ñeva samgho uññāya paribhavana akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evam āha: bhaginiyo kho samsatṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunīsamghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā. viviccath' ayye, vivekañ ñeva bhaginīnam samgho vaṇṇetīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā samghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vakkhati: samsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vadeti: samsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vakkhati: samsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī evaṃ vadeyya: samsatṭhā 'va ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharittha; santi samgho aññāpi bhikkhuniyo evācārā evāpsaddā evāpsilokā bhikkhunīsamghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā, tā samgho na kiñci āha; tumhañ ñeva samgho uññāya paribhavana akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evam āha: bhaginiyo kho samsatṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunīsamghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā; viviccath' ayye, vivekañ ñeva bhaginīnam samgho vaṇṇetīti: sā bhikkhunī bhikkhunihi evam assa vacaniyā: māyye evaṃ avaca: samsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. evaṃ ca sā bhikkhunī bhikkhunihi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunihi yāvatatiyaṃ samanubhāsītabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyañ ce samanubhāsīyamānā taṃ paṭinissajjeyya, ioc etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjeyya, ayam pi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammam āpannā nissāraṇiyaṃ samghādisesan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

evaṃ vadeyyā 'ti: samsatṭhā 'va . . . tumhañ ñeva samgho uññāyā 'ti avaññāya. paribhavenā 'ti paribhavyatā. akkhantiyā 'ti kopena. vebhassiyā 'ti vibhassikatā. dubbalyā

'ti appakkhatā. evam āha : bhaginiyo kho samsatthā . . .
vaṇṇetiti.

sā bhikkhunīti yā sā evamvādinī bhikkhuni.

bhikkhunihi aññāhi bhikkhunihi yā passanti yā suṇanti
tāhi vattaḇbā : māyye evaṃ avaca : samsatthā 'va . . .
vaṇṇetiti. dutiyam pi vattaḇbā. tatiyam pi vattaḇbā . . .
(*see VII. 2. 1-3. Instead of māyye kupitā etc. read māyye
evaṃ avaca etc. Read : suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ
itthannāma bhikkhuni saṃghena samanubhatthā bhikkhu-
niyo evaṃ vadeti : samsatthā 'va etc.*) . . . ādikammikāya
'ti. || 2 ||

uddiṭṭhā kho ayyāyo sattarasa saṃghādisesā dhammā, nava
paṭhamāpattikā, atṭha yāvatatīyakā, yesaṃ bhikkhuni aññā-
tarāṃ vā aññātarāṃ vā āpajjitvā tāya bhikkhuniyā ubhato-
saṃghe pakkhamānattaṃ caritabbam. ciṇṇamānattā bhi-
kkhuni yuttha siyā visatigaṇo bhikkhunisaṃgho, tattha sā
bhikkhuni abbhetaḇbā. ekāya pi ce ānavisatigaṇo bhikkhu-
nisaṃgho taṃ bhikkhuniṃ abbheyya, sā ca bhikkhuni
anabbhiṭṭā tā ca bhikkhuniyo gārayhā, ayaṃ tattha sāmīci.
tatth' ayyāyo pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam
pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi :
kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasamā tuṇhī,
evam etaṃ dhārayāmiti.

sattarasakaṃ niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo timsa nissaggiyā pācittiya dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

NISSAGGIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo bahupatte sannica-
yaṃ karonti. manussā vihāraçārikaṃ āhiṇḍantā passitvā
ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
bahupatte sannicayaṃ karissanti. pattavaṇijjaṃ vā bhikkhu-
niyo karissanti āmattikāpaṇaṃ vā pasāressantīti. assosaṃ
kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ.
yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi
nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo pattasannicayaṃ kari-
ssantīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave chabbaggiyā bhi-
kkhuniyo pattasannicayaṃ karontīti. saccaṃ bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave
. . . karissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
uddisantu:

yā pana bhikkhuni pattasannicayaṃ kareyya, nissa-
ggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

patto nāma dve pattā ayopatto mattikāpatto. tayo patissa
vaṇṇā, ukkattho patto majjhimo patto omako patto. ukkattho
nāma patto aḍḍhālhakodanaṃ gaṇhāti catubhāgaṃ khādanaṃ
vā tadūpiyaṃ vā byañjanaṃ. majjhimo nāma patto nālīko-
danaṃ gaṇhāti catubhāgaṃ khādanaṃ tadūpiyaṃ byañjanaṃ.

omako nāma patto patthodanam gahhāti catubhāgam khādanam tadūpiyam byañjanam. tato ukkaṭṭho apatto, omako apatto.

sannicayam kareyyā 'ti anadhiṭṭhito avikappito.

nissaggiyo hotīti, saha arupuggamanā nissaggiyo hoti nissajjitabbo saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhiikkhuniyā vā. evaṃ ca pana bhikkhave nissajjitabbo. tāya bhikkhuniyā saṃgham upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā vuddhānam bhikkhunīnam pāde vanditvā ukkuṭikam nisīditvā añjalim paggaheṭvā evam assa vacaniyo : ayam me ayyo patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham saṃghassa nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibalāya āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : sūnātu me ayyo saṃgho. ayam patto itthaunnāmāya bhikkhuniyā nissaggiyo saṃghassa nissatṭho. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho imam pattam itthannāmāya bhikkhuniyā dadeyyā 'ti.

tāya bhikkhuniyā sambahulā bhikkhuniyo upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā vuddhānam bhikkhunīnam pāde vanditvā ukkuṭikam nisīditvā añjalim paggaheṭvā evam assa vacaniyā : ayam me ayyāyo patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham ayyānam nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibalāya āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : sūnantu me ayyāyo. ayam patto itthaunnāmāya bhikkhuniyā nissaggiyo ayyānam nissatṭho. yadi ayyānam pattakallam, ayyāyo imam pattam itthannāmāya bhikkhuniyā dadeyyun ti.

tāya bhikkhuniyā ekam bhikkhunim upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā ukkuṭikam nisīditvā añjalim paggaheṭvā evam assa vacaniyā : ayam me ayyo patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham ayyāya nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. tāya bhikkhuniyā āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : imam pattam ayyāya dāmmi. ||1||

rattātikkante atikkantasāññā, nissaggiyam pācittiyam. rattātikkante vematikā, nissaggiyam pācittiyam. rattātikkante anatikkantasāññā, nissaggiyam pācittiyam. anadhiṭṭhite adhiṭṭhitasāññā, nissaggiyam pācittiyam. avikappite vikappitasāññā, nissaggiyam pācittiyam. avissajjite

vissajjitasaññā, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. anatthe natthasaññā, avinatthe vinatthasaññā, abhīnaṇo bhinnasaññā, avilutte viluttasaññā, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. nissaggiyaṃ pattam anissajjivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante atikkantasaññā, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante vematikā, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante anatikkantasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti anto uruṇaṃ adhīṭṭheti vikappeti vissajjati nassati vinassati bhijjati acchindivā gaṇhanti vissāsaṃ gaṇhanti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo nissatthapattam na denti. bhagavato . . . ārocesuṃ. na bhikkhave nissatthapatto na dātabbo. yā na dadeyya, āpatti dukkaṭassā 'ti. ||3||

NISSAGGIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambhulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassaṃ vutthā Sāvattthiṃ agamamsu vattasampannā iriyāpathasampannā duccolā lūkhacivarā. upāsakā tā bhikkhuniyo passivā imā bhikkhuniyo vattasampannā . . . lūkhacivarā, imā bhikkhuniyo acchinnā bhavissantīti bhikkhunisaṃghassa akālacivaraṃ adamsu. Thullanandā bhikkhunī amhākaṃ kaṭhinaṃ atthataṃ, kālacivaraṃ ti adhīṭṭhabhivā bhājāpesi. upāsakā tā bhikkhuniyo passivā etad avocuṃ: ap' ayyāhi civaram laddhan ti. na mayaṃ āvuso civaram labhāma, ayyā Thullanandā arohākaṃ kaṭhinaṃ atthataṃ, kālacivaraṃ ti adhīṭṭhabhivā bhājāpesīti. upāsakā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā akālacivaram kālacivaraṃ ti adhīṭṭhabhivā bhājāpessatīti. assosuṃ kho bhikkhuniyo tesam upāsakānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā . . . bhājāpessatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato

. . . ārocesuṃ. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . bhājāpesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathuṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . bhājāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī akālacivaraṃ kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeyya, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

akālacivaraṃ nāma anattāte kaṭhine ekādasa māse uppannaṃ, attāte kaṭhine satta māse uppannaṃ. kāle pi ādisa diṇnaṃ, etaṃ akālacivaraṃ nāma. kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena nissaggiyaṃ hoti nissajjitabbaṃ saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā vā. evaṃ ca pana bhikkhave nissajjitabbaṃ : idaṃ me ayye akālacivaraṃ kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpitaṃ nissaggiyaṃ. imāhaṃ saṃghassa nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyuṃ — pa — ayyāya dammīti. ||1||

akālacivare akālacivarasaññā kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeti, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. akālacivare vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. akālacivare kālacivarasaññā . . . anāpatti. kālacivare akālacivarasaññā, āpatti dukkaṭassa. kālacivare vematikā, āpatti dukkaṭassa. kālacivare kālacivarasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti akālacivaraṃ akālacivarasaññā bhājāpeti, kālacivaraṃ kālacivarasaññā bhājāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3|| 2||

NISSAGGIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī aññatarissā bhikkhuniyā saddhiṃ cīvaraṃ parivattetvā paribhuñjati. atha kho sā bhikkhunī taṃ cīvaraṃ sampharitvā nikkhipī. Thullanandā bhikkhunī taṃ bhikkhuniṃ etaḃ avoca : yaṃ te ayye

mayā saddhīm cīvaram parivattitam kahan tam cīvaran ti.
 atha kho sā bhikkhunī tam cīvaram niharitvā Thullanandāya
 bhikkhuniyā dassesi. Thullanandā bhikkhunī tam bhikkhu-
 nim etad avoca : hand' ayye tuyham cīvaram, āhara metam
 cīvaram ; yam tuyham tuyham ev' etam, yam mayham
 mayham ev' etam ; āhara metam, sakam paccāharā 'ti
 acchindi. atha kho sā bhikkhunī bhikkhunīnam etam
 attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipā-
 centi : katham hi nāma ayyā Thullanandā bhikkhuniyā sad-
 dhīm cīvaram parivattetvā acchindissatīti. atha kho tā bhi-
 kkhuniyo bhikkhūnam . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato
 . . . ārocesum. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhi-
 kkhunī . . . acchindatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho
 bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhi-
 kkhunī . . . acchindissati. n' etam bhikkhave appasannā-
 nam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā saddhīm cīvaram pa-
 rivattetvā sā pacchā evam vadeyya : hand' ayye
 tuyham cīvaram, āhara metam cīvaram ; yam tuyham
 tuyham ev' etam, yam mayham mayham ev' etam ; āhara
 metam, sakam paccāharā 'ti acchindeyya vā acchindāpeyya
 vā, nissaggiyam pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 bhikkhuniyā saddhīm ti aññāya bhikkhuniyā saddhīm.
 cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram
 vikappanupagapacchimam.

parivattetvā 'ti parittena vā vipulam vipulena vā parittam.
 acchindeyyā 'ti sayam acchindati, nissaggiyam pācittiyam.
 acchindāpeyyā 'ti aññam āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakim
 ānattā bahukam pi acchindati, nissaggiyam hoti nissajji-
 tabbam samghassa vā gaṇassa vā ekabbikkhuniyā vā. evañ
 ca pana bhikkhave nissajjitabbam : idam me ayye cīvaram
 bhikkhuniyā saddhīm parivattetvā acchinnam nissaggiyam.
 imāhaṃ samghassa nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa —
 dadeyyum — pa — ayyāya dammīti. ||1||

upasampannāya upasampannesaññā cīvaram parivattetvā
 acchindati vā acchindāpeti vā, nissaggiyam pācittiyam.

upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasāññā . . . nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. aññaṃ parikkhāraṃ parivattetvā acchindati vā acchindāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya saddhiṃ cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ parivattetvā acchindati vā acchindāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti sā vā deti tassā vā vissāseti gaṇhāti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

NISSAGGIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gilānā hoti. atha kho aññataro upāsako yena Thullanandā bhikkhuni ten' upasamkami, upasamkamitvā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avoca : kin te ayye aphāsu, kin āhariyatā 'ti. sappinā me āvuso attho 'ti. atha kho so upāsako aññatarassa āpaṇikassa gharā kahāpaṇassa sappiṃ āharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhuni na me āvuso sappinā attho, telena me attho 'ti. atha kho so upāsako yena so āpaṇiko ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ āpaṇikaṃ etad avoca : na kir' ayyo ayyāya sappinā attho, telena attho. handa te sappiṃ, teluṃ me dehīti. sace mayaṃ ayyo vikkītaṃ bhaṇḍaṃ puna āharissāma, kadā amhākaṃ bhaṇḍaṃ vikkāyisanti. sappissa kayena sappi haṭaṃ, telassa kayā āhara, teluṃ harissasīti. atha kho so upāsako ujjhāyati khīyati vipāceti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā aññaṃ viññāpetvā aññaṃ viññāpessatīti. assosum kho bhikkhuniyo tassa upāsakassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti . . . atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni aññaṃ viññāpetvā aññaṃ viññāpesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho

bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . viññāpessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni aññam viññāpetvā aññam viññāpeyya, nissagghiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniti.

aññam viññāpetvā 'ti yaṃ kiñci viññāpetvā. aññam viññāpeyyā 'ti taṃ t̐apetvā aññam viññāpeti, payoge dukkaṭam, paṭilābhena nissagghiyaṃ hoti nissajjitaḥṭam saṃghassa vā gaṇassa vā ekabbikkhuniyā vā. evañ ca pana bhikkhave nissajjitaḥṭam : idaṃ me ayye aññam viññāpetvā aññam viññāpitam nissagghiyaṃ, imāhaṃ saṃghassa nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyuṃ — pa — ayyāya dhammīti. ||1||

aññe aññasaññā aññam viññāpeti, nissagghiyaṃ pācittiyaṃ. aññe vematikā . . . aññe anaññasaññā . . . nissagghiyaṃ pācittiyaṃ. anaññe aññasaññā anaññam viññāpeti, āpatti dukkaṭassa. anaññe vematikā anaññam viññāpeti, āpatti dukkaṭassa. anaññe anaññasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti tañ c' eva viññāpeti aññañ ca viññāpeti, ānissamsaṃ dassetvā viññāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

NISSAGGIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gilānā hoti. atha kho aññataro upāsako yena Thullanandā bhikkhuni ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avoca : kacci ayye khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. na me āruso khamaniyaṃ na yāpaniyaṃ ti. amukassa ayye āpaṇikassa ghare kahāpaṇaṃ nikkhipissāmi, tato yaṃ iccheyyāsi taṃ āharāpeyyāsi. Thullanandā bhikkhuni aññataraṃ sikkhamānaṃ āpāsesi : gaccha sikkhamāne amukassa āpaṇikassa gharā kahāpaṇassa telam āharā 'ti. atha kho sā sikkhamānā

tassa āpaṇikassa gharā kahāpaṇassa telam āharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhuni na me sikkhamāne telena attho, sappinā me attho 'ti. atha kho sā sikkhamānā yena so āpaṇiko ten' upasaṇkhami, upasaṇkhamitvā tam āpaṇikam etad avoca: na kira āvuso ayyāya telena attho, sappinā attho. handa te telam, sappim me dehīti. sace mayam ayye vikkītam bhaṇḍam puna ādiyissāma . . . telassa kayena telam haṭam, sappissa kayam āhara, sappim harissasīti. atha kho sā sikkhamānā rodanti aṭṭhāsi. bhikkhuniyo tam sikkhamānam etad avocum: kissa tvam sikkhamāne rodasīti. atha kho sā sikkhamānā bhikkhuniyam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā aññam cetāpetvā aññam cetāpessatīti — pa —, saccam kira bhikkhave . . . (see IV. 1. *Instead of viññāpetvā etc. read cetāpetvā*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni aññam cetāpetvā aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṭi.

aññam cetāpetvā 'ti yaṃ kiñci cetāpetvā . . . (see IV. 2. *Instead of viññāp° read cetāp°*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena upāsakā bhikkhunisaṃghassa cīvaratthāya chandakam saṃharitvā aññatarassa pāvārikassa ghare parikkhāram nikkhipitvā bhikkhuniyo upasaṇkhamitvā etad avocum: amukassa ayye pāvārikassa ghare cīvaratthāya parikkhāro nikkhitto. tato cīvaram āharāpetvā bhājethā 'ti. bhikkhuniyo tena parikkhārena bhesajjam cetāpetvā paribhujjimsu. upāsakā jānitvā ujjhāyanti — pa —, katham hi nāma bhikkhuniyo aññadattāhikena parikkhārena aññuddisākena saṃghikena aññam cetāpessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam upāsakanam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo

appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo . . .
 cetāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo
 . . . cetāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā:
 katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessantī.
 n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni aññadatthikena parikkhārena
 aññuddisikena saṃghikena aññaṃ cetāpeyya,
 nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti aññassa'
 atthāya dinnena.

saṃghikenā 'ti saṃghassa na gaṇassa na ekabhikkhuniyā.

aññaṃ cetāpeyyā 'ti yaṃatthāya dinnam taṃ tṭhapetvā
 aññaṃ cetāpeti. payogo dukkaṭaṃ, paṭilābhena nissaggiyaṃ
 hoti nissajjitabbaṃ saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā
 vā. evaṃ ca pana bhikkhave nissajjitabbaṃ: idaṃ me
 ayye aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghī-
 kena aññaṃ cetāpitaṃ nissaggiyaṃ, imāhaṃ saṃghassa
 nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyuṃ
 — pa — ayyāya dammīti. ||1||

aññadatthike aññadatthikasaññā aññaṃ cetāpeti, nissaggi-
 yaṃ pācittiyaṃ. aññadatthike vematikā . . . aññadatthike
 anaññadatthikasaññā . . . nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. nissa-
 tṭhaṃ paṭilābhivā yathādāne upanetabbaṃ. anaññadatthike
 aññadatthikasaññā, āpatti dukkaṭassa. anaññadatthike ve-
 matikā, āpatti dukkaṭassa. anaññadatthike anaññadatthi-
 kasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti sesakaṃ upaneti, sāmike spaloketvā upaneti,
 āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti ||3||2||

NISSAGGIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ vibarati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena upāsakā bhikkhunisamghassa cīvaratthāya chanda-
 kaṃ saṃharitvā aññatarassa pāvārikassa ghare parikkhāraṃ

nikkhipitvā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avocum : amukassa ayye pāvārikassa ghare cīvaratthāya parikkhāro nikkhitto. tato cīvaram āharāpetvā bhājetthā 'ti. bhikkhuniyo tena ca parikkhārena sayam pi yācivā bhesajjam cetāpetvā paribhuñjimsu. upāsakā jānitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena samghikena samyācikena aññam cetāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu : yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena samghikena samyācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . .
 samghikenā 'ti . . . samyācikenā 'ti sayam yācivā. aññam
 cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. *After samghikena insert*
samyācikena) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa pūgassa parivenāvāsikā bhikkhuniyo yāguyā kilamanti. atha kho so pūgo bhikkhunīnam yāguatthāya chandakam samharitvā aññatarassa āpaṇikassa ghare parikkhāram nikkhipitvā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca : amukassa ayye āpaṇikassa ghare yāguatthāya parikkhāro nikkhitto, tato taṇḍulam āharāpetvā yāgum pacāpetvā paribhuñjathā 'ti. bhikkhuniyo tena parikkhārena bhesajjam cetāpetvā paribhuñjimsu. atha kho so pūgo jānitvā ujjhāyati khīyati vipāceti : katham hi nāma bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññam cetāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpentīti. saccam bha-

gavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti aññass' atthāya dinnena.

mahājanikenā 'ti gaṇassa na saṃghassa na ekabhikkhuniyā.

aññam cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. *Instead of saṃghikena read mahājanikena*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa pūgassa parivenavāsikā bhikkhuniyo . . . (see VIII. 1) . . . paribhuñjathā 'ti. bhikkhuniyo tena ca parikkhārena sayam pi yācivā bhesajjam cetāpetvā paribhuñjimsu. atha kho so pūgo jānitvā . . . (see VIII. 1. *After mahājanikena insert saṃyācikena*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena saṃyācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . . mahājanikenā 'ti . . . saṃyācikenā 'ti sayam yācivā. aññam cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. *Instead of saṃghikena read mahājanikena saṃyācikena*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammim katham kām. bahū manussā Thullanandam bhikkhunim payirupāsanti. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā pariveṇam udriyati. manussā Thullanandam bhikkhunim etad avocum: kiss' idam vo ayye pariveṇam udriyatīti. n' atth' āvuso dāyakkā n' atthi kārakkā 'ti. atha kho te manussā Thullanandāya bhikkhuniyā pariveṇatthāya chandakam samharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā parikkhāram adamsu. Thullanandā bhikkhuni tena ca parikkhārena sayam pi yācitvā bhesajjam cetāpetvā paribhuñji. manussā jānitvā ujjhāyanti khyanti vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikenā samyācikenā aññam cetāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . cetāpetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . cetāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikenā samyācikenā aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . . puggalikenā 'ti ekāya bhikkhuniyā na samghassa na gaṇassa.

samyācikenā 'ti sayam yācitvā.

aññam cetāpeyyā 'ti . . . (as above; read constantly puggalikenā samyācikenā) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammiṃ katham kātum. atha kho rājā Pasenadi Kosalo sītakāle mahaggham kambalam paru-pitvā yena Thullanandā bhikkhuni ten' upasamkamī, upasamkamitvā Thullanandam bhikkhuniṃ abhivādetvā ekam-antam nisīdi. ekamantam nisiṇṇam kho rājānam Pasena-dim Kosalam Thullanandā bhikkhuni dhammiyā kathāya . . . sampahamsesi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo Thulla-nandāya bhikkhuniyā dhammiyā kathāya . . . sampahamsito Thullanandam bhikkhuniṃ etad avoca : vadeyyāsi ayye yena attho 'ti. sace me tvam mahārāja dātukāmo 'esi, imam kambalam dehīti. atha kho rājā Pasenadi Kosalo Thulla-nandāya bhikkhuniyā kambalam datvā utthāyāsanā Thulla-nandam bhikkhuniṃ abhivādetvā padakkhiṇam katvā pakkā-mi. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : mahicchā imā bhikkhuniyo asantuttā. katham hi nāma rājānam kamba-lam viññāpessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam ma-nussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā rājānam kambalam viññāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rājānam kambalam viññāpesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rājānam kambalam viññāpessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddi-santu :

garupāvuraṇam pana bhikkhuniyā cetāpentiya cātukkamsaparamam cetāpetabbam. tato ce uttari cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

garupāvuraṇam nāma yaṃ kiñci sītakāle pāvuraṇam. cetāpentiya 'ti viññāpentiya.

cātukkamaṣaṣaramaṃ cetāpetabban ti soḷasa kahāpaṇaggha-
nakam cetāpetabban.

tato ce uttari cetāpeyyā 'ti, tat' uttari viññāpeti, payoge
dukkataṃ, paṭilābhena nissaggiyaṃ hoti nissajjitabban
saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhiikkhuniyā vā. evaṃ ca pana
bhikkhave nissajjitabban : idaṃ me ayye garupāvuraṇaṃ
atirekacātukkamaṣaṣaramaṃ cetāpitaṃ nissaggiyaṃ. imāhaṃ
saṃghassa nissajjāmiti — pa — dadeyyā 'ti — pa — da-
deyyuṃ — pa — ayyāya dammiti. || 1 ||

atirekacātukkamaṣe atirekasaññā cetāpeti, nissaggiyaṃ pā-
cittiyaṃ. atirekacātukkamaṣe vematikā . . . atirekaca-
tukkamaṣe ānakasaññā cetāpeti, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.
ānakacātukkamaṣe atirekasaññā, āpatti dukkaṭassa. ānaka-
cātukkamaṣe vematikā, āpatti dukkaṭassa. ānakacātukkamaṣe
ānakasaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti cātukkamaṣaṣaramaṃ cetāpeti, ānakacātukkamaṣa-
paramaṃ cetāpeti, nātakānaṃ, pavāritānaṃ, sūñass' atthāya,
aitano dhanena, mabagghaṃ cetāpetukāmaṣa appagghaṃ
cetāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

NISSAGGIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanāṇḍā bhikkhuni bahussutā hoti . . .
(see XI. 1. *Instead of sītakāle read uṇhakāle; instead of*
kambalaṃ read khomaṃ) . . . uddisantu :

lahupāvuraṇaṃ pana bhikkhuniyā cetāpentiyaṃ aḍḍha-
teyyakamaṣaṣaramaṃ cetāpetabban. tato ce uttari cetāpeyya,
nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. || 1 ||

lahupāvuraṇaṃ nāma yaṃ kiñci uṇhakāle pāvuraṇaṃ.
cetāpentiyaṃ 'ti viññāpentiyaṃ.

aḍḍhateyyakamaṣaṣaramaṃ cetāpetabban ti dasakahāpa-
ṇagghanakam cetāpetabban. tato ce uttari . . . (see XI. 2.
Read lahupāvuraṇaṃ atirekaḍḍhateyyakamaṣaṣaramaṃ; ati-

rekaadḍhateyyakaṃse, ūnakaadḍhateyyakaṃse) . . . anāpatti. || 1 ||

anāpatti adḍhateyyakaṃsaparamaṃ cetāpeti, ūnakaadḍhateyyakaṃsaparamaṃ cetāpeti . . . ālikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

uddiṭṭhā kho ayyāyo tiṃsa nissaggiyā pācittiya dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṃhī, evaṃ etaṃ dhārayāmi.

tiṃsanissaggiyaṃ niṭṭhitaṃ.

Ime kho pan' ayyāyo chasatthiṣaṭṭhā pācittiyaṃ dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

PĀCITTIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññatarena upāsakena bhikkhunisaṃgho lasuṇena
pavārito hoti yāsaṃ ayyānaṃ lasuṇena attho ahaṃ lasuṇeṇā
'ti. khettapālo ca ānatto hoti sace bhikkhuniyo āgacchanti
ekamekāya bhikkhuniyā dve tayo bhaṇḍike dehiti. tena
kho pana samayena Sāvatthiyaṃ ussavo hoti, yathābhatam
lasuṇam parikkhayaṃ agamāsi. bhikkhuniyo tam upāsakaṃ
upasaṃkamitvā etad avocum: lasuṇena āvuso attho 'ti.
n' atth' ayyo, yathābhatam lasuṇam parikkhiṇam, khettaṃ
gacchathā 'ti. Thullanandā bhikkhuni khettaṃ gantvā
na mattaṃ jānitvā bahum lasuṇam harāpesi. khettapālo
ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
na mattaṃ jānitvā bahum lasuṇam harāpessantīti, aasosum
kho bhikkhuniyo tassa khettapālassa ujjhāyantassa khī-
yantassa vipācentassa, yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā na mattaṃ
jānitvā bahum lasuṇam harāpessantīti — pa —. saccam kira
bhikkhave Thullanandā bhikkhuni na mattaṃ jānitvā lasu-
ṇam harāpessīti. saccam bhagavā, vigaṛahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni
na mattaṃ jānitvā lasuṇam harāpessati. n' etaṃ bhikkhave
appasannānaṃ vā pasādāya — pa — dhammiṃ kathaṃ
katvā bhikkhū āmantesi: bhūtapubbaṃ bhikkhave Thulla-
nandā bhikkhuni aññatarassa brāhmaṇassa pajāpasi ahoṣi

tisso ca dhītare Nandā Nandavatī Sundarīnandā. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo kālaṃ katvā aññataruṃ haṃsayoniṃ upapajji, tassa sabbasovannamayā pattā ahesuṃ. so tāsuṃ ekekaṃ pattam deti. atha kho bhikkhave Thullanandā bhikkhunī ayaṃ haṃso amhākaṃ ekekaṃ pattam detitī taṃ haṃsarājaṃ gahetvā nippattam akāsi. tassa puna jāyamānā pattā setā sampajjimsu. tadāpi bhikkhave Thullanandā bhikkhunī atilobhena suvaṇṇā parihīnā, idāni lasuṇā parihāyissatīti.

yaṃ laddhaṃ tena tutthabbaṃ, atilobho hi pāpako;
haṃsarājaṃ gahetvāna suvaṇṇā parihāyathā 'ti.

atha kho bhagavā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ anekapariyāyena vīgarahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhuni lasuṇaṃ khādeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

lasuṇaṃ nāma māgadhaṃ vuccati.

khādissāmīti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

lasuṇe lasuṇasaṇṇā khādati, āpatti pācittiyassa. lasuṇe vematikā . . . lasuṇe alasuṇasaṇṇā khādati, āpatti pācittiyassa. alasuṇe lasuṇasaṇṇā khādati, āpatti dukkaṭassa. alasuṇe vematikā khādati, āpatti dukkaṭassa. alasuṇe alasuṇasaṇṇā khādati, anāpatti. ||2||

anāpatti palaṇḍuke, bhañḍanake, haritake, cāpalasuṇe, sūpasampāke, mamsasampāke, telasampāke, sālave, uttari-bhaṅge, ummattikāya, ādikummikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomam samharāpetvā Aciravatiyā nadiyā vesiyāhi saddhiṃ naggā

ekatitthe nhāyanti. vesiyā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo sambādhe lomāṃ saṃharāpessanti seyya-thāpi gihīniyo kāmabhogīniyo 'ti. assosunī kho bhikkhuniyo tāsaṃ vesiyānaṃ ujjhāyantīnaṃ — pa —. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomāṃ saṃharāpessantīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . saṃharāpentīti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . saṃharāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni sambādhe lomāṃ saṃharāpeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

sambādho nāma ubho upakacchakā muttakaraṇaṃ.

saṃharāpeyyā 'ti ekam pi lomāṃ saṃharāpeti, āpatti pācittiyassa, bahuke pi lome saṃharāpeti, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena dve bhikkhuniyo anabbhiratiyā pīlitā ovarakaṃ pavasitvā talaghātakaṃ karonti. bhikkhuniyo tena saddena upadhāvitā tā bhikkhuniyo etad avocaṃ : kissa tumhe ayye purisena saddhiṃ sampadussaṃsā 'ti. na mayā ayye purisena saddhiṃ sampadussaṃsā 'ti bhikkhuninaṃ etaṃ atthaṃ ārocesaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo talaghātakaṃ karissantīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo talaghātakaṃ karontīti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo talaghātakaṃ karissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

talaghātake pācittiyaṃ ti. || 1 ||

talagbhātakam nāma samphassam sādhiyanti antamaso uppalapattena pi muttakaraṇe palāraṇaṃ deti, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā purāṇarājorodhā bhikkhuniṃsu pabbajitā hoti. aññatarā bhikkhuni anabhiratiyā plīṭhā yena sā bhikkhuni ten' upasamkamaṃ, upasamkamitvā taṃ bhikkhuniṃ etad avoca : rājā kho ayye tumhe cirāciraṃ gacchati, kathaṃ tumhe dhārethā 'ti. jatumaṭṭhakena ayye 'ti. kiṃ etaṃ ayye jatumaṭṭhakan ti. atha kho sā bhikkhuni tassā bhikkhuniyā jatumaṭṭhakam ācikkhi. atha kho sā bhikkhuni jatumaṭṭhakam ādiyitvā dhovituṃ vissaritvā ekamantaṃ chuddesi. bhikkhuniyo makkhikāhi samparikiṇṇaṃ passitvā evaṃ āhamsu : kass' idaṃ kamman ti. sā evaṃ āha : mayh' idaṃ kamman ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuni jatumaṭṭhakam ādiyissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni jatumaṭṭhakam ādiyīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni jatumaṭṭhakam ādiyissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

jatumaṭṭhako pācittiyaṃ ti. || 1 ||

jatumaṭṭhakam nāma jatumayaṃ kaṭṭhamayaṃ piṭṭhamayaṃ mattikāmayam.

ādiyeyyā 'ti, samphassam sādhiyanti antamaso uppalapattam pi muttakaraṇam pavasesi, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-
lavatthusmiṃ Nigrodhārāme. atha kho Mahāpajā-
pati Gotamī yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃka-
mitvā bhagavantam abhivādetvā adhovāte aṭṭhāsi duggandho
bhagavā mātugāmo 'ti. atha kho bhagavā ādiyanta kho
bhikkhuniyo udakasuddhikan ti Mahāpajāpatim Gotamim
dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho Mahāpa-
jāpati Gotamī bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampa-
haṃsitā bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā
pakkāmi. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pa-
karāṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujā-
nāmi bhikkhave bhikkhunim udakasuddhikan ti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni bhagavatā
udakasuddhikā anuññātā 'ti atigambhīram udakasuddhikam
ādiyanti muttakaraṇe vaṇam akāsi. atha kho sā bhikkhuni
bhikkhunim etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo
appicchā tā ujjhāyanti — pa — : katham hi nāma bhikkhuni
atigambhīram udakasuddhikam ādiyissanti — pa — . saccam
kira bhikkhave bhikkhuni . . . ādiyiti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave
bhikkhuni . . . ādiyissati. n' etam bhikkhave appasannā-
nam . . . uddisantu :

udakasuddhikam pana bhikkhuniyā ādiyamānāya
dvaṅgulapabbaparamam ādātabbam. tam atikkāmentiyā pā-
cittiyam ti. ||2|| ||1||

udakasuddhikam nāma muttakaraṇassa dhovanā vuccati.

ādiyantiyā 'ti dhovantiyā. dvaṅgulapabbaparamam ādā-
tabban ti dvisu aṅgulesu dve pabbaparamā ādātabbā. tam
atikkāmentiyā 'ti, samphassaṃ sādhiyanti antamaso kesagga-
mattam pi atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

atirekadvaṅgulapabbe atirekasaññā ādiyati, āpatti pācitti-
yassa. atirekadvaṅgulapabbe vematikā ādiyati, āpatti pā-
cittiyassa. atirekadvaṅgulapabbe ānakasaññā ādiyati, āpatti

pācittiyassa. ūnakadvaṅgulapabbe atirekasaṅṅā, āpatti dukkaṭṭassa. ūnakadvaṅgulapabbe vematikā, āpatti dukkaṭṭassa. ūnakadvaṅgulapabbe ūnakasaṅṅā, anāpatti. ||2||

anāpatti dvaṅgulapabbaparamaṃ ādiyati, ūnakadvaṅgulapabbaparamaṃ ādiyati, ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Ārohanṭo nāma mahāmatto bhikkhūsu pabbajito hoti, tassa purāṇadutiyaikā bhikkhunīsu pabbajitā hoti. tena kho pana samayena so bhikkhu tassā bhikkhuniyā santiko bhuttavissaggaṃ karoti. atha kho sā bhikkhunī tassa bhikkhuno bhuñjantassa pāniyena ca vidhūpanena ca upatitṭhitvā accāvadati. atha kho so bhikkhu taṃ bhikkhuniṃ apasādesi: mā bhagini ovarūpaṃ akāsi, n' etaṃ kappatiti. pubbe maṃ tvam evaṃ ca evaṃ ca karosi, idāni ettakaṃ na sahasitī pāniyathālakaṃ matthake āsumbhivā vidhūpanena pahāraṃ adāsi. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhunī bhikkhussa pahāraṃ dassatiti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī . . . adāsiti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhunī . . . dassati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena vā vidhūpanena vā upatitṭṭheyya, pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhussā 'ti upasampannassa.

bhuñjantassā 'ti pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ bhuñjantassa.

pāniyaṃ nāma yaṃ kiñci pāniyaṃ. vidhūpananā nāma yā kāci vijāni.

upatitṭṭheyyā 'ti hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññā pāniyena vā vidhūpanena vā upatitthati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematikā . . . upasampanne anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. batthapāsam vijahitvā upatitthati, āpatti dukkaṭassa. khādaniyam khādantassa upatitthati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa upatitthati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti deti, dāpeti, anupasampannam āvāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3|| 2||

PĀCITTIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo sassakāle āmakadhaññaṃ viññāpetvā nagaram atiharanti. dvāraṭṭhāne deth' ayye bhāgan ti pali-buddhitvā muñcimsu. atha kho tā bhikkhuniyo upassayam gantvā bhikkhunīnam etaṃ attham ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa —; katham hi nāma bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpessanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni āmakadhaññaṃ viññitvā vā viññāpetvā vā bhajjitvā vā bhajjāpetvā vā koṭṭitvā vā koṭṭāpetvā vā pacitvā vā pacāpetvā vā bhuñjeyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

āmakadhaññaṃ nāma sālī vihi yavo godhūmo kaṅgu varako kudrāsako.

viññitvā 'ti sayam viññitvā. viññāpetvā 'ti aññaṃ viññāpetvā. bhajjitvā 'ti sayam bhajjitvā. bhajjāpetvā 'ti aññaṃ bhajjāpetvā. koṭṭitvā 'ti . . . koṭṭāpetvā 'ti . . . pacitvā 'ti . . . pacāpetvā 'ti aññaṃ pacāpetvā. bhuñjissāmi ti paṭi-

gaṇhāti, āpatti dukkaṭṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, aparappam viññāpeti, ummattikāya, ādikamunikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro brāhmaṇo nibbīṭṭharājabhāto taṇ ñeva bhāṭapatham yācissāmīti sīsam nhāyivā bhikkhunūpassayam nissāya rājakulam gacchati. aññatarā bhikkhunī kaṭāhe vaccam katvā tirokuḍḍe chaḍḍentī tassa brāhmaṇassa matthake āsumbhi. atha kho so brāhmaṇo . . . vipāceti: assamaṇiyo imā muṇḍā bandhakiniyo. katham hi nāma gūthakaṭāham matthake āsumbhissanti. imāsam upassayam jhāpessāmīti ummukam gahetvā upassayam pavisati. aññataro upāsako upassayā nikkhamanto addasa tam brāhmaṇam ummukam gahetvā upassayam pavisantam. disvāna tam brāhmaṇam etad avoca: kissa tvam bho ummukam gahetvā upassayam pavisasīti. imā mam bho muṇḍā bandhakiniyo gūthakaṭāham matthake āsumbhissu, imāsam upassayam jhāpessāmīti. gaccha bho brāhmaṇa, maṅgalam etam, sahaṇṇam lacchasi taṇ ca bhāṭapathan ti. atha kho so brāhmaṇo sīsam nhāyivā rājakulam gantvā sahaṇṇam alatta taṇ ca bhāṭapatham. atha kho so upāsako upassayam pavisitvā bhikkhunūsam etam attham ārocetvā paribhāsi. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : katham hi nāma bhikkhuniyo uccāram tirokuḍḍe chaḍḍessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī uccāram vā paśāvam vā saṅkāram vā vighāsam vā tirokuḍḍe vā tiropākāre vā chaḍḍeyya vā chaḍḍāpeyya vā, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

uccāro nāma gūtho vuccati. passāvo nāma muttam vuccati. samkāram nāma kacavaram vuccati. vighāsam nāma calakāni vā atthikāni vā ucehitthodakam vā.

kuddo nāma tayo kuḍḍā, itthakākuddo silākuddo dārukuddo. pākāro nāma tayo pākārā, itthakāpākāro silāpākāro dārupākāro. tirokuddo 'ti kuḍḍassa parato. tiropākāro 'ti pākārassa parato.

chaḍḍeyyā 'ti sayam chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. chaḍḍāpeyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti dukkaṭṭassa. sakim ānattā bahukam pi chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti oloketvā chaḍḍeti, avalaṅge chaḍḍeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa brāhmaṇassa bhikkhunūpassayam nissāya yavakhettam hoti. bhikkhuniyo uccāram pi passāvam pi samkāram pi vighāsam pi khette chaḍḍenti. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khiyati vipāceti: katham hi nāma bhikkhuniyo amhākaṃ yavakhettam dūṣessantīti. assosam kho bhikkhuniyo tassa brāhmaṇassa . . . vipācentaassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa —: katham hi nāma bhikkhuniyo uccāram pi . . . vighāsam pi harito chaḍḍessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍentīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍessantī. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā panā bhikkhunī uccāram vā passāvam vā samkāram vā vighāsam vā harite chaḍḍeyya vā chaḍḍāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

uccāro . . . (see VIII. 2. 1) . . . ucehitthodakam vā.

haritam nāma pubbaṇṇaṃ aparappaṃ yaṃ manussānaṃ upabhoguparibhogaṃ ropimaṃ.

chaḍḍeyyā 'ti ayaṃ chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. chaḍḍāpeyyā 'ti . . . (see VIII. 2. 1) . . . āpatti pācittiyassa. ||1||

harite haritasāññā chaḍḍeti vā chaḍḍāpeti vā, āpatti pācittiyassa. harite vematikā . . . harite aharitasāññā . . . āpatti pācittiyassa. aharite haritasāññā, āpatti dukkaṭṭassa. aharite vematikā, āpatti dukkaṭṭassa. aharite aharitasāññā, anāpatti. ||2||

anāpatti oloketvā chaḍḍeti, khetamariyāde chaḍḍeti, sāmike āpucchitvā apaloketvā chaḍḍeti, ummatikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Velaṇvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Rājagahe giraggasamajjo hoti. chabbaggiyā bhikkhuniyo giraggasamajjaṃ dassanāya agamaṃsu. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti; kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo naccam pi gītaṃ pi vāditam pi dassanāya āgacchissanti seyyathāpi gihiniyo kāmabbhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī naccam vā gītaṃ vā vāditam vā dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

naccam nāma yaṃ kiñci naccam. gītaṃ nāma yaṃ kiñci gītaṃ. vāditam nāma yaṃ kiñci vāditam.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhitā passati vā supāti vā, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā panappunaṃ passati vā supāti vā, āpatti pācittiyassa. ekam-ekam dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhitā passati vā supāti vā, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā panappunaṃ passati vā supāti vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ārame ṭhitā passati vā supāti vā, bhikkhuniyā ṭhitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nipannokāsaṃ vā āgantvā naccanti vā gāyanti vā vādenti vā, paṭipathaṃ gacchanti passati vā supāti vā, sati karuṇiye gantvā passati vā supāti vā, āpadāsu, ummatikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

lasuṇavaggo paṭhamo.

PĀCITTIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuniyā nātako puriso gāmakā Sāvatthiṃ agamāsi kenacid eva karuṇiyeṇa. atha kho aā bhikkhuni tena purisena saddhiṃ rattandhakāre appadīpe eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni rattandhakāre appadīpe purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhissati pi sallapissati pīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuni . . . santiṭṭhati pi sallapati pīti, saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . santiṭṭhissanti pi sallapissati pi. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni rattandhakāre appadīpe purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

rattandhakāre 'ti oggate suriyo. appadīpe 'ti anāloke.

puriso nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchā-
nagato viññū paṭibalo santiṭṭhitum sallapitum.

saddhin ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso e' eva hoti bhikkhunī ca.

santiṭṭheyya vā 'ti purisassa hatthapāse tiṭṭhati, āpatti
pācittiyassa. sallapeyya vā 'ti purisassa hatthapāse ṭhiṭṭā
sallapati, āpatti pācittiyassa. hatthapāsam vijahitvā santi-
ṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. yakkhena vā petena
vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahena vā saddhiṃ
santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, arahopekkhā aññā-
vihitā santiṭṭhati vā sallapati vā, ummattikāya, ādikammi-
kāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antovāsibhikkhuniyā
ñātako puriso gāmakā Sāvatthiṃ agamāsi kenacid eva kara-
ṇīyena. atha kho sā bhikkhunī bhagavatā paṭikkhittam
rattandhakāre appadipe purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhi-
tum sallapitum ti ten' eva purisena saddhiṃ paṭicchanne
okāse eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuni-
yo appicchā . . . (XI. 1. *Instead of rattandhakāre appadipe
read paṭicchanne okāse*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī paṭicchanne okāse purisena
saddhiṃ eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pā-
cittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

paṭicchanno nāma okāso kuddena vā kavāṭena vā kilāñjena
vā sāpipākārena vā rukkhena vā thambhena vā kotthaṇṇiyā vā
yena kenaci paṭicchanno hoti.

puriso nāma manussapuriso . . . (XI. 2) . . . ādikammi-
kāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, XIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuniyā ñātako puriso gāmakā Sāvattthiṃ agamāsi kenaciid eva karaṇiyena. atha kho sā bhikkhuni bhagavatā paṭikkhittam patiechanno okāse purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhitum sallapitum ti ten' eva purisena saddhiṃ ajjhokāse eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . (XI. 1. *Instead of rattandhakāre appadipe read ajjhokāse*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ajjhokāse purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ajjhokāso nāma appaṭiechanno hoti kuḍḍena vā . . . kothhalīyā vā yena kenaci appaṭiechanno hoti.

puriso nāma manussapuriso . . . (XI. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, XIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi byūhe pi siṅghātaka pi purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi nikāṇṇikaṃ pi jappeti dutiyikaṃ pi bhikkhunim uyyojeti, yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā rathiyāya pi . . . santiṭṭhissati pi sallapissati pi nikāṇṇikaṃ pi jappissati dutiyikaṃ pi bhikkhunim uyyojessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi . . . uyyojetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi . . . uyyojessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni rathiyāya vā byūhe vā siṅghātake vā purisena saddhīm eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā nikaṇṇikaṃ vā jappeyya dutiyikaṃ vā bhikkhunim uyyojeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

rathiyā nāma racchā vuccati. byūhan nāma yen' eva pavāsanti ten' eva nikkhamanti. siṅghātake nāma caccaraṃ vuccati.

puriso nāma manusasapuriso na yakkho na peto na tiracchā-nagato viññū peṭibalo santiṭṭhituṃ sallapituṃ.

saddhīm ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso e' eva hoti bhikkhuni ca. santiṭṭheyya vā 'ti . . . āpatti pācittiyassa. sallapeyya vā 'ti . . . āpatti pācittiyassa. nikaṇṇikaṃ vā jappeyyā 'ti purisassa upa-kamake āroceti, āpatti pācittiyassa. dutiyikaṃ vā bhikkhu-nim uyyojeyyā 'ti anācāraṃ ācaritukāma dutiyikaṃ pi bhi-kkhunim uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. dassanupacāraṃ vā sasanupacāraṃ vā vijahantiyā āpatti dukkaṭassa. vijahite āpatti pācittiyassa. hatthapāsaṃ vijahitvā santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. yakkhena vā petena vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahena vā saddhīm santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, araho pekkhā aññāvihitā santiṭṭhati vā sallapati vā, na anācāraṃ ācaritukāma sati karaṇiye dutiyikaṃ bhikkhunim uyyojeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni aññatarassa kulassa kulupikā hoti niccabbhattikā. atha kho sā bhikkhuni pubbaṃhasama-yam nivāsetvā pattacivaraṃ ādāya yena taṃ kuḷaṃ ten' upasamkamī, upasamkamitvā āsane nisīditvā sāmike anā-pucchā pakkāmi. tassa kulassa dāsi gharaṃ sammajjanti

taṃ āsanam bhājanantarikāya pakkhipi. manussā taṃ āsanam apassantā taṃ bhikkhunim etad arocum : kham taṃ ayye āsanam ti. nāham taṃ āvuso āsanam passāmi. deth' ayye taṃ āsanam ti paribhāsivā niccabhattikam pacchindimsu. atha kho te manussā gharam sodhentā taṃ āsanam bhājanantarikāya passivā taṃ bhikkhunim khamāpetvā niccabhattikam paṭṭhapesum. atha kho sā bhikkhunī bhikkhuninam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhunī purebhattam kulāni upasamkamitvā āsane nisiditvā sāmike anāpucchā pakkamissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī . . . pakkāmiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhunī . . . pakkamissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī purebhattam kulāni upasamkamitvā āsane nisiditvā sāmike anāpucchā pakkameyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
purebhattam nāma aruṇuggam upādāya yāva majjhantikā.
kulan nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam
vessakulam suddakulam.

upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.
āsanam nāma pallaṅkassa okāso vuccati.
nisiditvā 'ti tasmim nisiditvā.

sāmike anāpucchā pakkameyyā 'ti yo tasmim kule manusso viññū taṃ anāpucchā anovusseakam atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ajjhokāse upacāram atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasaññā pakkamati, āpatti pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . anāpucchito āpucchitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. pallaṅkassa anokāse, āpatti dukkaṭassa. āpucchite anāpucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā gacchati, asaṃbhārame, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisidati pi abhinipajjati pi. manussā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ hiriyaṃānā āsane n' eva abhinisidanti na abhinipajjanti. manussā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisidissati pi abhinipajjissati pīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā . . . abhinipajjissati pīti — pa —, saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . abhinipajjati pīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . abhinipajjissati pi. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pacchābhattaṃ nāma majjhantike vitivatte yāva atthamgate suriye.

kulaṃ nāma . . . upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.

sāmike anāpucchā 'ti yo tasmim kule manusso sāmiko dātum taṃ anāpucchā.

āsanaṃ nāma . . . vuccati.

abhinisideyyā 'ti tasmim abhinisidati, āpatti pācittiyassa. abhinipajjeyyā 'ti tasmim abhinipajjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasāññā āsane abhinisidati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . (see XV. 2) . . . anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā āsane abhinisidati vā abhinipajjati vā,
dhuvapaññatte, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammī-
kāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosalesu janapadesu
Sāvattthim gacchantā sāyam aññataram gāmaṃ upagantvā
aññataram brāhmaṇakulaṃ upasaṃkamitvā okāsaṃ yācimsu.
atha kho sā brāhmaṇi tā bhikkhuniyo etad avoca: āgametha
ayye yāva brāhmaṇo āgacchatīti. bhikkhuniyo yāva brāhma-
ṇo āgacchatīti seyyam santharitvā ekaccaṃ nisīdīmsu ekaccaṃ
nipajjīmsu. atha kho so brāhmaṇo rattim āgantvā taṃ
brāhmaṇiṃ etad avoca: kā imā 'ti. bhikkhuniyo ayyā 'ti.
nikkaḍḍhatha imā muṇḍā bandhakiniyo 'ti gharato nik-
kaḍḍhāpesi. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthim gantvā bhī-
kkhunhiṃ etam attham ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
vikāle kulāni upasaṃkamitvā sāmike anāpucchā seyyam
santharitvā abhinisīdissanti pi abhinipajjissanti pīti — pa —
saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . abhinipajjanti pīti.
saccaṃ bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . abhinipajjissanti pi.
n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī vikāle kulāni upasaṃkamitvā sāmike
anāpucchā seyyam santharitvā vā santharāpetvā
vā abhinisīdeyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ
ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vikālo nāma atthamgate suriye yāva aruṇuggamanā.

kulaṃ nāma . . . upasaṃkamitvā 'ti . . . sāmike anā-
pucchā 'ti . . . (XVI. 2. 2) . . . seyyam nāma antamaso
paṇṇasanthāro pi. santharitvā 'ti sayam santharitvā. santha-

rāpetvā 'ti aññam santharāpetvā. abhinisīdeyyā 'ti . . .
abhinipajjeyyā 'ti . . . ||1||

anāpucchite anāpucchitasaññā seyyam santharitvā vā
santharāpetvā vā abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti
pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . anāpucchite
āpucchitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. āpucchite anā-
pucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti
dukkāṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā seyyam santharitvā vā santharāpetvā vā
abhinisīdati vā abhinipajjati vā, gilānāya, āpadāsu, ummatti-
kāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuni
Bhaddam Kāpilāniṃ sakkaccaṃ upatṭheti. Bhaddā Kāpi-
lāni bhikkhuniyo etad avoca: ayaṃ maṃ ayye bhikkhuni
sakkaccaṃ upatṭheti, imissāhaṃ cīvaraṃ dassāmiti. atha
kho sā bhikkhuni duggahitena dūpadhāritena paraṃ ujjhā-
pesi: ahaṃ kir' ayye ayyaṃ na sakkaccaṃ upatṭhemī, na
kira me ayyā cīvaraṃ dassatīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni duggahitena
dūpadhāritena paraṃ ujjhāpessatīti — pa —. saccam kira
bhikkhave bhikkhuni . . . ujjhāpesti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhi-
kkhuni . . . ujjhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ
. . . uddisanta:

yā pana bhikkhuni duggahitena dūpadhāritena paraṃ
ujjhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuoṭi.

duggahitenā 'ti aññathā uggahitena. dūpadhāritenā 'ti
aññathā upadhāritena.

paraṃ ti upasampannaṃ. ujjhāpeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasāññā ujjhāpeti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasāññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannam ujjhāpeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo attano bhaṇḍakam apassantiyo Caṇḍakālīm bhikkhunīm etad avocum: ap' ayye amhākam bhaṇḍakam passeyyāsīti. Caṇḍakālī bhikkhuni ujjhāyati kkhīyati vipāceti: aham eva nūna corī aham eva nūna-lajjini, yā ayyā attano bhaṇḍakam apassantiyo tā maṃ evam āhamsu: ap' ayye . . . passeyyāsīti. sacā h' ayye tumhākam bhaṇḍakam gaṇhāmi, assamaṇi homi brahmacariyā cavāmi nirayam upapajjāmi. yā pana maṃ abhūtena evam āha, sāpi assamaṇi hotu brahmacariyā cavatu nirayam upapajjatū 'ti. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Caṇḍakālī attānam pi param pi nirayena pi brahmacariyena pi abhisapissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . abhisapatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . abhisapissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni attānam vā param vā nirayena vā brahmacariyena vā abhisapeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhanīti.

attānam ti paccattam. param ti upasampannam.

nirayena vā brahmacariyena vā abhisapati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā nīrayena vā brahmacariyona vā abhisapati, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. tiracchānāyoniyā vā pettivīsayena vā manussadobbhaggena vā abhisapati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ abhisapati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti atthapurekkhārāya, dhammapurekkhārāya, anusāsanīpurekkhārāya, ummattikāya, ādikammaikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhikkhunihi saddhīm bhaṇḍitvā attānaṃ vadhivā vadhivā rodati. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī attānaṃ vadhivā vadhivā rodissatīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni! . . . rodatīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni! . . . rodissatīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni attānaṃ vadhivā vadhivā rodeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunihi.

attānaṃ ti paccattaṃ.

vadhivā vadhivā rodati, āpatti pācittiyassa. vadhati na rodati, āpatti dukkaṭassa. rodati na vadhati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti nātībyasanena vā bhogabyasanena vā rogabyasanena vā phutṭhā rodati na vadhati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIIYA, XXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambabulā bhikkhuniyo Aciravatiyā nadiyā vesiyāhi saddhiṃ naggā ekatitthe nhāyanti. vesiyā tā bhikkhuniyo uppaṇdesuṃ; kim nu kho nāma ayye tumhākaṃ daharānaṃ brahmacariyaṃ cīṇena. nanu nāma kāmā pari-bhūñjitabbā. yadā jippā bhavissatha tadā brahmacariyaṃ carissatha, evaṃ tumhākaṃ ubho antā pariggahitā bhavissantīti. bhikkhuniyo vesiyāhi uppaṇḍiyamānā mañkū ahesuṃ. atha kho tā bhikkhuniyo upassayaṃ gantvā bhikkhunīnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ . . . ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ pidāne etasmīṃ pakaraṇe dhammīṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paṇḍāpessāmi dasa atthavase paṭicea saṃghasaṭṭhutāya — pa — vinayānuggahāya. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhuni naggā nhāyeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

naggā nhāyeyyā 'ti anivattā vā apārutā vā nhāyati, payoge dukkaṭaṃ, nhānapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti acchinnacivarikāya vā natthacivarikāya vā, āpa-dāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIIYA, XXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhunīnaṃ udakasāṭikā anuññātā

hoti. ehabbaggiyā bhikkhuniyo bhagavatā udakasāṭikā anuññātā 'ti appamāṇikāyo udakasāṭikāyo dhāresuṃ, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhiṇḍanti. yā tā bhikkhuniyo appicohā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ehabbaggiyā bhikkhuniyo appamāṇikāyo udakasāṭikāyo dhāressanti — pa —. saccam kira bhikkhave ehabbaggiyā bhikkhuniyo . . . dhārenti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave ehabbaggiyā bhikkhuniyo . . . dhāressanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: udakasāṭikaṃ pana bhikkhuniyā kārayamānāya pamāṇikā kāretabbā. tatr' idaṃ pamāṇaṃ: dighaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ dve vidatthiyo. taṃ atikkāmentiyā chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

udakasāṭikā nāma yāya nivatthā nhāyati.

kārayamānāya 'ti karontiyā vā kārapentiyā vā.

pamāṇikā kāretabbā tatr' idaṃ . . . tiriyaṃ dve vidatthiyo: taṃ atikkāmetvā karoti vā kārapeti vā, payoge dukkaṭṭhaṃ, paṭilābhena chinditvā pācittiyaṃ desetabbam.

attanā vippakatam attanā pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyaṃ. attanā vippakatam parehi pariyoṣāpeti . . . parehi vippakatam attanā pariyoṣāpeti . . . parehi vippakatam parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyaṃ. aññassa' atthāya karoti vā kārapeti vā, āpatti dukkaṭṭhaṃ. aññena kaṃ paṭilābhitvā paribhuñjati, āpatti dukkaṭṭhaṃ. ||1||

anāpatti pamāṇikaṃ karoti, ūnakaṃ karoti, aññena kaṃ pamāṇātikkaṃ paṭilābhitvā chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā bhummattaraṇaṃ vā sāṇipākāraṃ vā bhisim vā bimbohanaṃ vā karoti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarissā bhikkhuniyā mahagghe cīvaradusse cīvaraṃ dukkaṭṭhaṃ hoti dussibbitaṃ. Thullanandā bhi-

kkhuni tam bhikkhuniṃ etaḍ avoca : sundaraṃ kho idaṃ te ayye cīvaradussaṃ cīvaraṇ ca kho dukkaṭaṃ dassibbitaṃ ti. visibbemi ayye sībessasīti. āṃ' ayye sībessāmiti. atha kho sā bhikkhuni taṃ cīvaraṃ visibbetvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhuni sībessāmi sībessāmiti n' eva sībheti na sībāpanāya usukkaṃ karoti. atha kho sā bhikkhuni bhikkhuniṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti. kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbāpetvā n' eva sībessati na sībāpanāya usukkaṃ karissatīti —pa—. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbāpetvā n' eva sībheti na sībāpanāya usukkaṃ karotīti. saccam bhagavā. vīgarahi baddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . usukkaṃ karissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbetvā vā visibbāpetvā vā sā pacchā anantarāyikini n' eva sībheyya na sībāpanāya usukkaṃ kareyya aññatra catūhapañcāhā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṃ.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

cīvaraṃ nāma chaṇṇaṃ cīvaraṇaṃ aññataraṃ cīvaraṃ.

visibbetvā 'ti sayam visibbetvā. visibbāpetvā 'ti aññaṃ visibbāpetvā.

sā pacchā anantarāyikiniṃ asatī antarāye.

n' eva sībheyyā 'ti na sayam sībheyya. na sībāpanāya usukkaṃ kareyyā 'ti na aññaṃ āpāpeyya.

aññatra catūhapañcāhā 'ti ṭhapetvā catūhapañcāhaṃ.

n' eva sībessāmi na sībāpanāya usukkaṃ karissāmiti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā cīvaraṃ visibbetvā vā visibbāpetvā vā sā pacchā anantarāyikini n' eva sībheti na sībāpanāya usukkaṃ karoti aññatra catūhapañcāhā, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. aññaṃ parikkhāraṃ visibbetvā vā . . . aññatra catūhapañcāhā, āpatti

dukkatassa. anupasampannāya cīvaram vā aññam vā parikkhāram visibbetvā vā . . . aññatra catūhapañcāhā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkatassa. ||2||

anāpatti sati antarāye pariyesitvā na labhati karontam, catūhapañcāham atikkāmeti, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||5||2||

PĀCITTIYA, XXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhunīnam hatthe cīvaram nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikam pakkamanti. tāni cīvarāni cīram nikkhiṭṭāni kaṇṇakitāni honti. tāni bhikkhuniyo otāpenti. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: kass' imāni ayyo cīvarāni kaṇṇakitānīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhunīnam etam attham āroccum. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo bhikkhunīnam hatthe cīvaram nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikam pakkamissanti — pa — saocam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . pakkamanti. saocam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . pakkamissanti. n' etam bhikkhave appaesannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī pañcāhikam saṃghāṭicāram atikkāmeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pañcāhikam saṃghāṭicāram atikkāmeyyā 'ti pañcamam divasam pañca cīvarāni n' eva nivāseti na pārupati na otāpeti pañcamam divasam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

pañcāhātikkante atikkantasāññā, āpatti pācittiyassa. pañcāhātikkante vematikā, āpatti pācittiyassa. pañcāhātikkante

anātikantasaññā, āpatti pācittiyassa. pañcāhānatikkante atikkantasaññā, āpatti dukkaṭassa. pañcāhānatikkante vematikā, āpatti dukkaṭassa. pañcāhānatikkante anātikantasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti pañcamam divasam pañca cīvarāni nivāseti vā pārupati vā otāpeti vā, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni piṇḍāya caritvā allacīvaram pattharivā vihāram pāvisi. aññatarā bhikkhuni tam cīvaram pārupitvā gāmaṃ piṇḍāya pāvisi. sā nikkhamitvā bhikkhuniyo pucchi: ap' ayye mayham cīvaram paṣeeyyāthā 'ti. bhikkhuniyo tassā bhikkhuniyā etam attham ārocesum. atha kho sā bhikkhuni ujjhāyati khiyati vipāceti: katham hi nāma bhikkhuni mayham cīvaram anāpucchā pārupissatīti. atha kho sā bhikkhuni bhikkhuninam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaram anāpucchā pārupissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni . . . pārupitī. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . pārupissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni cīvarasaṃkamanīyam dhāroyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

cīvarasaṃkamanīyam nāma upasampannāya pañcannam cīvarānam aññataram cīvaram tassā vā adinnam tam vā anāpucchā nivāseti vā pārupati vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā cīvarasaṃkamanīyam dhāreti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācitti-

yassa. anupasampannâya cīvarasaṃkamanīyaṃ dhāreti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti sā vā deti taṃ vā āpucchā nirāseti vā pārupati vā, accinnacīvarikāya, natthacīvarikāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PÂCITTIYA, XXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā upaṭṭhākakulap Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avoca: bhikkhunīsaṃghassa ayye cīvaraṃ dassāma 'ti. Thullanandā bhikkhuniṃ tamhe bahukiccā bahukaraṇīyā 'ti antarāyaṃ akāsi. tena kho pana samayena tassa kulassa gharaṃ dayhati. te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā amhākaṃ deyyadhammaṃ antarāyaṃ karissati. ubhayen' amhā paribāhira bhogehi ca puññena cā 'ti. assosun kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ karissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ akāseti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ kareyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gaṇo nāma bhikkhunīsaṃgho vuccati.

cīvaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññātaraṇi cīvaraṃ vikappanupagapucchimaṃ.

antarāyaṃ kareyyā 'ti kathaṃ imaṃ cīvaraṃ dadeyyun ti antarāyaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. aññaṃ parikkhāraṃ antarāyaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. sambāhulānaṃ bhikkhuniṇaṃ vā ekabhikkhuniyā vā anupasampannāya vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ antarāyaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti ānisaṃsaṃ dassetvā nivāreti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, XXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhunisaṃghassa akāla cīvaraṃ uppaṇnaṃ hoti. atha kho bhikkhunisaṃgho taṃ cīvaraṃ bhājetukāmo sannipati. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhuniyo pakkantā honti. Thullanandā bhikkhuni tā bhikkhuniyo etad avoca: ayye bhikkhuniyo pakkantā, na tāva cīvaraṃ bhājiyissatīti cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhati. bhikkhuniyo na tāva cīvaraṃ bhājiyissatīti vippakkamissa. Thullanandā bhikkhuni antevāsibhikkhuniṇa agatāsu taṃ cīvaraṃ bhājāpesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhissatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paṭibāhīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhissatī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāheyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

dhammiko nāma cīvaravibhaṅgo, samaggo bhikkhunisaṃgho sannipatitvā bhājeti.

paṭibāheyyā 'ti kathaṃ imaṃ cīvarapaṃ bhājeyyā 'ti paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammike dhammikasaññā paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. dhammike vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. dhammike adhammikasaññā . . . anāpatti. adhammike dhammikasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammike vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammike adhammikasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āvasesaṃ dassetvā paṭibāhati, ummattikāya, ādikummikāyā 'ti. ||3||2||

PACITTIYA, XXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni natānaṃ pi natānaṃ pi laṅghikānaṃ pi sokajjhāyikānaṃ pi kumbhathūnikānaṃ pi samaṇacīvaraṃ deti mayhaṃ parisati vaṇṇaṃ bhāsathā 'ti. natāpi natākāpi laṅghikāpi sokajjhāyikāpi kumbhathūnikāpi Thullanandāya bhikkhuniyā parisati vaṇṇaṃ bhāsanti: ayyā Thullanandā bahussutā bhāṇikā visāraddā paṭṭhā dhammakathaṃ kātum. dotha ayyāya karotha ayyāyā 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicehā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā agārikassa samaṇacīvaraṃ dassatīti — pi —, saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . detīti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . dassatī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇacīvaraṃ dadeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

agāriko nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. paribbājako nāma bhikkhuṃ ca samaṇeraṃ ca ṭhapetvā yo koci paribbājakasamāpanno. paribbājikā nāma bhikkhuniṃ ca sikkhamānaṃ ca samaṇeriṃ ca ṭhapetvā yā kāci paribbājikasamāpannā.

samaṇacīvaraṃ nāma kappakatam vuccati. deti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti mātāpituṇṇam deti, tāvakālikam deti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhunīyā upatthākakulam Thullanandam bhikkhunīm etad avoca: sace mayam ayye sakkoma bhikkhunīsamghassa cīvaram dassāma 'ti. tena kho pana samayena vassam vutthā bhikkhuniyo cīvaram bhājetukāma saṇnipatipsu. Thullanandā bhikkhuni tā bhikkhuniyo etad avoca: āgametha ayye, atthi bhikkhunīsamghassa cīvarapaccāsa 'ti. bhikkhuniyo Thullanandam bhikkhunīm etad avocum: gacch' ayye tam cīvaram jānāhi. Thullanandā bhikkhuni yena tam kulam ten' upasamkami, upasamkamitvā te manusse etad avoca: dethāvuso bhikkhunīsamghassa cīvaram ti. na mayam ayye sakkoma bhikkhunīsamghassa cīvaram dātum ti. Thullanandā bhikkhuni bhikkhunīnam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayam atikkāmessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . atikkāmessatī. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . atikkāmessatī. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayam atikkāmeyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

dubbalacīvarapaccāsā nāma, sace mayam sakkoma dassāma karissāma 'ti vācā bhinnā hoti.

cīvarakālasamayo nāma anutthate kaṭhine vassānassa

pacchimo māso, atthato kaṭhine pañca māsā. cīvarakālasamayaṃ atikkāmeyyā 'ti anattthato kaṭhine vassānassa pacchimam divasaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. atthato kaṭhine kaṭhinuddhāradivasaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

dubbalacīvare dubbalacīvarasaññā cīvarakālasamayaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. dubbalacīvare vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. dubbalacīvare adubbalacīvarasaññā . . . anāpatti. adubbalacīvare dubbalacīvarasaññā, āpatti dukkaṭassa. adubbalacīvare vematikā, āpatti dukkaṭassa. adubbalacīvare adubbalacīvarasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti ānisaṃsaṃ dassetvā nivāreti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarena upāsakena saṃghaṃ uddissa vihāro kārāpito hoti. so tassa vihārassa mahe ubhatosaṃghassa akālacīvaraṃ dātukāmo hoti. tena kho pana samayena ubhatosaṃghassa kaṭhinaṃ atthataṃ hoti. atha kho so upāsako saṃghaṃ upasaṃkamitvā kaṭhinuddhāraṃ yāci. bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne etasmīṃ pakaraṇe dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave kaṭhinaṃ uddharitum. evaṃ ca pana bhikkhave kaṭhinaṃ uddharitabbam: byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho ñāpetabbo: suṇātu me bhante saṃgho. yadī saṃghassa pāttakallaṃ, saṃgho kaṭhinaṃ uddhareyya. esā ñatti. suṇātu me bhante saṃgho. saṃgho kaṭhinaṃ uddharati. yassāyasmato khamati kaṭhinassa uddhāro so tuṇh'assa. yassa na khamati so bhāseyya. ubbhataṃ saṃghena kaṭhinaṃ, khamati . . . dhārayāmiti. ||1||

atha kho so upāsako bhikkhunisaṃghaṃ upasaṃkamitvā kaṭhinuddhāraṃ yāci. Thuḷlanandā bhikkhunī cīvaraṃ

ambhākaṃ bhavissatīti kaṭhinuddhāraṃ paṭibāhi. atha kho so upāsako . . . vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ambhākaṃ kaṭhinuddhāraṃ na dassantīti. assosum kho bhikkhuniyo tassa upāsakassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma nyyā Thullanandā dhammikaṃ kaṭhinuddhāraṃ paṭibāhissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paṭibāhīti. saccam bhagavā . . . (see XXVII. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni dhammikaṃ kaṭhinuddhāraṃ paṭibāheyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

dhammiko nāma kaṭhinuddhāro, samaggo bhikkhuni-saṃgho sannipatitvā uddharati.

paṭibāheyyā 'ti kathaṃ idam kaṭhinam uddhareyyā 'ti paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammike dhammikasaṃghā paṭibāhati . . . (see XXVII. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

naggavaggo tatiyo.

PĀCITTIYA, XXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattenti. manussā viharacārikaṃ ābhinantā passitvā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattessanti seyyathāpi gihikāmaḥbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . tuvattenti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . tuvattessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuniyo dve ekamañce tuvaṭṭeyyum,
pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhuniyo 'ti upa-
sannāyo vuccanti.

dve ekamañce tuvaṭṭeyyun ti, ekāya nipaṇṇāya aparā ni-
pajjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nipajjanti, āpatti pācitti-
yassa. uṭṭahitvā punappunam nipajjanti, āpatti pācitti-
yassa. ||1||

anāpatti ekāya nipaṇṇāya aparā nisīdati, ubho vā nisīdanti,
ummattikānam, ādikammikānan ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikaessa ārāme. tena kho pana
samayena bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭenti.
manussā vihārācārikaṃ āhiṇḍantā . . . (XXXI. 1. *Instead*
of ekamañce read ekattharaṇapāvuraṇā) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇā tu-
vaṭṭeyyum, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhuniyo 'ti upasa-
mannāyo vuccanti.

dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭeyyun ti, tañ ñeva attha-
ritvā tañ ñeva pārupanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

ekattharaṇapāvuraṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā tuvaṭṭenti,
āpatti pācittiyassa. ekattharaṇapāvuraṇe vematikā . . .
ekattharaṇapāvuraṇe nānattharaṇapāvuraṇasaññā . . . āpatti
pācittiyassa. ekattharaṇe nānāpāvuraṇasaññā, āpatti dukka-
ṭassa. nānattharaṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā, āpatti dukka-
ṭassa. nānattharaṇapāvuraṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā,
āpatti dukkaṭassa, nānattharaṇapāvuraṇe vematikā, āpatti
dukkaṭassa. nānattharaṇapāvuraṇe nānattharaṇapāvuraṇa-
saññā, anāpatti. ||2||

anāpatti vavatthānam dassetvā nipajjanti, ummattikānam,
ādikammikānan ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammakatham kātuṃ. Bhaddāpi Kāpilānī bahussutā hoti . . . kātuṃ uḷārasambhavitā. manussā ayyā Bhaddā Kāpilānī bahussutā bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammakatham kātuṃ uḷārasambhavitā 'ti Bhaddam Kāpilānīm paṭhamam payirupāsivā pucchā Thullanandam bhikkhunīm payirupāsanti. Thullanandā bhikkhunī issāpakatā imā kira appicchā santuṭṭhā pavivittā asamsatṭhā yā imā saññattibahulā viññattibahulā viharantīti Bhaddāya Kāpilāniyā purato caṅkamati pi tiṭṭhati pi nisidati pi seyyam pi kappeti uddisati pi uddisāpeti pi sajjhāyam pi karoti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā ayyāya Bhaddāya Kāpilāniyā sañceicca aphāsum karissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī Bhaddāya Kāpilāniyā sañceicca aphāsum karotīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karissati. u' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā sañceicca aphāsum kareyya, pācittiyam ti. ||1||

yā p.nā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

sañceicca 'ti jānantī sañjānantī cecca abhivitaritvā vikkamo.

aphāsum kareyyā 'ti iminā imissā aphāsu bhavissatīti anāpucchā purato caṅkamati vā tiṭṭhati vā nisidati vā seyyam vā kappeti uddisati vā uddisāpeti vā sajjhāyam vā karoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā sañceicca aphāsum karoti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . .

upasampannāya anupasampannasaññā sañcicca aphāsum karoti, āpatti pācittiyassa. anupasampannāya sañcicca aphāsum karoti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vomatikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na aphāsum kattukāma āpucchā purato caṅkamati vā . . . sajjhāyaṃ vā karoti, ummatikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī dukkhitā saḥajiviniṃ n' eva upatṭheti na upatṭhāpanāya usukkāṃ karoti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma syyā Thullanandā dukkhitā saḥajiviniṃ n' eva upatṭhessati na upatṭhāpanāya usukkāṃ karissatīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karotīti. saccāṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karissatī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī dukkhitā saḥajiviniṃ n' eva upatṭheyya na upatṭhāpanāya usukkāṃ kareyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunnīti.

dukkhitā nāma gilānā vuccatī.

saḥajivini nāma saddhivihāriṇī vuccatī.

n' eva upatṭheyyā 'ti na sayāṃ upatṭheyya. na upatṭhāpanāya usukkāṃ kareyyā 'ti na aññaṃ āvāpeyya. n' eva upatṭhessāmi na upatṭhāpanāya usukkāṃ karissāmi ti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. antevāsinaṃ vā anupasampannaṃ vā n' eva upatṭheti na upatṭhāpanāya usukkāṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilāṇāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2|| 2||

PĀCITTIYA, XXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddā Kāpilāni Sākete vassaṃ upagatā hoti. sā kenacid eva karaṇiyena Thullanandāya bhikkhuniyā santike dūtaṃ pāhesi: sace me ayyā Thullanandā upassayaṃ dadeyya, āgaccheyyāṃ' ahaṃ Sāvattthin ti. Thullanandā bhikkhuni evaṃ āha: āgacchatu dassāmiti. atha kho Bhaddā Kāpilāni Sāketā Sāvattthin agamāsi. Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā upassayaṃ adāsi. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti bhāṇikā . . . (see XXXIII.1) . . . viññattibahulā viharantīti kupitā anattamanā Bhaddaṃ Kāpilāniṃ upassayaṃ nikkadḍhi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā ayyāya Bhaddāya Kāpilāniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhissatīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā . . . nikkadḍhīti. saccāṃ bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā . . . nikkadḍhissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍheyya vā nikkadḍhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

upassayo nāma karāṭabaddho vuccati.

datvā 'ti sayāṃ datvā.

kupitā anattamanā 'ti anabhiruddhā āhatacittā khilajātā.

nikkadḍheyyā 'ti gabbhe gahetvā pamukhaṃ nikkadḍhati;

Apatti pācittiyassa. pamukhe gahetvā bahi nikkadḍhati,

āpatti pācittiyassa. ekena payogena bahuke pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. nikkadḍhāpeyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakim āpattā bahuke pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasāññā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasāññā . . . āpatti pācittiyassa. tassā parikkhāraṃ nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. akavāṭabuddhā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ kavāṭabaddhā vā akavāṭabaddhā vā n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti alajjinim n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, ummattikaṃ n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, bhaddanākārikaṃ — pa — kalahakārikaṃ — pa — vivādakārikaṃ — pa — bhassakārikaṃ — pa — saṃghe adhikāraṃ n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, antevāsinim vā saddhivihārinim vā na sammāvattantim n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni saṃsatṭhā viharati gahapatināpi gahapatiputtena pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti; kathaṃ hi nāma uyyā Caṇḍakālī saṃsatṭhā viharissati . . . piti — pa —. saccam kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni saṃsatṭhā viharati . . . piti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhi-

kkhave Candakālī bhikkhunī saṃsaṭṭhā viharissati . . . pi.
n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī saṃsaṭṭhā vihareyya gahapatinā vā
gahapatiputtana vā, sā bhikkhunī bhikkhunihi evaṃ assa
vacanīyā : māyye saṃsaṭṭhā vihari gahapatināpi gahapati-
puttana pi. vivico' ayye, vivekañ ñeva bhaginiyā saṃgho
vaṇṇetīti. evaṃ ca pana sā bhikkhunī bhikkhunihi vucca-
mānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunihi
yāvatiyaṃ samanubhāsitaḥṭṭā tassa paṭinissaggāya. yāva-
tatiyañ ce samanubhāsiyamānā taṃ paṭinissajjeyya, ice etaṃ
kusalāṃ. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

saṃsaṭṭhā nāma ananulomikena kāyikavācasikena saṃ-
saṭṭhā.

gahapatī nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. gahapatiputto
nāma yo koci puttabhātaro.

sā bhikkhunīti yā sā saṃsaṭṭhā bhikkhunī.

bhikkhunihihi aññāhi bhikkhunihi yā passanti yā suṇanti
tāhi vattaḥṭṭā : māyye saṃsaṭṭhā . . . vaṇṇetīti. dutiyam
pi vattaḥṭṭā. tatiyam pi vattaḥṭṭā. sace paṭinissajjati, ice
etaṃ kusalāṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭṭassa. sutvā
na vadanti, āpatti dukkaṭṭassa. sā bhikkhunī saṃghamaññam
pi ākaḍḍhivā vattaḥṭṭā : māyye saṃsaṭṭhā . . . vaṇṇetīti.
dutiyaṃ pi vattaḥṭṭā. tatiyaṃ pi vattaḥṭṭā. sace paṭi-
nissajjati, ice etaṃ kusalāṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti
dukkatassa. sā bhikkhunī samanubhāsitaḥṭṭā. evaṃ ca pana
bhikkhave samanubhāsitaḥṭṭā : byattāya bhikkhuniyā paṭiba-
lāya saṃgho ñāpetabbo : suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ
itthannāmā bhikkhunī saṃsaṭṭhā viharati gahapatināpi gaha-
patiputtana pi. sā taṃ vatthum na paṭinissajjati. yadi
saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuniṃ
samanubhāseyya tassa vatthussa paṭinissaggāya. esā ñatti.
suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā . . . dutiyaṃ
pi etaṃ atthaṃ vadāmi — pa — tatiyaṃ pi etaṃ atthaṃ
vadāmi — pa —. samanubhaṭṭhā saṃghena itthannāmā bhi-
kkhunī tassa vatthussa paṭinissaggāya. khamati . . . dhi-
rayāmiti.

ñattiyaṃ dukkaṭaṃ, dvihi kammavācāhi dukkaṭā. kamma-
vācāpariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññā na paṇissajjati,
āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematikā . . . dham-
makamme adhammakammasaññā . . . āpatti pācittiyassa.
adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa.
adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhamma-
kamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṇissajjantiyā, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati.
Jetavanaṃ Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena bhikkhuniyo antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-
bhaye asatthikā cārikaṃ caranti. dhuttā dūseṇti. yā tā
bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhuniyo . . . carissantīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave
bhikkhuniyo . . . carantīti. saccaṃ bhagavā. vigaṇhī
buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . .
carissantī. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisanti;

yā pana bhikkhuni antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-
bhaye asatthikā cārikaṃ careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

antoraṭṭhe 'ti yaṃ vijite viharati tassa raṭṭhe.

sāsāṅkaṃ nāma, tasmim magge corānaṃ nivṛṭṭhokāso
dissati bhuttokāso dissati ṭhitokāso dissati nisinnokāso dissati
nīpannokāso dissati. sappatiḥbhayan nāma, tasmim magge
corehi manussā hatā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.
asatthikā nāma vinā satthena.

cārikaṃ careyyā 'ti, kukkuṭasampāte gāme gāmantare
gāmantarā āpatti pācittiyassa. agāmake araṇṇe aḍḍhayaḍḍhayaṃ
aḍḍhayaḍḍhayaṃ āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti satthena saha gacehati, kheme appaṭiḥbhaye
gacehati, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo tirolaṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-bhaye asatthikā cārikaṃ caranti. dhuttā . . . (see XXXVII. 1. *Instead of antoraṭṭhe read tirolaṭṭhe*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni tirolaṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-bhaye asatthikā cārikaṃ careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

tirolaṭṭhe 'ti yassa vijite viharati taṃ ṭhapetvā aññassa raṭṭhe.

sāsāṅkan nāma . . . (see XXXVII. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, XXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Vejjuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena bhikkhuniyo antovassaṃ cārikaṃ caranti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo . . . carissanti haritāni tiṇāni sammaddantā ekindriyaṃ jīvaṃ viheṭhenta bahū khuddake pāpe saṃghātaṃ āpādentā 'ti. assosaṃ kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo . . . carissantīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . carantīti. saccāṃ bhagavā. vi-garāhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . carissanti. n' etaṃ bhikkhave appasānnānaṃ . . . uddisanta :

yā pana bhikkhuni antovassaṃ cārikaṃ careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

antovassan ti purimam vâ temâsam pacchimam vâ temâsam avasitvâ.

cârikam careyyâ 'ti, kukkutasampâte gâme . . . (XXXVII.

2. 1) . . . agâmake araññe . . . pâcittiyassa. || 1 ||

anâpatti sattâbakaraṇiyeṇa gacchati, kenaci ubbhāhā gacchati, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

PACITTIYA, XL.

Tena samayena buddho bhagavâ Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena bhikkhuniyo tatth' eva Rājagahe vassam vassanti tattha hemantaṃ tattha giṃhaṃ. manussā . . . vipācenti: āhunda-rikā bhikkhuniṇaṃ disā andhakārā, na imāsaṃ disā pakkhāyanti. assosaṃ kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavâ etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvâ bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhikkhuniṇaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭicea . . . evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ oddisantu:

yâ pana bhikkhuni vassam vutthâ cârikam na pakkameyya antamaso chappaṇcayojanāni pi, pâcittiyaṇ ti. || 1 ||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

vassam vutthâ nāma purimam vâ temâsam pacchimam vâ temâsam vutthâ.

cârikam na pakkamissāmi antamaso chappaṇcayojanāni pīti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pâcittiyassa. || 1 ||

anâpatti sati antarāye, pariyesitvâ dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

tuvattavaggo catuttho.

PĀCITTIYA, XLI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena rañño Pasenadikosalassa uyyāna cittāgāre paṭibhānacittam katam hoti. bahū manussā cittāgāram dassanāya gacchanti. ehabbaggiyāpi bhikkhuniyo cittāgāram dassanāya agamāpsu. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo cittāgāram dassanāya gacchissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ehabbaggiyā bhikkhuniyo cittāgāram dassanāya gacchissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave ehabbaggiyā bhikkhuniyo . . . gacchantīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave ehabbaggiyā bhikkhuniyo . . . gacchissanti. n'etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni rājāgāram vā cittāgāram vā ārāmaṃ vā uyyānaṃ vā pokkharāṇi vā dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

rājāgāram nāma yattha katthaci rañño kilītuṃ ramītuṃ katam hoti. cittāgāram nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramītuṃ katam hoti. ārāmo nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramītuṃ kato hoti. uyyānaṃ nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramītuṃ katam hoti. pokkharāṇi nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramītuṃ katā hoti.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha thitā passati, āpatti pācittiyassa. dassanupacāram vijahitvā punappunam passati, āpatti pācittiyassa. ekamekaṃ dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha thitā passati, āpatti pācittiyassa. dassanupacāram vijahitvā punappunam passati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ārame ñhitā passati, gaocchanti vā āgaecchanti vā passati, sati karaṇiyo gantvā passati, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XLII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena bhikkhuniyo āsandiṃ pi pallaṅkam pi paribhuñjanti. manussā vibhāracārikam āhiṇḍantā passitvā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo āsandiṃ pi pallaṅkam pi paribhuñjissanti seyyathāpi gihikāmaḥbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo . . . paribhuñjissanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . paribhuñjanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . paribhuñjissanti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhunī āsandiṃ vā pallaṅkam vā paribhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 āsandi nāma atikkantappamāṇā vuccati. pallaṅko nāma āharimehi vālehi kato hoti.
 paribhuñjeyyā 'ti, tasmim abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. ||1||
 anāpatti āsandiya pāde chinditvā paribhuñjati, pallaṅkassa vāle chinditvā paribhuñjati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XLIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantanti.

manussā viharacārikam āhiṇḍantā passitvā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo suttam kantissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantissantiti . . . — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantantiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantissanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī suttam kanteyya, pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

suttam nāma cha suttāni, khomam kappāsikam koseyyam kambalam sānam bhaṅgam.

kanteyyā 'ti sayam kantati, payoge dukkaṭam, ujjavujjave āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti kantitasuttam kantati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XLIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karonti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karontiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . karissantī. n' etam bhikkhave appasannānam vā pasādāya . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī gihiveyyāvaccam kareyya, pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gihiveyyāvaccam nāma agārikassa yāgam vā bbattam vā

khādaniyaṃ vā paṇaṭi, sātakaṃ vā veṭṭhanaṃ vā dhovati, āpatti paṇattiyaṃ. ||1||

anāpatti yāgupaṇe, saṃghabhatte, cetiyapūjāya, attano veyyāvaccakarassa yāgupaṇ vā bhattaṃ vā khādaniyaṃ vā paṇaṭi sātakaṃ vā veṭṭhanaṃ vā dhovati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, XLV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni Thullanandaṃ bhikkhuniṃ upasaṃkamitvā etaḍ avoca : eh' ayye imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehīti. Thullanandā bhikkhuni sādhu 'ti paṭisugātvā n' eva vūpasamehi na vūpasamāya ussukkaṃ karoti. atha kho sā bhikkhuni bhikkhunīnaṃ etaṃ atthaṃ āroceti. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipāceti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā bhikkhuniyā eh' ayye imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehīti vuccamānā sādhu 'ti paṭisugātvā n' eva vūpasamehīti na vūpasamāya ussukkaṃ karissatīti — pa —, saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . vūpasamehi . . . karotīti. saccam bhagavā vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . vūpasamehīti . . . karissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā eh' ayye imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehīti vuccamānā sādhu 'ti paṭisugātvā sā paṇaṭi anantarāyikini n' eva vūpasameyya na vūpasamāya ussukkaṃ kareyya, paṇattiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunihi.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

adhikaraṇaṃ nāma cattāri adhikaraṇāni vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

eh' ayye imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehīti eh' ayye imaṃ adhikaraṇaṃ vinicchehi.

sā pacchā anantarāyikiniṭṭi asati antarāye.

n' eva vūpasameyyā 'ti na sayam vūpasameyya. na vūpasamāya ussukkaṃ kareyyā 'ti na aññam āpāpeyya. n' eva vūpasamesāmi na vūpasamāya ussukkaṃ karissāmiṭṭi dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. || 1 ||

upasampannāya upasampannasaññā adhikaraṇaṃ n' eva vūpasameti na vūpasamāya ussukkaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannāya adhikaraṇaṃ n' eva vūpasameti na vūpasamāya ussukkaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XLVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni natānaṃ pi . . . (XXVIII. 1. *Instead of samagacivaraṃ deti [dassati] read sahatthā khādaniyaṃ bhojaniyaṃ deti [dassati]*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā dadeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

agāriko nāma . . . (XXVIII. 2) . . . paribbājikasamāpannā. khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponaṃ ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni . . . marasaṃ.

dadeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena

vâ deti, âpatti pâcittiyassa. udakadantapeṇaṃ deti, âpatti dukkaṭassa. ||1||

anâpatti dâpeti na deti, upanikkhipitvâ deti, bâhiralepaṃ deti, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, XLVII.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena Thullanandâ bhikkhuni âvasathacivarapaṃ anissajjitvâ paribhuñjati. aṇṇâ utuniyo bhikkhuniyo na labhanti. yâ tâ bhikkhuniyo appiçchâ . . . vipâcenti: kathaṃ hi nâma ayyâ Thullanandâ âvasathacivarapaṃ anissajjitvâ paribhuñjissatîti — pa —. saccapaṃ kira bhikkhave Thullanandâ bhikkhuni . . . paribhuñjatîti. saccapaṃ bhagavâ. vigarahi buddho bhagavâ: kathaṃ hi nâma bhikkhave Thullanandâ bhikkhuni . . . paribhuñjissati. n' etaṃ bhikkhave appasannânaṃ . . . uddisantu:

yâ pana bhikkhuni âvasathacivarapaṃ anissajjitvâ paribhuñjeyya, pâcittiyaṃ ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

âvasathacivaraṃ nâma utuniyo bhikkhuniyo paribhuñjantâ 'ti dinnapaṃ hoti.

anissajjitvâ paribhuñjeyyâ 'ti dve tisso rattiyo paribhuñjitvâ catutthadiyasse dhovitvâ bhikkhuniyâ vâ sikkhamânâya vâ sâmaṇeriyâ vâ anissajjitvâ paribhuñjati, âpatti pâcittiyassa. ||1||

anissajjite anissajjitasañṇâ paribhuñjati, âpatti pâcittiyassa. anissajjite vematikâ . . . anissajjite nissajjitasañṇâ . . . âpatti pâcittiyassa. nissajjite anissajjitasañṇâ, âpatti dukkaṭassa. nissajjite vematikâ, âpatti dukkaṭassa. nissajjite nissajjitasañṇâ, anâpatti. ||2||

anâpatti nissajjitvâ paribhuñjati, punapariyâyena paribhuñjati, aṇṇâ utuniyo bhikkhuniyo na honti, acchinnacivarikâya, natthacivarikâya, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XLVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni āvasathaṃ anissajjivā cārikaṃ pakkāmi. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā āvasatho ḍayhati. bhikkhuniyo evaṃ āhaṃsu: haṃ' ayye bhaṇḍakaṃ niharāma 'ti. ekaccā evaṃ āhaṃsu: na mayaṃ ayye niharissāma, yaṃ kiñci natthaṃ sabbam amhe abhiyūḍḍissatīti. Thullanandā bhikkhuni punad eva taṃ āvasathaṃ paccāgantvā bhikkhuniyo pucchi: ayye bhaṇḍakaṃ niharitthā 'ti. na mayaṃ ayye niharimhā 'ti. Thullanandā bhikkhuni . . . vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo āvasathe ḍayhamāne bhaṇḍakaṃ na niharissantīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā āvasathaṃ anissajjivā cārikaṃ pakkamissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . pakkāmiti. saccam bhagavā, viga-rahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . pakkamissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni āvasathaṃ anissajjivā cārikaṃ pakkameyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

āvasatho nāma kavāṭabaddho vuccati.

anissajjivā cārikaṃ pakkameyyā 'ti bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇeriyā vā anissajjivā parikkhittassa āvasathassa parikkhepaṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa āvasathassa upacāraṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anissajjito anissajjitasaññā pakkamati, āpatti pācittiyassa. anissajjite vematikā . . . anissajjite nissajjitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. akavāṭabaddhaṃ anissajjivā pakkamati, āpatti dukkaṭassa. nissajjite anissajjitasaññā, āpatti dukkaṭassa. nissajjite vematikā, āpatti dukkaṭassa. nissajjite nissajjitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti nissajjivā pakkamati, satī antarāye, pariyesivā
na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya
'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XLIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam pa-
riyāpuṇanti. manussā ujjhāyanti khyanti vipācenti: ka-
tham hi nāma bhikkhuniyo tiracchānavijjam pariyāpu-
ṇissanti seyyathāpi gihikāmahoginiyo 'ti. assosum kho
bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā
bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma
chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam pariyāpuṇissan-
titi — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhi-
kkhuniyo tiracchānavijjam pariyāpuṇantiti. saccam bhagavā,
vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave . . .
pariyāpuṇissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . .
uddisantu :

yā pana bhikkhunī tiracchānavijjam pariyāpuṇeyya,
pācittiyan ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

tiracchānavijjā nāma yaṃ kiñci bāhirakam anāttha-
samhitam.

pariyāpuṇeyyā 'ti padena pariyāpuṇāti, pade pade āpatti
pācittiyassa. akkharāya pariyāpuṇāti, akkharaukkharāya
āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti lekham pariyāpuṇāti, dhārayam pariyāpuṇāti,
guttatthāya parittam pariyāpuṇāti, ummattikāya, ādikammi-
kāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, L.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam vācenti. manussā ujjhāyanti . . . (XLIX. 1. *Instead of pariyāpuṇanti, pariyāpuṇissanti, read, vācenti, vācessanti*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni tiracchānavijjam vāceyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
tiracchānavijjā nāma . . . vāceyyā 'ti padena vāceti . . .
(XLIX. 2. *Instead of pariyāpuṇāti read vāceti*) . . . ādikamunīkāyā 'ti. ||2||

cittāgāravaggo pañcama.

PĀCITTIYA, LI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū gāmakāvāse ekacīvarā cīvarakammaṃ karonti. bhikkhuniyo anāpucchā ārāmaṃ pavisitvā yena te bhikkhū ten' upasaṃkamimsu. bhikkhū ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo anāpucchā ārāmaṃ pavisissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . pavisantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . pavisissanti. n' etaṃ bhikkhave appasaṇṇaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni anāpucchā ārāmaṃ pavisēyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena te bhikkhū tamhā āvāsā pakkamimsu. bhikkhuniyo ayyā pakkantā 'ti ārāmaṃ nāgamaṃsu. atha kho te bhikkhū puna eva taṃ āvāsaṃ paccāgacchimsu. bhikkhuniyo ayyā āgatā 'ti āpucchā ārāmaṃ pavisitvā yena te bhikkhū ten' upasaṃkamimsu, upasaṃka-

mitvā te bhikkhū abhivādetvā ekamantaṃ atthamso. ekamantaṃ uthā kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: kissa tumhe bhaginiyo āramam n' eva sammajjittha na pānīyam paribhojaniyam upatthāpītthā 'ti. bhagavatā ayyā sikkhāpadaṃ paññattam hoti na anāpucchā āramo pavisitabbo 'ti, tena mayam na āgaminhā 'ti. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam pavisitum. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imam sikkhāpadaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhuni santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evañ e' idam . . . paññattam hoti. || 2 ||

tena kho pana samayena te bhikkhū tamhā āvāsā pakka-mitvā punad eva taṃ āvāsam paccāgucchimsu. bhikkhuniyo ayyā pakkantā 'ti anāpucchā āramam pavisimsu. tasmaṃ kukkucam ahoṣi: bhagavatā bhikkhunīnam sikkhāpadaṃ paññattam na santaṃ bhikkhum anāpucchā āramo pavisitabbo 'ti mayaṃ ca sntam bhikkhum anāpucchā āramam pavisimhā. kacci nu kho mayam pācittiyaṃ āpattiṃ āpannā 'ti. bhagavato . . . ārocesum. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni jānam sabhikkhukam āramam anāpucchā paviseyya, pācittiyaṃ ti. || 3 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aññe vā tassā ārocenti te vā ārocenti.

sabhikkhuko nāma āramo yattha bhikkhū rukkhamūle pi vasanti.

anāpucchā āramam paviseyyā 'ti bhikkhum vā sāmāneram vā āramikam vā anāpucchā parikkhittassa āramassa parikkhepam atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa āramassa upacāram okkumantiyā āpatti pācittiyassa. || 1 ||

sabhikkhuke sabhikkhukasaññā santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam pavisati, āpatti pācittiyassa. sabhikkhuke vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. sabhikkhuke abhikkhukasaññā . . . anāpatti. abhikkhuke sabhikkhukasaññā,

âpatti dukkaṭassa. abhikkhuke vematikā, âpatti dukkaṭassa. abhikkhuke abhikkhukasaññā, anâpatti. ||2||

anâpatti santam bhikkhūn âpucchā pavisati, asantam bhikkhūn anâpucchā pavisati, sāsānulokikā gacchati, yattha bhikkhuniyo sannipatitā honti tattha gacchati, ârāmena maggo hoti, gilānāya, âpadāsu, ummattikāya, âdikammikāya 'ti. ||3||4||

PĀCITTIYA, LII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena āyasmato Upālissa upajjhāyo āyasmā Kappitako susāne viharati. tena kho pana samayena chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ mahataraṃ bhikkhūni kalamkatā hoti. chabbaggiyā bhikkhuniyo taṃ bhikkhūnaṃ niharitvā āyasmato Kappitakassa vihārassa avidūre jhāpetvā thūpaṃ katvā gantvā tasmim thūpe rodanti. atha kho āyasmā Kappitako tena saddena ubbālho taṃ thūpaṃ bhinditvā pakiresi. chabbaggiyā bhikkhuniyo iminā Kappitakena amhākaṃ ayyāya thūpo bhūno, banda naṃ glātemā 'ti mantosun. aññataraṃ bhikkhūni āyasmato Upālissa etaṃ atthaṃ ârocesi. āyasmā Upāli āyasmato Kappitakassa etaṃ atthaṃ ârocesi. atha kho āyasmā Kappitako viharā nikkhamitvā nilīno acchi. atha kho chabbaggiyā bhikkhuniyo yenāyasmato Kappitakassa viharo ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā āyasmato Kappitakassa vihāraṃ pāsāpehi ca leḍḍhūhi ca ottharāpetvā mato Kappitako 'ti pakkamimsu. atha kho āyasmā Kappitako tassā rattiyā aceyena pubbaṇhasamayam nivāsetvā patta-civaraṃ âdāya Vesālīyaṃ piṇḍāya pāvisi. âddasaṃsu kho chabbaggiyā bhikkhuniyo āyasmantaṃ Kappitakaṃ piṇḍāya carantaṃ, disvāna evam āhamsu : ayam Kappitako jīvati, ko nu kho amhākaṃ mantaṃ saṃharatīti. asāsesun kho chabbaggiyā bhikkhuniyo : ayyena kira Upālīnā amhākaṃ manto saṃhaṭo 'ti. tā āyasmantaṃ Upālīnaṃ akkosimsu : kathaṃ hi nāma ayam kasāvaṭo malamajjano nihinajaceo amhākaṃ mantaṃ saṃharissatīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .

vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo ayyaṃ Upāliṃ akkosissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo Upāliṃ akkosantīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā . . . akkosissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni bhikkhuṃ akkoseyya vā paribhāseyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhun ti upasampannaṃ.

akkoseyya vā 'ti dasahi vā akkosavattūhi akkosati etesaṃ vā aññatarena, āpatti pācittiyassa. paribhāseyya vā 'ti bhayaṃ upadamsoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanno upasampannasāññā akkosati vā paribhāsati vā, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematikā . . . upasampanne anupasampannasāññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ akkosati vā paribhāsati vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti atthapurekkhārāya, dhammapurekkhārāya, anusāsanipurekkhārāya, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhaṇḍanakārīkā hoti kalahārīkā vivādakārīkā bhassakārīkā saṃghe adhikaraṇakārīkā. Thullanandā bhikkhuni tassā kamme kariyamāne paṭikkosati. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gāmakam agamāsi kenacid eva karaṇiyena. aha kho bhikkhunisaṃghe Thullanandā bhikkhuni pakkantā 'ti Caṇḍakālī bhikkhunī āpattiyaṃ adassane ukkhipi. Thullanandā bhikkhuni gāmake taṃ karaṇiyam tīretvā punad eva

Sāvattṭhiṃ paccāgacchhi. Caṇḍakālī bhikkhuni Thullanandāya bhikkhuniyā āgaecchantiyā n' eva āsanam paññāpesi na pādodakam pādapiṭṭham pādakathalikam upanikkhipi na paccougantvā pattacīvaram paṭiggahesi na pāniyena āpucchhi. Thullanandā bhikkhuni Caṇḍakālīm bhikkhuniṃ etad avoca: kissa tvaṃ ayye mayi āgaecchantiyā n' eva āsanam paññāpesi na pādodakam . . . āpucchhīti. evaṃ h' etaṃ ayye hoti yathā taṃ anāthāyā 'ti. kissa pana tvaṃ ayye anāthā 'ti. imā maṃ ayye bhikkhuniyo ayaṃ anāthā appaṇṇātā n' atthi imissā koci pativattā 'ti āpattiyā adaseano ukkhipimsū 'ti. Thullanandā bhikkhuni bālā etā abyattā etā n' eva jānanti kammaṃ vā kammadosaṃ vā kammavipattiṃ vā kamma-sampattiṃ vā 'ti caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāsī. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāsissatīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhāsīti. saccaṃ bhagavā, vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhāsissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṭi.

caṇḍikatā nāma kodhanā vuccati.

gaṇo nāma bhikkhunisamgho vuccati.

paribhāseyyā 'ti bālā etā abyattā etā n' eva jānanti . . . kamma-sampattiṃ vā 'ti paribhāsati, āpatti pācittiya-sa. sambahulā bhikkhuniyo vā ekabhikkhuniṃ vā anupasaṃpannaṃ vā paribhāsati, āpatti dukkaṭṭassa.

anāpatti atthapurekkhārāya . . . (see LII. 2. 3) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro brāhmaṇo bhikkhuniyo nimantetvā bho-

jesi. bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā nātikulāni gantvā ekaccā bhuñjimsu, ekaccā piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsu. atha kho so brāhmaṇo paṭivissaka etad avoca : bhikkhuniyo mayā ayyā santappitā, ettha tumhe pi santappessāmīti. te evaṃ āhaṃsu : kiṃ tvaṃ ayyo amhe santappessasi, yāpi tayā nimantitā tāpi amhākaṃ gharāni āgantvā ekaccā bhuñjimsu, ekaccā piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsū 'ti. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo amhākaṃ ghare bhuñjitvā aññatra bhuñjissanti. na cāhaṃ paṭibalo yāvadatthaṃ dātun ti. assosam kho bhikkhuniyo tassa brāhmaṇassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā aññatra bhuñjissanti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā aññatra bhuñjanti. saccaṃ bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni nimantitā-vā pavāritā-vā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhiṇṇetā bhikkhunīti.

nimantitā nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena bhojanena nimantitā. pavāritā nāma, asanaṃ paññāyati, bhojanaṃ paññāyati, hatthapāse ṭhitā abbiharati, paṭikkhepo paññāyati.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāgum yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni . . . maṃsaṃ. khādisāmi bhuñjissāmīti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti nimantitā appavāritā yāgum pivati, sāmiko apaloketvā bhuñjati, yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati paaccaye paribhuñjati, unmattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni Sāvattṭhiyaṃ aññatarissā visikhāya piṇḍāya caramānā yena aññatarāṃ kulāṃ ten' upasamkamī, upasamkamitvā paññatte āsane nisidī. atha kho te manussā taṃ bhikkhuniṃ bhojetvā etad avocum : aññāpi ayye bhikkhuniyo āgacchantū 'ti. atha kho sā bhikkhuni kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo nāgaccheyyun ti bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca : amukasmīṃ ayye okāse vālā sunakhā caṇḍo balibaddho cikkhallo okāso, mā kho tattha agamitthā 'ti. aññatarāpi bhikkhuni tassā visikhāya piṇḍāya caramānā yena taṃ kulāṃ ten' upasamkamī, upasamkamitvā paññatte āsane nisidī. atha kho te manussā taṃ bhikkhuniṃ bhojetvā etad avocum : kissa ayye bhikkhuniyo na āgacchantīti. atha kho sā bhikkhuni tesāṃ manussānaṃ etam atthaṃ ārocesi. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuni kulāṃ maccharāyissatīti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhuni kulāṃ maccharāyatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni kulāṃ maccharāyissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni kulamaccharinī assa, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

kulāṃ nāma . . . suddakulāṃ.

maccharinī assā 'ti kathaṃ bhikkhuniyo nāgaccheyyun ti bhikkhuniṃsaṃ santike kulassa avappam bhāsati, āpatti pācittiyassa. kulassa vā santike bhikkhuniṃsaṃ avappam bhāsati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti kulāṃ na maccharāyanti santam yeva ādinavaṃ ācikkhati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambhulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassam vutthā Sāvattthim agamanāsu. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: katth' ayyāyo vassam vutthā, kacci ovādo iddho abhosi. n' atth' ayye tathā bhikkhu, kuto ovādo iddho bhavissatīti. yā tā bhikkhuniyo appiēcā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo abhikkhuko āvāse vassam vasissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vasantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vasissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni abhikkhuko āvāse vassam vaseyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

abhikkhuko nāma āvāso na sakkā hoti ovādāya vā samvāsāya vā gantum.

vassam vasissāmīti senāsaṇaṃ paṇḍāpeti pāṇiyam paribhojanīyam upatthāpeti parivenaṃ sammajjati, āpatti dukkaṭassa. saha aruṇuggamanā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti vassupagatā bhikkhū pakkantā vā honti vibbhantā vā kalamkatā yā pakkhasamkantā vā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambhulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassam vutthā Sāvattthim agamanāsu. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: katth' ayyāyo vassam vutthā, bhikkhusamgho pa-

vārito 'ti. na mayam ayye bhikkhusamgham pavāremā 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo vassam vutthā bhikkhusamgham na pavāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . na pavārentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . na pavāressanti. n'etam bhikkhave appasaṇṇaṇam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī vassam vutthā ubhatosamghe tihi thānehi na pavāreyya diṭṭhena vā sutena vā parisāṅkāya vā, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vassam vutthā nāma purimaṇ vā temāsaṇ pacchimaṇ vā temāsaṇ vutthā.

ubhatosamghe tihi thānehi na pavāressāmi diṭṭhena vā sutena vā parisāṅkāya vā 'ti dhuraṇ nikkhittamatto āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-lavatthusmiṇ Nigrodhārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayaṇ upasamkamitvā chabbaggiyā bhikkhuniyo ovadanti. bhikkhuniyo chabbaggiyā bhikkhuniyo etad avocaṇ: eth' ayye ovādaṇ gamissāma 'ti. yaṇ hi mayam ayye gaccheyyāma ovādasā kārāṇā, ayyā chabbaggiyā idh' eva āgantvā amhe ovadantīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo ovādaṇ na gacchissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo ovādaṇ na gacchantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo ovā-

daṃ na gacchissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ovāḍāya vā saṃvāsāya vā na gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ovādo nāma aṭṭha garudhammā. saṃvāso nāma ekakammaṃ ekuddeso samasikkhātā.

ovāḍāya vā saṃvāsāya vā na gacchissāmīti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo uposathaṃ pi na pucchanti ovādaṃ pi na yācanti. bhikkhū ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo uposathaṃ pi na pucchissanti ovādaṃ pi na yācissanti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . na yācanti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . na yācissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

anvaddhamāsaṃ bhikkhuniyā bhikkhusaṃghato dve dhammā paccāsiṃsitabbā uposathapucchakaṇ ca ovādūpa-saṃkamaṇaṃ ca. taṃ atikkāmentiyā pācittiyaṃ ti. ||1||

anvaddhamāsaṃ ti anuposathikaṃ.

uposatho nāma dve uposathā cātuddasiko ca pannarasiko ca. ovādo nāma aṭṭha garudhammā.

uposathaṃ pi na pucchissāmi ovādaṃ pi na yācissāmīti dhuraṃ nikkhittamatte . . . (LVIII. 2. 1-2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PACITTIYA, LX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ purisena saddhiṃ eken' ekā bhedāpesi. atha kho so puriso taṃ bhikkhuniṃ dūsetaṃ upakkamī. sā vissaraṃ akāsi. bhikkhuniyo upadhāvitvā taṃ bhikkhuniṃ etaḍ avocaṃ: kissa tvam ayye vissaraṃ akāsi. atha kho sā bhikkhuni bhikkhuniṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ purisena saddhiṃ eken' ekā bhedāpessatīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuni . . . bhedāpesīti, saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . bhedāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ vā rūhitaṃ vā anapaloketvā saṃghaṃ vā gaṇaṃ vā purisena saddhiṃ eken' ekā bhedāpeyya vā phālāpeyya vā dhovāpeyya vā ālīmpāpeyya vā bandhāpeyya vā mocāpeyya vā, pacittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pasākhaṃ nāma adhonābhi ubbhajānumaṇḍalaṃ.

jātaṃ ti tattha jātaṃ.

gaṇḍo nāma yo koci gaṇḍo. rūhitaṃ nāma yaṃ kiñci vapo.

anapaloketvā 'ti anāpucchā.

saṃgho nāma bhikkhunisamgho vuccati. gaṇo nāma sambalulā bhikkhuniyo vuccanti.

puriso nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchānagato viññū paṭibalo dūsetaṃ.

saddhiṃ ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso o' eva hoti bhikkhuni ca.

bhinda 'ti āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. bhinne āpatti pācittiyassa. phālehiṭi āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. phālīte āpatti pācittiyassa. dhovā 'ti (ālīmpā 'ti, bandhāhiṭi,

mocehīti) āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. dhote (litte, baddhe, mutte) āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti apaloketvā bhedāpeti vā phalāpeti vā . . . mocāpeti vā, yo koci viññū datīyo hoti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

Ārāmaṇavaggo chaṭṭho.

PĀCITTIYA, LXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo gabbhinim vuṭṭhāpentī. sā piṇḍāya carati. manussā evam āhamsu : deti' ayyāya bhikkham, garubbhā ayyā 'ti. manussā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo gabbhinim vuṭṭhāpessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tesaṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo gabbhinim vuṭṭhāpessantīti — pa —, saccam kira bhikkhave . . . vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni gabbhinim vuṭṭhāpeyya, pācittiyān 'ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gabbhinī nāma āpaṇṇasattā vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti opasampādeyya. vuṭṭhāpessāmīti gaṇam vā ācarinim vā pattam vā civarāṃ vā pariyesati sīmaṃ vā sammānati, āpatti dukkaṭassa. nāttiyā dukkaṭam, dīlhi kammavācāhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāne upajjhāyāya āpatti pācittiyassa, gaṇassa ca ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

gabbhiniyā gabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyassa. gabbhiniyā vematikā vuṭṭhāpeti, āpatti dukkaṭassa. gabbhiniyā agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, anāpatti. agabbhiniyā gab-

bhinisaññā, āpatti dukkaṭassa. agabbhiniyā vematikā, āpatti dukkaṭassa. agabbhiniyā agabbhinisaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gabbhinim agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, agabbhinim agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo pāyantim vuṭṭhāpenti. sā piṇḍāya carati. manussā evam āhamasu: deth' ayyāya bhikkham, sadutiyikā ayyā 'ti. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma . . . (LXI. 1. *Instead of gabbhinim read pāyantim*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī pāyantim vuṭṭhāpeyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pāyanti nāma mātā vā hoti dhātī vā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. *Read pāyantiyā pāyanti-* saññā, apāyantisaññā, etc.) . . . ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vuṭṭhāpenti. tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyam vā akappiyam vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vuṭṭhāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti.

n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa —
vigaruhitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi :
anujānāmi bhikkhave sikkhamānāya dve vassāni chasu
dhammesu sikkhāsammutiṃ dātum. evaṃ ca pana
bhikkhave dātabbā. tāya sikkhamānāya saṅghaṃ upasaṃ-
kamitvā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā bhikkhuninaṃ pāde
vanditvā ukkuṭikaṃ nisīditvā añjalim paggahevā evaṃ assa
vacasiyo : ahaṃ ayye itthannāmā itthannāmāya ayyāya
sikkhamānā saṅghaṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhā-
sammutiṃ yācāmi. dutiyam pi yācitabbā — pa — tatiyam
pi yācitabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibālāya saṅgho ū-
petabbo : supātu me ayye saṅgho. ayaṃ itthannāmā
itthannāmāya ayyāya sikkhamānā saṅghaṃ dve vassāni
chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ yācati. yadi saṅghassa
pattakallaṃ, saṅgho itthannāmāya sikkhamānāya dve vassāni
chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ dādoyya. esā ūatti. su-
pātu me ayye saṅgho. ayaṃ itthannāmā . . . yācati.
saṅgho itthannāmāya . . . dāti. yassā ayyāya khamati
itthannāmāya sikkhamānāya dve vassāni chasu dhammesu
sikkhāsammutiṃ dānaṃ sā tuṇh' assa. yassā na khamati,
sā bhāseyya. dinnā saṅghena itthannāmāya sikkhamānāya
dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti, khamati . . .
dhārayāmi.

sā sikkhamānā evaṃ vadehīti vattabbā : pāpātipātā vera-
maṇiṃ dve vassāni avitikkammasamādanāṃ samādiyāmi,
adinnādānā veramaṇiṃ . . . samādiyāmi; abrahmacariyā
. . . musāvādā . . . surāmerayamajjapamādaṭṭhānā . . .
vikālabhojanā veramaṇiṃ dve vassāni avitikkammasamāda-
nāṃ samādiyāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigara-
hitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhi-
kkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhuni dve vassāni chasu dhammesu asikkhi-
tasikkhaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ
ti. [1]

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
dve vassāni dve samvaccharāni.

asikkhitasikkhā nāma sikkhā vā na diṇṇā hoti diṇṇā vā sikkhā kupitā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaññā . . . āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ saṃghena asaṃmatāṃ vuṭṭhāpenti. bhikkhuniyo evaṃ āhamsu : ettha sikkhamānā imaṃ jānātha imaṃ detha imaṃ āharatha iminā attho imaṃ kappiyaṃ kurothā 'ti. tā evaṃ āhamsu : na mayaṃ ayye sikkhamānā, bhikkhuniyo mayaṃ ti. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ saṃghena asaṃmatāṃ vuṭṭhāpessanti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti. saccaṃ bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — vigaṇhitvā dhammāṃ kathaṃ katvā bhikkhā āmantesi : anujānāmi bhikkhave dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya sikkhamānāya vuṭṭhānasammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya sikkhamānāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacanīyo :

ahaṃ ayye itthannāma itthannāmāya ayyāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānā saṅghaṃ vuṭṭhānasammutiṃ yācāmi. dutiyam pi . . . (LXIII. 1. *Instead of* sikkhamānā *read* dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānā; *instead of* dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti *read* vuṭṭhānasammuti) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigarahitvā . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ saṅghena asammataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

dve vassānīti dve samvaccharāni.

sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.

asammatā nāma ātaddutiyena kammaṇa vuṭṭhānasammuti na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ saṅghena sammataṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo ānadvādasavassaṃ gihigataṃ vuṭṭhāpentī, tā akkhamā honti sītaṣṣa uḥḥaṣṣa jighacchāya pipāsāya dṃṣasamakasaṁvātātāpasirīṃsapasamphassānaṃ duruttānaṃ durāgatānaṃ vacanupathānaṃ uppannānaṃ sārīrikānaṃ vedanānaṃ dukkhānaṃ tibbānaṃ kharānaṃ kaṭukānaṃ sātānaṃ amanāpānaṃ pāṇaharānaṃ anadhivāsakujātikā honti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācentī : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ānadvādasavassaṃ gihigataṃ vuṭṭhāpessanti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti. saccaṃ bhagavā. vigarabhi buddho bhagavā : ka-

thaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti. ūnadvādasavassā bhikkhave gihigatā akkhumā hoti sītassa . . . anadhivāsakajātikā hoti. dvādasavassā ca kho bhikkhave gihigatā khamā hoti sītassa . . . adhivāsakajātikā hoti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ūnadvādasavaṣṣaṃ gihigataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ūnadvādasavassā nāma appattadvādasavassā.

gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

ūnadvādasavassāya ūnadvādasavassasaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyaṣṣa. ūn° vematikā vuṭṭhāpeti, āpatti dukkaṭassa. ūn° paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, anāpatti. paripuṇṇadvādasavassāya ūnadvādasavassasaññā, āpatti dukkaṭassa. par° vematikā, āpatti dukkaṭassa. par° paripuṇṇasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti ūnadvādasavassam paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, paripuṇṇadvādasavassam paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaṣṣa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpenti. tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpessanti — pa —. saccaṃ kira . . . vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — vigaṛahitvā

dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacanīyo : ahaṃ ayye itthannāma itthannāmāya ayyāya paripuṇṇadvādasavassā gihigatā saṃghaṃ . . . (LXIII. 1). *Instead of sikkhamānā read paripuṇṇadvādasavassā gihigatā* . . . dhārayāmiti.

sā paripuṇṇadvādasavassā gihigatā evaṃ vadehīti vattabbā . . . (LXIII. 1) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

paripuṇṇadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.

gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.

dve vassānīti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmatam vuṭṭhāpenti. bhikkhuniyo evaṃ āhamsu : etha sikkhamānā . . . (LXIV. 1) . . . kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmatam vuṭṭhāpessantīti . . . bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya vuṭṭhānasammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassā

vassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-sikkhāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacaniyo : ahaṃ ayye itthannāma itthannāmāya ayyāya paripunnadvādasavassā gihigatā dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā saṃghaṃ vuṭṭhānasammutiṃ yācāmi. dutiyam pi . . . (LXIII. 1. *Instead of sikkhamānā read paripunnadvādasavassā gihigatā dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā ; instead of dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti read vuṭṭhānasammuti*) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigarhitvā . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripunnadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuṇi.
paripunnadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.
gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.
dve vassāni dve samvaccharāni.
sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.
asammata nāma ñattidutiyena kammaṇa vuṭṭhānasammuti
na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripunnadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena sammataṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni sahaṃjvinī vuṭṭhāpetvā dve vassāni n' eva anuggaṇhāti na anuggaṇhāpeti, tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā sahaṃjvinī vuṭṭhāpetvā dve vassāni n' eva

anuggaṇhissati na anuggaṇhāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . na anuggaṇhāpetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . na anuggaṇhāpessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni saha jīvinim vutthāpetvā dve vassāni n' eva anuggaṇheyya na anuggaṇhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

sahajīvinī nāma saddhivihārini vuccati.

vutthāpetvā 'ti upasampādetvā.

dve vassānīti dve samvacccharāni.

n' eva anuggaṇheyyā 'ti na sayam anuggaṇheyya uddesena paripucchāya ovādena anusāsaniyā, na anuggaṇhāpeyyā 'ti na aññam ānāpeyya.

dve vassāni n' eva anuggaṇhissāmi na anuggaṇhāpessāmi dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhanti, tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyam vā akappiyam vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhissanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . nānubandhanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . nānubandhissanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni vuṭṭhāpitaṃ pavattiniṃ dve vassāni
nānubandheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vuṭṭhāpitaṃ ti upasampāditam. pavattinī nāma upajjhā
vuccati.

dve vassānīti dve samvaocharāni.

nānubandheyyā 'ti na sayam upatthāheyya. dve vassāni
nānubandhissāmīti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācitti-
yassa. ||1||

anāpatti upajjhā balā vā hoti alajjini vā, gilānāya, āpadāsu,
ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhuni sahaḷiviniṃ vuṭṭhāpetvā
n' eva vūpakāsesi na vūpakāsāpesi, sāmiko aggahesi. yā tā
bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā
Thullanandā sahaḷiviniṃ vuṭṭhāpetvā n' eva vūpakāsessati na
vupakāsāpessati, sāmiko aggahesi. sac' āyaṃ bhikkhuni
pakkantā assa, na ca sāmiko gaṇheyyā 'ti — pa —. saccam
kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni sahaḷiviniṃ vuṭṭhā-
petvā n' eva vūpakāsesi na vūpakāsāpesi, sāmiko aggahesiti.
saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma bhikkhave . . . n' eva vūpakāsessati na vūpakāsā-
pessati, sāmiko aggahesi. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ
. . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni sahaḷiviniṃ vuṭṭhāpetvā n' eva
vūpakāseyya na vūpakāsāpeyya antamaso chappañca-
yojanāni pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . bhikkhunīti.

sahaḷivini nāma saddhivihārini vuccati.

vuṭṭhāpetvā 'ti upasampādetvā.

n'eva vûpakāseyyā 'ti na sayam vûpakāseyya. na vûpakāseyyā 'ti na aññam āṇapeyya. n'eva vûpakāseyyā na vûpakāseyyā antamaso chappañcayojanāni pīti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti satī antarāye, pariyesitvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

gabbhinivaggo sattamo.

PĀCITTIYA, LXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo ūnavīsativassam kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpentī. tā akkhamā honti sītassa . . . (LXV. *Instead of ūnadvādasavassā gihigatā read ūnavīsativassā kumārībhūtā; instead of dvādasavassā read visativassā*) . . . uddisanto :

yā pana bhikkhuni ūnavīsativassam kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunti.

ūnavīsativassā nāma appattavīsativassā.

kumārībhūtā nāma sāmaṇerī vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXV. 2. *Read ūnavīsativassā, paripunnavīsativassā*) . . . ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripunnavīsativassam kumārībhūtaṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentī.

tā bālā . . . (LXVI. 1. *Instead of* paripuṇṇadvādasavassam gihigatam *read* paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam) . . . bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave aṭṭhārasavassāya kumāribhūtāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutim dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā : tāya aṭṭhārasavassāya kumāribhūtāya saṃgham upasaṃkamitvā . . . (LXVI. 1. *Instead of* paripuṇṇadvād^o gihig^o *read* aṭṭhārasavassā kumāribhūtā) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṭi.
paripuṇṇavisativassā nāma pattavisativassā.
kumāribhūtā nāma sāmaṇerī vuccati.

dve vassāniṭi . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammatam vuṭṭhāpentī. bhikkhuniyo evam āhamsu : etha sikkhamānā imam jānātha imam detha imam āharatha iminā attho imam kappiyam karothā 'ti. tā evam āhamsu : na mayam ayye sikkhamānā, bhikkhuniyo mayam ti. yā tā bhikkhuniyo appīcehā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo . . . (LXVII. 1. *Instead of* paripuṇṇadvādasav^o gihig^o *read* paripuṇṇavisativ^o kumāribh^o) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammatam vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti,
 paripuṇṇavisativassā nāma pattavisativassā.
 kumāribhūtā nāma sāmāperī vuccati.
 dve vassānīti dve saṃvacccharāni.
 sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.
 asaṃmatā nāma ñattidutiyena kammena vuṭṭhānasammuti
 na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXXIII. 2) . . . anāpatti pari-
 puṇṇavisativassam kumāribhūtaṃ dve vassāni chasu dham-
 mesu sikkhitasikkham saṃghena sammatam vuṭṭhāpeti,
 ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāma. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo ānadvādasavassā vuṭṭhāpenti, tā bālā
 honti abyattā na jānanti kappiyam vā akappiyam vā, saddhi-
 vihāriniyo pi bālā honti abyattā na jānanti kappiyam vā
 akappiyam vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti:
 katham hi nāma bhikkhuniyo ānadvādasavassā vuṭṭhāpessan-
 titi — pa —. saccam kira bhikkhave . . . vuṭṭhāpentiti.
 saccam bhagavā. vigarahi' buddho bhagavā: katham hi
 nāma . . . vuṭṭhāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannā-
 nam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī ānadvādasavassā vuṭṭhāpeyya,
 pācittiyam ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 ānadvādasavassā nāma appadvādasavassā.
 vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti
 dukkaṭassa. || 1 ||
 anāpatti paripuṇṇadvādasavassā vuṭṭhāpeti, ummattikāya,
 ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetāvane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā vuṭṭhāpenti, tā bālā honti . . . (LXXIV. 1. *Instead of* ānadvādasavassā *read* paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā) . . . n' etaṃ bhikkhave appasaṇṇānaṃ vā pasādaya — pa — vigaṛahitvā dhammiṃ kathañ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya bhikkhuniyā vuṭṭhāpanasammutiṃ dātum. evañ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassāya bhikkhuniyā saṃghaṃ upasaṃkamitvā ekasam uttarāsaṅgaṃ karitvā vuḍḍhānaṃ bhikkhuninaṃ pāde vanditvā ukkuṭikaṃ nisīditvā añjalim paggahe tvā evam assa vacanīyo: ahaṃ ayye itthannāma paripuṇṇadvādasavassā bhikkhuni saṃghaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ yācāmi. dutiyam pi yācitabbā — pa — tatiyam pi yācitabbā. sā bhikkhuni saṃghena paricchitabbā byattāyaṃ bhikkhuni lajjinīti. sace bālā ca hoti alajjini ca, na dātabbā. sace bālā hoti lajjini, na dātabbā. sace byattā hoti alajjini, na dātabbā. sace byattā ca hoti lajjini ca, dātabbā. evañ ca pana bhikkhave dātabbā: byattāya bhikkhuniyā paṭibālāya saṃgho nāpetabbo: supātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāma paripuṇṇadvādasavassā bhikkhuni saṃghaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ yācati. yadi saṃghassa pattakallaṃ . . . (comp. LXIII. 1, etc.) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigaṛahitvā dubbharatāya — pa — evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhuni paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

paripuṇṇadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.

asaṃmatā nāma nāttidutiyena kammaena vuṭṭhāpanasammuti na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti pari-
puṇṇadvādasavassā saṃghena sammatā vuṭṭhāpeti, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhikkhunisaṃghaṃ upa-
saṃkamitvā vuṭṭhāpanasammutiṃ yāceti. atha kho bhi-
kkhunisaṃgho Caṇḍakālīṃ bhikkhuniṃ paricchitvā alaṃ
tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti vuṭṭhāpanasammutiṃ na adāsi.
Caṇḍakālī bhikkhuni sādhu 'ti paṭisunī. tena kho pana
samayena bhikkhunisaṃgho aññāsaṃ bhikkhunīnaṃ vuṭṭhā-
panasammutiṃ deti. Caṇḍakālī bhikkhuni ujjhāyati khiyati
vipāceti: aham eva nūna bālā, aham eva nūna alajjini, yaṃ
saṃgho aññāsaṃ bhikkhunīnaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ deti,
mayham eva na detiti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī alaṃ tāva te
ayye vuṭṭhāpitenā 'ti vuccamānā sādhu 'ti paṭisunivā pacchā
khiyadhammaṃ āpajjissatiti — pa —. saccaṃ kira bhi-
kkhave Caṇḍakālī bhikkhuni alaṃ tāva . . . āpajjiti.
saccaṃ bhagavā. vigaṛaḥi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni alaṃ tāva . . .
āpajjissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:
yā pana bhikkhuni alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti
vuccamānā sādhu 'ti paṭisunivā pacchā khiyadhammaṃ
āpajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti alaṃ tāva te ayye
upasampāditeṇa.

sādhu 'ti paṭisunivā pacchā khiyadhammaṃ āpajjati, āpatti
pācittiyassa. ||1||

anāpatti pakatiyā chandā dosā mohā bhayā karontāṃ
khiyati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā sikkhamānā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ upasampkamitvā upasampadaṃ yāci. Thullanandā bhikkhuniṃ taṃ sikkhamānaṃ sace me tvam ayye cīvaraṃ dassasi evāhaṃ taṃ vutṭhāpessāmi ti vatvā n' eva vutṭhāpeti na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karoti. atha kho sā sikkhamānā bhikkhuniṃ etaṃ atthaṃ āroceti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā sikkhamānaṃ sace me . . . n' eva vutṭhāpessati na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karissatīti — pa —, saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karotīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni sikkhamānaṃ sace me tvam ayye cīvaraṃ dassasi evāhaṃ taṃ vutṭhāpessāmi ti vatvā sā pacchā anantarāyikini n' eva vutṭhāpeyya na vutṭhāpanāya ussukkaṃ kareyya, pācittiyā ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-sikkhā.

sace me tvam . . . vutṭhāpessāmi ti evāhaṃ taṃ upasampādessāmi.

sā pacchā anantarāyikiniṃ asati antarāye.

n' eva vutṭhāpeyyā 'ti na sayam vutṭhāpeyya. na vutṭhāpanāya ussukkaṃ kareyyā 'ti na aññaṃ āpāpeyya. n' eva vutṭhāpessāmi na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karissāmi ti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti satī antarāye, pariyesitvā nā labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā sikkhamānā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ upasaṃkamitvā upasampadam yāci. Thullanandā bhikkhuniṃ taṃ sikkhamānaṃ etad avoca : sace maṃ tvam ayye dve vassāni anubandhissasi evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmīti vatvā . . . (see LXXVII. 1) . . . uddisanta :

yā pana bhikkhuni sikkhamānaṃ sace maṃ tvam ayye dve vassāni anubandhissasi evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmīti vatvā sā pacchā anantarāyikini n' eva vuṭṭhāpeyya na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ kareyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṃti.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-sikkhā.

sace maṃ tvam ayye dve vassāni anubandhissasīti dve saṃvacccharāni upatthahissasi. evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmīti evāhaṃ taṃ upasampādessāmi.

sā pacchā . . . (LXXVII. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuniṃ purisasamaṣatṭhaṃ kumārakasamaṣatṭhaṃ caṇḍim sokāvāsaṃ Caṇḍakālīṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā purisasamaṣatṭhaṃ . . . vuṭṭhāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuniṃ purisasamaṣatṭhaṃ . . . vuṭṭhāpeatīti. saccam bhagavā. vigaṛahī buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuniṃ purisasamaṣatṭhaṃ

. . . vuṭṭhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī purisasamsaṭṭhaṃ kumārakasam-
saṭṭhaṃ caṇḍim sokāvāsaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya,
pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

puriso nāma pattavisativasso. kumārako nāma appattavi-
sativasso. samsaṭṭhā nāma ananulomikena kāyikavācasikena
samsaṭṭhā.

caṇḍi nāma koḍhanā vuccati. sokāvāsā nāma paresaṃ
dukkhaṃ appādeti sokaṃ āvisati.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasa dhammesu sikkhita-
sikkhā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
dukkatassa. ||1||

anāpatti ajānanti vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya
'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhunī mātāpitūhi pi sāmikena pi
ananuññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeti. mātāpitaro pi sā-
miko pi ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma
ayyā Thullanandā amhehi ananuññātaṃ sikkhamānaṃ
vuṭṭhāpessatīti. assosaṃ kho bhikkhuniyo mātāpitunnam
pi sāmikassa pi . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thulla-
nandā mātāpitūhi pi sāmikena pi ananuññātaṃ sikkhamā-
naṃ vuṭṭhāpessatīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave Thulla-
nandā bhikkhunī mātāpitūhi . . . vuṭṭhāpetīti. saccaṃ
bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma
bhikkhave Thullanandā bhikkhunī mātāpitūhi . . . vuṭṭhā-
pessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī mātāpitūhi vā sāmikena vā ananu-
ññātāṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

mātāpitāro nāma janakā vuccanti. sāmiko nāma yena
pariggahitā hoti.

ananuññātā 'ti anāpucchā.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhi-
tasikkhā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
dukkatassa. ||1||

anāpatti ajānantī vuṭṭhāpeti, apaloketvā vuṭṭhāpeti,
ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
Vejuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
Thullanandā bhikkhunī sikkhamānaṃ vuṭṭhāpessāmiti
there bhikkhū sannipātetvā pahūtaṃ khādaniyaṃ bhojani-
yaṃ passitvā na tāvāhaṃ ayyā sikkhamānaṃ vuṭṭhāpessā-
miti there bhikkhū uyyojetvā Devadattaṃ Kokālikam
Kaṭamorakatissakam Khaṇḍadeviyā puttam Sam-
uddadattaṃ sannipātetvā sikkhamānaṃ vuṭṭhāpesi.
yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi
nāma ayyā Thullanandā pārivāsikachandadānena sikkha-
mānaṃ vuṭṭhāpessatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave
Thullanandā bhikkhunī pārivāsikachandadānena sikkhamā-
naṃ vuṭṭhāpesīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī
. . . vuṭṭhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appesannānaṃ . . .
uddisantu:

yā pana bhikkhunī pārivāsikachandadānena sikkha-
mānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pārivāsikachandadānenā 'ti vuṭṭhitāya parisāya.
 sikkhamānā nāma . . . (LXXX. 2. 1) . . . ācariniyā ca
 āpatti dukkaṭassa. || 1 ||
 anāpatti avuṭṭhitāya parisāya vuṭṭhāpeti, ummattikāya,
 ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpenti, upassayo na
 sammati. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhi-
 kkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpessanti, upassayo na sammattīti.
 assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipā-
 centānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti:
 katham hi nāma bhikkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpessantīti
 — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo anuvassam
 vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā:
 katham hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessanti. n' etam
 bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni anuvassam vuṭṭhāpeyya, pācitti-
 yan ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

anuvassan ti anusamvaceharam.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti ekantarikam vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammi-
 kāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo ekavassam dve vuṭṭhāpenti. upassayo
 tath' eva na sammati. manussā tath' eva ujjhāyanti khīyanti

vipācenti; kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ekavassam dve
vutthāpessanti, upassayo tath' eva na sammatīti. assosum
kho bhikkhuniyo tesam manussānam ujjhāyantānam khl-
yantānam vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti . . . (comp. LXXXII. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni ekavassam dve vutthāpeyya,
pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ekavassam ti ekam samivaccharaṃ.

dve vutthāpeyyā 'ti dve upasampādeyya. dve vutthāpessā-
miti gaṇam vā . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
dukkatassa. ||1||

anāpatti ekantarikaṃ vutthāpeti, ummattikāya, ādikammi-
kāyā 'ti. ||2||2||

kumāribhūtavaggo atthamo.

PĀCITTIYA, LXXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanam dhā-
renti. manussā . . . vipācenti; kathaṃ hi nāma bhikkhu-
niyo chattupāhanam dhāressanti seyyuthāpi gilīkāmabhogi-
niyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . .
vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti;
kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanam
dhāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . dhā-
rentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: ka-
thaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressanti. n' etaṃ bhi-
kkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni chattupāhanam dhāreyya, pācittiyaṃ ti.
evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhunīnam sikkhūpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni gilānā hoti,

tassā vinā chattupāhanam na phāsu hoti. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā chattupāhanam. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imam sikkhāpadam uddisantu :

yā pana bhikkhuni agilānā chattupāhanam dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

agilānā nāma yassā vinā chattupāhanam phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā chattupāhanam na phāsu hoti.

chattam nāma tiṇi chattāni setachattam kilāṇjachattam paṇṇachattam maṇḍalabandham salākabandham.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

agilānā agilānasaññā chattupāhanam dhāreti, āpatti pācittiyassa. agilānā vematikā . . . agilānā gilānasaññā . . . āpatti pācittiyassa. chattam dhāreti na upāhanam, āpatti dukkaṭassa. upāhanam dhāreti na chattam, āpatti dukkaṭassa. gilānā agilānasaññā, āpatti dukkaṭassa. gilānā vematikā, āpatti dukkaṭassa. gilānā gilānasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānāya, ārāme ārāmupacāre dhāreti, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo yānena yāyanti. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo yānena yāyissanti seyyathāpi gilīkāmabbhogīniyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appīcchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo yānena yāyissanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā . . . yāyanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā . . . yāyissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhuni yâna yâyeyya, pâcittiya ti.

evañ o' idam bhagavatâ bhikkhuninam sikkhâpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarâ bhikkhuni gilânâ hoti, na sakkoti padasâ gantum. bhagavato . . . ârocesum. anujânâmi bhikkhave gilânâya bhikkhuniyâ yânam. evaṃ ca pana . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhuni agilânâ yâna yâyeyya, pâcittiya ti. ||2||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

agilânâ nâma sakkoti padasâ gantum. gilânâ nâma na sakkoti padasâ gantum.

yânam nâma vayham ratho sakaṭam sandamanikâ sivikâ pâṭaṇṭhi.

yâyeyyâ 'ti sakim pi yâyati, âpatti pâcittiyassa. ||1||

agilânâ agilânasaññâ yâna yâyati, âpatti pâcittiyassa. agilânâ vematikâ . . . agilânâ gilânasaññâ . . . âpatti pâcittiyassa. gilânâ agilânasaññâ, âpatti dukkaṭassa. gilânâ vematikâ, âpatti dukkaṭassa. gilânâ gilânasaññâ, anâpatti. ||2||

anâpatti gilânâya, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||3||2||

PÂCITTIYA, LXXXVI.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Ânâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena aññatarâ bhikkhuni aññatarissâ itthiyâ kulûpikâ hoti. atha kho sâ itthi tam bhikkhuniṃ etad avoca : hand' ayye imam saṃghâṇiṃ amukâya nâma itthiyâ dehîti. atha kho sâ bhikkhuni so' âham pattena âdâya gacchâmi vissaro me bhavissatiti paṭimuñcitvâ agamâsi. tassâ rathiyâya suttake chinne vippakiriyaṃsu. manussâ . . . vipâcenti : katham hi nâma bhikkhuniyo saṃghâṇiṃ dhâressanti, seyyathâpi gihikâmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussânam . . . vipâcentânam. yâ tâ bhikkhuniyo appiucchâ

. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāressatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāressīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisanta:

yā pana bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

saṃghāṇi nāma yā kāci kaṭṭhapaṇā.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, kaṭṭhuttakam dhāreti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhārenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhāressanti, seyyathāpi gihikāmahoginīyo 'ti. assevaṃ kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . dhārentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisanta:

yā pana bhikkhuni itthālaṃkāraṃ dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

itthālaṃkāro nāma sisūpago givūpago hatthūpago pādūpago kaṭṭhapaṇā.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharatī
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo gandhavāṇṇakena
 nhāyanti. manussā . . . (see LXXXVII. 1; read gandha-
 vāṇṇakena nhāyissanti, etc.) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī gandhavāṇṇakena nhāyeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhanīti.
 gandho nāma yo koci gandho. vāṇṇakan nāma yaṃ kiñci
 vāṇṇakaṃ.

nhāyeyyā 'ti nhāyati, payogo dukkaṭṭhaṃ, nhānapariyosāne
 āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā
 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharatī
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo vāsitaṅkena piṇḍākena
 nhāyanti. manussā . . . (see LXXXVII. 1; read vāsitaṅkena
 nhāyissanti, etc.) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī vāsitaṅkena piṇḍākena nhāyeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhanīti.
 vāsitaṅkan nāma yaṃ kiñci vāsitaṅkaṃ. piṇḍākaṃ nāma
 tilapitṭhaṃ vuccati.

nhāyeyyā 'ti nhāyati, payoge dukkaṭṭhaṃ, nhānapariyosāne
 āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, pakatipiṇḍākena nhāyati, ummatti-
 kāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XC.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpenti pi parimaddāpenti pi. manussā vihāracārikam āhiṇḍantā passivā ujjhāyanti khyanti vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpessanti pi parimaddāpessanti pi, seyyathāpi gihikāmaḥhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo . . . parimaddāpessanti pīti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . parimaddāpenti pīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . parimaddāpessanti pi. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

ummaddāpeyya vā 'ti, ummaddāpeti, āpatti pācittiyassa. parimaddāpeyya vā 'ti, sambāhāpeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XCI-XCIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo sikkhamānāya ummaddāpenti pi parimaddāpenti pi — pa — sāmaṇeriyā umm^o pi par^o pi — pa — gihinīyā umm^o pi par^o pi. manussā vihāracārikam āhiṇḍantā passivā ujjhāyanti khyanti vipācenti: katham hi

nâma bhikkhuniyo gihiniyâ ummaddâpessanti pi parimaddâpessanti pi, seyyathâpi gihikâmbhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo . . . (see XC. 1) . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî sikkhamânâya (sâmaṇeriyâ, gihiniyâ) ummaddâpeyya vâ parimaddâpeyya vâ, pâcittiyan ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

sikkhamânâ nâma dve vassâni chasu dhammesu sikkhitasikkhâ. sâmaṇeri nâma dasasikkhâpadikâ. gihini nâma agârinî vuccati.

ummaddâpeyya vâ 'ti, ummaddâpeti, âpatti pâcittiyassa. parimaddâpeyya vâ 'ti, sambâhâpeti, âpatti pâcittiyassa. ||1||

anâpatti âbâdhapaccayâ, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||2|| 2||

PÂCITTIYA, XCIV.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhussa purato anâpucchâ âsane nisidanti. bhikkhû . . . vipâcenti: katham hi nâma bhikkhuniyo bhikkhussa purato anâpucchâ âsane nisidissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . nisidantiti. saccam bhagavâ. vigarâhi buddho bhagavâ: katham hi nâma bhikkhave . . . nisidissantî. n' etaṃ bhikkhave appasunnânaṃ . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî bhikkhussa purato anâpucchâ âsane nisideyya, pâcittiyan ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

bhikkhussa purato 'ti upasampannassa purato.

anâpucchâ 'ti anapaloketvâ.

âsane nisideyyâ 'ti antamaso chamâya pi nisidati, âpatti pâcittiyassa. ||1||

anâpucchite anâpucchitasanâ âsane nisidati, âpatti pâcittiyassa. anâpucchite vematikâ . . . anâpucchite âpucchita-

saññā . . . āpatti pācittiyassa, āpucchite anāpucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā āsane nisidati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XCV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo anokāsakatam bhikkhum pañham pucchanti, bhikkhū . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo anokāsakatam bhikkhum pañham pucchissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . (see XCIV. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī anokāsakatam bhikkhum pañham puccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

anokāsakatan ti anāpucchā.

bhikkhun ti upasampannam.

pañham puccheyyā 'ti, suttante okāsam kārāpetvā vinayaṃ vā abhidhammaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. vinayo okāsam kārāpetvā suttantaṃ vā abhidhammaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. abhidhamme okāsam kārāpetvā suttantaṃ vā vinayaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasaññā pañham pucchati . . . (XCIV. 2. 2) . . . anāpatti. ||2||

anāpatti okāsam kārāpetvā pucchati, anodissa okāsam kārāpetvā yattha katthaci pucchati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XCVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena aññatarā bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ piṇḍāya pāvīsi. tassā rathiyāya vātaṃaṇḍalīkā saṃghāṭīyo ukkhi-pūpsu. manussā ukkatthim akāṃsu sundarā ayyāya tanutaro 'ti. sā bhikkhunī manussehi uppaṇḍiyamānā mañku ahosi. atha kho sā bhikkhunī upaṇṇāyamaṃ gantvā bhikkhuniṇaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ pavisevissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . pāvīsīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . pavisevissatī. n' etaṃ bhikkhave appa-sannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ paviseyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

asaṃkacchikā 'ti vinā saṃkacchikaṃ. saṃkacchikan nāma adbhakkhakaṃ ubbhaṇābhi tassa paṭicehādanatthāya.

gāmaṃ paviseyyā 'ti parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa gāmassa upaṇṇāyamaṃ okkamantiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti acchinnaśīvarikāya, natthacīvarikāya, gilānāya, asatīyā, ajānantiyā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

chattavaggo navamo.

uddiṭṭhā kho ayyāyo chasatthhisatā pācittiyā dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṇhi, evam etaṃ dhārayāmiti.

khuddakaṃ niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo aṭṭha paṭidesaniyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

PĀṬIDESANIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjissanti. kassa sampannaṃ na manāpaṃ kassa sāduraṃ na ruccatīti. assosuraṃ kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjissanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni sappiṃ viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbaṃ tāya bhikkhuniyā gārayhaṃ ayye dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemi.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhunānaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhuniyo gilānā honti. gilānapucchikā bhikkhuniyo gilānā bhikkhuniyo etaṃ avocaṃ: kacci ayye khamanīyaṃ kacci yāpanīyaṃ ti. pubbe mayaṃ ayye sappiṃ viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittā ti kukkuccāyantaṃ na viññāpema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā sappiṃ viññāpetvā

bhuñjitaṃ. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhunī agilānā sappiṃ viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbhaṃ tāya bhikkhuniyā gārayhaṃ ayye dhammaṃ āpaññiṃ asappāyaṃ pāṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemi. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

agilānā nāma yassā vinā sappinā phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā sappinā na phāsu hoti.

sappi nāma gosappi vā ajikāsappi vā mālhasaṃ vā sappi, yesaṃ maṃsaṃ kappatī tesam sappi.

agilānā attano atthāya viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena bhuñjissāmiti paṭigayhāti, āpatti dukkaṭassa, ajjho-hāre sikkhohāre āpatti pāṭidesaniyassa. ||1||

agilānā agilānasaññā sappiṃ viññāpetvā bhuñjati, āpatti pāṭidesaniyassa. agilānā vematikā . . . agilānā gilānasaññā . . . āpatti pāṭidesaniyassa. gilānā agilānasaññā, āpatti dukkaṭassa. gilānā vematikā, āpatti dukkaṭassa. gilānā gilānasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānāya, gilānā hutvā viññāpetvā agilānā bhuñjati, gilānāya sesakaṃ bhuñjati, nātakāraṃ, pavāritānaṃ, aññass' atthāya, attano dhanena, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀṬIDESANIYA, II-VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo telaṃ viññāpetvā bhuñjanti. *samkhepaṃ*. madhuṃ viññāpetvā bhuñjanti. phāṇitaṃ . . . macchaṃ . . . maṃsaṃ . . . khīraṃ . . . dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanti. manussā . . . (I. 1. 1-2 *Instead of sappiṃ read dadhiṃ*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī agilānā telaṃ (madhuṃ, phāṇitaṃ, macchaṃ, maṃsaṃ, khīraṃ, dadhiṃ) viññāpetvā bhuñ-

jeyya, paṭidesetabbaṃ tāya bhikkhuniyā gārayhaṃ ayyo dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemiṃti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

agilānā nāma yassā vinā dadhinā phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā dadhinā na phāsu hoti.

telāṃ nāma tilatelāṃ sāsapatelāṃ madhukatelāṃ eraṇḍakatelāṃ vasātelāṃ. madhu nāma makkhikāmadhu. phāṇitaṃ nāma uccumhā nibbattaṃ. maccho nāma odako vuccati. maṃsaṃ nāma yesaṃ maṃsaṃ kappatī tesāṃ maṃsaṃ. khīraṃ nāma gokhīraṃ vā ajikākhīraṃ vā māhiṣaṃ vā khīraṃ, yesaṃ maṃsaṃ kappatī tesāṃ khīraṃ. dadhi nāma tesāñ ñeva dadhi.

agilānā attano atthāya . . . (I. 2. *Instead of sappiṃ read dadhiṃ*) . . . ādikamnikāyā 'ti. ||2||

uddiṭṭhā kho ayyāyo attha paṭidesaniyā dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṃhi, evam etaṃ dhārayāmiṃti.

paṭidesaniyaṃ niṭṭhitaṃ.

Ime kho paṇ' ayyāyo sekhiyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo purato pi pacchato pi olambentā nivāsenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo purato pi pacchato pi olambentā nivāsessanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo nivāssantitī — pa —, saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . nivāssantitī. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . nivāssanti. n' etaṃ bhikkhave appasaṇṇānam . . . uddisantu:

parimaṇḍalam nivāsessāmīti sikkhā karaṇīyā.

parimaṇḍalam nivāsetabbam nābhimaṇḍalam jānumaṇḍalam paṭicchādentiyā. yā anādariyam paṭicca purato vā pacchato vā olambentā nivāseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcieca, asutiyā, ajānantiyā, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||1||

— gha —.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo uḍake uccāram pi passāvam pi kheḷam pi karonti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo uḍake . . . karissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhi-

kkhuniyo . . . karissantīti. atha kho bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā bhikkhū paṭipucchi : saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . karontīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . karissantī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

na udaye uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇīyā 'ti.

evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhuniṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena gilānā bhikkhuniyo udaye uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi kātuṃ kukkucāyanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā udaye . . . kātuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

na udaye gilānā uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na udaye gilānāya uccāro vā passāvo vā kheḷo vā kātabbo. yā anādariyaṃ paṭicca udaye gilānā uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcecca, asatiyā, ajānantiyā, gilānāya, thale kato udakaṃ ottharati, āpadāsu, ummattikāyā, khittacittāya, vedanattāya, ādikammikāyā 'ti. ||2|| 75 ||

uddiṭṭhā kho ayyāyo sekhiyā dhammā. tath' ayyāyo . . . dhārayāmiti.

sekhiyā niṭṭhitā.

Ime kho pan' ayyāyo satta adhikaraṇasamathā dhammā
uddesaṃ āgacchanti : upannuppannānaṃ adhikaraṇānaṃ sam-
athāya vūpasamāya sammukhāvinayo dātabbo, sativinayo
dātabbo, amūḷhavinayo dātabbo, paṭiññāya kāretabbap,
yebbhuyyasikā, tassapāpiyyasikā, tipavatthārako 'ti.

uddiṭṭhā kho ayyāyo satta adhikaraṇasamathā
dhammā. tatth' ayyāyo . . . dhārayāmiti.

uddiṭṭhaṃ kho ayyāyo nidānaṃ, uddiṭṭhā aṭṭha pārājikā
dhammā, uddiṭṭhā sattarasa saṃghādisesā dhammā, uddiṭṭhā
tiṃsa nissaggiyā pācittiyā dhammā, uddiṭṭhā chasattiṭṭhisatā
pācittiyā dhammā, uddiṭṭhā aṭṭha paṭidesaniyā dhammā,
uddiṭṭhā sekhiyā dhammā, uddiṭṭhā satta adhikaraṇasamathā
dhammā. ettakaṃ tassa bhagavato suttāgataṃ suttapa-
riyāpannaṃ anvaddhamāsaṃ uddesaṃ āgacchati. tattha
sabbāh' eva samaggāhi sammodamānāhi avivadamānāhi
sikkhitabban ti.

Bhikkhunīvibhaṅgaṃ niṭṭhitam.

Uḃhatovibhaṅgaṃ niṭṭhitam.

VARIOUS READINGS AND EXTRACTS FROM THE COMMENTARY OF BUDDHAGHOSA.

A: India Office MS. of the Phayre Collection (Burmese writing).

B: MS. of the Paris National Library, fonds Pâli 6 (Burmese writing).—A and B are evidently copies of the same original.

C: MS. of the Royal Library at Berlin, Orient. fol. 502 (Burmese writing). This MS., which extends only to the end of the *Bhikkhuvibhaṅga*, belongs to the more ancient MSS. of the Berlin collection.

D: BUDDHAGHOSA'S *Atthakathā*: MS. of the Berlin Royal Library, Orient. fol. 931 (Burmese writing).

PĀCITTIIYA, I.—1. Hatthako AD, Hatthako and Hattako BC. —vādakkhitto AB, vādakkhito C. Buddhaghosa: vādakkhito 'ti vādaṃ karissāmi evaṃ parivattakkitena vādena paravādisantikam khitto parikkhitto (corrected into parikkhitto) pahito pesito atto vādam pi vā sakena eittena khitto, yatra yatra vādo tatra tatr' eva samussatitī pi vādakkhitto. —bhāsati, bhāsissati, and afterwards, bhaṇissati, bhaṇasi, bhaṇissasi AB; bhāsissati, bhāsasi, bhāsissasi C throughout the whole chapter.—2. 1, byappato A, byappatho B, byapato C. Buddhagh. : byappatho 'ti vacanapatho, vācā yeva hi aññesaṃ dīṭṭhānugatiṃ āppajjantānaṃ (sic) pathabhūtato (sic) byapatho 'ti vuccati.—6, pamuṭṭho C constantly. Comp. vol. iii. p. 165, and the Various Readings, p. 275.

PĀCITTIYA, 2.—1 2, Buddhagh. : Nandivisālo . . . bodhisatto tena samayena hoti. Comp. Jātaka vol. i. p. 191 seq. ed. Fausböll. —maṃ tvam brahmaṇa AB, tvam brahmaṇa maṃ C. —gurubhāraṇ C. —udabbati AB, udabbahi C. —alabbhesi AB, alabbhesi C. —c(a) (after tena) deest in C. —me (after tadāpi) deest in C. Comp. Sekhiya, 69. If me is, as I believe, the genuine reading, this passage receives some importance as showing that this story, which does not contain in itself any direct allusion to Nandivisāla's being the Bodhisatta in a former existence, was considered nevertheless, not only by the commentators, but previously by the redactors of the Piṭakas themselves, as a Jātaka referring to a former birth of the Buddha. The same would hold good, most probably, of other similar stories. The opinion pronounced by me recently, "Buddha, sein Leben, etc.," p. 197, note 1, would have to be modified accordingly.—2. 1, Buddh. : venajātiti tacchakajāti, veḷukārajātiti pi vadanti . . . , avakappakādi dāsānaṃ nāmaṃ hoti. —vā pana (before janapadesu) is constantly omitted in C. —Buddh. : oññātan ti avamaṭṭaṃ, uññātan ti pi paṭhanti. —Buddh. : kākakotacikāya vā 'ti kātān ti purisanimittāṃ, koṭacikā 'ti itthinimittāṃ, etehi vā yo akkoso eso hīno nāma akkoso 'ti.—6 (end of the paragraph), here and several times in the corresponding passages in this chapter and Pāc. 3 C reads, n' atthi amhākaṃ angati, duggati yeva amh^o p^o. I believe the reading of AB to be the correct one; "na mayā paṇḍitā byattā . . . n' atth' amhākaṃ duggati" means, "We are not learned, clever . . . or such persons as are free from being reborn in a state of punishment." The misunderstanding which gave origin to the reading of C, is very natural.—7, davakamyatā AB, davyakamyatāya C constantly. Buddh. : davakamyatāya pana upasampanne pi anupasampanne pi sabbavāresu dubbhāsitaṃ. davakamyatā nāma kheḷihasādhippāyatā.—9, After ummattakassa C inserts, khittacittissa vedanattassa.

PĀCITTIYA, 3.—1, imasea, amusea AB, imesaṃ, amusaṃ C constantly.—2, As to the end of this paragraph, comp. Pāc. 2, 2. 6.

PĀCITTIYA, 4.—2. 1, Before padaṃ anupadaṃ, C inserts,

padaso dhammaṃ nāma. —Buddh.: tattha padan ti eko gāthāpādo adhippeto. anupadan ti dutiyapādo. anvakkharan ti ekekam akkharan. anubyañjanan ti purimabyañjanena sadisaṃ paccābyañjanan. yaṃ kiñci ekam akkharan anvakkharan, akkharasamūho anubyañjanan, anubyañjanasamūho padan. paṭhamapadam padam eva, dutiyam anupadan ti evam ettha nānākarapaṇṇaṃ vedittabbaṃ. idāni padam nāma ekato pathitvā (corrected into pathapetvā) ekato osāpentiti gāthābandhaṃ dhammaṃ vācento manopubbaṅgamā dhammā 'ti evaṃ ekekam padam sāmaṇerena saddhiṃ ekato ārabhitvā ekato 'va nitthāpeti, evaṃ vācentassa padagaṇanāya pācittiyo vedittabbaṃ. anupadam nāma pāṭekkaṃ pathapetvā ekato osāpenti, therena manopubbaṅgamā dhammā 'ti vutte sāmaṇero taṃ padam apāpuṇitvā manosetthā manomayā 'ti dutiyapadam ekato bhaṇati. ime pāṭekkaṃ paṭhapetvā ekato osāpenti nāma. evaṃ vācentassāpi anupadagaṇanāya pācittiyo. anvakkharan nāma rūpaṃ anicean ti vuccamāno run ti (run ti A, rupan ti B, rūpan ti C) opātetiti rūpaṃ anicean ti bhaṇa sāmaṇerā 'ti vuccamāno rūkāramattam eva ekato vatvā tiṭṭhati. evaṃ vācentassāpi anvakkharagaṇanāya pācittiyo. gāthābandhe pi ca esa nayo labbhati yeva. anubyañjanan nāma rūpaṃ anicean ti vuccamāno vedanā aniccā 'ti saddaṃ nicchāretiti rūpaṃ bhikkhave aniccaṃ vedanā aniccā 'ti idaṃ suttaṃ vāciyamāno therena rūpaṃ anicean ti vuccamāno sāmaṇero sīghapaññatāya vedanā aniccā 'ti imaṃ aniccapaadam therassa rūpaṃ anicean ti etena aniccapadena saddhiṃ ekato bhaṇanto vācam nicchāreti. evaṃ vācentassāpi anubyañjanagaṇanāya pācittiyo. —akkharaakkh° A, akkharā-akkh° B, akkharāya akkh° C.

PĀCITTIYA, 5.—1, Buddh.: kākacchamānā 'ti nāsāya kākasaddaṃ viya nīratthakasaddaṃ muṇiccamānā.—2, Before vaccaṇṇiṃ C inserts, satthu.—3, 1, bhikkhu nippanne AB, bhikkhumhi n° C.—3, bhikkhumhi n° C.

PĀCITTIYA, 6.—1, Sāv° āgacchanto C. —āy° Anur° sayam mañe° C. —paṭicchatu AB, sampāṭicchatu C. —okkhipitvā AD, ukkhipitvā BC. —paṭicchatu AB, sampāṭicchatu C.—2, 1, bhikkhusmiṃ n° C.—3, bhikkhusmiṃ n° C.

PĀCITTIYA, 7.—4, 1, akkharaakkharāya AB, akkharāya

akkharāya C.—3, Buddh.: tasmim̐ desetiti tasmim̐ khaṇe desetī. sāmīatthe vā etaṃ bhum̐mavacanam, tassā desetīti attho.

PĀCĪTTIYA, 8.—1. 1, kamm° adhiṭṭhena (always) C, kamm° adhiṭṭhena AC.—duteyyaṃ hareṇa AB, duteyyāhareṇa C. I have written, dūteyyaṃ haṭeṇa, as in vol. iii. p. 87.—2. 5, yena te vihāro paribhutto yena te cīvaraṃ paribhuttaṃ yena te piṇḍapāto paribhutto yena te senāsanam̐ paribhuttaṃ yena te gil° paribhutto C.

PĀCĪTTIYA, 9.—1, bhagdanam̐ karonto C. —parivasanto AB, parivāsam̐ vasanto C. —mocesī AC, moceceṭi (sic) B. —so parivāsa vasanto C. —nisinno ti C, nisinno hotīti AB.

PĀCĪTTIYA, 10.—2. 1, appamarumpā, suddhamarumpā, yebh° marumpā, all the MSS. Comp. Dipavaṃsa 19. 2. —omakac° ABD, upakac° C.—2, In the cases of "pathaviyā vematiko" and "p° upathaviṣaṇī," C has, respectively, "āpattiyassa" (sic), and, "āpatti pācittiyassa."

TABLE OF CONTENTS.—padaseyyāya AB, padaso seyya C. —Correct, te duve? Comp. the second Table of Contents after Pāc. 20.

PĀCĪTTIYA, 11.—1, adhivattā ABC; comp. Mahāvagga I. 20. 5, etc.—2. 1, haliddhī AB, haliddi C. —pacam̐ BC; in A the reading is doubtful, either pacam̐ or vacam̐. Comp. Mahāvagga, VI. 3. 1 with the various readings. —milakkhu AB, milakkho C. Read, pilakkho.—2, In the cases of "bije vematiko" and "bije ab°," C has, respectively, "āpatti pācittiyassa," and, "anāpatti pācittiyassa."

PĀCĪTTIYA, 12.—2; 3, vihettheti, viheddheti, viheddheti C.—3. 3, gilāno vā AB, gilāno CD.

PĀCĪTTIYA, 13.—1, bhikkhu ujjhāpenti, bhikkhu ujjhāpetha, bhikkhum̐ ujjhāpessutha A, bhikkhū ujjh° B, bhikkhum̐ ujjh° C. Buddh.: Dabbam̐ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpentīti chandāya Dabbo Mallaputto 'tiādini vadantā taṃ āyasmantaṃ tehi bhikkhūhi avajānāpenti avaññāya olokāpenti lāmakato vā cintāpentīti attho, . . . ujjhāpentīti pi pātho, nyam̐ ev' attho.—2, bhikkhū vihesantīti ('titi A) AB, bh° sossantīti C.

PĀCĪTTIYA, 14.—1. 1, okāpento A, otāpento B, otāpentā C. —Buddh.: kāyam̐ otāpento 'ti mañcapithādīsu nisinnā

bālātapena kāyaṃ otāpentā. — 2, After añña māse AB insert vasitum. — tattha A, tatteva C. B omits this word. — 2. 1, Buddh. (comp. Minayeff, *Prātimoksha*, p. 86): masārako 'ti mañcapāde vijjhivā tattha aññaniyo pavesetvā kato. bundi-kābaddho 'ti aññānihi mañcapāde dasāpetvā pallaṅkasaṃkhepena kato. kuḷirapādako 'ti assameṇḍakādinam pādasadisēhi pādehi kato yo vā pana koci vañkapādako ayaṃ vuccati kuḷiyapādako. āhaccapādako 'ti, ayaṃ pana āhaccapādako nāma majjho (read, mañco) aṅge vijjhivā kato hoti evaṃ payato (read, parato) pāliyaṃ yeva vutto (see *Pācittiya*, 18). tasmā aññaniyo vijjhivā tattha pādasikhāṃ (read, pādasikhāṃ) pavesetvā upari āṇiṃ datvā katamañco āhaccapādako 'ti vedītabbo. piṭhe pi es' eva nayo. — Instead of samvedhetvā (pavedhetvā D), which is the reading of the MSS., we ought to read samvetthetvā. Comp. Minayeff's edition of the *Pātimokkha*, p. 86. — The MSS. read constantly balibodho. — saṇḥatassa AB, saṇḥārakassa C. — 2, Buddh.: oimilikā nāma sudhādi-parikammakatāya bhūmiyā vaṇṇānurakkhanattham katā hoti, tam hetthā pattharivā upari kaṭasārakam pattharanti. uttarattharaṇam nāma mañcapīṭhāṇam upari attharitabbakapaccattharaṇam. bhummattharaṇam nāma bhūmiyaṃ attharitabbā kaṭasārakādivikati. teṭṭikam (sic) nāma tālapaṇṇehi vā vākehi vā katatattikā. cammakhapḍo nāma siḥabyagghadipitaracehacammādisu pi yaṃ kiñci cammaṃ; . . . phalaka-piṭham nāma phalakamayaṃ piṭham, athavā phalakaṃ c' eva dārumaya-piṭhaṃ ca. — 3, āpuccham AB, pucchā C, āpucchitvā D.

PĀCITTIYA, 15. — 2. 2, C omits vihāre vā. — 3, āpucchā (omitting gacchati) C.

PĀCITTIYA, 16. — 2. 1, jānti nāma C.

PĀCITTIYA, 17. — 1 (beginning of the chapter), mahāvihāraṃ AB, vihāraṃ C. — paṭikacceva the MSS. — nana āvuso AB, handānānuvuso C. — āvuso AB, āmāvuso C. — 2. 1, (in the case of "gabbhe gahetvā pamukham nikkaddhati") āpatti pācittiyassa AB, āp' dukkaṭassa C.

PĀCITTIYA, 18. — 1, nippaṭitvā AB, peripaṭitvā C. nippaṭitvā D. Comp. the various readings at *Call. VI. 2. 7.* — 2. 3, sisasamghattāya AB, sisaghattāya C, siseghattāya D.

—paṭāṇi dinnā hoti AB, paṭāṇi dinnāni honti C. Buddh.: paṭāṇi dinnam hotīti mañcapidhānam (sic) pādasikkhāsu āṇi dinno hoti.

PĀCETTIYA, 19.—1, lippāpesi, lippāpessati C, lepāpeti, lepāpessati AB. D has limpāpetabbo.—1, 2, dvitticch° AB, dvatt° CD.—2, 1, samantā ABD, sāmantā C.—pañcapaṭikam A, °phatīkam B, °patīkam C. Comp. Cull. V. 11. 6, Var. Readings.

PĀCETTIYA, 20.—2, 1, jānan ti C.—añño v. t. āroceti C.—2, In the case of “sapp° vematiko,” C has āp° pācittiyassa. In the same MS. the following case (“sappāṇako app°,” etc.) is left out.

PĀCETTIYA, 21.—2, dhātā AC, tathā B. Buddh.: bahu-sutā honti tasmā bahusuto, dhātā tasmā sutadharo. Comp. Cullavagga, IV. 14. 19; IX. 5. 1.—3, 1, Buddh.: bhaṇantan ti . . . bhaṇantan bhikkhunisaṃgham.

PĀCETTIYA, 22.—1, Cūlapantako, Cūlapantakassa, etc., AB, Cūlapant° and once, Cūlapann° C.—dhumāyati AC, dhumāhati B.—antarāpi dhāyati ABD, antaradhāyati pi C.

PĀCETTIYA, 23.—1, yaṃ hi AB, ampi C.—2, bhikkhuniyo dhammam des° AB, dh° bhikkhuniyo d° C. Read, bhikkhuniyā dh° d°:—tena me bhante ph° hoti C.—3, 2, ekatoupa-sampannāya ovadati ABC, ekatoupasannāya D.

PĀCETTIYA, 26.—1, paṭho AB, paṭṭho CD. Comp. Suttavibh. Nissagg. VI. 1.—Buddh.: paṭibhāṇacittan ti ettano paṭibhāṇena katacittam. so kira cīvaram rajitvā tassa majjhe nānāvappehi vipṇagatamedhunam (sic) itthipurisarūpam akāsi.—vuṭṭhapetvā C, samuṭṭhapetvā D.—katan tam me bhante C.—After yathās° haritvā (in the repetition of these words) A reads nikkhipitvā; BC omit this word.—dhuttikā the MSS.; correct dhuttakā (in the repetition of these words).—2, 1, In the case of “sibbāpeyya,” AB have “āpatti pācittiyassa;” C, “āpatti dukkaṭassa.”

PĀCETTIYA, 27.—3, 1, kukkuṭasampāde corr. into °pāto A, kukkuṭasappāde B, kukkuṭasampāte C. Buddh.: kukkuṭasampāto 'ti (read, °sappāto 'ti?) ettha pana yasmā gāṇā nikkhamitvā kukkuṭo padasā 'va aññam gāṇam gacchati ayaṃ kukkuṭasampāto 'ti vuccati. tatrayam vacanatto.

sampadanti etthā 'ti sampāto. te sampadanti kukkuṭā. kukkuṭānaṃ sampāto kukkuṭasampāto. athavā sampādo 'ti gamanaṃ. kukkuṭānaṃ sampāto ettha atthiti pi kukkuṭasampāto. kukkuṭasampāto iti pi pāṭho. tattha yassa gāmassa gehacchedanapitṭhito kukkuṭo uppativā aññassa gāmassa gehacchedanapitṭhiyaṃ patati yaṃ kukkuṭasampāto 'ti vuccati. vacanatto pan' ettha vuttanayen' eva veditabbo. —dassivā AB, dissivā C. —Correct, passivā?

PĀCĪTṬIYA, 28.— 1 et seq., ekanāvaṃ C constantly.— 3. 1, bhikkhusiṃ abhirūḷhē AC, bhikkhū abh° B. —tha-
petvā tiriyaṃtaraṇāya AB, th° tanaṃ C.

PĀCĪTṬIYA, 29.— 1, Mahākoṭṭhiko AB, thito C. —atha te therā A, atha th° B, atho kho th° C. —pacchindi AB, upacchinti C.— 3. 2, In the two cases of "paripācīte vematiko" and "paripācīte aparipācītasāṇā" C has, "āpatti pācītiyassa."

PĀCĪTṬIYA, 32.— 7, Buddh.: nānāverajjake 'ti nānā-
vidhehi nānārajjehi āgate. nānāverajjake (corrected into
nānāveraṇjake) iti pi pāṭho, yaṃ ev' attho.— 8, kareyyā-
miti AB, kāreyyāsi C.

PĀCĪTṬIYA, 33.— 1, Buddh.: Kirapatiko 'ti ettha Kiro 'ti
tassa kulaputtassa nāmaṃ, adhipaccaṭṭhena pana Kirapatiko
'ti vuccati. —abbhātirekaṃ AB, atir° C. —peyyā (perā B)
paripūressantīti AB, supayyā paripurissantīti C. —peyyā pari-
purissantīti AB, supayyā paripurissantīti C. —bahukaṃ B,
bahutaṃ A, mbahuttaṃ C. —Only C has tassā rattiyā acca-
yena; in the other MSS. these words are left out. —na
paṭibalo C, paṭibalo AB. The "na" appears not to be
correct, see xxxv. 1.— 4, bhattapaccāsaṃ vikappetvā C,
vikappetvā AB.

PĀCĪTṬIYA, 34.— 1. 1, Buddhagh.: kismi viyā 'ti kidisaṃ
viya lājjanakaṃ viya hotīti adhibbāyo.— 2, abhihaṭṭaṃ, the
MSS. almost constantly.

PĀCĪTṬIYA, 35.— 1, na cāhaṃ paṭibalo AB, na cāyaṃ
paṭibalo C.

PĀCĪTṬIYA, 36.— 1, upanandi A, ndhi BC. —upanandho
ABD (A reads afterwards, upanando), nando C. Buddha-
ghosa explains the word by janītaupanāho. We ought to

correct, probably, upanaddho. Comp. Cull. V. 13. 2.—
2. 2. In the case of "pavārite apavāritasaññi," C has
 āpatti dukkaṭassa.

PĀCITTIYA, 37.—**1.** Buddh.: giraggasamajjo 'ti girimhi
 aggasamajjo giriassa vā aggadese samajjo. so kira sattame
 divase bhavissatīti nagare ghosānā kayirati, nagarassa ba-
 hiddhā same bhūmigāme (sic) pabbataecchāyāya mahājanakāyo
 sannipati anekappakārāni ṭṇākāni (sic, read nāṭakāni) tesam
 dassanattam pavattanti, tesam dassanattam mañcātimañce
 bandhandhi (sic).

PĀCITTIYA, 39.—**3.** 1, mahimsā vā sappi AB, mahisā vā
 s° C. Afterwards: mahimsākhiraṃ AB, mahisakhiraṃ C.
 Comp. Nissagg. XXIII. 2. 1.

PĀCITTIYA, 40.—**1.** Buddh.: catūsu paccayesu antamaṇo
 dantakattam pi sabbam pamsukūlam eva assā 'ti sabba-
 pamsukūliko. —Buddh.: ayyavosāṭṭitakānti ettha ayyā
 vuccanti kalamkatā pitipitāmahā (sic), vosāṭṭitakāni vu-
 ccanti tesam atthāya susānādissu chaḍḍitakāni khādaniyabho-
 janiyāni. —therā AB, thero CD.

PĀCITTIYA, 42.—**2.** 2, Buddh.: kalisāsanam āropetīti ka-
 liti kodho, tassa sāsanaṃ āropeti, kodhassa āgaṃ āropeti,
 kodhavasena ṭhānanisajjādissu dosam dassetvā passatha bho
 imassa ṭhānam nisajjam ālokitam vilokitam khāṇu viya
 tiṭṭhati, samakho viya nisidati, makkato viya ito o' ito ca
 viloketīti evam amanāpavacanam vadati app eva nāma iminā-
 pi uppālho (sic) pakkameyyā 'ti.

PĀCITTIYA, 43.—**1.** dadehayyassa A, dadeheyyassa B, da-
 poyyassa C.

PĀCITTIYA, 46.—**2.** ussāriyittha AB, ussod° C. D: ussa-
 rayitthā 'ti parihariyittha gharam yeva na gahetvā agamamā
 'ti vuttam hoti. Comp. Cullav. VI. 11. 3.—**5.** After civa-
 rakārasamayo C inserts gilānasamayo.—**6.** 3, antarāgāman
 AB, antarag° C.

PĀCITTIYA, 47.—**1.** 1, cātumāsam bhesajjapaccayap° AB.
 C omits bhesajja.—**4.** upanandimsu B.—āharissathā ti AB,
 bar° ti C twice.

PĀCITTIYA, 48.—**3.** 1, sarahatthā AB, padahatthā C.
 D: parahatthā 'ti āvudbahaṭṭhā.

PĀCITTIIYA, 50.— 2. 1, sarahattā AB, padahattā C.

PĀCITTIIYA, 51.— 1, padhāvino AB, pathāvino C, pathāvino 'ti addhikā D.

PĀCITTIIYA, 52.— 2, hasādh° AB, hāsādh° C constantly.

PĀCITTIIYA, 53.— 1, hasadhamme AB, hāsadh° C, hass° D.— 2, °goppake the MSS. constantly. —nāvāya CD, udake nāvāya AB.

PĀCITTIIYA, 56.— 1, upadhāvimsu AB, padh° C.— 3. 1, āpatti dukkaṭassa C in the case of "samādhāpeyya."

PĀCITTIIYA, 57.— 6, karonto AB, karontā C.— 7. 3, After atirekaddh° nh° C adds: sati karaṇiye udakaṃ uddharetvā ṇhāya (sic).

PĀCITTIIYA, 58.— 1, sahabhaṇḍe C.

PĀCITTIIYA, 60.— 1, hasāp° AB, hāsāp° C, hassāp° D.— 2. 1, paṭikaṃ the MSS. Comp. Cullav. V. 29. 2. —āpatti dukkaṭassa C in the case of "apanidhāpeyya."

TABLE OF CONTENTS.—toyañ ca AB, udakaṃ C. —apacc-uddhāraṃ (°raṇaṃ B) sāmaṃ apanidhena cā'ti AB, apacc-uddhāracivaraṃ civarapānidhānasikkhāpadaṃ dasamaṃ C.

PĀCITTIIYA, 61.— 2. 2, āpatti pācittiyassa C in the cases of "pāṇe vematiko" and "pāṇe apāpasaññi."

PĀCITTIIYA, 62.— 2. 2, āpatti pācittiyassa C in the cases of "sapp° vematiko" and "sapp° asappāpakaṇḍi."

PĀCITTIIYA, 63.— 2. 2, āpatti pācittiyassa C in the case of "dhammakamme adhammakammasaññi."

PĀCITTIIYA, 64.— 1, ārocehīti AB, ārocesīti C twice.— 2. 2, anāpatti C in the last case.

PĀCITTIIYA, 65.— 1, akkhīni D, akkhini ABC. —mayam ayyo AB, m° ayyā C.

PĀCITTIIYA, 66.— 1, Buddh.: Paṭiyālokan ti sūriyālokassa (sic) paṭimukhapaccchimadisaṃ ti attho. —kammīyā AB, kammikā CD.— 2. 2, āpatti pācittiyassa C in the second and third case.

PĀCITTIIYA, 67.— 1, apāyyo AB, ayyā C. —esāyyo ABC.

PĀCITTIIYA, 68.— 1, gandhab° the MSS. constantly. Comp. the Various Readings at Cullav. I. 32. —The words "supi-nakūpamā" and "yācitakūpamā" are transposed in ABC; in D yācitakūpamā comes first, as in the Cullavagga.

PĀCITTIYA, 69.— 1, samvasanti, samvasissatha, etc. C constantly.— 2, 2, āpatti pācittiyassa C in the second and third case.

PĀCITTIYA, 70.— 1, cara pīre ABC. D: carā 'ti gaccha. pīre 'ti para amānaka. vinassā 'ti nassa yattha te (sic) na passāma tattha gacchā 'ti.— 2, 2, āpatti pācittiyassa C in the third case.

In the TABLE OF CONTENTS C differs very much from AB. Instead of the second and third line C reads: upaṃ samvidhā dve no nisajja dve pi sambhogāteṣṣā ti.

PĀCITTIYA, 75.— 1, te pahāraṃ pamuccitā AB, te pahārasamuccitā C; D: te pahārasamuccitā rodantīti te pahāraparicītā pubbe pi laddhaṃ (sic) pahārattā idāni pahāraṃ dassantīti maññamānā rodantīti attho. pahārassa mucchitā ti pi sajjhāyanti. tattha pahārassa bhītā ti attho.

PĀCITTIYA, 78.— 2, 1, tiṭṭhituṃ C, tiṭṭhātuṃ AB.

PĀCITTIYA, 79.— 1, karonto AB, karontā C.— 2, 2, āpatti pācittiyassa, āpatti dukkaṭassa C in the second and third case respectively.

PĀCITTIYA, 80.— 1, karonto AB, karontā C. —kassa AB, kassa C.— 2, 1, Instead of "na kareyyā 'ti" we probably ought to read "na kariyeyyā 'ti."— 2, āp° dukkaṭassa C in the third case.

PĀCITTIYA, 81.— 1, yathāsaṃbatam C.— 2, 2, karontam AB, karotassa C.

PĀCITTIYA, 82.— 1, acchādessāmīti (°amīti C) ABC instead of acchādessāmā 'ti. —oṇojethāvuso AB, ovisathi (thi is expunged) jjetthanodethāvuso C.— 2, 2, āpatti dukkaṭassa C in the third case.

PĀCITTIYA, 83.— 1, 1, ayyānaṃ vāhassa AB, a° vāhaṣā C. D: ayyānaṃ vāvāsā ti ayyānaṃ kāraṇā tehi janāpītatā jānāmīti vuttam hoti. In the Theragāthā collection (Dakamīpāṭa) we find the following stanza: ekatimso ito kappe yaṃ saññaṃ alabhiṃ tadā, tassā saññāya vāhaṣā patto me āsavakkhaya.— 3, Buddh.: hatthisamaddam . . . rañño antepure hatthisamaddan ti pi pātho.

PĀCITTIYA, 84.— 3, sace bhaye bh° āg° C.

PĀCITTIYA, 85.— 1, After itthikathaṃ AB insert purisa-

kathaṃ. Comp. Mahāvagga, V. 6. 3. —sūrākathaṃ AB, surākathaṃ C. —nānattak^o ABC.— 2, bhikkhū (before acchindiṃsu) is omitted in AB.— 2-5, āpucchā, anāpucchā AB, āpucchā, anāpucchā C constantly.

PĀCITTIIYA, 86.— 2. 2. D: arapike 'ti arapidhanuke. vidhe 'ti vedhake. —vāsijate udakapuñchaniyā (^opucchaniyā B) AB, vāsiddhaṇḍake jate bijane udakamañjaniyā C. Buddhaghosa has no note.

PĀCITTIIYA, 87.— 1, sayatū ti AB, passatu ti C. —The spelling aṭṭaniyā prevails in the MSS.

PĀCITTIIYA, 88.— 2. 1, poṭakit^o AB, pothakit^o C.

PĀCITTIIYA, 89.— 2, sammañcamāno, sammañcesi C. —After Udayi nisīdanam C inserts paññāpetvā. —^okoṭṭho AB, ^okoṭṭho C. The correct spelling seems to me asikoṭṭo, comp. Childers s.v. koṭṭo, Boehtlingk-Roth s.v. kutṭa. D: seyyathāpi purāṇāsikoṭṭhā ta (sic) yathā nāma purāṇa-cammakaro 'ti attho. yathā hi dhammakāro cammam vitta-tam karissāmīti ito e' ito ca samameha vikaḍḍhati evaṃ so pi ham (tam?) nisīdanam, tena tam bhagavā evaṃ āha. —nis^o dasam vidatthi A, nis^o dassa (corrected into dasā) vidatthi C, nis^o dasa vidatthi B.

PĀCITTIIYA, 90.—^opaṭicchādi, the MSS.

PĀCITTIIYA, 92.— 2. 2, paṭilabbhitvā AB, pamānātikkantam C.

TABLE OF CONTENTS: antepuraṇ ca ratanaṃ anāpucchā sucigharaṃ mañcam tulena onaddham sadasaṃ kaṇḍucchā-dakaṃ vassikasāṭakaṃ ceva sugatacivarakāraṃ C.

PĀṬIDESANIYA, I.— 1, sabbeva ABC. D: sabbeva agga-heṭṭi sabbam eva aggahesi. —pavedhenti (^odhenti) AB, pavecenti C, pavedhantīti D.— 2. 3, sāmaṇerāya ABC here and frequently. —I propose to read, paribhuñjā 'ti deti. Comp. Pāṭid. 3. 4. 3.

PĀṬIDESANIYA, 2.— 2. 1, yathāsamanupajjhāyatā is omitted in AB.— 3, sāmaṇe C, sāmaṇerā AB.

PĀṬIDESANIYA, 3.— 4. 3, I propose to read, paribhuñjā 'ti deti. Comp. Pāṭid. 1. 2. 3.

PĀṬIDESANIYA, 4.— 2, piṇḍāya pavisitum AB, p^o caritum C.— 3. 1, Instead of āroceti, which is the reading of all the three MSS., I propose to read āroceti.

SEKHIYA, 1.—The words dhammī(m) katham katvā, which I have included in brackets, ought to be expunged, though they are found in the three MSS.

SEKHIYA, 5.—kiḷāpentā and kiḷāponto the MSS. Thus we find also olokentā and olokeno, Sekk. 7, etc.

SEKHIYA, 9. 10. —In C the reading ukkhittakāyaṃ prevails.

SEKHIYA, 28. —atikkamante AB, atikkante C.

SEKHIYA, 30. —dhupikatam, dhūpikatam ABD, thupitam, thupitatam corrected into thupikatam C. Comp. chap. 35. —samatitthikam, samatittiko A, samatitthiyam, samatitthiko B, samatikkatam, samatikkato C, samatittikan ti D. Comp. Rhys Davids's note on Tevijja Sutta, I. 24.

SEKHIYA, 32. —atikkamante A, atikkante BC.

SEKHIYA, 33. —aṇṇassa bhājane AB, aṇṇasmiṃ bhojane C.

SEKHIYA, 35. —dhūpakato AB, thupato, thutho C. D: dhūpato ti matthakato vemajjhato ti attho.

SEKHIYA, 42. —sabbahatthan ti D.

SEKHIYA, 46. —gilānassa phalāphale AB, gil° ca khujjake phal° uttaribhaṅge C.

SEKHIYA, 55, 56. —Kokanudo the MSS. At Cullavagga V. 21 the London MS. reads Kokanudo, the Paris MS. Kokanado. Comp. Boehtlingk-Roth s.v. kokanada.

SEKHIYA, 56. —paṭiggahetvā vā niharitvā vā (niharahitvā A) chaḍḍeti AB, nitaretvā vā chaḍḍeti (omitting paṭ° vā) C. Buddh.: paṭiggāhe vā 'ti paṭiggāhena paṭicchantānaṃ paṭiggāhe chaḍḍeti. niharitvā 'ti bahi niharitvā chaḍḍeti.

SEKHIYA, 59. —paharaṇi? Comp. Cull. V. 37. The Abhidhānappadipikā (v. 385) has, sattham paharaṇam.

SEKHIYA, 61, 62. —akkamantassa A.

SEKHIYA, 63. —veyham C.

SEKHIYA, 64. —antamaso chamāya pi nisinna AB, vo-dhāyaṃ pi nipanna C.

SEKHIYA, 66. —vivaretvā C, vivarāpetvā AB.

SEKHIYA, 67. —vivaritvā C, vivarāpetvā AB.

SEKHIYA, 69. —chavakassa, chavakam, etc. C constantly; chap° AB. D: chapakassā 'ti caṇḍālassa. —idaṃ camarika-tan ti ('paṭan ti B) AB, idaṃ ca parigatan ti C. D: sabbam

idañ ca parigatan ti tatth' eva paripatitī sabbo aram (sic, read ayaṃ) loko saṃkaram gato nimmariyādo ti. —Buddhagh.: pacant' aññe pi pāṇino 'ti aññe pi sattā pacanti e' eva bhuñjanti ca na kevalañ ca tvañ e' eva rājā ca. —amanāpā ABC twice.

SEKHIYA, 71. —gacchanto the MSS.; the same spelling frequently reoccurs in the nominatives of the plural of the participles.

BHIKKHUNIVIBHAṄGA.

PĀRĀJ. 1.—1 et seqq. The MSS. always vary between Sundarīnandā and Sundarīnandā; the former spelling prevails. —D: nikūte ti koṇasadisam katvā dassite gambhīre. Comp. Sansk. utkuṭa. —yo ce AB instead of yo ca. Comp. Mahāvagga, VIII. 1. 3.—1 (immediately before the words of the sikkhāpada) appasannānam vā p° p° vā bhiyyobhāvāya. Comp. Bhikkhuvibhaṅga, Pār. I. 5. 11.—2. 1, samaññāya AB. Comp. Bhikkhuvibh., Pār. I. 8. 1, and the Various Readings, vol. iii. p. 259.

PĀRĀJ. 3.—1, gandhabādhīpubbam AB constantly. Comp. vol. ii. p. 310.—2. 1, vā dīṭṭhiṃ appaṭ° B.

PĀRĀJ. 4.—1, bhājāma A constantly, bhajāma and bhājāma B. —dinno (before na dinno ti) deest in AB. Comp. Cullav. VI. 4. 9: gahito na gahito 'ti vohārike mahāmatte pucchimsu. Bhikkhuvibh. Pār. XII. 1. 1: jāro na jāro 'ti bhaṇḍimsu.

SAMGHĀD. 1.—2. 1, saṃghādisesan ti saṃgho va etc. AB correctly. In the following chapters the MSS. read constantly saṃghādiseso ti, etc., which is a mistake caused by the corresponding passage of the Bhikkhuvibhaṅga.

SAMGHĀD. 4.—2. 3, vatte vattanti A, vatthe vattanti B, vatthe vattantan ti tecaṭṭālisappabhede netthāravetta vattamānam D.

SAMGHĀD. 7. —abhirammayye AB constantly.

SAMGHĀD. 8.—2. 1, The MSS. (AB) read, in the explanation of paccakātā, pārājikā vuccatī (see also Minayeff

Prât. p. 101), but this must be wrong, because a person who has been found guilty of a pārājika offence is excluded from the Order, and cannot afterwards incur a saṃghādisesa offence. I think we must read parājitā.

SAMGHĀD. 9.—2. 1, Correct: saṃghamhā nissāriyanti.

SAMGHĀD. 10.—1, vebhassiyā AB, vebhayiyā D, vebhassā Minayeff Prâtīm. p. 100, vebhavissa, ibid. p. 102.

FINISHING CLAUSE OF THE SAMGHĀDISESA DIVISION. —aññ° vā aññ° vā āpajjati the two MSS. I have written āpajjitvā, which correction is supported both by the corresponding passage of the Bhikkhuvibhaṅga (vol. iii. p. 186) and by the finishing sentence of the Pārājika division. —ciṇṇamānattāya bhikkhuniyā AB. I have written ciṇṇamānattā bhikkhunī; see vol. iii. p. 186.

NISSAGGIYA, 2.—1, imā bh° B (after “lūkhacīvarā”), imāpi bh° A.

NISSAGGIYA, 3.—1, parivattetvā, parivattitam AB constantly. —saṃgharitvā AB. I have written saṃharitvā. Comp. Mahāvagga, I. 25. 10 and the Various Readings, vol. i. p. 368.

NISSAGGIYA, 4.—1, puna āharissāma AB; in the corresponding passage V. 1 the MSS. read puna ādiyissāma.

NISSAGGIYA, 5.—2, payoge payoge d° AB.

NISSAGGIYA, 6.—1, Buddh.: chandakan ti idaṃ nāma dhammakiccenaṃ karissāma yaṃ sakkotha taṃ dethā 'ti evaṃ paresaṃ chandañ ca ruciñ ca uppādetvā gahitaparikkhāress' etaṃ adhivacanāṃ. —saṃgharitvā the two MSS. See the note on Niss. 3. 1.

NISSAGGIYA, 7.—1, saṃgharitvā A, saṃghakaritvā B. The same in NISSAGGIYA, 8.

NISSAGGIYA, 10.—1, paṭhā A, maṭṭhā B. Comp. vol. iii. p. 278. —undriyati, undriyatitī AB, udriyatitī D. Comp. Mahāvagga, III. 8. 1. —saṃgharitvā AB. parikkhāraṃ (before adamsu) deest A.

NISSAGGIYA, 11.—1, paṭhā AB.

Buddhaghosa: uddiṭṭhā kho ayyāyo tiṃsa nissaggiyā pācittiyā dhammā 'ti ettha Mahāvibhaṅge cīvaravaggato dhovanañ ca paṭiggahanañ ca 'ti dve sikkhāpadāni apanetvā akālacīvaraṃ kālacīvaran ti adhiṭṭhahitvā bhājitāsikkhāpa-

dena ca parivattetvā sechiṇṇaśivarena ca paṭhamavaggo pūretabbo. puna eḷakalomavaggassa ādito satta sikkhāpa-dāni apanetvā satta aññatitthikāni (read aññadatthikāni?) pakkhipitvā dutiyavaggo pūretabbo. tatiyavaggato paṭhamapattam vassikasāṭikaṃ araṇṇakasikkhāpadan ti imāni tīpi apanetvā pattasānnicayagarupāpuraṇalahupāpuraṇasikkhāpa-dohi vaggo pūretabbo 'ti.

PĀCETTIYA, 1.—1, parikkhikaṃ A, parikkhiṇaṃ B.—Comp. Jātaka, vol. i. pp. 474 et seq.—nipattam AB. — 2. 3, cāpalas° D, cābal° AB.

PĀCETTIYA, 4.—2, piṭhamayaṃ A. Deest in B.

PĀCETTIYA, 6.—1, upatitṭhitā A, upatitṭhitvā B, upatṭha-hitvā D.

PĀCETTIYA, 8.—2. 2, avaśaṇce AB.

PĀCETTIYA, 10.—2. 2, vādanti AB.

PĀCETTIYA, 11.—2. 1, The MSS. have oggate as in Bhikkhuv. Pāc. XXII. 2. 1.

PĀCETTIYA, 14.—1, jappeti AB. jappati?—2. 1, anāc° āc° dutiyikaṃ pi bh° AB. We ought to expunge the word pi.

PĀCETTIYA, 15.—1, Instead of niccabhattikaṃ pacchindimsu and niccabhattikaṃ paṭṭhapesuṃ we ought to read most probably, niccabhattam pacch° (paṭṭh°).

PĀCETTIYA, 19.—1, nunālaṃji AB instead of nūnālaṃjīnī. —tā maṃ A, tā pi B. —sacāh' ayye may be sace ahaṃ ayye; compare, however, Mahāvagga, I. 66. 2, and the Various Readings, vol. i. p. 372.—2. 2, pīṭṭivisaṃyena AB. —manussa-dobhaggena A, paṇussaṇa vā saggena vā B.

PĀCETTIYA, 21.—1, Comp. Mahāvagga VIII. 15. 10. Read in the Mahāvagga, eṇṇena instead of eṇṇe (cikkena, the Berlin MS.). —ubho atthā AB. Correct, ubho antā (Mahāv. l.c.).

PĀCETTIYA, 22.—1, udakasāṭikā (udakasāṭikā B) pana bh° k° AB. Correct udakasāṭikaṃ p° bh° k°; comp. Minayeff Prāt. p. 106.

PĀCETTIYA, 23.—2. 3, karontaṃ A, karonti B.

PĀCETTIYA, 24.—1, ciraṃ nikkhittāni A, cīvaravase n° B.—2. 3, pañcamam divasaṃ D, p° d° vā AB.

PĀCITTIYA, 25.—1, cīvaram saṃkamaniyaṃ AB, cīvara-saṃk^o D, Minayeff.—2, cīvaram s^o AB constantly.

PĀCITTIYA, 27.—2. 1, Instead of imam c^o bhājiyeyyā 'ti I propose to read, idam c^o bhājiyeyyā 'ti.

PĀCITTIYA, 28.—1, paṭhā A, maṭṭhā B.

PĀCITTIYA, 30.—2. 1, Instead of uddhareyyā 'ti I propose to read, uddhariyeyyā 'ti. Comp. XXVII. 2. 1.

PĀCITTIYA, 32.—2. 3, vavattānaṃ AB, vavattānaṃ D.

PĀCITTIYA, 33.—1, paṭhā AB.

PĀCITTIYA, 34.—2. 1, Read, antevāsinim vā. —anupa-sampannaṃ vā deest in B.

PĀCITTIYA, 35.—1, atha kho sā Bhaddā Kāp^o AB. —In the passage repeated from XXXIII. 1 the MSS. read, Bhaddāpi K^o bahussutā yeva hoti.

PĀCITTIYA, 39.—1, ca maddantā AB. I have written sammaddantā; see Mahāvagga, III. 1. 2.

PĀCITTIYA, 40.—1, āhantarikā AB. āhundarikā ti sambādhā D. Comp. Mahāvagga, I. 53. 1. —andhakārānaṃ AB instead of andhakārā na. Comp. Mahāvagga I.e.

PĀCITTIYA, 42.—2. 2, vālo bhinditvā A, v^o cbinditvā B.

PĀCITTIYA, 43.—1, yā tā bh^o appicchā . . . vip^o katham hi nāma (deest chabbaggiyā) bhikkhuniyo AB.—2. 1, ujja-vujjave A, ujjuvujjave B. D: ujjuvujjave ti yattakam patthena añcitam hoti tasmī takkamhi vedhite ekā āpatti, kantanato pana pubbe kappāsavicinanam ādi katvā sabba-payogesu batthavāraganāya dukkaṭam.

PĀCITTIYA, 45.—2. 1, vinicchehi A, viniccheyyahi B.

PĀCITTIYA, 48.—1, ayye B, ayye corrected into apayye A.

PĀCITTIYA, 49, 50.—2. 1, tīr^o vijjāṃ nāma AB. I have written tīr^o vijjā nāma.

PĀCITTIYA, 51.—3, mayaṇ camhā A, mayhaṇ camhā B. I have written mayaṇ ca.—4. 1, okkamantiyā A, okkamantiyā B.

PĀCITTIYA, 52.—1, mahatarā AB. Read, aññatarā? —saṃharatīti, saṃhaṭo AB. D: saṃgharīti saṃkāmesi. saṃghagato ti sa[ṃ]kāma[i]to. —kasāvato AB. D: kasāvato ti nhāpitā kāsavaṃ nivāsetvā kammaṃ karonti, tam sandhāyāhaṃsu.

PĀCITTIIYA, 54.— 1, apaṭibalo A, paṭibalo B. Comp. page 81.

PĀCITTIIYA, 57.— 2, 2, pariyesitvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na (bhikkhuniṃ B) labhati AB. D: pariyesitvā na labhatīti bhikkhuniṃ na labhati.

PĀCITTIIYA, 58.— 1, yaṃ pi AB. I have written yaṃ hi. Comp. Bhikkhuvibhaṅga, Pāc. XXIII. 1.

PĀCITTIIYA, 60.— 1; 2, 1, rudhitam AB. Minayeff, p. 108 reads ruhitam.

PĀCITTIIYA, 61.— 1, manussā . . . vip^o: katham hi nāma ayyā bhikkhuniyo AB. ayyā is left out in the repetition of the same passage, Pāc. 62.

PĀCITTIIYA, 62.— 2, 1, hoti D, hotu AB.

PĀCITTIIYA, 63.— 1, avitikkamasamādānam ("avitikkamītabbasamādānam") D.

PĀCITTIIYA, 69.— 2, 1, upaṭṭhāpeyya AB; upaṭṭhaheyya D.

PĀCITTIIYA, 75.— 1, paricchinditabbā AB. D: yaṃ o' ettha saṃghena paricchitabbā 'ti vuttam tassa upaparikkhitabbā 'ti attho.

PĀCITTIIYA, 76.— 1, paricchinditvā AB. D: yaṃ pan' ettha paricchitvā 'ti vuttam tassa upaparikkhitvā 'ti attho.

PĀCITTIIYA, 78.— 1; 2, sace me tvaṃ AB constantly. Read, sace maṃ tvaṃ (see Minayeff, p. 110).

PĀCITTIIYA, 79. —sokāvāsam, sokāvāsā AB; sokāvasaṃ Minayeff. D: sokavassan ti saṃketam katvā agacchamānā purisānam anto sokaṃ pavasetitī sokavassā . . .; sokaṃ āvīsati itī yaṃ āvīsati av assā āvāso hotīti sokāvāsā.

PĀCITTIIYA, 81. —pārīvāsiyachandadānena D. Comp. Mahāvagga, II. 36. 4.

PĀCITTIIYA, 82.— 1, sammati AB, samati ("vassanokāso na ppahoti") D.

PĀCITTIIYA, 83. —The MSS. vary between ekavassam and ekaṃ vassam.

PĀCITTIIYA, 86.— 1, paṭimuñjitvā AB. Comp. paṭimuñceyya, Minayeff, p. 119. —vippakīrisū ti D.— 2, 1, saṃghānīṃ nāma AB.

PĀCITTIIYA, 89. —piñākena, piññākena, piñāṇena, viñāṇena AB.

PĀCITTIYA, 96.—1, tanūtaro A, thanutarā B.—2. 1, tassa A, tassā B.

Buddhaghosa: uddiṭṭhā kho ayyāyo chasatṭhisatā pācittiya dhammā 'ti ettha sabbān' eva bhikkhunīnaṃ khuddakesu chanavutī bhikkhūnaṃ dvenavutitī aṭṭhāsītisatasikkhāpadāni, tato sakalam bhikkhunivaggam paramparabhojanam anatirittabhojanam anatirittena abhihaṭṭhum pavāraṇam paṇitabhojanaviññattim acclakasikkhāpadam duṭṭhullapaṭicchādanam ānavisativassūpasampādanaṃ mātugāmena saddhīm samvidhāya addhānagamanam rājantepurapavesanam santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmapavesanam nisīdanam vassikasāṭikan ti imāni dvāvisatisikkhāpadāni apanetvā sesāni satañ ca chasatṭhi ca sikkhāpadāni pātimokkhuddesamaggena uddiṭṭhāni hontīti veditabbāni.

PĀṬIDESANĪYA, 2-8.—2. 1, nippattam AB, instead of nibhattam.

END OF VOL. IV.

Dec 24th 1777

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.

E. & J. B. N. DELHI.

